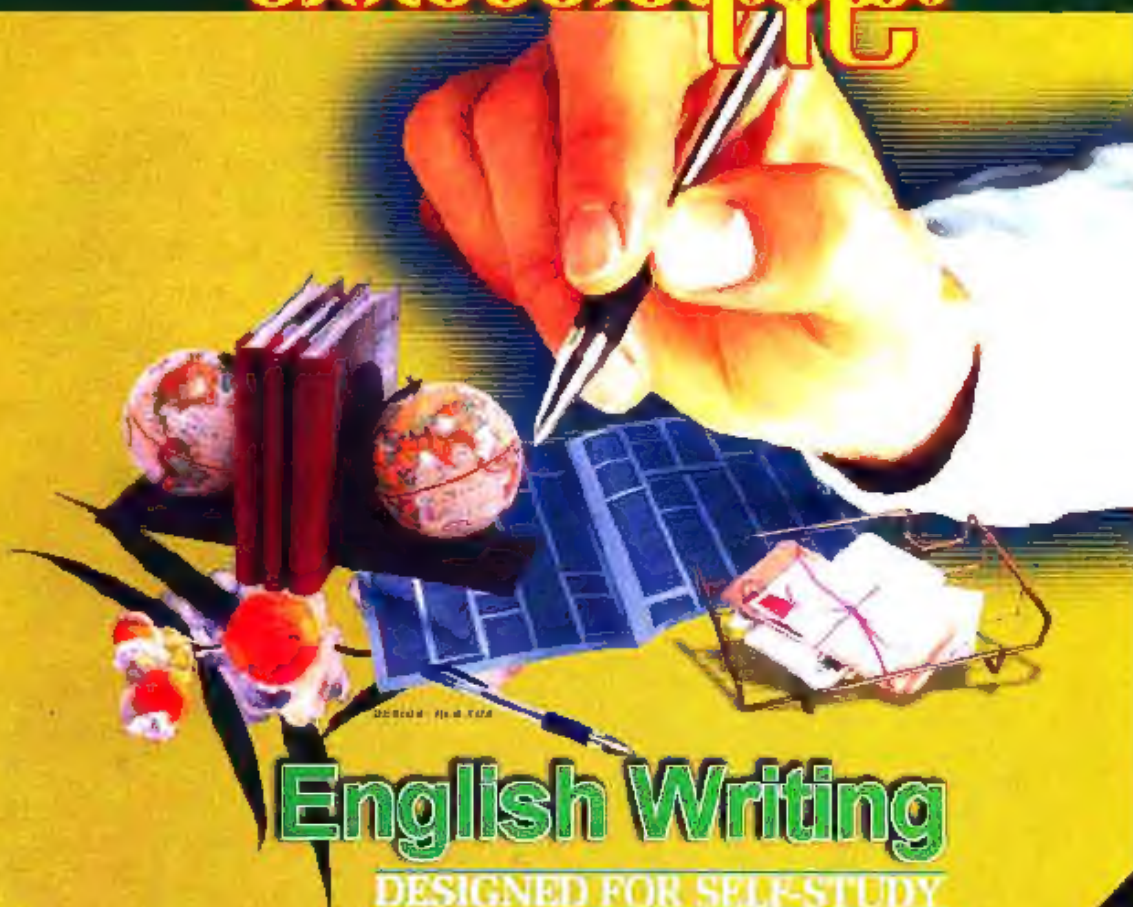

ဦးအောင်ဟိန်းကျော်

နဝင်ဆရာလွတ်
အိတ်လိပ်စာရေးနည်း

English Writing

DESIGNED FOR SELF-STUDY

Upper Intermediate

VOLUME-3

ဒီလိုပါ...

အင်္ဂလိပ်စာရေးတတ်ချင်သူတွေကို ကူညီချင်တဲ့ စေတနာနဲ့... ကိုယ်တိုင်ပင်ပင်ပန်းပန်းလေ့လာထားတာလေးတွေကို ဖျှဝေချင်လို့ ဆရာလွတ်အင်္ဂလိပ်စာရေးနည်း Volume 1 (Elementary) နဲ့ Volume 2 (Intermediate) ကို ရေးသားထုတ်ဝေပေးထားပါတယ်။

အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က စာဖြင့် ရေးသားပေးဖို့ကြိုး တချို့လူကိုယ်တိုင်ရောက်လာကြတဲ့ အင်္ဂလိပ်စာပြဆရာ/မတွေနဲ့ ဝါသနာရှင်တွေက စိစစ်အုပ်စုတွေဟာ လေ့လာရာမှာလွယ်တူထိရောက်ကြောင်း ပြောပြကြလို့... ကျေနပ်မှုရခဲ့ပါတယ်။

တောင်းဆိုနေကြသူတွေအတွက် ယခုတဖန် မအားလပ်တဲ့ကြားက Volume 3 (Upper intermediate) ကို ဖန်တီးပေးလိုက်ပါတယ်။ Volume 2 မှာပေါသေးတဲ့... မဖြစ်မနေသိသင့်တဲ့ ကဏ္ဍတွေကို စိစစ်စွာ ပြည့်စွက်ပြောပြထားပါတယ်။ Volume 2 နဲ့တွဲပြီး လေ့လာမှ အဆင်ပြေပါလေ့မယ်။ တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ်နဲ့တော့ ကျေညက်ဖို့မလွယ်ပါဘူး။ ကြိမ်ခန့်များစွာလေ့လာဖို့လိုပါတယ်။

တကယ်လေ့လာရင် တကယ်တတ်မြောက်မှာ သေချာပါတယ်။

အင်္ဂလိပ်စာတိုးတက်ကြပါစေ။

စေတနာတောင်းဖြင့်

အောင်ဟိန်းကျော်

၁၁. ၇. ၂၀၀၆

ဝိုင်းဝန်းကူညီ၍ proof မတ်ပေးကြသော တပည့်များအား
အထူးကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ဒီလိမ္မော်စာအုပ်အကြောင်း

အင်္ဂလိပ်စာရေးတဲ့ နေရာမှာ Grammar မပါရင်မပြီးလို့... ထုတ်ဝေပြီးစာအုပ်အားလုံးမှာ Grammar ကို အခြေခံတဲ့... စာရေးနည်းကိုရှင်းပြထားတယ်။

Volume 1 မှာ အခြေခံအကျဆုံးဖြစ်တဲ့ Verb to Be နဲ့ စာရေးတဲ့ ပုံစံတွေရဲ့အောင် ပေးထားတယ်။ အဲဒါကစပြီး (၁)မှာ၊ အပိုင်း (၂)မှာကျတော့ Ordinary Verb နဲ့ အခြေခံစာရေးနည်းတွေအပြင် Grammar နဲ့ Infinitive ပုံစံတွေပါထည့်ထားတယ်။ အပိုင်း (၃)မှာ Modifiers အကြောင်း အခြေခံလောက် ရေးပေးထားတယ်။

Volume 2 မှာတော့ အခြေခံရှိပြီးသူတွေအတွက် စီစဉ်ထားတယ်။ အပိုင်း (၁)မှာ Modifiers, Phrases နဲ့ Clauses... တွေနဲ့ စာရေးနည်းကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှင်းပြထားတယ်။ အခြေခံမရှိရင် မရနိုင်ဘူး။ Volume 1 နဲ့ တွဲလေ့လာမှရမယ်။ အပိုင်း (၁)နဲ့ (၂)မှာ Sentences ပုံစံအမျိုးမျိုးရေးနည်းနဲ့ Prepositions တွေသုံးပုံ၊ အပိုင်း (၄)မှာ Tenses နဲ့ ကွန်တဲ့အပိုင်းတွေမှာ လက်တွေ့ စာရေးနည်း ဘာသာပြန်နည်းတွေကို ထည့်ပေးထားတယ်။

၃ Volume 3 မှာကျတော့ (၂)မှာနဲ့ လုံးဝမတူတော့ဘူး။ အခန်း (၁) ကနေ (၄)အထိ Noun, Verb, Adjective, Adverb တွေကို စာရေးတဲ့အခါ ဘယ်လိုသုံးတယ်ဆိုတာကို အသေးစိတ်ပြောပြထားတယ်။ Noun ဆိုတာဘာလဲ... Verb ဆိုတာဘာလဲဆိုတဲ့ Grammar ကို ပြောနေတာမဟုတ်ဘူးနော်။ စာရေးတဲ့အခါ ဘယ်လိုသုံးတယ်ဆိုတဲ့ ရေးနည်းရှုထောင့်ကပြောနေတာ။ သင်္ချာကျမပြောပုဆိုးမဟုတ်ဘူးဆိုတာ လေ့လာကြည့်ရင်သိမှာပါ။

အခန်း (၅)မှာတော့ စာရေးတဲ့အခါ မသိလိုဖြစ်တဲ့ Participles အကြောင်း အသေးစိတ်ရှင်းပြထားတယ်။ နောက်ဆုံးအခန်း (၆)မှာ လက်တွေ့သဘောပေါက်အောင် ဝတ္ထုတိုလေးတွေ ရေးပြထားတယ်။

အာရုံစိုက်ပြီး လေ့လာရမယ့်အခန်းတွေပါတယ်။ အခြေခံအားနည်းရင်တော့ ခက်နေလေ့မယ်။ အကြိမ်ကြိမ်ဖတ်လေး၊ လွယ်လွယ်နဲ့တော့ မရနိုင်ဘူး။ လန့်အံ့ပြီးအချိန်ယူရမယ်။ ဒါတောင်ဒီစာအုပ်ထဲမှာ ချိန်ပြီးရေးထားတာ။ ပြောချင်တာအားလုံးထည့်ပေးရရင် စာအုပ်ကြီးကရမ်းယူပြီး ခတ်ချင်မိတိကုန်သွားလေ့မယ်။

ကဲ... မတ်ကြည့်။ လိုတာရှိရင်စာလှမ်းရေးလိုက်။

အင်္ဂလိပ်စာတတ်ဖို့ဆိုတာ...

အင်္ဂလိပ်စာရေးတတ်ဖို့ဖြတ်လမ်းမရှိပါဘူး။ ခက်ခဲပါတယ်။ နှစ်နဲ့ချီပြီးအချိန်ယူရတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ပင်ပန်းခဲလေ့လာခဲ့ရလို့ အင်္ဂလိပ်စာရေးတတ်လို့သူများကို ကိုယ်ချင်းစာမိတယ်။ ခုချိန်ထိလဲ မရပ်မနား ကောင်းသတက်ကောင်းအောင် လေ့လာနေဆဲပါ။ ဒါပေမယ့် အတိုင်းအတာတစ်ခုလောက်အထိပဲ ရောက်ပါသေးတယ်။ ဖတ်တုန်းမှတ်တုန်း။ များများဖတ် လေ လို့နေသေးပါလားဆိုတာသိလေ။ ဒီသင်ခွဲ လေ့လာလို့မပြီးနိုင်ဘူးဆိုတာ သဘောပေါက်လာတယ်။ အတန်းထဲက စာပညာတွေ(ကိုယ့်လောက်မတတ်သေးတဲ့သူတွေ)ကို စိတ်တိုင်းပဲ (စာများရှေ့မှာ) ခဏခဏ ပြောပြပါတယ်။ ကျွန်တို့အဖိုင်းကိုတော့ နောက်ဘဝကျမှပဲ ဆက်လေ့လာမယ်ဆိုပြီး နောက်ပြောင်သလို ပြောနေသေးတယ်။

အင်္ဂလိပ်စာရဲ့သဘောက... လေ့လာလေ... ကျယ်ပြန့်လေပါပဲ။ ပြည့်စုံတယ်ဆိုတာမရှိပါဘူး။ ဆက်ပြီးမလေ့လာတော့တဲ့ လူတွေကသာ ပြည့်စုံနေပြီလို့ထင်နေကြတာ။ ငါကလွဲရင် ဘယ်သူမှ မတတ် ဘူးလို့တောင် ထင်နေတဲ့ သူရှိသေးတယ်။ ရန်ကုန်မြို့မှာ အင်္ဂလိပ်စာသင်လဲသင်၊ ရေးလဲရေးတဲ့ အသက် ၇၀ ကျော် တိုင်းသိပြည်သိ ဆရာကြီးတစ်ယောက်ကလဲ ဒီအတိုင်းပဲပြောဖူးပါတယ်။ သူ့အသက် ၅၀ ကျော်မှ သိလာတဲ့အမှားတချို့ကို ပြောပြတယ်။ ဆရာလေး ငယ်သေးတယ်။ ကြိုးစားဖို့ အချိန်တွေစာများ ကြိုးစို့သေးတယ်ဆိုပြီး ကျွန်တော့်ကို ဩဝါဒပေးပါတယ်။ နောက်ထပ်ပြီး အဲဒီအရွယ်လောက်ရှိတဲ့ ဆရာကြီး တစ်ယောက်ကလဲ... ဒါတွေကို နှစ်ပေါင်းများစွာ မှားလွင်းပြီးသင်ပေးလာခဲ့တာ ခုမှပဲ အမှန်ကိုသိ တော့တယ်ဆိုပြီး သူ့တောင်းသားတွေကို စာသင်တဲ့စင်မြင့်ပေါ်က ပြောနေတာကြားခဲ့ရတယ်။ ရင်ကျက် လိုက်ကြတာ၊ လေးစားလို့ကိုမဆုံးနိုင်ဘူး။

မြန်မာလိုရေးတဲ့ ဆရာကြီးတွေတောင် မြန်မာစာကို အထားအသိုမှားရေးမိကြသေးတာပဲ။ မြန်မာ လူမျိုးက အင်္ဂလိပ်လိုဆိုတော့... ပြောချင်တာကရေးသာရေး၊ မှားနေလို့ မိတ်မိတ်မကျနဲ့၊ အားပေးရ နယ်အစား ဟိုလူအသုံးမကျဘူး၊ ဒီလူအသုံးမကျဘူး ဆိုပြီးပြောနေတာမျိုးတော့ရှိတယ်။ ဘယ်သူသာ ပြောပြောဂရုစိုက်မနေနဲ့၊ တဖြေးဖြေးအမှားနည်းလာလေ့မယ်။ ဘယ်သူမှ အမှားမကင်းဘူး၊ ပညာရှင်ကြီး တွေတောင်မှားတတ်ကြသေးတယ်။

စကားစပ်လို့ပြောရအုံးမယ်။ အင်္ဂလိပ်စာတတ်ကျွမ်းရာမှာ ဤဇဉ်းတလူရှားလောက်တယ်ဆိုတဲ့ ... တစ်ဖက်ကမ်းခတ်နေတယ်ဆိုတဲ့၊ ဘယ်သူမှ ယှဉ်လို့မရနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆရာကြီးတစ်ယောက်က... ဆရာတစ်ယောက်ရေးတဲ့ အင်္ဂလိပ်စာမှားနေတယ်ဆိုပြီး မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်မှာ ရေးထားတာ သူများယူလာ

ပြလို တွေ့လိုက်မိတယ်။ It is understood that...ဆိုပြီး မှားတယ်ဆိုတဲ့ အစဉ်းလေးကို ရေးပြထားတယ်။ ဒီလိုပုံစံသုံးနိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော်နားလည်ထားတယ်။ ကျွန်တော့်ဆရာကြီးတို့ကတော့ မှားတယ်ဆိုတော့ မစဉ်းစားတတ်အောင်ဖြစ်ရတယ်။ Long Man Dictionary စာမျက်နှာ ၁၅၆၈ ညာဘက်ကော်လံ "understand" ကို ရှင်းထားတဲ့ နံပါတ် (၇)မှာ (I thought) it was understood that...ဆိုပြီး ရေးထားတာရှိတယ်။ မှားနေတယ်ဆိုတဲ့ စာကြောင်းနဲ့ တိုက်ရိုက်တူနေပါရောလား။ တစ်ခုစဉ်းစားမိတယ်။ Dictionary မှားမှားနေသလားလို့. . . .

တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပါပဲ။ စာအုပ်ထုတ်သူတစ်ယောက်က သူထုတ်တဲ့ စာအုပ်တစ်စောင်လက်ဆောင်ပေးတယ်။ အဲဒီမှာဆရာကြီးက အမှာစာချီးမြှင့်ထားတာ။ ကျွန်တော်လဲ ဆရာကြီးမိန့်မှာထားတာတွေ ပညာယူချင်လို့ ဝမ်းသာအားရနဲ့ ဖတ်ကြည့်တယ်။ ဆရာကြီးက စေတနာနဲ့ ပြောထားတာ၊ သိပ်ကိုကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်မရှင်းတာက I write a letter to my friend ဆိုရင်မှားတယ်တဲ့။ မြန်မာလိုတွေ့ပြီးရေးထားတာ၊ အင်္ဂလိပ်က ဒီလိုမရေးရဘူးတဲ့။ (မြန်မာနဲ့အင်္ဂလိပ်တိုက်ရိုက်တူတာတွေကများကြီးရှိပါတယ်) ဒါကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်လေးတပဲ ရေးလာတဲ့ စာကြောင်း၊ ခုမှပဲ မှားနေမှန်းသိရတော့တယ်။ မြန်မာပြည်မှာ ထိပ်ဆုံးအဆင့်ဆရာကြီးကိုယ်တိုင်အတိအလင်းပြောထားတာ။

ခေါ်နေတာက Dictionary ပဲ။ Oxford Advanced Learner's Dictionary (7th edition) ရဲ့ စာမျက်နှာ ၁၉၆၈ ညာဘက်ကော်လံ "write" ကို ရှင်းထားတဲ့ နံပါတ် (၃)မှာ ရေးထားတာက I wrote a letter to the Publicity Department တဲ့။ အင်္ဂလိပ်တွေမရေးဘူးဆိုတဲ့ စာကြောင်း ဘယ်လိုလုပ်ပြီး Dictionary ထဲ ရောက်နေပါလေ။ ကျွန်တော် နောက်ထပ်မျိုးစဉ်းစားမိတယ်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေဟာ ကျွန်တော့် ဆရာကြီးလောက်တောင် အင်္ဂလိပ်စာမတတ်ပါလားလို့။ Dictionary ရဲ့ အဖုံးမှာရေးထားတာက The Dictionary you can trust...တဲ့။ ဒီ Dictionary ကို ကျွန်တော်ဘယ်လိုယုံရမလဲ။

ကျွန်တော့်ပညာ စီးစေ့လောက်ကလေးနဲ့ ဉာဏ်မီသလောက်စဉ်းစားကြည့်တာ။ ကျွန်တော်မှားရင် Dictionary မှားလို့ပဲဖြစ် ပါလေမယ်။ ကျွန်တော်ပညာစွာနေဆဲပါ။

အမှန်တော့ စာရေးဆရာဖြစ်ဖြစ်၊ စာသင်ဆရာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်အဆင့်မှာရှိတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သတ်မှတ်လို့မရပါဘူး။ တိုင်းပြည်ကအမှတ်ပေးလိုက်တာပါ။ ဒီအတိုင်းပါပဲ ရေးလိုက်တဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ရဲ့ အရည်အသွေးကိုလဲ. . . . .

CONTENTS

UNIT (1)

Nouns in Use	page 1
noun as modifiers	
1. nouns as adjectives	2
2. with verbal nouns	9
3. compound nouns	10
4. compound adjectives	12
5. of-phrase	14
6. apposition	15

UNIT (2)

Verbs in Use	16
1. infinitive	17
use of the infinitive	18
<i>(as subject, object, complement, adjective, adverb after adjective, with certain verbs, introductory infinitive)</i>	
2. gerund	33
<i>(as adjective, subject, object, after prepositions, as complement, after certain verbs)</i>	
3. participle	45
usage	46
<i>(as adjective, adverb, participle clause)</i>	

UNIT (3)

Adjectives as Verbs	72
1. (be) adjective + (to) infinitive	74
2. (be) adjective + (preposition) noun	78

UNIT (4)

Position of Adverbs	86
1. adverbs of frequency	87
2. adverbs of manner	90
3. adverbs of place	94
4. adverbs of time	96
5. other adverbs	101
analysis of end-position	108
defining and non-defining clauses	118

UNIT (5)

Analysis of Participle Clauses	120
1. present participle clause as a main clause	121
2. present participle clause as a subordinate clause	135
3. past participle clause	140
sentence transformation using participles	145
simple/compound/complex sentences	147

UNIT (6)

Practice	
၁. လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက် အသက်တစ်ချောင်း	150
၂. အဆင့်အတန်း	158
၃. လူ	165
၄. ဆရာ	170
၅. ထမင်းတစ်နပ်	177
၆. ကနိုင်းမဲ့ဆုံးရှုံးမှု	184
၇. မိကျောင်းမုဆိုး	190
၈. အဲဒီလူဟိုသတိထား	207

UNIT (I) Nouns in Use

စာရေးတဲ့နေရာမှာ nouns တွေကို ဘယ်လိုသုံးတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းပြောမယ်။ Noun တစ်ခုကို subject နေရာမှာရော object နေရာမှာပါသုံးနိုင်တယ်ဆိုတာကို ဒီအဆင့်မှာပြောရော ဝေလို့တော့ဘူးနော်။ ခုပြောမှာက nouns တွေကို modifiers အနေနဲ့ ဘယ်လိုသုံးတယ်ဆိုတာကို အသေးစိတ်ပြောမှာ။ မှတ်ရလွယ်အောင် ပုံစံလေးတွေခွဲပေးမယ်။

nouns as modifiers

ဒီအကြောင်းကို အရင်ထုတ်ထားတဲ့ Volume (2) နဲ့ Pre-noun modifiers အခန်းမှာ အကျဉ်းလောက်ပြောခဲ့ပြီးပြီ။

Noun တစ်ခုကတခြား noun တစ်ခုတို့ပဲ အထူးပြုလို့ရတယ်။ ဒါဝေခဲ verb or adjective or adverb ဘယ်ဟာကိုမှ အထူးပြုလို့မရဘူး။ ရေးတဲ့အခါအထူးပြုခဲ noun ကိုနောက်မှာထား။ အထူးပြုတဲ့ noun ကိုရှေ့မှာထားပြီး (attributively) အထူးပြုရတယ်။ (attributively) ဆိုတာ ရှေ့ဘက်က အထူးပြုတာ ဖြစ်ပြီး . . . နောက်ဘက်က အထူးပြုတာတို့တော့ predicatively လို့ခေါ်တယ်။ Noun တစ်ခုတို့ modifier အနေနဲ့သုံးတဲ့ ပုံစံ(၆)မျိုးခွဲပေးမယ်။

1. nouns as adjectives

Noun တစ်ခု၊ ခါးမဟုတ်တစ်ခုထက်ပိုတဲ့ nouns တွေဟာ အနောက်မှာရှိတဲ့ nounကို အထူးပြုလို့ရတယ်။

ဦးလို့ . . .

tea shop (လက်ဖက်ရည်ဆိုင်)

(n) adj n

ရွှေဆက်က tea (noun) ဟာနောက်မှာရှိတဲ့ shop (noun) ကိုအထူးပြုတယ်။ ဦးတော့ tea (noun) ဟာ adjective အလုပ် (the work of an adj) ကိုလုပ်တယ်။ ဦးလို့မရေးဘဲ shop tea လို့ရေး လို့ရတယ်။

နောက်တစ်ခု . . .

gold image (ရွှေသားဆင်းတု)

(n) adj n

ရွှေမှာရှိတဲ့ gold (noun) ဟာ နောက်မှာရှိတဲ့ image (noun) ကိုအထူးပြုတယ်။ ဦးတော့ gold (noun) ဟာ adjective အလုပ်ကိုလုပ်တယ်။ ဒါကို image gold လို့မသုံးရဘူး။

အလားတူနမူနာတွေပေးမယ်။

1. plastic cup - ပလတ်စတစ်ခွက်

n(adj) n

2. dress store - အဝတ်အစားရောင်းသည့်ဆိုင်

n(adj) n

3. paper bag   • စက္ကနိတ်
n(adj)   n

4. school bus   • ကျောင်းကြိုက်(စ်)တာ
n(adj)   n

5. gold box   • ရွှေသေတ္တာ
n(adj)   n

6. stone wall   • ကျောက်နံရံ
n(adj)   n

7. cotton shirt   • ဆည်တည်ခွပ်အင်္ကျီ
n(adj)   n

8. glass roof   • မှန်အမိုး
n(adj)   n

9. flower garden   • ဖန်းဥယျာဉ်
n(adj)   n

10. brick wall   • ကုတ်နံရံ
n(adj)   n

11. return ticket - စာပြန်လက်မှတ်
n(adj) n
12. car factory - ကားစက်ရုံ
n(adj) n
13. steel spoon - စတီးလွန်
n(adj) n
14. slipper shop - မိနပ်ဆိုင်
n(adj) n
15. war film - စစ်ကား
n(adj) n
16. ticket counter - လက်မှတ်ရောင်းကောင်တာ
n(adj) n
17. book case - စာအုပ်တင်သည့်ခွက်
n(adj) n
18. sea water - ပင်လယ်ရေ
n(adj) n

19. history book • သမိုင်းစာအုပ်
n(adj) n
20. chicken soup • ကြက်သားဆု(ပ်)
n(adj) n
21. tea spoon • လက်ဖက်ရည်ခွန်း
n(adj) n
22. iron bridge • သံတံတား
n(adj) n

ဒီပုံစံမျိုးတွေကိုယ်တိုင်လုပ်ကြည့်လိုက်

glass pot	- ဖန်အိုး
ferry bus	- ကြို/ပို့တား
longyi box	- လုံချည်ထည့်သည့်သေတ္တာ
dress store	- အဝတ်အထည်ဆိုင်
paper bag	- စက္ကူအိတ်
jewellery box	- ရတနာထည့်သည့်ဇူး
summer holiday	- နွေရာသီအားလပ်ရက်
pagoda festival	- ဘုရားပွဲ
love token	- အမှတ်တရချစ်လက်ဆောင်
bottle opener	- ဝိုလင်းဖွင့်သည့်ကိရိယာ
chicken pie	- ကြက်သားမုန့်

ကတယ်သုံးတဲ့အခါ ကနဦးတိန်းဆိုရင်ရှေ့က determiner လိုတယ်နော်။

ဒီပုံစံ

a glass pot, a ferry bus ...etc.

အဓိပ္ပာယ်

ဒီပုံစံသုံးတဲ့အခါ အဓိကပြောချင်တဲ့ noun ကိုနောက်မှာထားပြီး အထူးပြုချင်တဲ့ (adjective သဘောသုံးချင်တဲ့) noun ကိုရှေ့မှာထားရတယ်။ ရှေ့နဲ့နောက်မှာလို့မရဘူး။

ဒီလိုလေ....

milk chocolate - မို့နဲ့လုပ်ထားတဲ့ ချောက်လတ် (ချောက်လတ်ကိုပြောချင်တာ။ မို့ကို
n(adj) n ပြောချင်တာ မဟုတ်ဘူး)

chocolate milk - ချောက်လတ်ပါတဲ့မို့။ (အဓိကပြောချင်တာကမို့၊ ချောက်လတ်မဟုတ်
n(adj) n ဘူး)

horse race - မြင်းပြိုင်ပွဲ (အဓိကပြောချင်တာကပြိုင်ပွဲ၊ မြင်းကိုပြောချင်တာမဟုတ်
n(adj) n ဘူး)

race horse - ပြိုင်ပွဲဝင်တဲ့မြင်း (အဓိကပြောချင်တာကမြင်း၊ ပြိုင်ပွဲမဟုတ်ဘူး)
n(adj) n

တစ်ချို့ nouns တွေကိုတော့တွဲပြီးသုံးတယ်။

ဒီလို...

boyfriend - ယောက်ျားလေးသူငယ်ချင်း (ချစ်သူ)

girlfriend - ဝိန်းကလေးသူငယ်ချင်း (ချစ်သူ)

headmaster - ကျောင်းဆရာကြီး

cowboy	- နွားကျောင်းသား
teapot	- လက်ဖက်ရည်ဖိုး
teacup	- လက်ဖက်ရည်ခွက်
teaspoon	- လက်ဖက်ရည်ဇွန်
manpower	- လူအင်အား
manservant	- ယောက်ျားအခိုင်းအဝေ
bathroom	- ဧရချိုးခန်း
seaside	- မင်လယ်ကမ်းခြေ
postman	- စာပို့သမား
drugstore	- ဆေးဆိုင်
dishwasher	- ပန်ကန်ဆေးသည့်စက် / စာလုပ်သမား
motorcycle	- မော်တော်ဆိုင်ကယ်

နီလိုတွဲပြီးသုံးတဲ့စာခါ compound တွေဖြစ်သွားပြီ။ တချို့ . . . ပူးတွဲပြီးသုံးတဲ့ စကားလုံးတွေကို

hyphen(-)နဲ့လည်းတွဲနိုင်တယ်။

ဒီလို...

boy - friend - ချစ်သူကောင်လေး

n n

girl - friend - ချစ်သူကောင်မလေး

n n

head - master - ကျောင်းထုပ်ဆရာကြီး

n n

tea - break - လက်ဖက်ရည်သောက်ဖို့အနားပေးချိန်

n n

tea-time - လက်ဖက်ရည်သောက်ချိန်

n n

beauty-parlour - စာလှပြင်ခန်း

n n

မှတ်ချက်

စာအိုကားလုံးတွေကို ဘယ်လိုသုံးရမယ်ဆိုတာ Dictionary မှာဖော်ပြပေးထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ အားလုံးတို့တော့ဘယ်ရမလဲ။ Dictionary မှာပေးထားတာရှိရင် အဲဒီစာတိုင်းသုံးပါ။ သူတွေရင်တွဲသုံး၊ hyphen နဲ့ရေးလည်းအဲဒီစာတိုင်းရေးပေါ့။ Dictionary မှာဖော်ပြထားတာမရှိရင် ကိုယ်ပိုင်သုံးနိုင်စောင် ဒီပုံစံတွေကိုပေးလိုက်တာ။

material nouns

Material nouns တွေမှာ adjective ပုံစံရှိတယ်။

နိဇိ... .

<u>Noun</u>	<u>Adjective</u>	
stone	stony	- ကျောက်ခဲ၊ ကျောက်ခင်းထားသော
glass	glassy	- မှန်၊ မှန်သားကဲ့သို့သော
wool	woolly	- သိုးမွေး၊ သိုးမွေးနှင့်ဖြူလုပ်ထားသော
brass	brassy	- ကြေး၊ ကြေးကဲ့သို့ပြောင်လက်နေသော
silk	silky	- ပိုးချည်၊ ပိုးသားကဲ့သို့နူးညံ့သော
wood	wooden	- သစ်သား၊ သစ်သားဖြင့်ဖြူလုပ်ထားသော
gold	golden	- ရွှေ၊ ရွှေရောင်အဆင်းရှိသော

စီလို adjective တွေဲ့ modification လုပ်လို့ရတယ်။

wooden house (သစ်သားအိမ်)

adj n

stony road (ကျောက်ခဲထူသောလမ်း၊ ကျောက်ခင်းလမ်း)

adj n

2. with verbal nouns

Compound လုပ်တဲ့နေရာမှာ ing ပုံပြောင်းထားတဲ့ Verbal noun (Gerund) နဲ့တွဲမယ် ဆိုရင် hyphen (-)နဲ့ရေးမှရတယ်။ တခြားဘယ်နည်းနဲ့မှမရဘူး။

ဇီလို...

walking-stick = လမ်းလျှောက်တုတ်

writing-table = စာရေးစားပွဲ

dining-room = ထမင်းစားခန်း

blotting-paper = မှင်စုပ်စက္ကူ

frying-pan = ကြော်ဖို့လုပ်ထားတဲ့ခယ်ပိုင်း

fencing-stick = ခြံစည်းမိုးတိုင်

boiling-point = ရေဆူအမှတ်

living-room = နေ့ခန်း

dancing-master = ထကနည်းပြဆရာ

ဦးပုံတွေမှာ walking, dining, blotting, boiling, living ဆိုတာတွေဟာ verbal nouns တွေပဲ။
walkingstick ဆိုပြီးရေးလို့မရဘူး။

3. compound nouns

စာရေးတဲ့အခါလိုအပ်လာရင် nouns တွေကိုနှစ်ခု၊သုံးခုစသည်ဖြင့် (သိပ်များရင်ဟော့ မကောင်းဘူးပေါ့) ကို hyphen နဲ့ဆက်ပြီးတစ်လုံးတည်းဖြစ်အောင်လုပ်လို့ရတယ်။ Compound nouns တွေပေါ့။ အဲဒီhyphenated compound ကို noun modifier အဖြစ်သုံးလို့ရတယ်။ Adjectives အနေနဲ့သုံးတယ်။

ဗြာဏ်ဇိတ်...

compound တွေကိုအစောင်းနဲ့ပြထားတယ်။

a ten-mile walk (ဆယ်မိုင်လျှောက်ရသည့်ခရီး)

■

(mile မှာ s မပါရဘူးနော်)

a two-mile drive (ကားဖြင့်နှစ်မိုင်ခရီး)

■

the thirty-minute talk (မိနစ်သုံးဆယ်ကားပြောခြင်း)

the five-foot boy (ကရပ်ငါးပေမြင့်သည့်ကောင်လေး)

an all-night party (ညလုံးပေါက်ပါတီ)

a nine-pound baby (ကိုးပေါင်လေးသည့်လေး)

a five-hundred-kyat ticket (ငါးရာတန်လက်မှတ်)

an up-to-date fashion (နောက်ဆုံးပေါ်ပုံစံ)

a ten-kyat note (တစ်ဆယ်ကျပ်တန်စက္ကူ)

a two-week fight (နှစ်ပတ်ကြာသည့်တိုက်ပွဲ)

a three-day visit (သုံးရက်ကြာအလည်အဝတ်)

a five-hour trip (ငါးနာရီခရီး)

a three-hour wait (သုံးနာရီစောင့်ရခြင်း)

ရှေ့ဆုံးမှာရှိတဲ့ determiners (a, an, the) တွေဟာ နောက်ဆုံးက noun အစွက်ဆိုတာသိထား

မို့လိုတယ်။ စကားလုံးပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းပုံနဲ့လုံးဝမဆိုင်ဘူး။

မှတ်ချက်

ဒီ compound nouns တွေရဲ့အဆုံးစကားလုံးတွေဟာ nouns တွေနဲ့ဆုံးတယ်။ ဒါတွေကို plural number သုံးလို့မရဘူး။ ဥပမာ mile, minute, foot, night, pound,....ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ countable တွေချည်းပဲ။ ဒါပေမဲ့ singular ဖဲသုံးရတယ်။ hyphen ပါနေလို့ hyphen မပါရင်တော့ plural သုံးနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တကယ်ရေးတဲ့အခါ hyphenated compound အနေနဲ့ပဲသုံးတယ်။ သူတို့ရဲ့လုပ်ဆောင်ချက် (function) အရ compound adjective လို့မှတ်ထားလိုက်။ ဒီပုံစံတိုင်း ကိုယ်ပိုင်တီထွင်ပြီးသုံးကြည့်ပါ။ ဒီလို compounds တွေကို Dictionary မှာဖော်ပြပေးထားတာတွေ ရခဲ့တယ်။

ဒီလိုများပြားတဲ့ nouns တွေကို... ဒီလို hyphen နဲ့သုံးလို့ရတယ်။

6-mile-per-hour = တစ်နာရီခြောက်မိုင်(နှုန်း)

10-kilometer-per-hour = တစ်နာရီတစ်ဆယ်ကီလိုမီတာ(နှုန်း)

2-time-a-week တစ်ပါတ်နှစ်ကြိမ်

5-star-shipping-corporation = ကြယ်ငါးပွင့်သင်္ဘောတော်ပို့ရေးရွင်း

ဒါတွေဟာ noun တစ်လုံးတည်းဖြစ်သွားပြီနော်။

ထူးခြားချက်

ဒီလို compounds တွေမှာ အချိန်(time) နဲ့ အကွာအဝေး (distance) ဆိုရင် hyphen မသုံးပဲ apostrophe (.. . '....) သုံးပြီးရေးလို့ရတယ်။

ဒီလိုပုံစံတွေ... .

the thirty *minutes'* talk

an all *night's* party

a two *weeks'* fight

a three *days'* visit

a four *weeks'* stay

a five *hours'* trip

a three *hours'* wait

a two *hours'* delay

a *hairs'* breadth

ရှေ့ဆုံးက articles တွေဟာ နောက်ဆုံးအချိန်မှာရှိတဲ့ nouns တွေအတွက်သုံးတာ၊
ခါကြောင်အနည်းကိန်းလေးထားတာ၊ party, fight, visit, etc တွေဟာ အနည်းကိန်းတွေ၊ အလယ်မှာ
ရှိတဲ့ two weeks, three days ဆိုတာတွေနဲ့မဆိုင်ဘူး။

4. compound adjectives

compound အကြောင်းပြောရင်၊ . . . တဆက်တည်း nouns တွေနဲ့ adjective ပေါင်းထားတဲ့
compound adjectives တွေအကြောင်းပြောမယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်ရအောင်

ten-year-old = ဆယ်နှစ်ရှိသော

20-foot-wide = ဝေနှစ်ဆယ်ကျယ်သော

3-mile-long = သုံးမိုင်ရှည်သော

326-foot-high = ၃၂၆ပေမြင့်သော

100-centimeter-deep = ၁၀၀စင်တီမီတာမြင့်သော

ဒီ compounds တွေရဲ့အဆုံးကားလုံးတွေ(old, wide, long, high, deep) တွေဟာ adjective
တွေဆိုတာတွေ့ရမယ်။ အလယ်မှာရှိတဲ့ nouns တွေ (year, foot, mile, centimeter) ကို plural number
မပြောင်းမိစေဖို့လိုတယ်။ ဒီ compound adjectives တွေကိုသုံးတဲ့အခါ nouns တွေရဲ့ရှေ့မှာထားလိုက်
ရုံပဲ။

ဒီလို...

a ten-year-old boy	- ဆယ်နှစ်သားကောင်လေး
a 20-foot-wide room	- ဝေနှစ်ဆယ်ကျယ်တဲ့အခန်း
a 3-mile-long road	- သုံးမိုင်ရှည်တဲ့လမ်း
a 326-foot-high pagoda	- ၃၂၆ပေစာမြင့်စို့တဲ့ဘုရား
a 100-centimeter-deep river	- ၁၀၀စင်တီမီတာနက်တဲ့မြစ်

ဒီပုံသုံးတဲ့အခါ adjectivesတွေကို နောက်ဆုံးမှာထားရတယ်။ ဒီသဘောပေါက်ရင် ကိုယ်ပိုင်

စကားလုံးတွေ မန်တီးလို့ရတယ်။

တချို့ compounds တွေတို့ past participle adjectives တွေနဲ့ တွဲသုံးလို့ရတယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်လိုက်...

long-haired	= ဆံဝင်ရှည်သော
prominent-nosed	= နှာတံပေါ်သော
blue-eyed	= မျက်လုံးအပြာရောင်ရှိသော
fat-fingered	= လက်ချောင်းတုတ်သော
one-legged	= ခြေတစ်ဖက်တည်းရှိသော
two-headed	= ဦးခေါင်းနှစ်လုံးရှိသော

ဒီcompound adjectives တွေရဲ့စဉ်းထားပုံဟာ... ရှေ့ပိုင်းက ပုံစံတွေနဲ့မတူတာတွေရ

မယ်။ haired, nosed, ... etc တွေဟာ past participles တွေး သုံးတဲ့အခါဒီလို...။

a long-haired girl (a girl with long hair)

ဆံဝင်ရှည်နဲ့ကောင်မလေး။

the prominent-nosed boy (the boy with a prominent nose)

နှာတံပေါ်တဲ့ကောင်လေး။

a *blue-eyed* girl (a girl with blue eyes)

မျက်လုံးပြာပြာနဲ့ကောင်မလေး။

a *fat-fingered* baby (a baby with fat fingers)

လက်ချောင်းလေးတွေဝတုတ်နေတဲ့ကောင်လေး

a *one-legged* man (a man with a leg)

ခြေထောက်တစ်ဖက်တည်းရှိတဲ့လူကြီး။

a *two-headed* baby (a baby with two heads)

ခေါင်းနှစ်လုံးရှိတဲ့ခလေးငယ်။

5. of-phrase

Nouns တွေဟစ်ခနဲ့တစ်ခုတည်းပြုတဲ့နေရာမှာ of နဲ့တွဲပြီး of-phrase တနေနဲ့သုံးလို့ရတယ်။

ဒီလိုမျိုး...

the city of Yangon (Yangon city) ရန်ကုန်မြို့ကြီး

the sound of the drum (drum sound) စည်းခတ်သံ

the cover of the book (book cover) စာအုပ်ဖုံး

the library of the school (school library) ကျောင်းစာကြည့်တိုက်

the gate of the museum (museum gate) မြတိုက်ဝင်ပေါက်

ဖြန့်ဝေမှု

လူနဲ့တိရစ္ဆာန်ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကို(...'s)သုံးပြီးသက်မဲ့တွေရဲ့အစိတ်အပိုင်းကို (...s) ဖေါတ်သုံးလေ့ရှိတယ်။

ဒီပုံစံ...

- a dog's tail	- ခွေးမြီး
- a man's finger	- လူလက်ချောင်း
- an elephant's tusk	- ဆင်စွယ်
- a car door	- ကားတံခါး (သက်ပဲ)
- a table leg	- စားပွဲခြေထောက် (သက်ပဲ)

6. apposition

Nounတစ်ခုဟာ တခြား nounတစ်ခုကို စာထူးပြုတဲ့နေရာမှာ သမဗိုးကျရှေ့ဘက်ကမဟုတ်ဘဲ
... နောက်ဘက်ကောက်မာခံပြီးဆုံးတဲ့ Noun in apposition ပုံစံကိုစားလုံးသိပြီးသားဖြစ်မှာပါ။
ဒီအခန်းရဲ့ အင်္ဂါရပ်တစ်ခုအနေနဲ့သဘောလောက်ထည့်ပေးလိုက်တာ။

ဗီဒီယို...

- Htet Htet Moe Oo, the most famous actress

စာကျော်ကြားဆုံးရှုပ်ရှင်မင်းသမီးထက်ထက်မိုးဦး။

အဓိကပြောချင်တာက the most famous actress မဟုတ်ဘူး။ Htet Htet Moe Oo ကိုပြော
ချင်တာ။ ဒီပုံစံမှာပြောချင်တဲ့ noun ကိုရှေ့မှာထားပြီး စာထူးပြုချင်တဲ့ (adjective အလုပ်ကိုလုပ်ချင်တဲ့)
noun ကိုကော်မာရဲ့နောက်မှာထားရတယ်။

- Bo Bo, his brother-in-law

သူ့ရဲ့သောက်ဖအိုဘို။

ပြောချင်တဲ့ noun က Bo Bo ဖြစ်ပြီး adjectiveအနေနဲ့သုံးတဲ့ noun က his brother-in-law

- Naung Naung, the driver

စမိုင်ဘာနောင်နောင်။

Naung Naung က noun ဖြစ်ပြီး the driver ကို adjective အနေနဲ့သုံးထားတာ။

ဝါလောက်ဆိုလဲ့လောက်ပါပြီ။ ရှည်ရှည်ဝေးဝေးပြောနေစရာမလိုတော့ပါဘူး။

UNIT (2) Verbs in Use

စာရေးတဲ့အခါ verb ဟာအဓိကကျတယ်။ ဝါကြောင့် verb ကို သေသေချာချာသုံးတတ်ဖို့လိုတယ်။ ဒီအခန်းမှာ verb တစ်လုံးကို structure အမျိုးမျိုးနဲ့အသုံးပြုပုံကိုပြောမယ်။ တချို့ပုံစံတွေကို ကိုယ်တိုင်သိပြီးနေတာဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ မသိသေးတာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ ခုဟာက... သမရိုးကျမဟုတ်ဘူး။ ပုံစံတစ်မျိုး(ခွဲထောင့်တစ်မျိုး)နဲ့ပြောမယ်။

Verb တစ်လုံးကို ဒီလိုပုံစံတွေနဲ့သုံးမယ်။

1. infinitive
2. gerund
3. participles
4. phrasal verb

ဒီပုံစံတွေအားလုံးကို Volume 1,2 မှာပြောခဲ့ပြီးပြီ။ ဒါပေမဲ့ ခုပြောမှာကပိုပြီးပြည့်စုံမယ်။

ကဲ...တစ်ချင်းကြည့်ရအောင်...

1. infinitive

Infinitive ဆိုတာ Verb တစ်လုံးရဲ့ မူလပုံစံကိုခေါ်တာ။ သုံးတဲ့အခါ to နဲ့တွဲသုံးတယ်။

ဥပမာ -

to go, to eat, to leave....etc

(to မပါဘဲသုံးတာကိုတော့ bare infinitive လို့ခေါ်တယ်)

Infinitive ကိုပုံစံ(၃)မျိုးခွဲပေးလိုက်မယ်။ စိတ်ကစားစိတ်လို့လည်းခေါ်သေးတယ်နော်။ ဒါက သိထားရုံပဲ။ သဘောလောက်ပေးလိုက်တာ။

(i) ordinary or simple infinitive

to work, to live, to come. ...ဆိုတာမျိုးတွေကိုခေါ်တယ်။ သုံးတဲ့အခါ ဒီလို. . . .

- I have *to work* for my family. မိသားစုအတွက်အလုပ်လုပ်ရတယ်။

- They have *to live* in Yangon သူတို့ရန်ကုန်မှာနေရမယ်။

- You need *to get* a job. မင်းမှာအလုပ်ရဖို့လိုတယ်။

(ii) progressive infinitive

to be v-ing ပုံစံကိုခေါ်တယ်။

to be working, to be drinking....etc

- It is nice *to be working* here. ဒီမှာအလုပ်လုပ်နေတာကောင်းတယ်။

- He seemed *to be drinking* a lot သူအရမ်းသောက်နေပုံရတယ်။

(iii) perfect infinitive

to have + past participle ပုံစံကိုပြောချင်တာ။

- I'm sorry *to have bothered* you   နှာင့်ယှက်မိတာစိတ်ကောင်းပါဘူး။

You *should have seen* the doctor   မင်း... ဆရာဝန်ကိုပြသင့်တာပေါ့။

(iv) passive infinitive

to be + past participle ပုံစံကိုပြောချင်တာ။

ဝါကတော့ အဆန်းမဟုတ်ပါဘူး။ passive ပုံစံပြောင်းသုံးတာပါပဲ။

- I have a lot of work *to be done*.   ငါ့မှာလုပ်စရာအလုပ်တွေများတယ်။

- My watch is *to be repaired*.   ငါ့ရဲ့နာရီပြင်ရမယ်။

ဝါတွေက ပုံစံလောက်ပြောပြတာ၊ သိပ်အရေးကြီးပါဘူး။ အရေးကြီးတာက အရေးတဲ့အခါ infinitive ကို အယ်လိုသုံးမယ်ဆိုတာပဲ။ ကဲ... အယ်လိုသုံးသလဲကြည့်ရအောင်။

use of the infinitive

1. Infinitive as subject

2. Infinitive as object

3. Infinitive as complement

4. Infinitive as adjective

5. Infinitive as adverb

6. Infinitive after adjective

7. bare infinitive with certain verbs

8. introductory infinitive

ခါ... အရေးကြီးတာ၊ အသုံးများတာလောက်ပဲပြောတာ။ Analysis လုပ်မယ်ဆိုရင်... ရှိသေးတယ်၊ အများကြီး။

၈... တစ်ချို့ကြမ်းစွာ

1. infinitive as subject

တစ်ခုခုအား infinitive ကို subject အနေနဲ့သုံးလို့ရတယ်။ ဒီလို... .

1. *To drive* in Yangon is dangerous.
ရန်ကုန်မှာကားမောင်းရတာအန္တရာယ်များတယ်။
2. *To get married* is not easy
အိမ်ထောင်ပြုတယ်ဆိုတာမလွယ်ဘူး။
3. *To watch a football match* is exciting.
ဘောလုံးပွဲကြည့်ရတာစိတ်လှုပ်ရှားစရာကောင်းတယ်။
4. *To win* the luck of the draw seems impossible.
ကံဝမ်းမဲပေါက်ဖို့ဆိုတာ ပြစ်နိုင်စရာမရှိဘူး။
5. *To learn* English is interesting.
အင်္ဂလိပ်စာသင်ရတာစိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတယ်။

မှတ်ချက်

ခုခေတ်မှာတော့ ဒီပုံစံကိုအသုံးနည်းသွားပြီ။ အဲဒီအစား preparatory subject (It) ကိုသုံးတယ်။

ဒီပုံစံ...

1. It is dangerous *to drive* in Yangon.
2. It is not easy *to get married*.
3. It is exciting *to watch* a football match
4. It is impossible *to win* the luck of the draw
5. It is interesting *to learn* English.

ဒီပုံစံမသုံးဘဲ gerund ပုံစံသုံးလို့လည်းရတယ်။

ဒီလို...

- Driving in Yangon is dangerous.
- Learning English is interesting.

ဒါလောက်ဆိုရင်ရပြီနော်။ ဒါတွေသိချင်ရင် (Volume I) ကိုပြန်ဖတ်လိုက်၊ စာမိမှာရေးပေးထားတယ်။

2. infinitive as object

Transitive verb ကို objective အနေနဲ့သုံးတာနော်။

1. They like *to play* football. သူတို့ဘာလုံးကစားတာကိုနှစ်သက်တယ်။
2. She managed *to cook* the curries. သူ(မ)ဟင်းတွေကိုချက်ပြုတ်နိုင်ခဲ့တယ်။
3. They refused *to quit* the job. သူတို့အလုပ်ထွက်ဖို့ငြင်းဆိုခဲ့တယ်။
4. I want *to work* abroad. ငါ... နိုင်ငံခြားမှာအလုပ်လုပ်ချင်တယ်။
5. You need *to get* a passport. မင်းမှာ... ပတ်စ်ပို့ရှိဖို့လိုတယ်။

ခုရေးထားတဲ့ပုံစံတွေမှာ infinitive ကို objective (noun) အနေနဲ့သုံးထားတာ။ ဒါပေမဲ့ verb နောက်ကလာတိုင်း object မထင်လိုက်နဲ့ object မဟုတ်ဘဲ complement အနေနဲ့သုံးတာလည်းရှိတယ်။ complement အကြောင်းကိုခုပဲပြောမယ်။

3. Infinitive as complement

(a) after verb

ခုပြောမှာက... verb နဲ့တွဲပြီး complement အနေနဲ့သုံးပုံကိုပြောမယ်။

ကြည့်လိုက်...။

1. My ambition is *to become a writer like U Aung Hein Kyaw.*
ငါ့ရည်မှန်းချက်က ဦးဘောင်ဟိန်းကျော်လို စာရေးဆရာဖြစ်ဖို့။
2. My greatest wish is *to get a comfortable life.*
ငါ့ရဲ့ စာကြီးမားဆုံးဆန္ဒက... စတောင့်မတမကြောင့်မကျရတဲ့ဘဝဖို့ရရှိဖို့။

3. His habit is *to smoke with no stop*.

သွရဲစာကျင့်ကမရပ်မနားဆေးလိပ်သောက်တာ။

4. Birth is *to die*.

မွေးဖွားလာတာသေစို့။

5. His hobby is *to play the guitar*.

သွရဲဝါသနာက ဂီတာတီးတာ။

6. It began *to rain*.

မိုးစရွာပြီ။

7. The baby seems *to be crying*.

ကလေး... နို့တော့မယ်နဲ့တူတယ်။

ဘိမှာ... infinitives စားလုံးကို complement စာနဲ့နဲ့သုံးထားတယ်။

စိစာထဲမှာ "be" နဲ့ဇရာတပ်စဲတွေကို "preparatory it" နဲ့ဇရာလို့လဲရတယ်။

ဒီပုံစံ...

1. It is my ambition *to become a writer*.

2. It is my greatest wish *to get a comfortable life*.

3. It is his habit *to smoke with no stop*.

ဒါပြီးရင်နောက်တစ်မျိုးသွားမယ်။

(b) after object

Infinitive ကို object နောက်မှာထားပြီး complement အနေနဲ့သုံးလိုရတယ်။

1. My parents want me *to behave well*.

မိဘတွေက ကျွန်တော့်ကိုတောင်းခွင့်စွာပြုမူနေထိုင်စေချင်တယ်။

2. I want you *to know about people*.

ငါက . . . မင်းကိုလူတွေအကြောင်းသိစေချင်တယ်။

3. They need me *to help them*.

သူတို့ကိုကူညီဖို့အတွက် . . . သူတို့ကငါ့ကိုလိုအပ်တယ်။

4. They wish me *to earn a lot*.

သူတို့ကငါ့ကို . . . ဝင်ငွေများများရစေချင်တယ်။

5. They begged us not *to punish them*.

သူတို့က . . . သူတို့ကိုအပြစ်မပေးဖို့ ကျွန်တော်တို့တိုတောင်းပန်တယ်။

6. He expected her *to marry him*.

သူက . . . ကောင်မလေးသူ့ကိုလက်ထပ်ဖို့မျှော်လင့်ခဲ့တယ်။

7. He encouraged me *to go abroad*.

သူက ကျွန်တော့်ကိုနိုင်ငံခြားသွားဖို့အားပေးတယ်။

8. The man persuaded her *to come with him*.

မိလူကြီးက . . . ကောင်မလေးကိုသူနဲ့လိုက်ခဲ့ဖို့ဖြားယောင်းသွေးဆောင်တယ်။

4. Infinitive as adjective

Infinitive ကို noun တစ်ခုနဲ့နောက်မှာ တပ်ပေးပြီး adjective အနေနဲ့သုံးတယ်။

1. The old man made an *effort to walk*.

အဖိုးကြီးကလမ်းလျှောက်ဖို့ကြိုးစားတယ်။

- 2 This is not the *time to leave home*.

ဝါ. . . အိမ်ပြန်ဖို့အချိန်မဟုတ်ဘူး။

3. Here is *an apartment to let*.

ဒီအခန်းကိုငှားမလို့။

4. I need *a pencil to draw with*.

ပုံဆွဲဖို့ခဲတံတစ်ချောင်းလိုချင်တယ်။

5. The baby has *a cat to play with*.

ကလေးငယ်မှာ ကစားဖို့ကြောင်ကလေးတစ်ကောင်ရှိတယ်။

6. He wanted *a lot of money to buy a car*.

သူ. . . ကားဝယ်ဖို့ပိုက်ဆံများများလိုတယ်။

7. I have got *a key to open the door*.

ငါ့မှာ. . . တံခါးကိုဖွင့်ဖို့သော့ရှိတယ်။

8. I want some *medicines to stop my headache*

ငါ. . . ခေါင်းကိုက်ပျောက်ဆေးလိုချင်တယ်။

9. He needs *a newspaper to read*.

သူ. . . ဖတ်ဖို့သတင်းစာတစ်စောင်လိုအပ်နေတယ်။

ခုပေးထားတဲ့ပုံစံတွေမှာ infinitive clause တွေဟာရှေ့မှာကပ်နေတဲ့ noun ကိုအထူးပြုတာတွေရမယ်။ adjective ကလုပ်တိုလုပ်တယ်။

Infinitive phrase တို့ modern English မှာ clause အနေနဲ့သုံးစွဲလာတယ်။ clause ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ phrase ပဲဖြစ်ဖြစ် ဝါသိပ်အရေးကြီးပါဘူး။ အရေးကြီးတာကသုံးတတ်ဖို့ပဲ

မှတ်ထားဖို့က infinitive ဟာ noun ရဲ့ရွေ့က လာလို့မရဘူးနော်၊ နောက်မှာ ပဲရတာ။

5. infinitive as adverb (of purpose)

Infinitive ကို verb နဲ့တွဲပြီး adverb (adverb of purpose) တဖြစ်သုံးတယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်လိက်...

1. I come just *to see you*.

ငါ . . . မင်းကိုတွေ့ရုံသက်သက်လာတာ (တခြားတိစ္ဆာမရှိဘူး)

2. He saves money *to do a business*.

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ဖို့ . . . သူငွေစုတယ်။

3. She stood up *to reach the flower*.

သူ(မ)ပန်းကိုလှမ်းဖို့ မတ်တတ်ရပ်လိုက်တယ်။

(မြန်မာစာ၊ မြန်မာစကားမှာ "သူမ" ဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းမရှိဘူး။ ဘယ်ပညာရှိကပြေးလုပ်လိုက်သလဲမသိဘူး။ အဲဒါတော်တော်ဆိုးတယ်။ မြန်မာစကားမှာ ကျားရော၊ မပါ . . . "သူ" လို့ပဲရှိတယ်။ ကြုံလို့ပြောတာပါ)

4. They went abroad *to get a job with attractive salary*.

သူတို့ . . . နိုင်ငံခြားကိုလစာကောင်းတဲ့အလုပ်ရဖို့အတွက်သွားခဲ့တယ်။

5. We joined this class *to speak English fluently*.

အင်္ဂလိပ်စကားကို သွက်သွက်လက်လက်ပြောတတ်အောင် . . . ငါတို့ဒီသင်တန်းကိုတက်ခဲ့ကြတယ်။

6. I read this book *to learn how to write English*.

အင်္ဂလိပ်စာရေးတတ်အောင် . . . ငါ့စာအုပ်ကိုဖတ်တယ်။

7. Many tourists come *to visit many ancient pagodas in Myanmar*.

ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တွေဟာ မြန်မာပြည်မှာရှိတဲ့ရှေးဟောင်းဘုရားတွေကို ဖူးဖို့လာကြတယ်။

ဒီပုံစံအားလုံးမှာ infinitive ဟာ adverb of purpose အလုပ်ကိုလုပ်တယ်၊ ရှေ့မှာပြောခဲ့တဲ့ object ပုံစံနဲ့ရောမသွားစေနဲ့နော်။

6. infinitive after adjective

Infinitive ကို adjective နောက်မှာတွဲပြီးသုံးတဲ့ပုံစံဟာ စာရေးတဲ့နေရာမှာ အသုံးများတယ်။
 Adjective ဆိုတဲ့နေရာမှာ "be + adjective" ပုံစံကိုပြောချင်တာနော်။

ဥပမာ...

1. Fried chicken is *nice* to eat with sauce.

ကြက်သားကြော်ကိုချဉ်ရည်နဲ့စားရင်ကောင်းတယ်။

2. He is *eager* to learn English.

သူဟာ အင်စီပ်စာသင်ဖို့ သိပ်ပြီးစိတ်အားထက်သန်နေတယ်။

3. They are *downhearted* to see Myanmar movies.

သူတို့ဟာ မြန်မာရုပ်ရှင်ကားကြည့်ဖို့စိတ်ဝါတ်ကျနေတယ်။

4. The girl is *terribly excited* to see her boss.

တောင်မလေးက... အလုပ်ရှင်နဲ့တွေ့ဖို့ကိစ္စ... အရမ်းစိတ်လှုပ်ရှားနေတယ်။

5. He is *willing* to participate in the competition.

သူဟာပြိုင်ပွဲမှာပါဝင်ဖို့ဆန္ဒရှိနေတယ်။

6. She is *delighted* to get a new job.

သူ(မ)... အလုပ်သစ်ရလို့ဝမ်းသာနေတယ်။

7. She was *shocked* to see the accident.

သူ(မ) မတော်တဆထိခိုက်မှုကိုမြင်လိုက်လို့ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်သွားတယ်။

8. Wunna was *surprised* to meet you here.

မင်းတို့နီးနေရာမှာတွေ့ရလို့ ဝဏ္ဏအံ့အားသင့်တယ်။

9. You are *sure* to get many distinctions.

ခင်... ဂုဏ်ထူးတွေများများရဖို့သေချာတယ်။

10. I am *lucky* to live with you.

မင်းနဲ့တကုန်ရတာ . . ငါကံကောင်းတယ်။

ဝိပုံစံတွေမှာ adjectives တွေနဲ့နောက်မှာ infinitives တွေကိုတွေ့ရမယ်။

• 7. bare infinitive with certain verbs

တစ်ချို့သော verbs တွေတို bare infinitive (to မပါ)နဲ့တွဲပြီးသုံးတယ်။ အသုံးများတာတွေကိုပေးလိုက်မယ်။

- make, let, help, feel, see, watch, hear....ဆိုတဲ့စကားလုံးတွေ၊ သုံးပုံကိုကြည့် . . .

1. I *made* him *speak* English.

ငါ . . . သူ့ကို အင်္ဂလိပ်စကားပြောတတ်အောင်လုပ်ပေးတယ်။ (သင်ပေးတယ်)

2. Don't *let* him *go*.

သူ့ကိုမသွားပါစေနဲ့။

3. He *helped* me *push* the door

သူက ငါ့ကို . . . တံခါးကူပြီးတွန်းပေးတယ်။

4. I *feel* the car *move*.

ကားရွေလျားတာကို ငါသိလိုက်တယ်။

5. We *saw* them *play*.

သူတို့ကစားတာကို ငါတွေ့လိုက်တယ်။

6. They *watched* me *drive* off.

ငါ . . . ကားမောင်းပြီးထွက်သွားတာကို သူတို့ကြည့်နေကြတယ်။

7. We *heard* her *open* the door

သူ(မ)တံခါးဖွင့်တာကို ငါတို့ကြားလိုက်တယ်။

ဒီပုံစံတွေမှာ verb ကို to နဲ့တွဲသုံးလို့မရဘူး။ အသေမှတ်ရမယ်။ မိမိစာထဲမှာ see နဲ့hear ကို passive ပုံစံသုံးရင်တော့ to နဲ့တွဲပြီး (full infinitive)သုံးရတယ်။

ဒီလို...

- She was seen *to leave* the house

သူ(မ)အိမ်ထဲကထွက်သွားတာကိုတွေ့လိုက်ရတယ်။

- She was heard *to talk* to the boy.

သူ(မ)ကောင်လေးနဲ့စကားပြောတာကိုကြားလိုက်တယ်။

မှတ်ချက်

- see, feel, hear, watch ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေကို present participle ပုံစံနဲ့တွဲသုံးနိုင်တယ်။
(Volume 2 မှာပြောခဲ့ပြီး မနိုင်သေးဘူးဆိုရင်ပြန်ကြည့်လိုက်)

1. We *saw* him *breaking* into the house.

သူတို့အိမ်တိုက်ဖောက်ထွင်းနေတာ... ငါတို့မြင်ခဲ့တယ်။

2. I *heard* them *making* a noise.

သူတို့ဆူဆူညံညံလုပ်နေတာကိုငါကြားခဲ့ရတယ်။

3. They *watch* him *swimming* in the pool.

သူတို့... သူရေကန်ထဲမှာ ရေကူးနေတာကိုကြည့်နေတယ်။

4. I *feel* you *entering*.

မင်းဝင်လာတာကို ငါသိတယ်။

ဖြန့်ဖြူးချက်

ဒီနေရာမှာသတိရလို့... ဒီပုံစံသုံးတဲ့စကားလုံးတစ်လုံးထည့်ဝေးလိုက်မယ်။ အဲဒါက...

"catch"

ဒီလိုသုံးစာပဲ...

- I caught him taking the money.

သူပိုက်ဆံယူနေတာကို ငါမိလိုက်တယ် (တွေ့လိုက်တယ်)

- We caught him drinking.

သူအရက်သောက်နေတာကိုငါတွေ့လိုက်တယ်။

8. introductory infinitive

တစ်ချို့ infinitive clauses တွေကိုစာကြောင်းရဲ့ထိပ်ဆုံးမှာသုံးတယ်။ Sentence adverb ဖြစ်သွားတာပေါ့။ တစ်ခါတစ်ရံတော့လည်းစာကြောင်းရဲ့ နောက်ဆုံးမှာထားပြီးသုံးတယ်။ နည်းတော့နည်းတယ်။ အဲဒီလိုနောက်ဆုံးမှာထားရင် final infinitive clause လို့ခေါ်တယ်။

ဥပမာ...

1. To tell you the truth, I don't want to see you.

အမှန်အတိုင်းပြောရရင်... ငါမင်းကိုမမြင်ချင်တော့ဘူး။

2. To be honest, she will marry you for money

မိုးမိုးသားသားပြောရရင်... သူ(မ)က မင်းကိုငွေကြေးအတွက်လက်ထပ်မှာ။

3. To get here in time, I took a taxi.

ဒီကိုအချိန်မီရောက်ဖို့အတွက်... ငါတက္ကစီစီးခဲ့တယ်။

4. To solve my problem, I need your help (or) I need your help to solve my problem.

ငါ့ပြဿနာဖြေရှင်းဖို့... မင်းအကူအညီလိုအပ်တယ်။

လေ့ကျင့်ခန်း

ပိုပြီးကြေညက်သွားအောင်လေ့ကျင့်မယ်။ ဒါတွေကို အင်္ဂလိပ်လိုပြန်ရေးကြည့်။ ခုပေးထားတဲ့ infinitive ပုံစံ(ဂ)ဖို့အတိုင်းရေးပါ။

၁. ချပ်ခြင်းမေတ္တာတစ်ခုတည်းဖြင့် သာယာတဲ့အနာဝတ်ကိုတည်ဆောက်ဖို့ဆိုတာ. . . သမုဒ္ဒရာကို လက်ပစ်ကူးရသလိုပါပဲ။
၂. လစာကောင်းတဲ့စာလုပ်ရဖို့ဆိုတာ အရည်အချင်းမရှိသူတစ်ယောက်အတွက် မဖြစ်နိုင်ဘူး။
၃. မွေးဖွားခြင်းဆိုတာ သေဆုံးခြင်းရဲ့ ပထမခြေလှမ်းပါပဲ။
၄. အိမ်ထောင်ပြုတယ်ဆိုတာ ချစ်ခင်နှစ်သက်မှုလျော့ပါးစေခြင်းကို မွေးဖွားပေးလိုက်တာပဲ။
၅. အဝတ်စုံကိုစတယ်ဆိုတာ ဟိုက်ပွဲတစ်ခုကိုဆင်နွှဲလိုက်တာပဲ။
၆. ရေရှည်ချစ်ခင်နှစ်သက်ရန်. . . အပြန်အလှန်နားလည်မှုလိုအပ်သည်။
၇. လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ မတောင့်မတမကြောင့်မကြာရတဲ့ ဘဝမျိုးနှစ်သက်တယ်။
၈. တစ်ချို့သောသူများက ငွေကြေးလွှမ်းမိုးထားသော မေတ္တာကိုမလိုချင်ကြ။
၉. မင်းကိုတစ်ယောက်တည်းပစ်ထားဖို့ မရည်ရွယ်ပါဘူး။
၁၀. မင်းရဲ့ကျေးဇူးကိုပြန်လည်ပေးဆပ်ဖို့ ဘယ်တော့မှမမေ့ဘူး။
၁၁. တွေ့ဆုံခြင်းဆိုတာခွဲခွါဖို့ပါပဲ။
၁၂. ချစ်တယ်ဆိုတာမုန်းဖို့မဟုတ်ဘူး။
၁၃. ငါသိတာကတော့ သူ့ကိုတွေ့ဖို့ပဲ။
၁၄. ပန်းဆိုတာခူးယူဖို့။
၁၅. အကြွေပန်းဆိုတော့နင်းချေမှာပေါ့။
၁၆. ကောင်မလေးကို စိန်နားကပ်ကြီးပန်းပေးမယ်ဆိုတဲ့ သူ့ရဲ့တတိတစ်ခုတော့ လေထဲရောက်သွားပြီ။
၁၇. သူ့အတွက်နဲ့ မိဘတွေတို့ဆန့်ကျင်မယ်ဆိုတဲ့ မင်းရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ငါသဘောမကျဘူး။
၁၈. ချမ်းသာလာမယ်ဆိုတဲ့ ငါရဲ့အိမ်မတ်တွေ တစ်နေ့မှာတစ်တယ်ဖြစ်လာမယ်။
၁၉. နိုင်ငံခြားကိုသွားဖို့ မင်းရဲ့ရည်ရွယ်ချက်ကဘာလဲ။

၂၀. ကောင်မလေးရဲ့ပေတ္တာကိုရဖို့ အဓိကသော့ချက်ကိုသိသလား။
၂၁. ငါ့ရဲ့အင်္ဂလိပ်စာတိုးတက်ဖို့ ငါရည်ရွယ်တယ်။
၂၂. မင်းတို့ချစ်ဖို့မွေးဖွားလာတာ။
၂၃. သူဟာပါးပြင်မောင်းမောင်းလေးပေါ်မှလိမ့်ဆင်းလာသော မျက်ရည်ပူများကို ဖွဖွလေးသုတ်ပေးဖို့မည်သည်အခါမျှမဖျက်ကွက်ခဲ့။
၂၄. သူဟာ. . . သူ့ရဲ့မိသားစုကိုထောက်ပံ့ဖို့အလုပ်လုပ်တယ်။
၂၅. သူဟာ. . . ကောင်မလေးကိုချမ်းသာအောင်လုပ်ဖို့အလုပ်ကြိုးစားနေတယ်။
၂၆. မင်းအဖေနဲ့စကားပြောရတာကို. . . ငါပိုပြီးသဘောကျတယ်။
၂၇. သူတို့ ဘုရားဖူးဖို့မြန်မာပြည်ကိုလာကြတယ်။
၂၈. သူ. . . နိုင်ငံခြားသွားဖို့ဆန္ဒရှိတယ်။
၂၉. မြန်မာ့ဟင်းလျာဟာ. . . စားဖို့ကောင်းတယ်။
၃၀. ဝိနေရာဟာ. . . အားကစားလုပ်ဖို့ပူလွန်းတယ်။
၃၁. မင်းတို့. . . သူ့နဲ့စကားပြောတာ ငါမမြင်ချင်ဘူး။
၃၂. မင်းအမေကို. . . အိမ်ရှင်းဖို့မကူညီဘူးလား။
၃၃. မင်းအဲဒီလိုပြောတာကို ငါမကြားချင်ဘူး။
၃၄. မျှမျှတတပြောရရင်. . . မင်းဟာသူ့ကိုကျေးဇူးတင်သင့်တယ်။
၃၅. အလုပ်ကောင်းရဖို့အတွက်. . . မင်း အင်္ဂလိပ်စာတောင်းတောင်းသင်ဖို့လိုတယ်။

ဒါတွေဟာသာပြန်ပြီးရင် အဖြေညီမယ်၊ မရေးရသေးတဲ့နဲ့အဖြေမကြည့်နဲ့နော်၊ ခုပေးထားတဲ့အဖြေတွေဟာ ပုံသေမဟုတ်ပါဘူး။ တခြားနည်းနဲ့ရေးလို့ရတာတွေလည်းရှိမယ်။

Answers:

1. *To build a better future* with love alone is like to swim across the ocean. (to swim = swimming) (as subject)
2. *To get a job* with attractive salary is impossible for an unqualified person (as subject)
  - It is impossible for an unqualified person *to get a job* with attractive salary.
3. *To be born* is the first step of death. (as subject)
4. *To get married* is the birth of losing love. (as subject)
5. *To start a life* is to fight a battle. (as subject)
  - to fight a battle (as complement)
6. We need mutual understanding *to have long lasting love* (as adverb of purpose)
7. Everybody likes *to have a comfortable life*. (as object)
8. Some people don't want *to win love* under the influence of money. (as object)
9. I don't mean *to leave (neglect)* you alone (as object)
10. I'll never forget *to repay you* for your gratitude. (as subject)
11. To meet *is to part*. (as complement)
  - *To meet* (as subject)
12. To love is not to *hate*. (as complement) (or)
Love is not to *hate*. (as complement)
13. What I know is *to meet him*. (as complement)
14. A flower is *to be plucked*. (as complement)
15. A fallen flower is *to be crushed*. (as complement)
16. His promise *to wear her diamond earrings* is now up in the air. (as adjective)

17. I don't like your decision *to go against your parents* for him. (as adjective)
  18. My dreams *to be rich* will come true one day. (as adjective)
  19. What is your intention *to go abroad*? (as adjective)
  20. Do you know the key *to win her love*? (as adjective)
  21. I intend *to improve my English*. (as adverb of purpose)
  22. I was born *to love you*. (as adverb of purpose)
  23. He never failed *to softly remove (wipe off)* the warm tears rolling down her full cheeks. (as adverb of purpose)
- မှတ်ရည်ချက်တို့ rolling နဲ့သုံးလို့မရဘူး၊ မထင်လိုက်နဲ့၊ တချို့ဆရာကြီးတွေက ကိုယ်မတွေ့ဘူးရင် မှားနေပြီပြောတတ်ကြလို့ ပြောပြရတာ၊ ရသဆိုတာခံစားပြီး၊ မနံတီးရတာ၊ သူများသုံးပြီးသားဖြစ်ချင်မှဖြစ်မှာပေါ့၊
24. He works *to support* his family. (as adverb of purpose)
  25. He is trying *to make her rich*. (as adverb of purpose)
  26. I prefer *to talk* to your father. (as object)
  27. They come to Myanmar *to visit* pagodas. (as adverb of purpose)
  28. He is willing *to go abroad*. (after adjective)
  29. Myanmar food is nice *to eat*. (after adjective)
  30. This place is too hot *to do sports*. (after adjective)
  31. I don't want *to see you talk to him*. (after a verb)
(talk with ဆိုလဲရတယ်)
  32. Don't you *help* your mother *to clean* the house. (after a verb)
  33. I don't want *to hear* you say so. (after a verb)
  34. *To be fair*, you should thank him. (as introductory infinitive)
  35. *To get* a good job, you need to learn English well. (as introductory infinitive)

2. gerund

Verb တစ်ခုကို -ing ပေါင်းလိုက်ရင်ပုံစံသုံးမျိုး နဲ့သုံးလို့ရတယ်။ အဲဒါတွေကတော့ continuous, participle and gerund ဆိုတာတွေပဲ။ Continuous ကိုဒီအဆင့်မှာမပြောဘူး။ သိပြီးသား။

Participle နဲ့ gerund တို့ပြောမယ်။ ဒါတွေကို Volume 1,2 တွေမှာတည်းကပြောခဲ့ပြီ။ ဒါပေမဲ့ ခုပြောမှာက အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ ရှုထောင့်တစ်မျိုး (တသွင်တစ်မျိုး) နဲ့ပြောမယ်။ စာရေးတဲ့အခါ . . . ဘယ်လို သုံးတယ်ဆိုတာတွေပေါ့။ Volume 2 ကို အရင်ဖတ်လိုက်ရင်ပိုပြီးရှင်းသွားမယ်။

Gerund ကိုဒီလိုပုံစံတွေနဲ့သုံးလို့ရတယ်။

- 1 *as adjective (adjective-like form)*
- 2 *as subject*
- 3 *as object*
- 4 *after prepositions (object of a preposition)*
- 5 *as complement*
- 6 *after certain verbs*

ဒါတွေက သိသင့်တာတွေကိုပေးထားတာ။ အကုန်လုံးတော့ဘယ်ဟုတ်မလဲ။

စာရေးတဲ့အခါ gerund တစ်ခုကိုဘယ်ပုံစံသုံးလို့ရတယ်ဆိုတာသိထားမှဖြစ်မယ်။

ဇဲ...စစ်ဒုဒွင်းဖြန့်ရအောင်...

1. as adjective

ဒါ . . . ဘာမှအဆန်းမဟုတ်ဘူး။ Gerund က noun ဖြစ်သွားပြီလေ။ Verb-noun (or) verbal noun လို့ခေါ်တယ်။ ဒါပြောခဲ့ပြီးသား။ ဒီတော့ noun ခုနဲ့ attributively ထည့်ပြီးသုံးတယ်။ Adjective အနေနဲ့ပေါ့။ ရှေ့ပိုင်းမှာပြောခဲ့တဲ့ nouns in use မှာပါသွားပြီ။ ဒီမှာ . . . သဘောလောက်ပဲပြောတော့မယ်။

ဒီလို...

<u>working hour</u>	- စာလုပ်ချိန်
as adj n	
<u>waiting list</u>	- တန်းစီစာရင်း
as adj n	
<u>smoking cigarettes</u>	- စီးကရက်သောက်ခြင်း
as adj n	
<u>watching movies</u>	- ရုပ်ရှင်ကြည့်ခြင်း
as adj n	
<u>playing piano</u>	- စနွယ်ားတီးခြင်း
as adj n	
<u>frying pan</u>	- (ကြော်သည့်)ခယ်ဘိုး
as adj n	
<u>collecting money</u>	- ပိုတ်ဆံကောက်ခံခြင်း
as adj n	

sleeping pill

- အိပ်ဆေး

as adj n

washing machine

- စာဝတ်လျှော်စက်

as adj n

washing line

- စာဝတ်ကြိုးတန်း

as adj n

fishing rod

- ငါးမျှားတံ

as adj n

ဂါလောက်ဆိုရပြီနော်။ ရှေ့ပိုင်းမှာလဲပြောပြီးပြီ။ ဒီမှာသုံးထားတဲ့ gerund တွေအားလုံး adjective အလုပ်ကိုလုပ်တယ်။

2. as subject

Gerund က noun ဖြစ်နေပြီဆိုတော့ noun တစ်ခုရဲ့သဘောသဘာဝ၊ အသုံးအနှုန်းအနေအထား (usage, position) အတိုင်းသုံးလို့ရတယ်။ ခု . . . subject အနေနဲ့သုံးပုံကိုပြောမယ်။

1. *Swimming* makes me nervous.

ရေတူးရတာ . . . ကြောက်တယ်။

2. *Smoking* is harmful to health.

ဆေးလိပ်သောက်တာ . . . တျန်းမာရေးကိုထိခိုက်စေတယ်။

- 3 *Walking* is good for health.

လမ်းလျှောက်တာ . . ကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းတယ်။

4. Too much *teasing* tends to quarrel.

အဝသန်ရင် . . . ရန်ဖြစ်တတ်တယ်။

- 5 *Speaking* is much easier than writing.

စကားပြောတာဟာ . . ရေးတာထက်အများကြီးပိုလွယ်တယ်။

- 6 *Sitting* gives nothing.

ထိုင်နေလို့တော့ဘာမှဖြစ်လာမှာမဟုတ်ဘူး။

- 7 *Keeping silent* is endurance

ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေခြင်းဟာ သီးခံခြင်းပါပဲ။

စီပုံစံတွေမှာ . . gerunds တွေအားလုံး subject အလုပ်ကိုလုပ်ကြတယ်။ ခု . . .
နောက်ထပ်ပုံစံတစ်မျိုးနဲ့ထပ်ပေးမယ်။ အဲဒါက . . gerund နောက်မှာ noun (object) တစ်ခု
တွဲပေးတဲ့ပုံစံ . . . .

1. *Making donation* is good for next existence

အလှူအတန်းလုပ်တာနောက်ဆက်အတွက်ကောင်းတယ်။

- 2 *Taking physical exercise* makes a person fit.

ကိုယ်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းဟာ . . လူ့ကိုကျန်းမာကြံ့ခိုင်စေတယ်။

- 3 *Playing cards* is a bad habit.

မဲကစားခြင်းဟာ . . မကောင်းတဲ့အကျင့်ဖြစ်တယ်။

- 4 *Keeping sabbath* helps you concentrate your mind.

ဥပုသ်စောင့်တာဟာ . . စိတ်အာရုံကိုစုစည်းဖို့အတွက် အကူအညီရတယ်။

- 5 *Taking a walk* in the soft cold breeze is good for long living.
လေအေးတိုက်တဲ့နေရာမှာလမ်းလျှောက်တာ . . . အသက်ရှည်ဖို့အတွက်ကောင်းတယ်။
- 6 Only *taking medicine* doesn't lose your weight.
ဆေးသောက်ရုံနဲ့တော့ တိုယ်အလေးချိန်မကျပါဘူး။
- 7 *Wearing flowers* adds her beauty.
ပန်းတွေပန်လိုက်လို့ . . . ဖိကောင်မလေးပိုချောလာတယ်။
8. *Believing the luck of the draw* is just like flying in the air by your two arms.
ကံစမ်းမဲတိုယ့်ဖို့ဆိုတာ . . . လက်နှစ်ချောင်းနဲ့လေထဲမှာပျံသန်းသလိုပါပဲ။
- 9 *Watching advertising actors and actresses* on T.V is like a pin going into the eyes.
တီဗီပေါ်မှာကြော်ငြာမင်းသား၊ မင်းသမီးတွေကိုကြည့်ရတာ . . . ဗျတ်စိပေါ်အပ်ကျသလိုပါပဲ။
10. *Making money* in Yangon is not as easy as I thought.
ရန်ကုန်မှာပိုက်ဆံရှာရတာ ထင်သလောက်မလွယ်ဘူး။
ခုပေးထားတာတွေမှာ . . . gerund နောက်မှာ nouns တွေပါလာတာတွေ့ရမယ်။
ဒီနှစ်မျိုးပေါင်းမှ subject တစ်ခုရတယ်။ ဒီပုံစံယူပြီး ကြိုက်သလိုမန်တီးအသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။
ဒါပေမဲ့ တစ်ခုသတိထားရမယ်။ ဒီပုံစံသုံးမယ်ဆိုရင် transitive verb ဖြစ်ရမယ်။ ဝါမှ . . .
သူ့နောက်မှာ noun (object) လာလို့ရမှာ

ဥပမာ

standing boy ဆိုရင် "မတ်တပ်ရပ်နေတဲ့ကောင်လေး" ဖြစ်မယ်။ ဒီမှာ standing က gerund မဟုတ်တော့ဘူး။ participle adjective ဖြစ်သွားမယ်။ စကားလုံးပုံစံတူနေပေမဲ့ . . . gerund နဲ့ participle မတူပဲကို ဒီအခန်းနောက်ဆုံးမှာပြောမယ်။ ခဏလေးစောင့်လိုက် . . .

3. as object

ခါလည်းလွယ်ပါတယ်။ စီပုံစံတွေကိုကြည့်လိုက်၊ ဒီမှာလည်း gerund တစ်လုံးတည်း
 ရော၊ gerund နောက်မှာ noun ပါရော... နှစ်မျိုးလုံးရောပြီးပေးလိုက်မယ်၊ ကိုယ်တိုင်
 သဘောပေါက်အောင် ကြည့်။

1. I detest *waiting* a long time.

ကပြာပြီးစောင့်ရတာတို့ ငါ... မုန်းတယ်။

2. My father doesn't like *making* a noise.

အဆူညံလုပ်တာကို... ငါ့အဖေကမကြိုက်ဘူး။

3. The Lord Buddha didn't like *breaking* the five precepts.

ငါ့ပါးသီလကျိုးပေါက်တာကို... ဘုရားကမကြိုက်ဘူး။

4. Everybody hates *committing* murder.

လူသတ်မှုကျူးလွန်တာကို... လူတိုင်းမုန်းတယ်။

5. She dislikes *painting* her face too much.

တောင်မလေးက မျက်နှာဆီပ်ပြီးခြယ်သတာကိုမကြိုက်ဘူး။

(ပေါင်ခါ၊ မိတ်တပ်၊ နှုတ်ခမ်းနီ၊ ဘာညာကွဲကွဲခြယ်တာအားလုံးကို paint သုံးတယ်)

ဝါလောက်ဆိုရင် သဘောပေါက်ပြီ။ ဒီမှာ gerunds အားလုံးကို object ကနေခဲ့သုံးထားတယ်၊
 နောက်တစ်မျိုး -

4. after prepositions

ဝါကဘာမှမဆန်းဘူး preposition နောက်မှာ noun တစ်မျိုးပဲလာလို့ရတယ်ဆိုတာ Volume
 2 မှာကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ပြောခဲ့ပြီးပြီ၊ တချို့ noun form မရှိတဲ့ verb တွေဆိုရင် ဒီနေရာမှာသုံးမို့ကတွတ်
 ving form ပြောင်းပေးလိုက်ရဲ့ပဲ။

1. He always keeps away *from gambling*.
သူဟာ လောင်းကစားနဲ့အပြတ်ခမ်းကင်းကင်းရှင်းရှင်းနေတယ်။
2. She is interested *in talking* about others
သူ(မ)ဟာ သူများအကြောင်းပြောရတာစိတ်ဝင်စားတယ်။
3. We are tired *of talking* to you.
မင်းနဲ့စကားပြောရတာ. . . ငါတို့စိတ်တုန်လာပြီ။
4. They are keen *on learning* English.
သူတို့ဟာ တစ်လိပ်စာတိုအခမ်းစိတ်အားထက်သန်ကြတယ်။
5. She is fond *of putting* thanakha on her cheeks.
သူ(မ)ဟာ ပါဗေင်္ဂီမှာသနပ်ခါးလိမ်းရတာကိုခုံမင်နှစ်သက်တယ်။
6. I'm sorry *for breaking* my promise.
ငါ. . . ကတိဖျက်ရတာစိတ်မကောင်းပါဘူး။
7. She is afraid *of losing* her weight.
ဝိတ်ကျသွားမှာကိုသူ(မ)ကြောက်တယ်။
8. My mother is good *at making* Myanmar dish.
အမေက. . . မြန်မာဟင်းလျာချက်တာကောင်းတယ်။
ကဲ. . . ဒီ structure အကြောင်းပြောရရင် မိုးလင်းသွားမယ်။ ဒါဆိုလုံလောက်ပြီ။

5. as completement

Complement ဆိုတာအာကိုခေါ်တယ်ဆိုတာ သေသေချာချာသိပြီနော်။ ပီအကြောင်းကို Volume 1 မှာတည်းတပြောပြီးသား။ ဝါးတားတားဖြစ်နေသေးတယ်ဆိုရင်. . . ဒီရွှေကထုတ်ခဲ့တဲ့ စာအုပ်တွေမြန်ကြည့်။ Gerund ကိုဒီလိုသုံးတယ်။

1. Drinking is *wasting money*.
စာရက်သောက်တယ်ဆိုတာပိုက်ဆံဖြုန်းတီးနေတာပဲ။
2. What I hate is *smoking*.
ငါမုန်းတာ ဆေးလိပ်သောက်တာပဲ။
3. What I don't want to see is *fighting*.
ငါမမြင်ချင်တာကတော့... ရန်ဖြစ်တာပဲ။
4. The best exercise for nerves is *listening to music*.
အာရုံကြောတွေယတွက် အကောင်းဆုံးလေ့ကျင့်ခန်းက... တေးဂီတနားထောင်ပေးဖို့ပါပဲ။
5. The most exciting game is *diving into the water*.
စိတ်လှုပ်ရှားစရာအကောင်းဆုံးအားကစားနည်းက... ရေထဲကို(ဒိုင်ဝင်)ထိုးဆင်းခြင်းပဲ။
ဒီမှာ... gerunds တွေကို complement အနေနဲ့သုံးပြုထားတယ်

6. after certain verbs

တချို့ verbs တွေရဲ့နောက်မှာ gerund တို့တဆက်တည်း (immediately) တပ်ပြီးသုံးတယ်။ အတုနဲ့လုံးကိုတော့မရဘူးနော်။ သုံးလို့ရတဲ့စကားလုံးတွေ သပ်သပ်ရှိပြီးသား။ မှားသုံးလို့မရဘူး။ ဒီစာခန်းတိုပိုပြီး အာရုံစိုက်မှရမယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်လို့...။

1. You should *avoid over-eating*.
မင်း... အလွန်အကျွံစားတာကိုရှောင်သင့်တယ်။
2. My teacher never *allows speaking up*.
ငါ့ဆရာက... စကားကျယ်ကျယ်ပြောတာကိုဘယ်တော့မှခွင့်မပြုဘူး။
3. He also doesn't *permit smoking* around the class.
သူက... စတန်းအနီးအနားမှာဆေးလိပ်သောက်တာကိုခွင့်မပြုဘူး။

4. He always *advises using* dictionary.
Dictionary သုံးဘို့. . . သူ့အမြဲအကြံပြုတယ်။
5. They *denied knowing* anything about it.
အဲဒီအကြောင်း. . . ဘာမှမသိဘူးလို့ သူတို့ငြင်းတယ်။
6. You shouldn't *keep talking* all the time.
မင်း. . . တချိန်လုံး စကားပြောမနေသင့်ဘူး။
7. Forgive me. I can't *help laughing*.
ခွင့်လွှတ်ပါ။ ငါမရယ်ဘဲမနေနိုင်လို့ပါ။
8. I don't *mind working* with you.
မင်းနဲ့တလုပ်လုပ်ရတာကို. . . ငါဘယ်လိုမှသဘောမထားပါဘူး။
9. They *recommend learning* English.
သူတို့က. . . အင်္ဂလိပ်စာကိုသင်ယူဖို့ အကြံပေးတယ်။
10. He *regrets wasting* time without doing anything.
ဘာအလုပ်မှမလုပ်ဘဲ အချိန်ဖြုန်းခဲ့တာကိုသူ့နောင်တရတယ်။
11. I *remember having* a chat with you.
မင်းနဲ့စကားပြောခဲ့ရတာတို့. . . ငါသတိရနေတယ်။
12. I will never *forget going* to school with you.
မင်းနဲ့အတူကျောင်းတက်(ကျောင်းသွား)ခဲ့ရတာတို့. . . ငါဘယ်တော့မှမေ့မှာမဟုတ်ဘူး။
ဒါတွေအားလုံးမှာ verb နဲ့ gerund ကိုတပ်ပြီးသုံးထားတယ်။

ဒါလေးတွေမှတ်ထားလို့က်...

regret, remember, forget တွေကိုတော့ ပြီးသွားတဲ့ကိစ္စ (past action)မှာပဲ gerund ပုံကိုသုံးလို့ရတယ်။

I remember talking to a tourist.

နိုင်ငံခြားသားနဲ့စကားပြောခဲ့တာကိုသတိရတယ်။

ဒီမှာဆိုရင်... သတိရတာက present ပြစ်ပြီးစကားပြောခဲ့တာက past... ဒါဆိုရင် သဘောပေါက်ပြီနော်။

ဒါလေးပါမှတ်လို့က်...

တချို့ verbs တွေကို gerund ပုံနဲ့ infinitive ပုံနှစ်လုံးလုံးအဓိပ္ပါယ်မပြောင်းဘဲသုံးလို့ရတယ်။

ဝီလီ verbs တွေ...

begin, start, intend, continue, hate, detest, love, like, dislike, prefer, cease, can't bare, need, stop

1. I *began learning* (to learn) English when I first came to Yangon.

ရန်ကုန်ကိုဝရောက်တကည်းက... ငါအင်္ဂလိပ်စာ စပြီးသင်ခဲ့တယ်။

2. He *started approaching* (to approach) her at first sight.

သူဟာကောင်မလေးကို... မြင်မြင်ခြင်းချဉ်းကပ်ခဲ့တယ်။

3. He *intended telling* (to tell) her what he wanted.

ကောင်မလေးကို... သူလိုချင်တာပြောဖို့ ရည်ရွယ်ခဲ့တယ်။

4. She *continued working* (to work) abroad against her parents.

သူ(မ)ဟာ မိဘတွေကိုဆန့်ကျင်ပြီး နိုင်ငံခြားမှာဆက်ပြီးအလုပ်လုပ်ခဲ့တယ်။

5. She *hates talking* (to talk) to the boys

သူ(မ)ဟာ ယောက်ျားလေးတွေနဲ့စကားပြောတာကိုမကြိုက်ဘူး။

6. He likes sitting (to sit) at the tea shop wasting time.
သူဟာ... လက်ဘက်ရည်ဆိုင်မှာထိုင်ပြီး အချိန်ဖြုန်းရတာကိုကြိုက်တယ်။
7. I love travelling (to travel) throughout the world.
ကမ္ဘာအနှံ့ခရီးသွားရတာကို... ငါသဘောကျတယ်။
8. I prefer staying (to stay) alone with a book.
စာအုပ်တစ်အုပ်နဲ့တစ်ယောက်တည်းနေရတာကို... ငါသဘောကျတယ်။
9. She never ceased complaining (to complain) about her clothes.
သူ(မ)ဟာ... အဝတ်စားအကြောင်းငြီးငြူတာကို ဘယ်တော့မှမရပ်ဘူး။
10. I can't bare listening (to listen) to him.
သူပြောတာကို နားမခံနိုင်တော့ဘူး။
11. My watch needs repairing (to be repaired) as soon as possible.
ငါ့နာရီက... အတတ်နိုင်ဆုံး ပြန်ပြန်ပြင်ဖို့လိုနေပြီ။

ဒါလေးကိုသီးခြားမှတ်လိုက်...
stop

ဒီစကားလုံးကို ပုံစံနှစ်မျိုးလုံးသုံးလို့ရပေမဲ့... အဓိပ္ပါယ်ကလုံးဝကွာခြားသွားပြီ။

- We stopped talking.

ငါတို့စကားပြောတာရပ်လိုက်ကြတယ်။

(ပြောနေတဲ့စကားကိုရပ်လိုက်ကြတာ)

- We stopped to talk.

ဒီမှာက... ရပ်တော့ရပ်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့စကားပြောနေတာတို့ရပ်တာမဟုတ်ဘူး။ စကားပြော

ဖို့အတွက်ရပ်တာ။ တစ်ခု... ခုလုပ်နေတာကိုရပ်တာ။ ရပ်ပြီးတော့စကားပြောမယ်... ဆိုတဲ့

သဘောပဲ။ သတိမထားရင်မှားတတ်တယ်။

လေ့ကျင့်ခန်း

ဒါတွေကိုအင်္ဂလိပ်လိုပြန်ရေးလိုက်။ ဖြစ်နိုင်မယ်ဆိုရင် gerund တစ်ခုစီကို ဘယ်လိုသုံးထားတယ် ဆိုတာကိုပါ နားလည်အောင်ကြိုးစားကြည့်။ စာကြောင်းတိုင်းမှာ gerund တွေပါနေလိမ့်မယ်။

၁. လမ်းလျှောက်လေ့ကျင့်ခန်းဟာ . . . လူတို့လန်းဆန်းစေတယ်။
၂. မိုးထဲမှာကစားတာ . . . လူကိုနေမတောင်းဖြစ်စေတယ်။
၃. ရန်ကုန်မှာအလုပ်ရွာရတာ . . . ငါထင်သလောက်မလွယ်ဘူး။
၄. အိမ်ထောင်ပြုတယ်ဆိုတာ စွန့်စားခန်းတစ်ခုပါပဲ။
၅. ချစ်တယ်ဆိုတာတစ်ခုတည်းကို ကိုးတွယ်မိရင် . . . မီးတိုတိုးတဲ့ပိုးဖလံလိုပဲပေါ့။
၆. အလုပ်အကိုင်မရှိတဲ့ လူတစ်ယောက်ကိုယုံတယ်ဆိုတာ . . . ပြန်မာပြည်ကကံစမ်းမဲတွေကို ယုံရသလိုပဲ။
၇. TV ပေါ်တကြော်ငြာမင်းသားမင်းသမီးတွေကိုကြည့်ရတာ . . . မျောက်ရုံထဲကိုရောက်နေ သလိုပဲ။
၈. ပြန်မာရုပ်ရှင်ကားကြည့်ရတာထက် . . . တစ်ယောက်တည်းအိပ်နေရတာကိုပိုပြီးသဘော ကျတယ်။
၉. ပြန်မာပြည်ကရုပ်ရှင်သန်ပြန်တဲ့လူငယ်တွေက ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်လုပ်စားတာကိုမကြိုက်ဘူး။
၁၀. ရုပ်ရှင်ချောမောလှပတဲ့ ကိုရီးယားမင်းသားမင်းသမီးတွေဟာ ပြန်မာဇာတ်ကားတွေကိုစိတ်ကုန် နေတဲ့ ပြန်မာပရိသတ်ကြီးတိုမင်းစားနိုင်တယ်။
၁၁. ကိုရီးယားကအရည်အချင်းပြည့်ဝတဲ့ ဇာတ်ညွှန်းရေးသူနဲ့ဒါရိုက်တာတွေဟာ . . . တက္ကသိုလ် ကျောင်းရုပ်ရှင်ကားတွေထုတ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ အဓိကကျတယ်။
ကဲ . . . ဒါတွေဘာသာပြန်ပြီးရင် အဖြေညှိရအောင်။ ခုပေးထားတဲ့အဖြေတွေက အသေမဟုတ် ဘူးနော်။ အမျိုးမျိုးရေးလို့ရနိုင်တယ်။

Answers

1. *Walking* exercise makes a person fresh.
2. *Playing* in the rain makes a person sick.
(make + sb/sth + adj.. ဆိုတာ မပေမဲ့)
3. *Finding* (looking for) a job in Yangon is not as easy as I thought.
4. *Getting married* is an adventure.
5. *Relying* on love alone is just like a moth flying into a fire.
6. *Believing* a person out of work is like believing the luck of the draw in Myanmar.
7. *Watching* advertising actors and actresses on T.V is like *being* in a monkey house.
8. I prefer *sleeping* alone to *watching* Myanmar movies.
9. Good-looking young people in Myanmar don't like *working* as actors or actresses.
10. Nice looking Korean actors and actresses attract Myanmar spectators fed up with *watching* Myanmar films.
11. Well-qualified Korean script writers and directors play a key role in *producing* world famous films.

3. participles

Participles တွေအကြောင်းကို Volume 2 (phrase) အခန်းမှာပြောခဲ့ပြီးပြီ။ အယ်လိုပုံစံကို participle အဖြစ် အယ်လိုသုံးတယ်ဆိုတာတွေကိုပြောခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ participle တစ်လုံးတည်းကို adjective အနေနဲ့သုံးတဲ့အခါ... နေရာအထား (position)နဲ့ phrase အဖြစ်သုံးတဲ့အခါနေရာအနေအထားတွေကိုအသေးစိတ်ပြောပြီးပြီ။ ဝါပေမဲ့ အဲဒါတွေက adjective အဖြစ်သုံးပုံတွေလောက်ပဲရှိသေး

တယ်။ စိတ်အုပ်မှာ adjective ချွတ်ထောင့်ကထပ်ပြည့်ပြောမယ်။ ပြီးတော့လုံးဝမပြောရသေးတဲ့ adverb အနေနဲ့သုံးပုံ participle clause (ပိုပြီးတိတိကျကျပြောရရင် adverbial participle clause) အနေနဲ့ သုံးပုံကိုပြောမယ်။ ဒါတွေဟာစာရေးတာမှာတင်မကဘူး... စာဖတ်တဲ့နေရာမှာပါသိထားဖို့လိုတယ်။ မသိလို့မပြစ်ဘူးနော်။

Participles နှစ်မျိုးရှိတာသိပြီးပြီနော်။

Present participle (Ving form)ဟာ မပြီးပြတ်သေးဘဲ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နေတဲ့သဘော ရှိလို့ *incomplete or imperfect action* လို့ခေါ်တယ်။

Past participle (Ved/en form)ကိုလုံးဝပြီးပြတ်သွားတဲ့ အဓိပ္ပါယ်နဲ့သုံးတယ်။ ဒါကြောင့် *completed action* လို့ခေါ်တယ်။ ဆက်မတ်ကြ... နိုက်ရင်ပိုပြီး ရွှင်းသွားမယ်။

usage

1. as adjective
2. as adverb
3. as participle clause

ခုပေးထားတဲ့ အသုံးပြုပုံ(၃)မျိုးကို တစ်ခုချင်းကြည့်ရအောင်...

1. as adjective

Participles တွေဟာ verb ကဖြစ်လာတဲ့ adjective နဲ့ ပြုလုပ်လို့ (partly a verb and partly an adjective) ရောနေတယ်။ ဒါကြောင့် verbal adjective လို့ခေါ်တယ်။

Participle နှစ်မျိုးလုံးကို adjective အနေနဲ့သုံး ဖို့ မပမ့် သဘောသဘာဝချင်းတွေဘူး။ ဒါကြောင့် တစ်ခုချင်းပြောမယ်။

(၁) **present participle**

ပြုလုပ်နေတဲ့သဘောနဲ့သုံးတယ်။

- a *crying* girl (or)
- a girl *cry'ing*

ငိုနေတဲ့ကောင်မလေး

ဒီမှာကြည့်လိုက်ရင်... ကောင်မလေးကငိုနေတာ။ ငိုနေတုန်း။ မပြီးသေးဘူး။ ငိုတယ်ဆိုတဲ့
အလုပ်ကိုသူကိုယ်တိုင် လုပ်တယ်။ ခါကြောင့်သူ့ကို **active participle** လို့ခေါ်တယ်။

သုံးတဲ့အခါ *crying* ကို **noun** ချဲ့ရှေ့ဘက်ကစရာ၊ နောက်ဘက်ကပါထားလို့ရတယ်။

ဒါပေမဲ့....

a girl *crying in the room*

အခန်းထဲမှာငိုနေတဲ့ကောင်မလေး။

ဒီမှာကျတော့ တစ်လုံးတည်းမဟုတ်တော့ဘူး။ **phrase** ပြစ်သွားပြီ။ ခါကြောင့် ရှေ့ဘက်မှာ
ထားလို့မရတော့ဘူး။ နောက်ဘက်မှာပဲရတယ်။

(Single adjective ကိုဲ့ရှေ့ဘက်မှာထားလို့ရတယ်ဆိုတာ Volume 2 မှာပြောခဲ့တာ ခါတ်ပြား
ဆိုရင်ပေါက်လောက်ပြီနော်)

နောက်ထပ်ကြည့်လိုက် -

- a *crawling* baby (or)

a baby *crawling* - တွားသွားနေတဲ့ကလေး

ဒါပေမဲ့....

a baby *crawling on the floor.*

ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာတွားသွားနေတဲ့ကလေး

နိမ့်မှာ crawling on the floor က phrase ပြစ်သွားပြီ။ ဒါကြောင့်နောက်ဘက်မှာပဲရမယ်။
အရွှေ့ဘက်မှာမရတော့ဘူး။ phrase အကြောင်းမသိသေးရင် Volume 2 တို့ပြန်ဖတ်လိုက်။ ဒီပုံစံလေး
တွေကိုကိုယ်တိုင်ဖန်းတီးကြည့်လိုက်. . .

- a *falling* leaf

a leaf *falling*

- ကြွေနေတဲ့သစ်ရွက်

a leaf *falling to the ground*

ပြေးကြီးဝေါ် ကိုကြွေနေတဲ့သစ်ရွက် (ရွှေ့မှာထားလို့မရဘူး)

- a *swimming* fish

a fish *swimming*

- ရေတူးနေတဲ့ငါး

a fish *swimming in the water*

ရေထဲမှာရေတူးနေတဲ့ငါး (ရွှေ့ဘက်မှာထားလို့မရဘူး)

- *running* water

the water *running*

- စီးဆင်းနေတဲ့ရေ

the water *running in the creek*

ချောင်းထဲမှာ စီးဆင်းနေတဲ့ရေ

- *pouring* rain

the rain *pouring*

- ရွာနေတဲ့မိုး

the rain *pouring all the day*

ထစ်နေတဲ့ရွာနေတဲ့မိုး

- *leaking roof*

the roof *leaking* - ရေယိုနေတဲ့ခေါင်မိုး

the roof *leaking whenever rain comes*

မိုးရွာတိုင်းမိုးယိုနေတဲ့ခေါင်မိုး

ကဲ... ဓါလောဏ်ဆိုရင်ရပြီ။

ဒီလိုမှတ်လိုက်

ဘယ် verb ကိုမဆို (transitive or intransitive) present participle ဝံ့သုံးလို့ရတယ်။

သုက active participle လေ၊ passive မှမဟုတ်တာ၊ နောက်တစ်ခုသိထားရမှာက...။

သွကိုသုံးရင် လုပ်ဆောင်ချက်ကမပြီးပြတ်သေးဘူး။ (still going on) ဆိုတာမပေမဲ့။

မိပုံသုံးတဲ့ noun တွေအားလုံးဟာ ပြုလုပ်သူတွေ၊ သူတို့ကလုပ်နေတာ။

(b) past participle

သွကိုတော့ transitive verb တစ်လုံးတည်းကိုပဲသုံးလို့ရတယ်။ သွနဲ့တွဲလိုက်ရင်...။ အထူးပြု

ခံရတဲ့ noun ဟာ ပြုလုပ်ခြင်းကိုခံရတာ။ ဓါကြောင့် passive participle လို့ခေါ်တယ်။

လုပ်ဆောင်ချက် ကလုံးဝပြီးပြတ်သွားပြီ၊ completed action.

ဗိုလီ

purified water (or)

the water *purified* - သန့်စင်ထားတဲ့ရေ

သန့်စင်ပြီးလို့ သန့်ရှင်းတဲ့ရေဖြစ်နေပြီ (ရေကသန့်စင်ခြင်းကိုခံရတယ်)

နေရာအနေအထား (position) က ရှေ့ရော... နောက်ပါထားလို့ရတယ်။ ပါပေပဲ...။

စီမံခန့်ခွဲမှု... purified systematically (phrase) တို့နှင့်ဆက်သွယ်ထားသော စာအုပ်များ

ခဲ့တဲ့ပုံစံကတိုင်းမုတ်လိုက်။

စီပီစီယိုးတွေကို ကိုယ်တိုင်ဖုန်းတီကြည့်ပါ။

- a retired officer
an officer *retired*
  - an *unseen* man
a man *unseen*
  - a *fallen* flower
a flower *fallen*
  - a *married* man
a man *married*
  - *uncooked* rice
the rice *uncooked*
  - *boiled* water
the water *boiled*
  - *faded* colour
the colour *faded*
  - a *withered* flower
a flower *withered*
  - *pounded* chilli
the chilli *pounded*
  - *baked* shrimp-paste
the shrimp-paste *baked*
  - *locked* heart
- အနားယူထားတဲ့အရာရှိ
  - မမြင်ဘူးတဲ့လူ
  - အကြွေပန်း
  - အိမ်ထောင်ရှိတဲ့လူ
  - မချက်ရသေးတဲ့ထမင်း (ဆန်)
  - ကျိုထားတဲ့ရေခဲနွေး (ဆူပြီးသား)
  - လွင့်ပြယ်နေတဲ့အရောင်
  - နွမ်းနေတဲ့ပန်း
  - ခြိပ်သီးထောင်း
  - ငါးပိဖုတ်

the heart *locked*

- သော့ခတ်ထားတဲ့နှလုံးသား

ဒါတွေအားလုံးရှေ့မှာ နောက်ရောထားလို့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုဆိုရင်တော့ နောက်မှာပဲရမယ်။

the heart *locked for you*.

ကဲ... ဒါဆိုတော်လောက်ပြီ၊ ကျန်တာကိုယ်ဟာကိုယ်လုပ်ကြည့်၊ ဆရာကိုပဲအားကိုး မနေနဲ့။

ပြန်မာစကားရှိပါတယ်။ ဟိုဟာချည်းပဲအားမကိုးနဲ့... ကိုယ်ကလည်း ဟိုဟာလုပ်ပေးပု။

Transitive verb ဆိုရင်ဒီလိုပုံစံသုံးလို့ရတယ်။ ရဲရဲသုံး၊ စိတ်ချလက်ချသုံး၊ မမှားစေရဘူး။

ဒီပုံစံသုံးထားတဲ့ nouns တွေအားလုံးပြုလုပ်သူမဟုတ်ဘူး။ ခံရသူတွေ။

(c) compound adjective

စာရေးတဲ့အခါမှာ... ဒါသိပ်စာရေးကြီးတယ်။ ရှေ့စာခန်းမှာ compound noun အကြောင်း ပြောရင်နဲ့စကားစပ်လို့ (ပုံစံချင်းလည်းဆင်ဆင်ဖြစ်နေလို့) compound adjective တွေထည့်ပေးခဲ့တယ်။

ခု... ဒီမှာနည်းစံနစ်၊ ပုံစံတွေပြောပြမယ်။ တစ်သတ်လုံးပုတ်ရမှာ၊ ဖြစ်နိုင်ရင်နောင်တဝအထိ မှတ်လိုက်။

ရှေ့မှာ noun, adverb, adjective တခုခုကို နောက်က present participle or past participle နဲ့တွဲပေးပြီး hyphen (-)နဲ့ဆက်ပေးလိုက်ရင် compound adjective ဖြစ်သွားတယ်။

Present participle တွဲပေးလိုက်ရင် active participle ဖြစ်သွားပြီး past participle တွဲပေးလိုက်ရင်တော့ passive participle ဖြစ်တာပေါ့။ မခက်ပါဘူး။

Participles တွေရဲ့ရှေ့မှာလာလို့ရတာတ noun, adverb, adjective တွေ၊ တစ်ခုချင်းပြောမယ်။

1. noun + participle = adjective

နှစ်မျိုးရှိတယ်

(i) noun + present participle = adjective

Noun တစ်ခုရဲ့ နောက်မှာ present participle တွဲပုံစံကိုအရင်ပြောမယ်။

a self-teaching student	မိမိကိုယ်... မိမိ... ပြန်သင်တဲ့ကျောင်းသား
a girl-chasing boy	= ကောင်မလေးတွေနောက်လိုက်တဲ့ကောင်လေး
a Myanmar-speaking tourist	= ပြန်မာစကားပြောတဲ့ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်
a newspaper-reading man	= သတင်းစာဖတ်နေတဲ့လူကြီး
a tea-making boy	= လက်ဘက်ရည်ဖျော်တဲ့ကောင်ကလေး
job-hunting people	= စာလုပ်ရှာနေတဲ့လူတွေ
a clothes-making girl	= အဝတ်ချုပ်တဲ့ကောင်မလေး

ဒီပုံစံအားလုံးမှာ noun + present participle = adjective ပုံစံတွေပေးထားတယ်။ Dictionary တွေမှာ စကားလုံးတိုင်းမပါနိုင်ဘူး။ လိုအပ်တာတွေကို ဒီလိုပုံစံနဲ့တီးရတယ်။

မှော်စာမေးပွဲ...

(ii) *noun + past participle = adjective*

Noun နောက်မှာ past participle (ved/en) တွဲပေးတဲ့ ပုံစံတွေက ဒီလို... .

a self-managed business	= ကိုယ်တိုင်လုပ်တဲ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်း
a home-made snacks	= အိမ်မှာလုပ်တဲ့မုန့်
a government-built bridge	= အစိုးရကတည်ဆောက်ပေးတဲ့တံတား
US-led troops	= အမေရိကန်ဦးဆောင်တဲ့တပ်ဖွဲ့တွေ
an American-controlled area	= အမေရိကန်ထိန်းချုပ်ထားတဲ့ဒေသ
Mandalay-made slippers	= မန္တလေးမှာလုပ်တဲ့ခြေညှပ်မိနပ်
a storm-stricken city	= မုန်တိုင်းဒဏ်ခံစားရတဲ့မြို့
an earthquake-hit province	= ငလျင်ဒဏ်ခံရတဲ့ပြည်နယ်
a US-raided country	= အမေရိကန်ကျူးကျော်မှုကိုခံရတဲ့တိုင်းပြည်
a police-watched man	= ရဲကစောင့်ကြည့်တာကိုခံရတဲ့လူ

ကဲ... . ဒါဆိုရလောက်ပြီ။ ဒီမှာပေးထားတဲ့ compound adjective (noun-past participle) တွေက နောက်မှာရှိတဲ့ noun ကိုအထူးပြုတယ်။ အဲဒီ noun က ပြုလုပ်ခြင်းတို့ခံရတာ။ ဒီပုံစံသုံးမယ်ဆိုရင် .

transitive verb ပြင်ပမယ်ဆိုတာ မပေးနဲ့။

နောက်တစ်မျိုးကွဲလဲမယ်

2. adverb + participle = adjective

နှစ်မျိုးရှိတယ်

(i) *adverb + present participle = adjective*

Present participle နေ့မှာ adverb တွဲပြီးသုံးနိုင်တယ်။ ဒီပုဒ်မှာ hyphen မပါဘဲသုံးလေ့ရှိတယ်။

a beautifully *dancing* girl = လှပစွာတနေတဲ့ကောင်မလေး

a sweetly *smiling* actress = ချိုသာစွာပြုံးနေတဲ့မင်းသမီး

an attractively *teaching* teacher = စိတ်ဝင်စားကောင်းသင်နေတဲ့ဆရာ

a soundly *sleeping* baby = နှစ်ခြိုက်စွာအိပ်နေတဲ့ကလေး

a frankly *speaking* girl = ပွင့်လင်းစွာစကားပြောတတ်တဲ့ကောင်မလေး

နေ့မှာရှိတဲ့ ly-ending adverbs တွေဟာ နောက်မှာရှိတဲ့ adjectives တွေကိုအထူးပြုတယ်။

နောက်ဆုံးက nouns တွေကိုအထူးပြုတာ မဟုတ်ဘူး။

(ii) *adverb + past participle = adjective*

Adjective နောက်မှာ past participle တွဲပြီးသုံးတယ်။ hyphen နဲ့တွဲတယ်။ စာရေးတဲ့

အခါသိပ်ပြီးအသုံးဝင်တယ်။

well-*trained* students = ကောင်းကောင်းလေ့ကျင့်ထားတဲ့ကျောင်းသားတွေ

a newly-*born* baby = မွေးတင်းစတလေးငယ်

recently-*married* couple = ခြေသေးခင်တလတ်တပ်ထားတဲ့စုံတွဲ

a well-*known* teacher = နာမည်ကြီးတဲ့ဆရာ

much-*travelled* tourists = ခရီးများများသွားတဲ့ တစ်စုလှည့်ခရီးသည်တွေ

unusually-*dressed* woman = ထူးထူးခြားခြားဝတ်ထားတဲ့အမျိုးသမီး

a fully-grown boy = အရွယ်ရောက်နေတဲ့ကောင်လေး

ဒီဝုံစံမှာ hyphen(-) မပါဝဲခဲ့ရေးတာလဲရှိတယ်။ အထူးသဖြင့် ly-ending adverbs တွေ၊

Dictionary ထဲမှာ အသေတွဲပေးထားတဲ့ စကားလုံးဆိုရင်တော့ အဲဒီအတိုင်းပဲသုံးပါ။

ဒီလို...

an easily broken cup = အလွယ်တကူကွဲနိုင်တဲ့ခွက်

a beautifully painted house = လှပစွာဆေးသုတ်ထားတဲ့အိမ်

a neatly cleaned kitchen = သပ်ယပ်သန့်ရှင်းထားတဲ့မီးခိုးချောင်

a poorly lighted hut = မီးပိုန်ပိုန်ထွန်းထားတဲ့တဲကလေး

a slowly fried vegetables = မီးအပျိုနီလေးနဲ့ကြော်ထားတဲ့ အသီးအရွက်

a fiercely fighting battle = ပြင်းထန်စွာတိုက်တဲ့စစ်ပွဲ

swiftly flying birds = လျင်မြန်စွာပျံနေတဲ့ငှက်တွေ

အဲဒီလိုရလောက်ပြီနော်။ ထွန်တာကိုယ်တိုင်ဖန်တီးကြည့်ပါ။

နောက်ဆုံးတစ်မျိုး

3 adjective + participle = adjective

(i) adjective + present participle = adjective

ဒီလိုသုံးတဲ့ပုံစံက အသစ်အဆန်းမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလိုနှစ်လုံးကပ်ပြီးသုံးရင်... ရှေ့က adjective

တာ နောက်က adjective ကိုအထူးပြုတယ်။ ဒီအကြောင်း Volume 2 မှာပြောပြီပြီ။

a long-suffering worker = သည်းခံစိတ်ရှည်သောအလုပ်သမား

a long-standing promise = ကြာရှည်ဝေးထားတဲ့ကတိ

a hard-working student = စိရိယရှိသောကျောင်းသား

quick-growing plants = အကြီးမြန်တဲ့အပင်တွေ

sharp-smelling toddy juice = အနံ့ပြင်းတဲ့ထန်းရည်

a good-looking man	= ရုပ်ရည်သန်ပြန့်တဲ့လူ
sweet-smelling flowers	= ငွေ့တဲ့ပန်းတွေ
long-lasting food	= ကြာရှည်ခံတဲ့အစားအစာ
an easygoing man	= အပူအပင်တင်းမဲ့စွာနေတတ်တဲ့လူ
ရွှေ့မှာရှိတဲ့ adjective တ. . . နောက်မှာရှိတဲ့ adjective ကိုအထူးပြုတဲ့ဆိုတာမပေမဲ့၊	

(ii) *Adjective + past participle = Adjective*

ဒီပုံစံလည်းအသုံးများတယ်။ ခဏလို့မဖြစ်ဘူး၊ ထူးခြားတာတ. . . ရွှေ့ရော. . . နောက်ရော

နှစ်ခုလုံး adjectives တွေဖြစ်နေတယ်။

a bad-tempered boy	= စိတ်ဓါတ်မကောင်းတဲ့ကောင်လေး
a hot-tempered lady	= ဒေါသထွက်လွယ်တဲ့အမျိုးသမီး
a hot-blooded man	= ဒေါသပေါက်ကွဲတတ်တဲ့သူ
cold-blooded creatures	= သွေးစေးသတ္တဝါများ
a cold-hearted woman	= စာနာစိတ်ကင်းမဲ့တဲ့မိန်းမ
a broken-hearted girl	= အသဲကွဲနေတဲ့ကောင်မလေး
a far-sighted teacher	= အမြော်အမြင်ရှိတဲ့ဆရာ
an evil-minded person	= စိတ်ဓါတ်ညံ့ဖျင်းတဲ့လူ
a long-winded teacher	= ပျင်းစရာကောင်းတဲ့ဆရာ
short-lived success	= ကတောအောင်မြင်မှု

ဒီပုံစံအသုံးများပြီးကျယ်ပြန့်တယ်။ စကားလုံးတိုင်းကိုတော့ ဒီပုံစံသုံးလို့မရဘူး။ ဒါကြောင့် သတိထားရမယ်။ စာများများမတ်ရင်အတွေ့အကြုံများလာမယ်။ စာလိုလိုသိလာမယ်။

ဒါပေမဲ့ အသေမှတ်လိုရတာတွေလည်းရှိတယ်။ ဒီမှာ - "hearted" ဆိုတဲ့စကားလုံးမျိုးပေါ့။ သူက suffix (နောက်ကပေါင်းတဲ့စကားလုံး) ဆိုတော့. . . စိတ်ထားနဲ့ပတ်သက်ရင်ဘယ်လိုမျိုးနဲ့မဆိုပေါင်းလို့ရတယ်။

၃၀၁

tender-hearted   ဆွစ်ခင်တတ်သည့်စိတ်ထားရှိသော

good-hearted   = စိတ်ကောင်းရှိသော

ဒါတွေပြောင်းလဲတတ်သလိုပြောချင်သေးတယ်။ ဒီမှာ participles အကြောင်းပြောနေလို့ သူနဲ့ဆုံးတဲ့ adjective တွေပုံစံကိုပြောတာ။ ဒါတင်မကသေးဘူး original adjective တွေလုပ်တဲ့ ပုံစံ လုပ်လို့ရတယ်။ ဒီလို . .

- orange-yellow robe   - လိမ္မော်ဝါရောင်သင်္ကန်း
- sky-high building   - မိုးထိုးနေတဲ့အဆောက်အဦ
- ocean-deep love   - သမုဒ္ဒရာလောက်နက်ရှိုင်းတဲ့မေတ္တာ
- ocean-blue design   - ပင်လယ်ပြာပုံစံဒီဇိုင်း

ဒီလိုမှတ်ချက်

Compound adjective လုပ်မယ်ဆိုရင် နောက်မှာ adjective တင်လုံးရှိရမယ်။
ဘယ်ပုံစံ adjective မဆိုဖြစ်တယ်။ ရှေ့မှာရှိရမှာက noun, adjective or adverb .
တစ်ခုခုဖြစ်ရင်ပေါ့။ compound noun လုပ်ချင်ရင် ရှေ့ရောနောက်ရော noun
တွေဖြစ်ရမယ်။ တဲဒါနောက်အဝဆယ်မှတ်လိုက်။

Exercise -

ခုပေးထားတဲ့လေ့ကျင့်ခန်းတွေကို အင်္ဂလိပ်လိုပြန်ရေးပါ။ စောစောတပြောခဲ့တဲ့ပုံစံတွေအတိုင်း ပေါ့ . . အထူးပြုခံရတဲ့ noun ဟာ . . သူကလုပ်နေတာလား၊ ဒါမှမဟုတ် သူကပြုလုပ်ခံရတာလား၊ ခွဲခြားတတ်ဖို့လိုတယ်။ ဒါမှ present participle or past participle ကိုမှန်မှန်ကန်ကန် ခွဲတတ်မယ်။

၁. တေးဂီတထုတ်လုပ်တဲ့ကုမ္ပဏီ
၂. ကျားဖမ်းတဲ့ပိုက်
၃. မြန်မာပြည်ကတည်ထောင်တဲ့သမားစာ
၄. အမေရိကန်သိမ်းပိုက်ထားတဲ့မြို့
၅. ရဲကအလိုရှိနေတဲ့လူတွေ
၆. ပြည်တွင်းမှာဖြစ်တဲ့ကား
၇. ဟာရီကိန်းမုန်တိုင်းတိုက်ခတ်သွားတဲ့မြို့
၈. ချစ်စိတ်ဝင်နေရတဲ့ကောင်မလေး
၉. အလွယ်တကူကွဲအက်နိုင်တဲ့မန်ဥတ်
၁၀. သေသေသပ်သပ်ဝတ်ဆင်တဲ့အမျိုးသမီး
၁၁. ကျကျနနပြင်ဆင်ထားတဲ့ အခန်းအနား
၁၂. ကျက်သရေရှိစွာပုံဖော်ထားတဲ့စိမ်း
၁၃. နှစ်နှစ်မဲ့ဆောက်ထားတဲ့တံတား
၁၄. အရွက်မရှိသရုပ်ဆောင်တဲ့ခင်းသမီး
၁၅. တိတ်တဆိတ်ငိုကြွေးနေတဲ့ညတွေ
၁၆. လွှင်မြန်စွာတိုးတက်နေတဲ့လူငယ်တွေ
၁၇. စိတ်ဓါတ်ကြံ့ခိုင်တဲ့လူကြီး
၁၈. ကြင်နာစိတ်ရှိတဲ့မိခင်
၁၉. တောက်ကျစ်စိတ်ရှိတဲ့လူတွေ
၂၀. စိတ်တိုတယ်တဲ့ကောင်
၂၁. စကားပြောချိုသာတဲ့ကောင်မလေး
၂၂. ကိုယ်ချင်းစာတတ်တဲ့လူ
၂၃. စိတ်ယုတ်မာရှိတဲ့လူတွေ

၂၄. ကပြောကပြင်နည်းတဲ့ကမျိုးသမီး

၂၅. အရောင်ဖျော့တဲ့ဝန်းချီကား

တဲဒါတွေဘာသာပြန်ပြီးမှ ဝီအပြေကိုကြည့်၊ တချို့နေရာတွေမှာ နောက်ထပ်တစ်
နည်းနဲ့ရေးလို့ရနိုင်တယ်။

1. a music-producing company
2. a tiger-hunting net
3. Myanmar-established newspaper
4. an American-occupied town
5. police-wanted people
6. local-made cars
7. hurricane-hit towns
8. a love-touched girl
9. an easily-broken glass
10. a neatly-dressed lady
11. a well-prepared ceremony
12. a gracefully-designed house
13. a carelessly built bridge
14. a shamelessly acting actress
15. secretly weeping nights
16. rapidly improving young people
17. a strong-minded man
18. a kind-hearted mother
19. wicked-hearted people

20. a *short-tempered* guy
21. a *soft-spoken* girl
22. a *soft-hearted* person
23. *evil-minded* people
24. a *short-sighted* woman
25. a *light-coloured* painting

2. as adverb

တစ်ခါ participle တွေကို adverb စာနေနဲ့သုံးလို့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ တကယ်လက်တွေ့မှာ present participle ကိုစာသုံးဖူးလို့ ဒီစာခန်းမှာပဲ ဒီပုံစံတွေကိုပြောမယ်။

ဒီလို...

1. she fled *screaming*.

ကောင်မလေး... စူးစူးဝါးဝါးစော်ပြီးထွက်ပြေးတယ်။

ဒီမှာ screaming (present participle) တာ fled (verb) ကိုစာထူးပြုတယ်။ ဒါကြောင့် adverb ဖြစ်သွားပြီပေါ့။

2. The crazy actor acts *moving like a monkey*.

ပေါကြောင်ကြောင်မင်းသားက မျောက်လိုလှုပ်ရှားပြီးသရုပ်ဆောင်တယ်။

3. The horse came *running*.

မြင်းကပြေးပြီးလာတယ်။

4. The girl danced *wearing a pale red flower*.

ကောင်မလေးက စာနီဈေးရောင်စန်းကိုပန်ပြီးကတယ်။

5. The guerrillas fought *shouting*.
ပြောက်ကျားတွေကတော်ဟစ်ပြီးတိုက်ခိုက်ကြတယ်။
6. Some people talk *eating something*
တချို့လူတွေက . . . တစ်ခုခုကိုစားရင်းနဲ့စကားပြောကြတယ်။
7. That guy speaks *lighting a cigarette*.
အဲဒီကောင်စီးကရက်မီးညှိရင်းစကားပြောတယ်။
8. Some drivers drive *chewing betel quids*.
တချို့ခရိုင်အာတွေကကွမ်းယာဝါးရင်းကားမောင်းကြတယ်။
9. The thief ran away *whistling*.
သူရိုးကလေချွန်ပြီးထွက်ပြေးတယ်။
10. The guard silently went out *locking the door*.
စောင့်ကသေ့ပိတ်ပြီးတိတ်တိတ်တလေးထွက်သွားတယ်။
11. You shouldn't speak *laughing*.
မင်း . . . ရယ်ပြီးစကားမပြောသင့်ဘူး။
12. The baby advanced *crawling*.
ကလေးငယ်ကတွေးပြီးသွားတယ်။
13. Some little birds fly *singing*.
တချို့ငှက်တလေးတွေဟာ သီချင်းဆိုရင်းပျံကြတယ်။
14. The unpleasant looking actress walks *shaking*.
ရုပ်ရည်ညံ့ဖျင်းတဲ့မင်းသမီးကလှုပ်ခါပြီးလမ်းလျှောက်တယ်။
15. Love comes *closing its eyes*.
အချစ်ဆိုတာမျက်စိမှိတ်ပြီးလာတတ်တယ်။

16. A problem comes *bringing others*.
ပြဿနာဆိုတာ စာဖတ်စာပေါင်းနဲ့လာတယ်။
17. He took a bus *dozing off*.
သူဟာ . . . အိပ်ငိုက်ပြီးဘတ်(စ်)ကားစီးတယ်။
18. She sings *smiling sweetly*.
ကောင်မလေးက . . . ချိုသာစွာပြုံးပြီးသီချင်းဆိုတယ်။
19. The dog sunbathes *lying on the grass*.
ဒီခွေးဟာ . . . မြက်ခင်းပေါ်မှာလဲလျောင်းပြီးနေပူစာလို့တယ်။
20. They went on a journey *driving slowly*.
သူတို့ . . . တားကိုပြေးပြေးမောင်းပြီးခရီးထွက်ခဲ့ကြတယ်။
21. Crocodiles usually hunt the prey *floating on the water*.
မိကျောင်းတွေဟာ . . . ရေမှာပေါ်နေပြီး သားထောင်ကိုဖမ်းကြတယ်။
22. The audience paid attention to the vocalist, *sitting sliently*.
ပရိသတ်ကငြိမ်သက်စွာထိုင်ပြီး . . . အဆိုတော်ကိုအာရုံစိုက်(နားထောင်)တယ်။
23. When the new building collapsed, everybody was *looking up* in surprise.
အဆောက်အဦးသစ်ပြိုကျတဲ့အခါ . . . လူတိုင်းဟာအပေါ်ကိုမော့ကြည့်ပြီး စုံအားသင့်နေကြတယ်။
24. Don't disturb me *talking too much*.
စကားအရမ်းပြောပြီး . . . ငါ့ကိုလာမနှောင့်ယှက်နဲ့။
ဒီပုံစံတွေမှာ participles တွေကို adverbs အနေနဲ့သုံးထားတာ။

adjective or adverb?

ဒီအဆင့်ရောက်နေပြီဆိုတော့ present participle ကိုသုံးထားတာဟာ "adjective or adverb?" ဆိုတာကိုခွဲခြားသိသင့်တယ်။ ဝါးတာ၊တားသိခွဲလောက်နဲ့လည်းစာရေးလို့တော့ရပါတယ်။ စါပေမဲ့ ဝါးတာ၊ တားအဆင့်လောက်နဲ့ကျေနပ်မနေနဲ့။

အင်္ဂလိပ်စာကိုဖတ်တဲ့နေရာဖြစ်ဖြစ်၊ ရေးတဲ့နေရာမှာဖြစ်ဖြစ် သေးသေးမွှားမွှားလေး particle ကအစ... ကောင်းလုံးတစ်လုံးစီနဲ့လုပ်ဆောင်ချက်(function)တို့သိအောင်ကြိုးစားမှတော်ရုံကျမယ်။ ဝါးတာ၊တားဆိုရင်... သူလိုငါလိုပဲဖြစ်နေမယ်။ ထူးချွန်လာမှာတော့မဟုတ်ဘူး။ စာရေးတယ်ဆိုတာ grammar စည်းဝိုင်းထဲကရေးရတာ။ နည်းနည်းမှဘောင်ကျော်လို့မရဘူး။

ဇယား... ဖြစ်

- I found a *crying* girl. (adj)
- The girl came *crying*. (adv)

ဒီနှစ်ကြောင်းတို့ယှဉ်ကြည့်လိုက်။ ပထမတစ်ကြောင်းက... "ငိုနေတဲ့ကောင်မလေးကိုတွေ့တယ်"

သဘောက... တွေ့လိုက်တဲ့အချိန်မှာ... ကောင်မလေးငိုနေတယ်။ "ငိုနေတယ်"ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ... ကောင်မလေးဘာလုပ်နေတယ်ဆိုတာကိုပြောနေတယ်။ ကောင်မလေးတို့ အထူးပြု(modify)တယ်။ ဒါကြောင့်သူ့ကို adjective အဖြစ်သတ်မှတ်လိုက်။

ဒုတိယစာကြောင်းမှာ... "ကောင်မလေးငိုပြီးလာတယ်" "ငိုပြီး" ဆိုတဲ့စကားလုံးဟာ... "လာတယ်"ဆိုတဲ့စကားလုံးကို အထူးပြုတယ်။ Verb ကိုအထူးပြုတော့ adverb ပဲပေါ့။

ဒါလေးတွေဖြစ်လို့က

- 1 The girls *talking* are from our class. (adj)
- They are sitting *talking*. (adv)

2. We see *twinkling* stars in the sky. (adj)
The stars move *twinkling*. (adv)
3. The girl *stepping gently* looks weak. (adj)
He entered *stepping gently*. (adv)
4. Someone *singing* in the room seems to be a vocalist. (adj)
Someone came *singing*. (adv)
5. The monkey *jumping* is very stupid. (adj)
The monkey runs away *jumping*. (adv)
6. The students *reading* look studious. (adj)
He usually stays *reading* alone. (adv)

ဝါဆိုရင်သဘောပေါက်ပြီး ဝိစာဆင့်ဆိုရင်တော့... ကိုယ်သုံးတဲ့စကားလုံးရဲ့ structure ကိုသိထားဖို့လိုတယ်။ အထူးသဖြင့် verbs တွေနဲ့ တချို့ nouns (with collocations) တွေရဲ့ structure တွေကို သိထားမှစာရေးလို့ရမယ်။

ဥပမာ

US troops *made a raid on* Iraq.

ဝိမှာ made a raid (on) ....ဆိုတဲ့ collocation ကိုဝိစာတိုင်းရေးမှရတယ်။

gerund or participle?

စိနှစ်မျိုးခွဲခြားပြီးမသိရင် ဘယ်လိုစာရေးမလဲ။ Gerund နဲ့ပုံစံတူနေတာက present participle .. စါပေမဲ့ အသုံးအနှုန်းကွာတယ်။ အတွေ့အကြုံများလာရင် ကြည့်လိုက်တာနဲ့သိလာလေ့မယ်။

မသိသေးရင် စါလေးကိုမှတ်လိုက်။

1. Gerund ကို noun အနေနဲ့သုံးတယ်။ စါပေမဲ့ participle ကို noun အနေနဲ့မသုံးဘူး။
2. Participle ကို adjective အနေနဲ့ noun ရဲ့ရှေ့ရောနောက်ရောထားလို့ရပေမဲ့. . . gerund ကို noun ရဲ့ရှေ့မှာပဲရတယ်။ နောက်ဘတ်မှာ ထားလို့မရဘူး။

ထပ်ပြီးသိရမှာက. . . gerund ကို noun ရဲ့ရှေ့မှာထားပြီးသုံးရင် hyphen ထည့်ပြီး compound noun အနေနဲ့သုံးပေမဲ့ participle ကိုသီးခြားသုံးတယ်။ နားရွပ်သွားပြီးလား။

ဒီလိုလေ...

a *dancing*-master (dancing ... gerund)
 a *dancing* boy (dancing . participle)
 a boy *dancing* (dancing.... participle)
 (master - dancing ....မလုပ်နဲ့)

3. Participle ကို clause အနေနဲ့သုံးနိုင်ပေမဲ့ gerund ကို အဲဒီလိုသုံးလို့မရဘူး။
4. Participle ကို adverb အနေနဲ့သုံးနိုင်ပေမဲ့ gerund ကို အဲဒီလိုသုံးလို့မရဘူး။
5. Gerund ရဲ့အဓိပ္ပါယ်တာ. . . “ခြင်း”နဲ့ဆုံးတယ်။
 (ဥပမာ - သွားခြင်း၊ လာခြင်း) participle ကိုအဲဒီလိုအဓိပ္ပါယ်ပြန်လို့မရဘူး။

ဒါတွေကို ဖတ်ကြည့်ရက်...

1. We saw him *walking*. (participle)
2. We don't like *walking*. (gerund)
3. We came *walking*. (participle)
4. I left him *sleeping*. (participle)
5. *Sleeping* is a kind of taking a rest. (gerund)
6. He lies *sleeping*. (participle)
7. I don't know the *running* boy. (participle)
8. *Running* is good for young people. (gerund)
9. He arrived *running*. (participle)
10. I'm tired of *waiting*. (gerund)
11. She got out *talking*. (participle)
12. Who's the girl *talking*? (participle)
13. I caught them *drinking*. (participle)
14. I detest *drinking*. (gerund)
15. They are making a noise *drinking a lot*. (participle)

ဒါတွေကို မြင်အောင်ကြည့်။ အယ်လိုသုံးထားသလဲ၊ အာကြောင့်ပြောနိုင်သလဲ... ဆိုတာနားလည်အောင်ကြိုးစား။ အာမှမခက်ဘူးနော်။

ဒါတွေပြောလိုက်တော့... ကြုံတုန်းပြောစရာရှိလာတယ်။ သိပ်တော့အရေးမကြီးပါဘူး။

ခုပေးထားတဲ့နမူနာတွေထဲမှာ object နောက်မှာတွဲပေးထားတဲ့ participle ကို adjective အနေနဲ့ပေးထားတာ။ အဲဒါကို object complement လို့ခေါ်နိုင်တယ်။ စာရေးတဲ့ကိစ္စကတော့မဟုတ်ပါဘူး။ Grammar side ကကြည့်ရင်မြင်တတ်အောင်ပြောတာပါ။

ဒီလိုလေ...

- I found them *getting out*.
- *They watched us *talking* to tourist

ဒီမှာပေးထားတဲ့ participles တွေကို object complement လို့ခေါ်နိုင်တယ်။

3. as participle clause

စာရေးတဲ့အခါမှာ participle ကို clause အနေနဲ့သုံးတာဟာ သိပ်ပြီးစာရေးပါတယ်။ Simple sentence လောက်ရေးမယ်ဆိုရင်တော့ မလိုပါဘူး။ ကိုယ်က ဒီအဆင့်လောက်ရောက်နေပြီဆိုတော့ ဝါ. . . သိမို့လို့လာပြီ။ ဒီအဆင့်မရောက်သေးသူးဆိုရင်လည်းရောက်အောင်ကြိုးစား၊ မလျှော့နဲ့၊ စာရေးတတ်တဲ့အဆင့်တို့ရောက်ပြီဆိုရင်တော့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာရပ်မှာ ဘာမဆိုလုပ်လို့ရတယ်။ ဖွဲ့နွဲ့ခတ်လို့ရတယ်။

လူတွေပြောပြောနေတဲ့ four skills မှာ writing skill တစ်ခုနဲ့လည်း လူတစ်ယောက် အင်္ဂလိပ်စာအယ်လောက်တတ်နေပြီလည်းသိချင်ရင် စာကြောင်းတစ်ကြောင်းလောက် အင်္ဂလိပ်လိုရေးခိုင်းကြည့်လိုက်၊ ဒါမှမဟုတ် အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ခိုင်းကြည့်လိုက်။ သူ့ရဲ့စာရည်အချင်းကို ကွန်ပျူတာနဲ့စစ်ထုတ်လိုက်သလိုထွက်လာလေမယ်။ သူ့အောက်မှာရှိတာက reading skill ပဲ။ ဒါလည်းလျှော့တော့ မတွက်နဲ့၊ Dictionary ရှိနေတော့ တော်သေးတာပေါ့။ ဒါတောင်မှ ဝါးတားတားဖြစ်နေသေးတယ်။ တကယ်လုပ်ကြည့်ရင် speaking ဟာ အလွယ်ဆုံးဆိုတာသိလာမယ်။ ကောင်းမနေခဲ့ဘဲနဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားပြောတတ်သူတွေ မြန်မာပြည်မှာများလာပြီ။ စကားစပ်လို့ပြောတာ။ တဲ. . . လိုရင်းသွားမယ်။

Participle ကို clause သဘောမျိုးနဲ့သုံးတဲ့ပုံစံမပြောခင်. . . clause အကြောင်းသိထားမို့လို့တယ်။ အရင်ထွက်ပြီးတဲ့စာအုပ်တွေမှာ ပြောပြီပြီ။ သဘောလောက်ပြန်ပြောရရင်. . . clause ဆိုတာ subject နဲ့ verb ပါတဲ့ "ဝါကျပိုင်း" ကိုခေါ်တယ်။

ခုပြောတဲ့ participle clause မှာတော့ subject ပါပါဘူး။ subject ကိုဖြုတ်လိုက်ပြီး. . . verb ကို participle ပြောင်းလိုက်တယ်။ subject က main clause မှာရှိနေလို့ ဖြုတ်လို့ရတယ်။ အရမ်းဖြုတ်

လို့တော့ဘယ်ရလဲ။ ပိုရှင်းသွားအောင်ဖိမှာကြည့်. . .

Being lazy, Tun Tun failed (in) the exam.

ထွန်းထွန်းဟာ. . . ယင်းလိုစာမေးပွဲကျတယ်။

ရှေ့မှာရှိတာ participle clause ဖြစ်ပြီး. . . နောက်က main clause.

ဒါကိုပြည့်ပြည့်စုံစုံရေးရင်မိလို့. . .

As Tun Tun was lazy, he failed the exam.

မိမှာ sub (Tun Tun) ကိုဖြုတ်ပြီး verb (was) ကို participle ပုံစံပြောင်းတယ်။ Tun Tun ကနောက်ကိုရောက်သွားတယ်။

မိ clause (Being lazy) ဟာ main clause မှာရှိတဲ့ verb (failed) ကိုစာထူးပြုတယ်။ Adverb စာလုပ် (the work of an adverb) ကိုလုပ်တယ်။ ဒါကြောင့်သူ့ကို *adverbial participle clause* လို့ခေါ်တယ်။

မိစာခန်းမှာ. . . participle တွေကို clause (dependant or independant) အစားသုံးထားတာ။ မိစာကြောင်းကိုနောက်ပိုင်းမှာ analysis လုပ်ဝေးထားတယ်။ အဲဒီစာခန်းရောက်ရင် ပိုပြီးသဘောပေါက်လိမ့်မယ်။

Participle clause ဆိုပြီး သုံးလာကြတာရှေ့ပိုင်းမှာပြောခဲ့ပြီ။ ဒါအရေးမကြီးပါဘူး။ အရေးကြီးတာက သုံးတတ်ဖို့ပဲ။ မိစာခန်းမှာ clause အစားသုံးတာဖြစ်လို့ participle clause ဆိုပြီးသုံးလိုက်တာပါ။

Participle clause နဲ့စာရေးတဲ့အကြောင်းအကြမ်းဖျင်းပြောပြမယ်။ Present and past participle clause တွေကိုသုံးတဲ့အခါ because, as, since နဲ့တစ်ခါတစ်ရံမှာ when, if အပိုပါယ်ရတယ်။ ဒါရှေ့ပိုင်းမှာပြောပြီးပြီ။

ကဲ... (ဖြည့်)...

1. *Hearing the cry, she rushed out.*

နီသံကြားလို့ . . ဆူ(မ)တပြင်ကိုထွက်ပြေးတယ်။

နီမှာ *Hearing the cry (participle clause)* က . . *rushed out (verb)* ကိုအထူးပြုလို့
adverbial (participle clause) လို့ခေါ်တယ်။

2. *Thinking he was alone, the man snatched the wallet.*

သူတစ်ယောက်တည်းရှိတယ်တင်ပြီး . . ဂီလုကြီးက ပိုက်ဆံအိတ်ကိုဖျတ်ခနဲ ဆွဲယူလိုက်တယ်။

3. *Taking all the money, the burglar went off*

ပိုက်ဆံတွေအားလုံးယူပြီးတော့ . . ဖောက်ထွင်းရေးသမားထွက်သွားတယ်။

4. *Looking up into the sky, the girl counted the stars.*

ကောင်းကင်ကိုမော့ကြည့်ပြီး . . မိန်းကလေးဟာ ကြယ်တွေကိုရေတွက်တယ်။

5. *Having a look at the girl, he rushed out to approach her.*

သူဟာကောင်မလေးကိုကြည့်ပြီး . . ချဉ်းကပ်ဖို့ထွက်သွားတယ်။

6. *Giving a kind kiss softly, the mother looked at her baby with great appreciation.*

ညင်ညင်သာသာ၊ ကြင်ကြင်နာနာနမ်းပြီး . . မိခင်ဟာ သူကလေးငယ်ကို ချွန်းချွန်းစားစား
ကြည့်လိုက်တယ်။

7. *Sitting in silence, he remembers the lost time*
 ငြိမ်ငြိမ်လေးထိုင်ပြီး . . . သူဟာ တုန်ဆုံးသွားတဲ့ စာချိန်ကိုသတိရနေတယ်။
8. *Gazing at the pale yellow leaves falling gradually unwillingly, he detested the scorching sun.*
 မကြွေချင်ကြွေချင်နဲ့ . . . တဖြည်းဖြည်းချင်းကြွေနေတဲ့ ရောင်ရွက်ဝါတွေကိုငေးမောရင်း . . . သူဟာ အပူရှိန်ပြင်းတဲ့ . . . သူရိန်နေမင်းကိုပုန်းလှိတ်မိတယ်။
9. *Wiping warm tears rolling on her cheeks away, she regrets believing that guy*
 ပါးပြင်ပေါ်မှာ လိမ့်ဆင်းလာတဲ့ မျက်ရည်တွေကိုသုတ်ရင်း . . . သူ(မ)ဟာ အဲဒီလူကိုယုံမိလို့ နောင်တရတယ်။
10. *Staring at the seagulls (sea-birds) flying up and down above the wide stretch of water, he was lost in thought. (also deep in thought)*
 ရေပြင်ကျယ်ကြီးပေါ်မှာ နိမ့်ကာမြင်ကာ ပျံသန်းနေကြတဲ့ ဇင်ယော်ငှက်ကလေးတွေကိုကြည့်ရင်း . . . သူဟာ အတွေးရေယာဉ်ကြောမှာ နစ်မောခဲ့တယ်။
11. *Being love sick, he decided to leave the world*
 နှလုံးသားဝေဒနာရဲ့ ခေစားချက်ကြောင့် . . . သူဟာလောကကြီးကစပြီးအပိုင်ထွက်သွားဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။

12. *Walking slowly, we missed the train.*

လမ်းလျှောက်တာနှေးကွေးလို့ . . ငါတို့ရထားမပီလိုက်ဘူး။

စုပြောခဲ့တာအတုန်လုံးမှာ present participle သုံးထားတယ်။ ခါကြောင့် subject ကလုပ်
တဲ့ဝါကျတွေချည်းပဲ။

နောက်ထပ်ပြောမှာက past participle clause အကြောင်း၊ စီမာတုတော့ subject က ပြုလုပ်
ခြင်းကိုခံရတယ်။

13. *Bitten by the dog, he had to see the doctor.*

ခွေးတိုက်ခံလိုက်ရလို့ . . သူ ဆရာဝန်ကိုသွားပြလိုက်ရတယ်။

14. *Scolded by her mother, she felt terribly sorry.*

အမေဆူခံရလို့ . . သူ(ပ)အရမ်းစိတ်ထိခိုက်ခဲ့ရတယ်။

15. *Punished by the teacher, he wants to keep away from school*

ဆရာရဲ့အပစ်ဒဏ်ခံလိုက်ရလို့ . . သူကျောင်းမတက်ချင်တော့ဘူး။

16. *Drawn by the teacher, the map looks very nice.*

ဆရာဆွဲထားလို့ . . မြေပုံကသိပ်ပြီးကောင်းတာပဲ။

17. *Cooked by my mother, this curry is delicious.*

အမေချက်ထားတာဖြစ်လို့ . . ဒီဟင်းတသိပ်ပြီးကောင်းတာ။

18. *Cheated by their friends, they lost everything.*

သူငယ်ချင်းတွေရဲ့ အလိမ်အညာခံလိုက်ရလို့ . . သူတို့မှာအတုန်လုံးဆုံးရှုံးခဲ့ရတယ်။

19. *Robbed two times, they even have nothing to eat.*

နှစ်ကြိမ်ခါးပြတ်ခံရလို့ . . သူတို့မှာစားစရာတောင်မရှိတော့ဘူး။

20. *Attacked by coalition troops, many Iraqi people were left homeless.*

ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့တွေရဲ့တိုက်ခိုက်ခြင်းခံရလို့ . . များပြားလှတဲ့စီရတ်ပြည်သူများ စိုးမဲ့ဒိမ်းမဲ့ ပြန်ကြရတယ်။

21. *Deposed by US-led forces, Saddam had to give up all his wealth.*

အမေရိကန်ဦးဆောင်တဲ့ တပ်ဖွဲ့တွေရဲ့ရာထူးမှဖယ်ရှားခြင်းကိုခံလိုက်ရတဲ့အတွက် . . ဆာဒမ် ဟာသူ့ရဲ့စည်းစိမ်စားလုံးတို့ စွန့်လွှတ်လိုက်ရတယ်။

ခွဲပြာခဲ့တာအားလုံးမှာ clause နှစ်ခုလုံးအတွက် subject တစ်ခုတည်းဆိုတာသိထား။

ဒါလောက်ဆိုရင် . . participle clause အကြောင်းအကြမ်းဖျင်းသဘောပေါက်ပြီနော်။ မပေါက်သေးရင်လည်းပေါက်စေောင်ကြိုးစား။ ဒါမနိုင်သေးရင် analysis လုပ်တဲ့အခန်း(၅)ကိုမကြည့်နဲ့။ စာအုပ်လွှင့်ပစ်ချင်စိတ်ပေါက်သွားလေ့မယ်။

ဒါကြေညက်ပြီ၊ ပိုင်ပြီဆိုမှ နောက်ပိုင်းမှာပေးထားတဲ့ အသေးစိတ် analysis of participle clause ကိုဖတ်ပေတော့၊ ခုဒီမှာခဏရပ်မယ်။

4. Phrasal verb

ဒါကအားလုံးသိပြီးသားပါ။ Verb တစ်လုံးကိုနောက်က particles တွေတွဲပြီးတဲ့ ပုံစံကိုပြောထား၊ ဒါမျိုးတွေ . .

- put up, find out, come up with ....etc...ဒါတွေက အသေကျက်ပြီးသုံးရတာ၊ ဒီမှာပြောစရာလိုမယ် မထင်ဘူး။ လိုအပ်မယ်ဆိုရင်အပြင်မှာ ဝယ်ဖတ်လိုက်။ အဲဒီအကြောင်း၊ ဒီမှာပြောလိုက်ရင် . . မလိုအပ်ဘဲစာအုပ်ထူသွားလေ့မယ်။

UNIT (3)

Adjectives as Verbs

Adjective အကြောင်းကို Volume 1,2 တွေမှာပြောခဲ့ပြီနော်။ Adjectives တွေဟာ noun တစ်ခုကိုရှေ့အဓိကရော၊ . . နောက်အဓိကရော (attributively or predicatively) အထူးပြုတဲ့ အကြောင်း၊ adjective အချင်းချင်းအထူးပြုတဲ့အကြောင်းနဲ့ adjective တစ်ခုကို adverb တလည်းအထူး ပြုနိုင်တဲ့အကြောင်း၊ . . ပုံစံမျိုးစုံကိုပြောပြီးပြီ။ မသိသေးရင်ရှာဖတ်ကြည့်လိုက်။ ဒီမှာတော့ အဲဒါတွေ မပြောတော့ဘူး။ Order of adjectives တိုလဲ Volume 2 မှာပြောခဲ့ပြီ။

ခုပြောမှာက Adjective တစ်ခုကို verb အနေနဲ့သုံးတဲ့အကြောင်းပြောမယ်။ ဒါတလည်း အဆန်းတော့မဟုတ်ဘူး။ အားလုံးတွေမှန်းနော်၊ ဒါကြောင့် သဘောလောက်ပဲပြောမယ်။

Adjective တစ်ခုကို (be)နဲ့တွဲပြီး verb အနေနဲ့သုံးတယ်ဆိုတာ ကလေးတောင်သိတယ်။ အဲဒီပုံစံကို compound verb လို့ခေါ်တယ်။ ဒါလောက်နဲ့တော့မပြီးသေးဘူး။ သို့နောက်ကတော့တွေ့လာ နိုင်တယ်။ အယ်လိုရေးမယ်ဆိုတာသိဘို့လိုတယ်။ ဒီမှာအဲဒါလေးလောက်ပြောပြမယ်။

Be + adjective နောက်မှာ preposition တစ်ခုမသုံးဘဲ ဘာမှလာလို့မရဘူးဆိုတာ Volume 2 မှာအကိစ္စလင်းပြောပြီးပြီ။ လာနိုင်တာနှစ်မျိုးတွေ့ရမယ်။ တစ်မျိုး verb ဖြစ်ပြီး နောက်တစ်မျိုးက noun ပဲပေါ့။ နောက်က verb လာမယ်ဆိုရင် (to) သုံးမယ်။ Noun လာမယ်ဆိုရင်တော့ preposition တစ်ခုခုသုံးမယ်။ Noun ဆိုတဲ့နေရာမှာ gerund လည်းပါတယ်နော်။ ဒါပေမဲ့ သူနဲ့ပုံစံတူနေတဲ့ present participle မှာတော့ preposition မသုံးမိစေနဲ့။ (to ဟာလည်း preposition ထဲမှာပါတယ်နော်)

ဇ။... ဖြစ်...။

He is ready to leave. (သူ... ဆွေးဖို့အသင့်ဖြစ်နေပြီ)
be adj v

He is interested in music. (သူ... ဂီတကိုစိတ်ဝင်စားတယ်)
be adj v

ဒီပုံစံမှာ adjective နောက်မှာလာတာ to + infinitive နဲ့နောက်တစ်မျိုးက preposition + noun ဆိုတာတွေ့ရမယ်။ ခု... တစ်မျိုးချင်းကြည့်ရအောင်။

1. (be) adjective + (to) infinitive

ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်...။

1. I am *glad* to come.
လာရတာ... ငါဝမ်းသာတယ်။
2. I am *proud* to be your friend.
မင်းနဲ့သူငယ်ချင်းဖြစ်ရတာ ငါဂုဏ်ယူတယ်။
3. I am *happy* to talk to you.
မင်းနဲ့စကားပြောရတာ... ချော်ပါတယ်။
4. He is *eager* to learn English.
သူဟာ အင်္ဂလိပ်စာသင်ဖို့ သိပ်ပြီးစိတ်ထက်သန်နေတယ်။
5. I am *bored* to watch monotonous Myanmar movies.
တစ်ခါလာလည်း ဓွဲပြာစုဆိုး မြန်မာဇာတ်ကားတွေကိုကြည့်ရတာပျင်းတယ်။
6. He is *ready* to work with you.
သူဟာ မင်းနဲ့အလုပ်လုပ်ဖို့အသင့်ဖြစ်နေပြီ။
7. He is *willing* to know about you.
သူဟာ မင်းအကြောင်းကိုသိဖို့ဆန္ဒရှိနေတယ်။
8. This small house is *fit* to live in.
ဒီအိမ်ကလေးက နေဖို့ထိုင်ဖို့သင့်တော်တယ်။
9. We were all *amazed* to see him swimming across the river.
သူမြစ်ကိုဖြတ်ကူးနေတာတွေ့ရတာကို ငါတို့အားလုံးအံ့အားသင့်ကြတယ်။
10. You are *certain* to pass the examination.
မင်းစာမေးပွဲအောင်မှာသေချာတယ်။

11. He is *quick* to learn.
သူဟာ သင်ကြားလို့တတ်မြောက်လွယ်တယ်။
12. He is *unfit* to work.
သူ(မ)က အလုပ်လုပ်ဖို့အတွက်မသင့်တော်ဘူး။
13. They were *excited* to see him walking on the string.
သူ ကြိုးတန်းပေါ်မှာလမ်းလျှောက်နေတာကိုတွေ့ရလို့ . . . သူတို့စိတ်လှုပ်ရှားခဲ့ကြတယ်။
14. You are *lucky* to get a job
မင်းအလုပ်ရတာကကောင်းတယ်။
15. He is *likely* to get disjunctions.
သူ စုက်ထူးရမ့်ဖြစ်နိုင်တယ်။
16. He is *able* to *speak* four languages.
သူ . . . ဘာသာစကားလေးမျိုးပြောနိုင်တယ်။
17. We were *fortunate* to *escape* from danger
အန္တရာယ်ကလွတ်မြောက်လာတာ ငါတို့ကကောင်းတယ်။
18. He was *pleased* to see you again.
မင်းတို့ပြန်တွေ့ရလို့ သူဝမ်းသာတယ်။
19. He is *disappointed* to *know* that you won't be able to marry him.
မင်း . . . သူ့ကိုလက်ထပ်နိုင်ဘူးဆိုတာသိရလို့ သူစိတ်ပျက်တယ်။
20. We were *delighted* to *know* you were successful.
မင်းအောင်မြင်တာသိရလို့ငါတို့ဝမ်းသာတယ်။
21. We were *impatient* to *wait* for the appointment.
အလုပ်ခန့်စာစောင့်ရတာ ငါတို့စိတ်မရှည်တော့ဘူး။

22. He is *contented* to have such a life.
 ခံလိုဘဝမျိုးရောက်ရတာကိုသဘောတူနေတယ်။
23. You were *careless* to leave your purse on the table.
 ပိုက်ဆံအိတ်ကိုစားပွဲပေါ်မှာတင်ထားခဲ့တာ. . မင်း၊ နမောနမဲ့နိုင်တာပဲ။
24. He was very *brave* to jump out of the window when the house caught fire.
 အိမ်ကိုမီးခွဲလောင်တုန်း၊ ပြတင်းပေါက်ကခုန်ထွက်လာတာ. . . သူ့သိပ်ပြီးရဲရင့်တယ်။
25. He was *cruel* to leave her all alone.
 ကောင်မလေးကိုတစ်ယောက်တည်းပစ်ထားခဲ့တာ. . သူ့ရက်စက်ရာကျယ်။
26. The boy is *honest* to admit his guilt.
 သူ့အပြစ်ကိုဝန်ခံလိုက်တာ. . . ဒီကောင်လေးရိုသားတာပေါ့။
27. The girl is *kind* to share her snacks with her friends.
 သူငယ်ချင်းတွေနဲ့အတူတူမုန့်ဝေစားတာ. . . ဒီကောင်မလေးကြင်နာစိတ်ရှိတာပေါ့။
28. She is *wise* not to choose such a drunken fool.
 ဒီမူးတောင်တို့မရွေးလိုက်တာ. . . သူ(မ)ဟာဉာဏ်အမြော်အမြင်ရှိတယ်။
29. You are *thoughtless* to give up such a good job.
 မင်းဟာအတွေးအခေါ်အမြော်အမြင်မရှိလို့ ဒီလောက်ကောင်းတဲ့အလုပ်ကိုစွန့်လွှတ်လိုက်တာ။
30. The girl is *impolite* to criticize her senior officer.
 ဒီမိန်းမလေးက အထက်အရာရှိကိုဝေဖန်တာ. . . မယဉ်ကျေးဘူး။ (ရိုင်းတယ်)
31. They are very *silly* to gamble at football match.
 သူတို့ဟာ သိပ်ပြီးစူးမိုက်လို့ အော့လုံးပွဲလောင်းကြတာ။
32. The boy is *naughty* to play a joke on the girls.
 ကောင်မလေးတွေတို့နောက်ပြောင်တာ. . . ဒီကောင်လေးမိုက်ရိုင်းတယ်။

33. They are *wicked to cheat* people with the luck of the draw.
ကမ်းမဲစာကြောင်းပြုပြီး လူတွေကိုလိမ်ညာနေတာ. . သူတို့ယုတ်မာတာပေါ့။
34. He is *saucy to tease* the girl
သူ. . ကောင်မလေးကိုစတာ. . . ခိုင်းတယ်။
35. You are *foolish to believe* the luck of the draw in Myanmar.
ပြန်မာပြည်ကကမ်းမဲကိုယုံတာ. . . မင်းတို့စူးနေလို့။
36. She is *clever to get* control of the man.
မဲဒီလူကြီးကိုထိန်းချုပ်ထားတာ. . . ဒီကောင်မလေးတော်တယ်။
37. He is *good to share* his knowledge with others.
သူဟာ. . . သူ့ရဲ့အသိပညာတွေကို. . . တခြားလူတွေကိုပြန့်ဝေပေးတာကောင်းတာပေါ့။
38. You are *cowardly not to admit* your mistake.
မင်းရဲ့အမှားလို့ဝန်မခံတာ. . . သူရဲဘောကြောင်တာပေါ့။
39. I am *afraid to tell* lies.
လိမ်ပြောရမှာကိုငါကြောက်တယ်။ (မပြောချင်ဘူး)
40. She was *sorry to lose* you.
မင်းကိုလက်လွှတ်ဆုံးရှုံးရလို့. . . သူ(မ)မိတ်မကောင်းဖြစ်ရတယ်။
41. They were *surprised to hear* of the news.
ဒီသတင်းကြားရလို့သူတို့အံ့အားသင့်ကြတယ်။
42. She was *shocked to see* the accident.
မတော်တဆထိခိုက်မှုကိုတွေ့လိုက်ရလို့ကောင်းမလေးထိတ်လန့်သွားတယ်။
- ဒါဆိုရပြီ။ နောက်တစ်မျိုး. . .

2. (be) adjective + (preposition) noun

ဒီပုံစံမှာတော့ adjective နောက်က noun လာမယ်၊ ကြားမှာ preposition ထည့်ပေးရမယ်။
ဒီ preposition ထဲမှာ to လည်းပါလာနိုင်တယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်..

1. Smoking is *harmful* to health.

ဆေးလိပ်သောက်တာ ကျန်းမာရေးကိုထိခိုက်စေတယ်။

2. We are *unaware* of your presence.

မင်းရောက်နေတာကို ငါတို့သတိမထားမိဘူး။

3. I am *sorry* for being late.

နောက်ကျတဲ့အတွက် ငါနိတ်မကောင်းပါဘူး။

4. I am *worried* about you.

မင်းအတွက်.. ငါပူပန်ရတယ်။

5. You are *fussy* about food.

မင်းဟာ အစားအသောက်ဖီစာကြောင်တယ်။

6. I am quite *ignorant* of my future.

ငါ့ရဲ့အနာဂတ်ကို ငါလုံးဝမသိဘူး။

7. Some actresses are *not ashamed* of their awful behaviour.

တချို့မင်းသမီးတွေဟာ.. သူတို့ရဲ့လူကြည့်လိုမကောင်းတဲ့ အမူအယာအတွက် မရှက်ကြဘူး။

8. Do you think they are *angry* with me?

သူတို့ ငါ့ကိုစိတ်ဆိုးတယ်လို့ မင်းထင်သလား။

9. The girl was *angry* at being *kept waiting* long.

အကြာကြီးစောင့်နေရတာကို ကောင်မလေးတစ်ပါးထွက်တယ်။

- 10 He was very *surprised* at the news of their engagement.
သူဟာ . . . သူတို့စေ့စပ်လိုက်ကြတဲ့ သတင်းကြောင့် သိပ်ပြီးတဲ့အားသင့်ခဲ့တယ်။
11. Everybody is *responsible* for the safety of his family.
လူတိုင်းဟာ . . . သူ့ရဲ့ပိသားစုလုံခြုံမှုတာဝန်ရှိတယ်။
- 12 U Aung Hein Kyaw is fully *occupied* with his dictionaries.
ဦးအောင်ဟိန်းကျော်ဟာ သူ့ရဲ့ dictionaries တွေနဲ့ မအားလပ်အောင်ရုံနေတယ်။
13. His students are *busy* with their lessons.
သူ့ရဲ့ကျောင်းသားတွေဟာ သူတို့ရဲ့သင်ခန်းစာတွေနဲ့အလုပ်ရှုပ်နေကြတယ်။
- 14 This problem is *responsible* to you since you keep the key of the warehouse.
တုန်လှောင်ရုံသော့ကို မင်းသိမ်းထားတာဖြစ်လို့ . . . ဒီပြဿနာမင်းမှာတာဝန်ရှိတယ်။
15. They were *amused* at your words.
မင်းပြောလိုက်တဲ့စကားကြောင့် . . . သူတို့ရယ်ချင်စွာဖြူးတူးနေကြတယ်။
16. She was *amazed* at what you said.
မင်းပြောလိုက်တာကြောင့် . . . သူ(မ)တဲ့အားသင့်ရတယ်။
17. Your team can't be *sure* of winning the match
မင်းတို့အသင်း ပြိုင်ပွဲမှာ အနိုင်ရဖို့ မသေချာဘူး။
- 18 We were not *sure* of the news of their wedding.
သူတို့လက်ထပ်တဲ့သတင်းဟာ . . . ငါတို့အတွက်မသေချာဘူး။
19. We are *not happy* about the news of your divorce.
မင်းတို့ကွာရှင်းတဲ့သတင်းကြောင့် . . . ငါတို့မိတ်ဖတောင်းကြဘူး။
20. Platonic love is *distinguishable* from love of young couples.
ညီအစ်ကို၊ မောင်နှမကြားမှာထားရှိတဲ့မေတ္တာဟာ . . . သမီးရည်းစားအချစ်နဲ့မတူဘူး။

- 21 He is *satisfied* with *his present job*, I think.
သူဟာ လက်ရှိအလုပ်နဲ့ကျေနပ်နေတယ်လို့ငါထင်တယ်။
- 22 I am *pleased* with *your help*.
မင်းတူညီတာကိုငါကျေနပ်တယ်။
- 23 Now he is *accustomed* to *his new environment*.
ခု . . . သူဟာ သူ့ရဲ့ပတ်ဝန်းကျင်အသစ်နဲ့ နေသားကျနေပြီ။
- 24 I am *unfamiliar* with *this kind of job*.
ငါဟာ . . . ဒီလိုအလုပ်မျိုးနဲ့တရားတန်းမရှိသေးဘူး။
- 25 Some actresses are very *familiar* with *directors*.
တချို့မင်းသမီးတွေဟာ . . . ဝါရိုက်တာတွေနဲ့အကျွမ်းတဝင်ရှိကြတယ်။
- 26 Myanmar TV audience is *crazy* about *Korean movies*.
မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ကြည့်ပရိသတ်ဟာ . . . ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကားတွေကိုအရူးအမူးစွဲလမ်းကြတယ်။
27. Your guy is *addicted* to *drug*.
မင်းအကောင် မူးယစ်ဆေးစွဲနေပြီ။
- 28 My heart is *filled* with *pains*.
ငါ့ရဲ့နှလုံးသားမှာ ဝါဒိတ်ရဲ့၊ ဝါဒိတ်ချက်တွေနဲ့ပြည့်နှက်နေပြီ။
- 29 Life is *full* of *unsolved problems*.
ဘဝဆိုတာဖြူရှင်းလို့မရတဲ့ပြဿနာတွေနဲ့ပြည့်နေတာပဲ။
- 30 Love alone is *not sufficient* for *marriage*.
ချစ်တာတစ်ခုတည်းနဲ့အိမ်ထောင်ရေးတည်ဆောက်ဖို့မလုံလောက်ဘူး။
- 31 You should hold back since she is *short* of *love*.
ကောင်မလေးကမေတ္တာတုံးနေမှတော့ . . . မင်းနောက်ဆုတ်ဖို့ကောင်းပြီ။

32. She was very *friendly* to me when I first met her.
 ငါ...တွေ့စေ့န်းက...ဝီကောင်မလေး ငါ့ကိုရင်းရင်းနှီးနှီးတယ်။
33. We'll have to be *patient* with our boss – it is hard to get a job.
 ငါတို့က အလုပ်ရှင်ကိုသည်းခံရမယ်။ အလုပ်ရဖို့ဆိုတာခက်တယ်လေ။
34. He feels *uneasy* about what you did.
 မင်းလုပ်လိုက်တဲ့ကိစ္စကြောင့် သူ့စိတ်ထဲမှာမသက်မသာဖြစ်သွားတယ်။
35. I never feel *anxious* about my life.
 ငါဘဝအတွက်...ငါ့ဘယ်တော့မှမပူပန်ဘူး။
36. This class is *crowded* with students.
 ဝီသင်တန်းက ကျောင်းသားတွေပြည့်နေတာပဲ။
37. The girl got *annoyed* with you for your neglect.
 မင်းကဥပေက္ခာပြုလိုက်လို့...ကောင်မလေးစိတ်ညစ်သွားပြီ။
38. We are all *tired* of Myanmar films. (we all are...လို့မရေးရဘူး)
 ငါတို့အားလုံး ပြန်မာရုပ်ရှင်ကားတွေကိုစိတ်ကုန်နေကြပြီ။
39. He is really *serious* about a Korean actress.
 သူဟာ ကိုရီးယားမင်းသမီးလေးတစ်ယောက်ကို တကယ်သဘောတူနေတာ။
 ခုပြောခဲ့တာအားလုံး adjective နောက်က verb or noun သုံးတဲ့ပုံစံတွေ။ တချို့ adjective
 တွေကတော့ အဲဒီနှစ်မျိုးလုံးသုံးလို့ရတဲ့အပြင် How.....နဲ့ပါရေးလို့ရသေးတယ်။ ပုံစံသုံးမျိုး
 ပေါ့။

ဒီလို...

- 1 You are *unfriendly* to slam the door.

It was *unfriendly* of you to slam the door.

How *unfriendly* of you to slam the door!

မင်းတံခါးကိုဆောင့်ပိတ်လိုက်တာမကောင်းဘူး။ (နိုင်းထယ်)

- 2 You are *good* to get to the class in time.

It is *good* of you to get to the class in time.

How *good* of you to get to the class in time!

မင်း... . ဓာတုနိးတင်ဖို့အချိန်မီရောက်လာတာတောင်းတယ်။

- 3 You would be *foolish* to be cheated by the luck of the draw.

It would be *foolish* of you to be cheated by the luck of the draw.

How *foolish* of you to be cheated by the luck of the draw!

ကံစမ်းမဲတိုယုံကြည်မယ်ဆိုတာ... . မင်းတို့ခွဲတာပဲ။

- 4 You are *cowardly* not to face the danger.

It is *cowardly* of you not to face the danger.

How *cowardly* of you not to face the danger.

အန္တရာယ်တိုရင်မဆိုင်ရဲတာ သိပ်ပြီးသူရဲဘောကြောင်တာပဲ။

5. The boys are *naughty* to play football on the road.
It is *naughty* of the boys to play football on the road.
How *naughty* of the boys to play football on the road!
ကောင်လေးတွေလမ်းမပေါ်မှာ ဘောလုံးတားတာ... သိပ်မိုက်ခိုင်းတာပဲ။
6. The girl was *stupid* to elope with a man out of job.
It was *stupid* of the girl to elope with a man out of job.
How *stupid* of the girl to elope with a man out of job!
ဒီကောင်မလေးက အလုပ်မရှိတဲ့လူကြီးနဲ့ခိုးရာလိုက်ပြေးတာ သိပ်မိုက်တာပဲ။
ဒါလောက်ဆိုရပြီနော်။

Some past participles followed by to-infinitive

ဒီပုံစံတွေပြောရင်းသတိရလို့ ဒါလေးထည့်ပေးလိုက်တာ။ တချို့ verbs တွေကို passive ပုံစံသုံး
တဲ့အခါနောက်က to-infinitive တွဲပြီးသုံးတယ်။ အမှန်ကတော့ passive ပဲ။ ဒါပေမဲ့ verb က participle
ပုံစံဖြစ်နေတယ်။

ဒီလိုသုံးတဲ့စကားလုံးတွေက *believed, supposed, expected, considered* ... စတဲ့
စကားလုံးမျိုးတွေ။

ဒီလို...

1. They are widely *believed to do* a new business.
သူတို့အလုပ်သစ်တစ်ခုလုပ်မယ်လို့ ယုံကြည်ရတယ်။
2. He is *believed to be* guilty.
သူဟာ အပြစ်ရှိတယ်လို့ယုံကြည်ရတယ်။

- 3 He was *believed to have* betrayed the girl.
သူဟာ . . . ကောင်မလေးကိုသစ္စာဖောက်ခဲ့တယ်လို့ ယုံကြည်ရတယ်။
4. You are *supposed to see* the doctor
မင်းဆရာဝန်ကိုပြသင့်တယ်။
- 5 They are *supposed to cheat* you.
သူတို့မင်းကိုလိမ်မယ်နဲ့တယ်။
- 6 He is *supposed to pay* for the tea.
သူ လက်ဘတ်ရည်ဖိုးရှင်းသင့်တယ်။
7. He is *supposed to be* a spy.
သူဟာ သူလျှို့ဝှက်လိမ့်မယ်။
8. It's *supposed to be* a monotonous film like the ones in Myanmar.
အဲဒီဟာ ပြန်မာကားတွေလို တစ်ခါလာလည်းမဲ့ပြာမုဆိုးခွပ်ခွင်ကားဖြစ်လေမယ်။
9. They will be *expected to arrive* soon.
သူတို့ကြာခင်ရောက်လာကြလေမယ်လို့မျှော်လင့်ရတယ်။
- 10 Everything is *expected to be* going up.
အခု . . . ဈေးကြီးလာမယ်လို့မျှော်လင့်ရတယ်။
- 11 House prices are *expected to rise* sharply.
တိမ်ဈေးနှုန်းတွေအရမ်းတက်လာမယ်လို့မျှော်လင့်ရတယ်။
- 12 He's generally *considered to be* a right man for her.
သားနီအားဖြင့် . . . သူဟာကောင်မလေးအတွက်သင့်တော်တဲ့လူလို့ယူဆရမယ်။
- 13 That man is *considered to have* a good job.
အဲဒီလူကြီးမှာအလုပ်ကောင်းတောင်ရှိတယ်နဲ့တယ်။

14. It is *considered to be* a good place for us.
 အဲဒါ. . . ငါတို့အတွက်ကောင်းတဲ့နေရာလို့ယူဆရတယ်။
15. He is *considered to be* an excellent teacher
 သူဟာ ဆရာကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်မယ်လို့ယူဆရတယ်။
16. You are not *supposed to smoke* in the class.
 မင်း. . . အတန်းထဲမှာဆေးလိပ်ဆောက်လို့မရဘူး။
17. Your friend is *supposed to be* lovesick.
 မင်းရဲ့သူငယ်ချင်းကတချစ်(ရူး)ရောဂါရနေတယ်နဲ့တူတယ်။
18. You are *supposed to ask* your parents if you want to do something.
 မင်း တစ်ခုခုလုပ်ချင်ရင် မိဘတွေတိုင်ပြောရမှာပေါ့။
19. We are *supposed to learn* English before we find a job.
 ငါတို့ဟာ. . . စာလုပ်မရှာခင် အင်္ဂလိပ်စာသင်ရမယ်။
20. He is *considered to be* a monk for life.
 သူဟာ တစ်သက်လုံးဘုန်းကြီးဝတ်မယ်နဲ့တူတယ်။

UNIT 4

Position of Adverbs

Adjectives တွေရဲ့ နေရာအထားအသို (position) နဲ့ . . . ရှေ့နောက်အစီအစဉ် (order of adjectives) တွေတပြင် Adverb တမျိုးတစားနဲ့နေရာအထားအသိုအကျဉ်းလောက်ကို Volume 2 မှာပြောခဲ့ပြီး မသိသေးရင် အဲဒီမှာပြန်ကြည့်လိုက်။ ဒီမှာ position of adverbs နဲ့ order of adverbs တကြောင်း ပြည့်စုံက်ပြောမယ်။

Position of adjectives က ရှင်းတယ်။ Noun တစ်ခုကို မူတည်ပြီး . . . သူရဲ့ ရှေ့နောက် (front or end/attributive or predicate /pre-noun or post-noun) လောက်ပဲ ဧည့်ရတာ။ ဘယ်လို adjective ကို ရွေးမှာထားရတယ်။ ဘယ်လို adjective ကို နောက်မှာထားရတယ်ဆိုတာ ရှင်းရှင်းလေးပဲ။ အသေမှတ်လို့ရတယ်။

ခုပြောမဲ့ position of adverbs တ တော်တော်ခွပ်တယ်။ Adverbs တွေက ပုံစံမျိုးစုံသလို နေရာအနေအထားကလဲများတယ်။ တချို့ adverbs တွေဆိုရင် Sentence construction ပေါ်မူတည်ပြီး position တမျိုးမျိုးသုံးရတာရှိတယ်။

Adverbs အများစုကို နေရာ (position) သုံးမျိုးခွဲထားပြီးသုံးလိုရတယ်။ အသုံးနည်းတဲ့ နေရာနဲ့ အသုံးများတဲ့နေရာတော့ ကွာတာပေါ့။ စာဖတ်နေရာသုံးမျိုးက...

1. *front-position* (at the beginning of a sentence)

စာကြောင်း (ဝါကျ)ရဲ့ ထိပ်ဆုံး။

2. *mid-position* (before a verb or between an auxiliary and a verb)

verb ရဲ့ရှေ့၊ တကယ်လို့ auxiliary verb ပါလာရင်တော့ စာဖတ် auxiliary နဲ့ main verb ကြားမှာထားပေါ့။

3. *end-position* (after a verb or after an object or at the end of a sentence)

verb ရဲ့နောက် (သို့) object ရဲ့ နောက် (သို့) စာကြောင်း စာဆုံးမှာ။

ဒီသုံးမျိုးထဲမှာ mid-position မှာ ထားပြီးသုံးတာ အများဆုံးပဲ။ front-position တစ်ခုတည်းသုံးလိုရတဲ့ adverb တစ်ခုလေးပဲရှိသလို... end-position တစ်ခုတည်းသုံးလိုရတဲ့ adverb ကလဲ နဲ့နဲ့လေးပဲ။ ဒီတိုင်းပဲ mid-position တစ်ခုတည်းထား လို့ရတဲ့ adverb လဲနည်းတာပဲ။ Adverbs အများစုကို သုံးတဲ့နေရာကတော့ mid-position ပဲ။ ဝါလေးခေါင်းထဲမှာတည်ထားလိုက်။

Adverbs တွေကို (only for writing) ခွဲလိုက်ရင် နှစ်မျိုးတွေ့ရမယ်။ တစ်လုံးတည်းရှိတဲ့ "one-word or single adverb" နဲ့ "adverb of phrase or clause" ဆိုတာ တွေပေါ့။ ဒီနှစ်မျိုးမှာ adverb phrase or adverb clause ရဲ့ position က လွယ်တယ်။ သာမန်အားဖြင့် end-position ပဲ သုံးတယ်။ ဒါပေမဲ့ one-word adverbs တွေကိုတော့ position သုံးမျိုးလုံးမှာ တွေ့နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် position of one-word adverbs တွေအကြောင်း အဓိကကြည့်ရအောင်။

One-word adverbs တွေကို analysis မလုပ်ပေမဲ့ အကြမ်းလောက်တော့ခွဲမှဖြစ်မယ်။

1. adverbs of frequency

(စာကြိမ်ပြ)

သူ့ကိုထပ်ခွဲလိုက်ရင် definite နဲ့ indefinite ဆိုတာ ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမှာတော့ထပ်ပြီး မခွဲမတာဘူး။ လိုရင်းပဲပြောမယ်။

frequently, occasionally, repeatedly, usually, normally, sometimes, often, always, seldom, rarely, never, ever, etc ...ဆိုတာတွေဟာ adverbs of frequency တွေပါပဲ။
Volume 1 မှာတုန်းကပဲပြောခဲ့တယ်။

(a) mid-position

ဒီ adverbs တွေ အားလုံးကို mid-position (before a verb) မှာသုံးတယ်ဆိုတာမှတ်လိုက်။
ဒါဆို စာရေးရင်မှားစရာ အကြောင်းမရှိတော့ဘူး။

စိလိုသုံး

1. We *frequently* talk about you when we are in need of help.

ငါတို့မှာ အတူအညီလိုတဲ့အခါ မင်းအကြောင်းကို ခဏခဏ ပြောဖြစ်ကြတယ်။

2. They *usually* watch Korean movies at night

သူတို့ဟာ... ညဘက်မှာ ကိုရီးယား ရုပ်ရှင်တီးတွေကို ကြည့်လေ့ရှိတယ်။

3. We *often* get together on holidays.

ငါတို့... တျောင်းပိတ်ရက်မှာ မကြာခဏဆုံကြတယ်။

4. She *sometimes* loses a weight of about 5 pounds.

ကောင်မလေးက တစ်ခါတစ်ရံမှာ တိုယ်အလေးချိန် ၅ ပေါင်လောက်ကျသွားတယ်။

5. I *never* left you alone.

ငါ... မင်းကို အယ်တုန်းကမှ တစ်ယောက်တည်း ပစ်ထားခဲ့ဘူး။

ဒီပုံစံအားလုံးမှာ adverb ကို verb ရှေ့မှာထားတယ်။ ကကယ်လို့ auxiliary verb ပါလာရင်တော့ အဲဒီနှစ်ခုကြားမှာ ဖြစ်သွားမှာပေါ့။

- He *will never* leave you alone.

သူ... မင်းကို အယ်တော့မှ တစ်ယောက်တည်းထားပြီး ပစ်သွားမှာမဟုတ်ဘူး။

- He *can always* give you what you want.

မင်းလိုချင်တာကို ... သူက အမြဲတမ်းပေးနိုင်တယ်။

- မိမှာ auxiliary verb နှစ်ခုပါလာရင်တော့ ပထမတစ်ခုရဲ့နောက်မှာ ထားရတယ်။

ဒီလို

- I *must sometimes* have seen him in our class.
ငါ... သူ့ကို . . . အတန်းထဲမှာ တစ်ခါတစ်ရံ တွေ့ဖူးတာဖြစ်ရမယ်။
- You *may usually* forgotten to lock the door.
မင်းဟာ... တံခါးကိုသော့ခတ်ဖို့ မေ့လေ့ရှိတာဖြစ်နိုင်တယ်။
- ဒီလိုမှ မဟုတ်ဘဲ verb to be ပါလာမယ်ဆိုရင် အဲဒီနောက်မှာထားပေးလိုက်။
- I *was never* late for the class.
ငါ... တစ်ခါမှ အတန်းနောက်မကျခဲ့ဘူး။
- This child *is always* hungry for affection.
ဒီကလေးဟာ အမြဲတမ်း မေတ္တာငတ်နေတယ်။

(b) front-position and end-position

ခုပြောနေတဲ့ (adverbs of frequency ထဲက always, seldom, rarely, never, ever) တွေ ဟာသာမန်အားဖြင့် mid-position တစ်နေရာပဲရတယ်။ ကျန်တဲ့ (frequently, occasionally, repeatedly, usually, normally, sometimes, often etc...) တွေကိုတော့ front-position or end-position နှစ်နေရာလုံးမှာ သုံးလို့ရတယ်။

ဒီလို

1. *Frequently* he visits me. (front-position)
He visits me *frequently*. (end-position)
He *frequently* visits me (mid-position)
သူ... ငါ့ဆီကိုမကြာမကြာလာလည်တယ်။
2. *Often* he drinks strong tea. (front-position)
He drinks strong tea *quite often*. (end-position)
He *often* drinks strong tea. (mid-position)
သူ... မကြာခဏ လတ်ဆက်ရည်ကျကျသောက်တယ်။
(often တို့ end-position သုံးချင်ရင် *quite* or *very* နဲ့ တွဲသုံးမှရတယ်)

၃ *Occasionally* love turns to poison. (front-position)

Love turns to poison *occasionally*. (end-position)

Love *occasionally* turns to poison. (time position)

ရအံ့ရခါ အချစ်ဟာ အဆိပ်ဖြစ်တတ်တယ်။

၃. ချိတ်ချက်

Position of adverbs က သိပ်ကျယ်ပြန့်တယ်ဆိုတော့ ခြွင်းချက်လေးတွေ တော်တော်များများ ရှိတယ်။ ကဲ သိသင့်တာလေးမှတ်လိုက်။

စောစောကပြောခဲ့တဲ့အထဲမှာ never နဲ့ always ကို front-position မှာ မသုံးရဘူးဆိုပေမဲ့ imperative (အမိန့်အစေ) ဝါကျမှာရွှေ့ဆုံးမှာ ထားလို့ရတယ်။

ဗိုလ်

Never turn back when you leave

ထွက်သွားပြီဆိုတော့မှ နောက်မလှည့်နဲ့တော့။

Always check the lock before you leave

မသွားခင် သော့ကို အမြဲစစ်ဆေးပါ။

2. adverbs of manner

(လုပ်ရှားမှုဖြ)

တစ်ဝုံတစ်ခုကို ပြုလုပ်ဆောင်ရာကို ဖော်ပြတဲ့ adverbs of manner တွေကို မှတ်ရလွယ်ကောင်းအောင်တုတ်တုတ်ခွဲခွဲပေးလိုက်မယ်။

ပထမတစ်မျိုးက adjective တစ်ခုကို -ly ထပ်ပေါင်းလိုက်လို့ ဖြစ်လာတဲ့ -ly ending adverbs တွေ။

ဥပမာ . . . ဒီလိုစကားလုံးတွေပေါ့။

Slowly, quickly, beautifully, carefully, carelessly, kindly, cruelly, happily, angrily, softly, quickly, hungrily, seriously, etc...ဆိုတဲ့ စကားလုံးမျိုးတွေကို ပြောတာ။ ဒါမျိုး သိပ်ပြီးကွယ်ပြန်မှားပြားနေလို့ အကုန်ပြောနေရင် ပြီးမှာမဟုတ်ဘူး။ အားလုံးဟာ adjective ကို -ly ပေါင်းထားတဲ့ adverbs တွေပဲ။ မှတ်ရလွယ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချိုးက နဂိုရှိပြီးသား။ အာမှ ပြုပြင်စရာမလိုတဲ့ original adverbs တွေ (မှတ်ရလွယ် အောင်န . . . ည်ပေးလိုက်တာ) ဥပမာ fast, hard, straight, well, etc. ဆိုတဲ့ စကားလုံး တွေကိုပြောတာ။

အုပ်စုနှစ်မျိုးခွဲပေးလိုက်တာက မှတ်ရလွယ်အောင်လို့။ အုပ်စုနှစ်ခုက သုံးတဲ့အခါ position မတူကြဘူး။ ဒီအထဲမှာ ly-ending adverbs တွေရဲ့ ပုံမှန်နေရာက mid-position or end-position နှစ်မျိုးလုံးသုံးလို့ရတယ်။ လိုအပ်မယ်ဆိုရင် front-position ဝါသုံးနိုင်တယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်လိုက်။

1. The crocodile *moved slowly*. (end-position)

The crocodile *slowly moved*. (mid-position)

Slowly the crocodile moved. (front-position)

မိကျောင်းက ပြေးပြေးလေးရွေ့လျားတယ်။

အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်မှုကိုကြည့်ရင် အပေါ် နှစ်ကြောင်းက အတူတူပဲ။ တတိယစာကြောင်း မှာကျတော့ slowly ကို emphasis လုပ်ထားတဲ့သဘောနဲ့ သုံးထားတာ။ မိကျောင်းသွားတာ နှေးတယ် (slowly) ဆိုတာကို ပေါ်လွင်စေတယ်။

2. The thief *entered softly*. (end)

The thief *softly entered*. (mid)

Softly the thief entered. (front)

သူ့ခိုးက အသားလေးဝင်လာတယ်။

စောစောကပြောခဲ့သလိုပဲ။ တတိယစာကြောင်းမှာ softly ကို emphasis လုပ်တဲ့သဘောနဲ့ သုံးထားတာ။ လိုအပ်မှသုံးတာနော်။ သာမန်ဆိုရင် ဒီလိုသုံးစရာမလိုဘူး။ ကဲ . . . ကျန်တာတွေ

ကြည့်ရအောင်။

3. He *drives carelessly*. (end)

He *carelessly drives*. (mid)

သူက ကားကိုနမောနနဲ့ မောင်းတယ်။

5. They *treat* the housemaid *cruelly*. (end)

They *cruelly treat* the housemaid. (mid)

သူတို့က တိမ်ဖော်မလေးကို ရက်ရက်စက်စက်ဆက်ဆံကြတယ်။

6. A well-qualified leader *speaks kindly* to his followers. (end)

A well-qualified leader *kindly speaks* to his followers. (mid)

အရည်အချင်းရှိတဲ့ခေါင်းဆောင်က နောက်လိုက်ငယ်သားတွေကို ကြင်ကြင်နာနာ ပြောဆိုဆက်ဆံတယ်။

7. I *request* you *earnestly* to leave as soon as possible. (end)

I *earnestly request* you to leave as soon as possible. (mid)

အမြန်ဆုံးထွက်သွားပေးဖို့ မင်းကိုအစူးအညွတ် မေတ္တာရပ်ခံပါတယ်။
(ဒီလိုအနေအထားမှာ ဒုတိယပုံစံက ပိုအဆင်ပြေတယ်)

ဒါဆိုရလောက်ပါပြီ။ အရေးကြီးတာက စာများများဖတ်ပေးဖို့ပဲ။ ဖတ်တိုင်းဖတ်တိုင်း သူများဘယ်လိုသုံးထားတယ်ဆိုတာလေ့လာဖို့လိုတယ်။ စာကြောင်းအဓိပ္ပါယ်ကို နားလည်ရုံလောက် အပေါ်ယံဖတ်တယ်ဆိုရင်တော့ သူလိုကိုယ်လိုအဆင့်လောက်ပဲရောက်မယ်။ ထူးချွန်လာမှာတော့ မဟုတ်ဘူး။

ဒုတိယအုပ်စုထဲမှာပါတဲ့ adverbs တွေအကြောင်း ကြည့်ရအောင် စောစောကပြောခဲ့တဲ့ *fast, hard, well, straight...* ဆိုတဲ့ adverbs တွေကျတော့ end-position တစ်မျိုးပဲသုံးလို့ရတယ်။

Pricers are rising *fast*. (end)

2. It is raining *hard*. (end)

မိုးအရမ်းရွာနေတယ်။

3. He can teach you English *well*.

သူ...မင်းကို အင်္ဂလိပ်စာကောင်းကောင်း သင်ပေးနိုင်ပါတယ်။

4. I come *straight* here. (end)

ငါ...မင်းဆီကို တန်းလာတာ။

ဒီလို *adverb* တွေကို ဒီပုံစံ (တစ်နေရာတည်း)ပဲ သုံးလို့ရတယ်။ ဒီထဲမှာ *fast, hard, straight* စကားလုံးတွေကို *adjective* တနေ့လဲသုံးလို့ရတယ်နော်။ တဲဒါနဲ့ရော မသွားစေနဲ့။

ဒါလေးကို သီးခြားမှတ်ချက်

Well ရဲ့ နေရာမှန်က *end-position* ဖြစ်ပေမဲ့... *passive verb* နဲ့ ဆိုရဲ့ *be* နောက်မှာထားပြီး *mid-position* သုံးရတယ်။

ဒီလို

- This book is *well designed*. (mid)
စီစဉ်မှုကို ကောင်းအောင်ပန်တီးထားတာ။
- The meeting was *well organized*. (mid)
အစည်းအဝေးကို သေသေချာချာစီစဉ်ထားတာ။
ဒါဆိုပြီနော်။ နောက်တစ်မျိုး...။

3. adverbs of place

ဒီမှာတော့ မှတ်ရတာလွယ်မိတယ်။ တစ်စုတစ်ပေါင်းတည်းမှ လေ့တယ်။ ခွဲမှတ်နေရာမလိုဘူး။ position ကလဲ တစ်နေရာထဲမှာပဲ။

here, there, abroad, upstairs, downstairs, away, everywhere, some where,
etc

ဒီထဲမှာ ly-ending adverb မပါဘူး။ အားလုံး end-position မှာပဲသုံးတယ်။ *here, there* တကွက် ချင်းချက်ထည့်ပေးမယ်။

1. We first met *here*. (end)

ငါတို့ ဒီမှာ စပြီးတွေ့ခဲ့ကြတာ။

2. An earthquake jolted *there*. (end)

ဟိုမှာ လျှင်လှုပ်တာ။

3. They run a new business *abroad*. (end)

သူတို့... နိုင်ငံခြားမှာလုပ်ငန်းအသစ်လုပ်ကြတယ်။

4. The king sent U Sa *away*. (end)

မင်းကြီးက... ဦးစကို ဝေးတဲ့နေရာကိုပို့လိုက်တယ်။

5. He is finding a job *everywhere*. (end)

သူဟာ... နေရာအနှံ့မှာ အလုပ်လိုက်ရှာနေတယ်။

6. I have seen him somewhere *before*. (end)

ငါ... အရင်တုန်းကသူ့ကို တစ်နေရာရာမှာ တွေ့ဖူးတယ်။

ဒါလေးသီးပြားမှတ်လိုက်

here, there

ဒီစကားလုံးနှစ်လုံးမှာ ထူးခြားတဲ့ အသုံးအနှုန်းရှိတယ်။ စာကြောင်းရဲ့ ရှေ့ဆုံး front-position မှာထားပြီးသုံးတယ်။

ဗီဒီယို

1. *Here's* your friend.

ဒီမှာ မင်းရဲ့မိတ်ဆွေ (ခုတွေ့ပြီလို့ပြောချင်တာ)

2. *Here's* the man you want to see.

ဒီမှာ မင်းတွေ့ချင်တဲ့လူ (ခုမှတွေ့တာ)

3. *There's* the book you lost yesterday

တဲ့ဝါ... မင်းမနေ့က ဖျောက်သွားတဲ့စာအုပ်ပေါ့ (ခုပြန်တွေ့ပြီ)

4. *There's* Naung Naung.

ဟိုမှာ... နောင်နောင် (ခုမှတွေ့တာ)

5. *Here* comes the teacher.

ဆရာရောက်လာပြီ (ခုမှရောက်လာတာ)

6. *Here* comes the bus.

ကတ်စ်ကားရောက်လာပြီ။

(ခပ်စောစောကပ်စောင့်နေကြတာ။ ကားကခုမှရောက်လာတယ်)

7. *There* goes your girl.

ဟိုမှာ... မင်းကောင်မလေးသွားပြီ။

(ကောင်မလေးထွက်သွားတာကို ခုမှတွေ့လိုက်တာ)

8. *There* goes the train.

ဟိုမှာ... ရထားထွက်သွားပြီ။

(ရထားက ခုမှထွက်သွားတာ)

နိမ့်ပုံမှာ (subject က personal pronoun ဖြစ်နေရင်တော့ သူ့ကိုတလယ် (mid-position) မှာ ထားပေးရတယ်။

- *Here she* comes.

မကပ်စောင့်ရောက်လာပြီ။ (ခုမှရောက်တာ)

- There *he* goes.
ဟိုမှာ... သူသွားပြီ၊ (ခုမှသွားတာ)
- There *he* is
သူ... ဟိုမှာ၊ (ခုမှတွေ့တာ)
- Here *I* am.
• ငါရောက်လာပြီ၊ (ခုမှရောက်တာ)
- Here *it* comes.
ကဲဒါ... ရောက်လာပြီ၊ (တစ်ခုခုကိုပြောချင်တာ)
- Here *it* is.
ဧရာ ဒီမှာ၊
ဒါလောက်ဆိုရင်ရပြီနော်၊

4. adverbs of time

(အချိန်ပြ)

ဒီအထဲမှာ မူလရှိပြီးသား original adverbs တွေနဲ့ adjective ကပြန်လာတဲ့ ly-ending adverbs တွေ ရောနေတယ်။ သာမန်အားဖြင့် အများစုရဲ့ နေရာမှန်က front-position or end-position ပဲ။ တချို့တချို့တော့ နေရာသုံးမျိုး (mid-position အပါအဝင်)မှာသုံးလို့ရတယ်။ တချို့စကားလုံးတွေကတော့ mid-position တစ်နေရာပဲ သုံးနိုင်တယ်။ တစ်ကြိမ်တည်းလေ လာရုံနဲ့တော့ အကုန်သိဖို့ဆိုတာမလွယ်ဘူး။ ခဏခဏ မတ်ပေးမှရမယ်။ သူများရေးတာတွေကို မတ်ရင်လဲ သတိထားပြီးကြည့်ရတယ်။

ဒီလိုစကားလုံးတွေ...

today, tomorrow, now, then, eventually, immediately, finally, recently, soon, first, last, already, still, just, yet, late, etc... (မှီသေးတယ်နော်)

ဒီအထဲမှာ front-position or end-position နှစ်မျိုးသုံးလို့ရတယ်။ ဘာအရင်ပြောမယ်။

- 1   They are getting married *tomorrow*. (end)
       Tomorrow they are getting married. (front)
       သူတို့ . . . မနက်မန့်လက်ထပ်ကြတော့မယ်။
- 2   *Today* I'm leaving for Mandalay. (front)
       I'm leaving for Mandalay *today*. (end)
       ဝီနွေ . . . ငါမနွေလေးကိုသွားမယ်။
- 3   *Then* she decided to marry him. (front)
       She decided to marry him *then*. (end)
       အဲဒီတုန်းက . . . ကောင်မလေးဟာ သူ့ကိုလက်ထပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။
4.   *Now* I can get on with my work. (front)
       ငါ . . . အခု အလုပ်လုပ်ရတာ အဆင်ပြေတယ်။
       I'm leaving *now*. (end)
       ငါ . . . အခုပဲသွားတော့မယ်။
       I'm *now* ready to leave. (mid)
       ငါ . . . အခုသွားဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေပြီ။
       (now ကို position သုံးမျိုးသုံးနိုင်တယ်)
5.   *Eventually* he admitted his guilt. (front)
       He admitted his guilt *eventually*. (end)
       He *eventually* admitted his guilt. (mid)
       နောက်ဆုံးမှာသူဟာ သူ့ရဲ့အပြစ်ကိုဝန်ခံလိုက်တယ်။
       (position သုံးမျိုးရတယ်)
6.   *Finally* he agreed to quit his job. (front)
       He *finally* agreed to quit his job. (mid)
       နောက်ဆုံးမှာ . . . သူဟာ အလုပ်ထွက်ဖို့ သဘောတူခဲ့တယ်။
       (သူတို့ end-position မှာ သုံးလေ့မရှိဘူး)

၇. He answered the questions almost *immediately*. (end)
 သော မေးခွန်းတွေကို ချက်ချင်းဆိုသလိုဖြေခဲ့တယ်။
Immediately the teacher came they stopped making a noise. (front)
 ဆရာဝင်လာတာနဲ့ . . . သူတို့ဆူဆူညံညံမလုပ်တော့ဘူး။
 (သို့မဟုတ် *immediately* ကို conjunction သဘောနဲ့သုံးထားတယ်)
၈. They have moved here *recently*. (end)
 - They have *recently* moved here. (mid)
 သူတို့ . . . မကြာသေးခင်က ဒီကိုပြောင်းလာကြတာ။
 - *Until recently* they were in Yangon. (front)
 မကြာသေးခင်ကာလထိ . . . သူတို့ရန်ကုန်မှာနေခဲ့ကြတယ်။
၉. They will be here *soon* (very soon). (end)
 - They will *soon* be here. (mid)
 သူတို့ဒီကို မကြာခင်ရောက်လာလေမယ်။
၁၀. You learn English *first*. (end)
First you learn English. (front)
 ဘာရင်ဆုံးဇာင်လိပ်စာကိုသင်လိုက်။
First learnt English in Yangon. (mid)
 ငါ . . . ဇာင်လိပ်စာကို ရန်ကုန်မှာ စပြီးသင်ခဲ့တာ။
 - We saw him *last* in Yangon. (end)
 We *last* saw him in Yangon. (mid)
 ငါတို့ . . . သူ့ကိုရန်ကုန်မှာ နောက်ဆုံးတွေ့ခဲ့တာ။
 ငါတွေ့သဘောပေါက်ရင် mid-position တစ်နေရာတည်းမှာအသုံးများတဲ့ စကားလုံးတွေကို . . . မှတ်ရလွယ်အောင် စုစည်းပေးလိုက်မယ်။
- အထပ်စပ် ပြောခဲ့တဲ့စကားလုံးတွေထဲက *already*, *still*, *just*, *yet* ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေဟာ mid-position တစ်မျိုးပဲရတယ်။ ချွင်းချက်တော့ရှိတယ်။ *late* ကိုတော့ end-position တစ်မျိုးပဲ

သုံးနိုင်တယ်။ ကြည့်ရအောင်-

1. I've *already* got a visa. (mid)

ငါ့မှာ ဝီဇာရပြီ။

- She has *already* read this book. (mid)

သူ (မ) ဒီစာအုပ်ကိုဖတ်ပြီးပြီ။

ခွင်းချက်စာနဲ့ *already* ကို end-position မှာ ဒီလိုသုံးတယ်။ လိုအပ်မှသုံးတာနော်။

- There are all the students here *already*. (end)

ကျောင်းသားစားလုံး ဒီမှာရှိနေကြပြီ (ရောက်နေကြပြီ)။

- Is it 5 o'clock *already*? (end)

ငါးနာရီထိုးပြီလား။

already ကို front-position မှာ လုံးဝမသုံးဘူး။ စာသုံးများတာကတော့ mid-position

2. He *still* wants to see you. (mid)

သူ... မင်းကိုတွေ့ချင်နေတုန်းပဲ။

- He is *still* single. (mid)

သူဟာ လူယိုတစ်ယောက်ပဲနေတုန်း။

still ကို mid-position မှာပဲ သုံးလေ့ရှိတယ်။ ရှားရှားပါးပါး စာနဲ့ end-position or front-position မှာ ဒီလိုသုံးနိုင်တယ်။

- Although she left him, he thinks about her *still*. (end)

ကောင်မလေးကပင်ခွာသွားပေမယ့်... သူကတော့ သူ(မ)အကြောင်းကို စဉ်းစားတုန်းပဲ။

- *Still*, he is your close friend and you shouldn't neglect him. (front)

သူဟာ မင်းရဲ့သူငယ်ချင်းအရင်းကြီးဖြစ်နေသေးလို့... သူ့ကို ဥပေက္ခာ မပြုသင့်ဘူး။

3. They only *just* caught the bus. (mid)

သူတို့... ဘတ်(စ်)ကားမိမ့်လေးပဲ။ (ထွက်ခါနီးဆဲဆဲမှာ ရောက်လာတာ)

- I *ve just* seen him in this class. (mid)

သူ့ကို. . . ဒီတန်းထဲမှာ မြင်ဖူးခဲ့လောက်ပဲရှိတယ်။

ဒီလိုနေရာတွေမှာ ဒီလိုသုံးတယ်။

- *Just* push the door. (front)

တံခါးကိုတွန်းလိုက်ပါ။

(တွန်းလိုက်တာနဲ့ ပွင့်သွားမယ်။ လက်မထိုးဘူး၊ သော့မခတ်ဘူးလို့ပြောချင်တာ)

- *Just* wait here (front)

ဒီကပ် စောင့်ပေးပါ။

(စောင့်ရုံလေးပဲ။ သာမန်လုပ်ရမှာမလိုဘူး။ သူပြောတဲ့နေရာမှာစောင့်ရုံနဲ့ စားလုံးစာဆင်ပြေမယ်ဆိုတဲ့သဘော)

- just ကို end-position မှာ မသုံးဘူး။

4. I haven't got a cinema ticket *yet*. (end)

ငါ. . . ရုပ်ရှင်လက်မှတ်မရသေးဘူး။

- She didn't see him *yet*. (end)

ထောင်မလေးက သူ့ကိုမတွေ့ခဲ့ဘူး။

ဒါက yet နဲ့ ပုံမှန်နေရာပဲ။ ဒါပေမဲ့ object က သိပ်ပြီး ရှည်နေရင် yet ကို mid-position မှာ တားရတယ်။

- He wa. not *yet* sure whether he could supervise day-to day operations. (mid)

သူဟာ. . . နေ့စဉ်လုပ်ငန်းတွေကို ကြီးကြပ်နိုင်ပါ့မလားဆိုတာ မသေချာဘူး။

5. I met him *late*. (end)

ငါ. . . သူ့ကို တွေ့တာနောက်ကျတယ်။

- He became successful *late*. (end)

သူတောင်မြင်တာနောက်ကျတယ်။

- He got married *late*. (end)
သုခိမ်ထောင်ကျတာ နောက်ကျတယ်။
- *late* ကို end-position တစ်မျိုးပဲသုံးတယ်။ adverb စာနုနဲ့ ပြောတာနော်။ . . adjective ဆိုရင် noun ခေ့မှာထားရတယ်။ ရောမသွားစေနဲ့။

5. other adverbs

မကြာခဏတွေ့နေကျ ပြစ်လို့မှတ်ရလွယ်တဲ့ adverbs တုပ်စုတွေကို တစ်ခုချင်းခွဲပြီး ပေးထားတယ်။ ခု . . . နောက်တစ်ကျန်တဲ့ adverbs တွေကို ခွပ်သွားမှာစိုးလို့ အသေးမစိတ်တော့ဘူး။ အသုံးများတာတွေကို (in general) ပြောမယ်။

certainly, obviously, definitely, mostly, mainly, probably, only, even, almost, hardly, completely, etc... စကားလုံးတွေဟာ အသုံးများတဲ့ adverbs တွေပဲ။ သူတို့ကို mid-position မှာသုံးလေ့ရှိတယ်။

1. They will *probably* wait for you. (mid)
သူတို့ . . . မင်းတို့စောင့်ကောင်းစောင့်လေ့မယ်။
2. He will *certainly* come to see you. (mid)
သူ . . . မင်းတို့ သေချာပေါက်လာတွေ့လေ့မယ်။
3. They are *obviously* drunk. (mid)
သူတို့ သောက်ထားတာ (စူးနေတာ) သိသာတယ်။
- *Obviously* they don't want to see you. (front)
သူတို့ . . . မင်းတို့မတွေ့ချင်တာသေချာသလောက်ရှိတယ်။
(front-position သုံးနိုင်တယ်)
4. You are *definitely* wrong. (mid)
မင်း . . . သေချာပေါက်မှားနေတယ်။ (မှားတာသေချာတယ်)
5. U Aung Hein Kyaw *mostly* uses dictionaries. (mid)
ဦးအောင်ဟိန်းကျော်ဟာ များသောအားဖြင့် စာတိဝါနီတွေကို အသုံးပြုတယ်။

6. Paper is *mainly* made from bamboo. (mid)
 ဝတ္ထုကို အဓိကအားဖြင့် ဝါးမှလုပ်တယ်။
7. They will *probably* run a new business. (mid)
 သူတို့... စီးပွားရေးလုပ်စာသစ်တစ်ခု လုပ်တောင်းလုပ်လေ့မယ်။
8. I *only* saw him in the class. (mid)
 ငါ... သူ့ကို အတန်းထဲမှာ တွေ့ရုံပဲတွေ့လိုက်တယ်(စကားတောင်မပြောလိုက်ရဘူး)။
9. He never *even* said a word. (mid)
 သူဟာ စကားလေးထစ်ခွန်းတောင်ပြောမသွားခဲ့ဘူး။
10. He was drunk and *almost* made a mistake. (mid)
 သူ... မူးလာပြီး အမှားလုပ်မိတော့မလို့။
11. I could *hardly* believe my eyes when I saw her. (mid)
 ဒီတောင်မလေးကိုမြင်လိုက်ရတော့... ငါ့မျက်စိကိုတောင် ငါမယုံနိုင်အောင်ဖြစ်သွားတယ်။
12. I've *completely* forgotten your wedding invitation. (mid)
 မင်း... မင်္ဂလာဆောင်မိတ်တာကို ငါလုံးဝမေ့တယ်ဘူး။

Qualifiers

နောက်ထပ်ပြီး သီးခြားမှတ်လို့ရတာ (အသေမှတ်လို့ရတာ) လေးတွေရှိသေးတယ်။ စကားလုံးတစ်လုံး (adjective or verb) ကို ပိုပြီးလေးနက်တောင် အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်မှုအတိုင်းတာကို မေါ်ပြပေးတဲ့ စကားလုံးတွေကို *qualifier* or *intensifier* or *emphasising adverbs* လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီ *adverbs* တွေထဲမှာ *very*, *quite*, *so*, *extremely*, *awfully* ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေဟာ *adjectives* တွေကို ကလေးပြုတာဖြစ်လို့ အဲဒီ *adjectives* တွေရဲ့ရှေ့မှာ ကပ်ပြီးထားရတယ်။ တချို့စကားလုံးတွေကို *adjective* or *verb* နှစ်ခုလုံးနဲ့ တွဲသုံးလို့ရတယ်။ ဒီတော့ *mid-position* ဖြစ်သွားတာပေါ့။ ဒီစကားတွေက အသစ်အဆန်းတော့မဟုတ်ဘူးနော်။ ကလေးဘဝကပဲတွေ့လာခဲ့တာတွေ။ Volume 2 တုန်းကပဲ ပြောခဲ့တယ်။

1. He is *very kind* to me. (mid)

သူငါ့ကို သိပ်ပြုံးကြင်နာတာ။

- He loves me *very much* ဆိုရင်ရတယ်။ (end)

ဒါက verb နဲ့တွဲတာဆိုတော့ much နဲ့တွဲပြီး နောက်ကိုပို့လိုက်တယ်။

He loves me very ဆိုရင်မရဘူးနော်။ much ဝါမှာ။

2. Your business is *quite interesting*. (mid)

မင်းရဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းက သိပ်ပြီးစိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းတယ်။

- I *quite like* this song. (mid)

ငါ... ဒီသီချင်းကိုသိပ်သဘောကျတယ်။

(quite ကို verb နဲ့တွဲရင်လဲ mid-position မှာထားသုံးတယ်။ နောက်ပို့ချင်ရင် well နဲ့တွဲပေးရတယ်)

- They play *quite well*. (end)

သူတို့ကစားတာကောင်းတယ်။

3. She looks *so pretty* in her new dress. (mid)

မိကောင်မလေးက အဝတ်သစ်စားစားသစ်နဲ့ သိပ်ချောနေတယ်။

4. It is *extremely dangerous* to drive when rain is pouring (mid)

မိုးစာရမ်းရွာနေတဲ့အချိန်မှာ ကားမောင်းရတာသိပ်ပြီး အန္တရာယ်များတယ်။

5. I'm *terribly sorry* for you. (mid)

မင်းအတွက်... ငါအရမ်းကိုစိတ်မကောင်းပါဘူး။

- verb နဲ့ဆိုရင် နောက်ကိုပို့လိုက်။

I suffered *terribly* when she left me. (end)

ဟိုပိန်းပေစ်သွားတော့... ငါအရမ်းခဲစားလိုက်ရတယ်။

perhaps, maybe

ဒီကားလုံးနှစ်ခုကိုတွဲပြီး သီးခြားမှတ်ရင်လွယ်ပါတယ်။ သူတို့ကို front-position တစ်မျိုးပဲသုံးတယ်။

- *Perhaps they will set off for Japan tomorrow. (front)*

သူတို့... မနက်ခင်းထွက်သွားမှာ။

- *Perhaps they are in urgent need of money. (front)*

သူတို့... အရေးပေါ်ငွေလိုနေတာ ဖြစ်မယ်။

- *Maybe I'll come, maybe I won't. (front)*

ငါ... လာချင်လာမယ်၊ မလာချင်လဲလောဘူး။

- *Maybe he's not sure. (front)*

သူ... မသေချာတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။

ခုပြောခဲ့တာတွေက ပြီးပြည့်စုံတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အရေးပါပြီး အသုံးများတဲ့... သိထားသင့်တာတွေကို ပြောပြတာ။ ဒါတွေတိုက်ကြိမ်ဖတ်ရုံနဲ့ ဘယ်လိုမှ ဝိုင်ဝိုင်နိုင်နိုင်ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ အကြိမ်ကြိမ်ဖတ်။ ကိုယ်တိုင်သုံးကြည့်။ သူများရေးတာကိုဖတ်ရင်လဲအလေးထားပြီးမှတ်။ ဒီလိုလုပ်မှ တော် ရုံကျမယ်။ အချိန်တော့ လူရမယ်။ ဘယ်လောက်ကြာမလဲမစမေးနဲ့။ ကျွန်တော်တို့ယ်တိုင် ဖတ်တုန်းမှတ်တုန်း၊ တစ်သတ်လုံးလေ့လာလို့လဲ ပြီးနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ နောက်ထပ် တစ်ခုပြောချင်သေးတယ်။

how to choose a position

ခုပြောခဲ့တာတွေမှာ position သုံးမျိုးလုံးသုံးလို့ရတဲ့ adverbs တွေအများကြီးပါနေတယ်။ ဒီလို... နေရာအမျိုးမျိုးမှာသုံးလို့ရတယ်ဆို ပေမဲ့... ထားချင်တိုင်းထားလို့မရဘူး။ အနေအထားတို့ကြည့်ပြီး သုံးရတယ်။

သာမန်အားဖြင့် မှတ်မယ်ဆိုရင်... emphasis လုပ်ချင်ရင် ချော့ဆုံး (front-position) မှာထားတယ်။ ဒါတစ်ခုနဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ mid-position or end-position ချွေတဲ့နေရာမှာ sentence construction ကိုကြည့်ပြီးသင့်သလိုသုံးရတာတွေရှိတယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုဖြည့်လို့ရ...

- The crocodile moved *slowly*.
- The crocodile *slowly* moved.

- *Slowly* the crocodile moved.

မိကျောင်းက... ပြေးပြေးရွေ့လျားတယ်။

မိစာကြောင်းတွေမှာ *slowly* ကို position သုံးမျိုးမှာတွေ့ရမယ်။ အပေါ်ကနှစ်မျိုးမှာ မသိသာပေမဲ့ နောက်ဆုံးစာကြောင်းမှာ *slowly* ကို emphasis လုပ်ထားတဲ့အခါတွေရောက်တယ်။ မိကျောင်းရဲ့ရွေ့လျားမှုမှာ “ပြေးပြေး” ဆိုတာကိုပေါ်လွင်စေတယ်။ မိသဘောနဲ့ မိလိုသုံးတာ၊ ခါသိပ်မခတ်ဘူး။

သတိထားရမှာက mid-position နဲ့ end-position ကို ထားမှင်တိုင်းထားလို့မရဘူး။ အထား အသိုမှားရင် အဓိပ္ပါယ်ပြောင်းလွဲသွားနိုင်တယ်။ Sentence construction ဝါ မှားသွားနိုင်တယ်။

ဒီလို...

- The driver *chewed* the betel quid he had bought *slowly*.

မိမှာကြည့်လိုက်ရင် *slowly* ဆိုတဲ့ adverb ကို နောက်မှာထားတယ်။ မိတော့ *slowly* က ရွေ့မှာရှိတဲ့ bought ကိုပဲ အထူးပြုမှာပေါ့။ ခါတိုက်အဓိပ္ပါယ်ပြန်လိုက်ရင်...

“ကားသမားက သူ့ပြည်ပြည်စား (slowly)ဝယ်ထားတဲ့ ကွမ်းယာကိုဝါးတယ်”... ဒီလိုပဲရမယ်။

ဒီလိုမဟုတ်ဘဲ *slowly* ကို *chewed* အနားကပ်ပြီး ဒီလိုရေးလိုက်တယ်ဆိုပါတော့...

- The driver *chewed slowly* the betel quid he had bought.

ဒီလိုဆိုရင်လဲ မှားပြန်ပြီ။ Verb (*chewed*) နဲ့ နောက်မှာ object (the betel quid...) = ရှိနေတယ်လေး။ မိနှစ်ခုကြားမှာ ထားလို့ဘယ်ရမလဲ။ ခါဆိုဘယ်မှာထားလဲ... ? လွယ်ပါတယ်။ ရွေ့တိုမိုလိုက်၊ chew နဲ့ ရွေ့ကို။

ဒီပုံစံဖြစ်သွားမယ်

- The driver *slowly* *chewed* the betel quid he had bought.

ခါဆိုမှန်သွားပြီ။ *Slowly* က... သူနဲ့ တပ်နေတဲ့ *chewed* ကို အထူးပြုထား (အထူးပြုစကားလုံး (modifiers) တွေကို အထူးပြုခံ ကောင်းလုံးအနားကို တတ်နိုင်သလောက်တစ်ဝေးရတယ်ဆိုတာ မပေမဲ့)

ဘာသာပြန်ရင် ဒီလိုရမယ်။

- “ကားသမားက သူငယ်ထားတဲ့ ကွမ်းယာကို . . . ပြေးဖြောင့်တယ်”

နောက်တစ်ကြောင်းကြည့် ရအောင်၊

- Prince Siddahta *renounced* his palace, his family, all his wealth and everything he owned *secretly*.

သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဟာ သူ့ရဲ့နန်းတော်၊ မိသားစု၊ စည်းစိမ်အားလုံးနဲ့ ပိုင်ဆိုင်သမျှ အားလုံးကို တိတ်တဆိတ်စွန့်ခွာသွားခဲ့တယ်။

ဒီစာကြောင်းကိုကြည့်ရင် modifier (*secretly*) ဟာ . . . သူ့အထူးပြုချင်တဲ့ verb (*renounced*) နဲ့ အလွမ်းဝေးနေတာကို တွေ့ရမယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် . . . object ကသိပ်ပြီးရှည်နေတယ်။ Long object ဖြစ်နေတယ်ဆိုပါတော့။ စါကြောင့် ဒီပုံစံက မမှားပေမဲ့ သိပ်မတောင်းဘူး။

စါကြောင့် *secretly* ကို *renounced* အနားကပ်ပေးလိုက်။ နောက်ကတော့ မရဘူးနော်၊ ရွှေ့တက် (*mid position*) ကပဲရမယ်။

ဒီလို...

Prince Siddahta *secretly renounced* his palace, his family, all his wealth and everything he owned.

စါဆိုရင် မိုက်သွားပြီ။

နောက် တစ်ကြောင်းထပ်ပေးမယ်။

- Our teacher *treats* all the students in his class *kindly*.

ငါတို့ဆရာက . . . သူ့အတန်းထဲမှာရှိတဲ့ ကျောင်းသားအားလုံးကြင်ကြင်နာနာ ဆက်ဆံတယ်။

ဒီမှာကြည့်လိုက်ရင် verb (*treats*) နဲ့ သူ့ရဲ့ modifier (*kindly*) က သိပ်ပြီး ဝေးနေတယ်။ အလယ်မှာရှိတာက long object ဖြစ်နေတယ်။ မမှားပေမဲ့ သိပ်မတောင်းလှဘူး။ ဒီတော့ ပိုကောင်းသွားအောင် *kindly* ကို *treats* အနားကပ်ပေးလိုက်ပေါ့။ နောက်ကတော့မရဘူးနော်၊ object ရှိနေတယ်။ ရွှေ့ကပဲရမယ်။

ဒီလို...

- Our teacher *kindly treats* all the students in his class.

နီပုံစံပိုကောင်းတယ်။

- Scientists *studied* some debris of space shuttle Columbia destroyed on 1 February, 2003 *carefully*.

သိပ္ပံပညာရှင်တွေဟာ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁)ရက်နေ့မှာ ဖျက်ကျသွားတဲ့ ကိုလံဘီယာ အာကာသ လွှန်းယူယာဉ်က အပျက်အစီးအစိတ်အပိုင်းတချို့ကို ဆေးသေချာချာလေ့လာခဲ့ကြတယ်။

ဒီစာကြောင်းတရားအသားက တယ်လိုမှ အဆင်ပြေဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ verb (studied) နဲ့ သွဲ့နဲ့ modifier (carefully) က တခြားစီဖြစ်နေတယ်။ တယ်လိုမှ ဆက်စပ်လို့မရနိုင်ဘူး။ အသွယ်က object ဟာသိပ်ပြီး ရှည်လွန်းတယ်။

ဒါကြောင့် carefully တို့ studied တနားကပ်ပေးလိုက်။ နောက်ဘက်က မရဘူးနော်၊ ရှေ့ဘက် (mid-position) ပဲရမယ်။

ဒီလိုရေး...

- Scientists *carefully studied* some debris of space shuttle Columbia destroyed on 1 February, 2003

ကဲ... သဘောပေါက်နော်၊ နောက်ဆုံးတစ်ကြောင်း လောက်ပြောခွင့်ပေးပါ။

- He *paid* for a cup of tea and some bread with butter *generously*.

သူက... လဆတ်ရည်တစ်ခွက်နဲ့ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ်အတွက် ကျသင့်ငွေကို ရက်ရက် ချောချောပေးတယ်။

စောစောက ပြောခဲ့သလိုပဲလေ၊ verb (gave) နဲ့ modifier (generously) က သိပ်ပြီး အလှမ်းကွာနေတယ်။ ဒီတော့ ရွှေ့တပုံစံတွေအတိုင်း သူတို့နှစ်ဦးကို ကပ်ပေးလိုက်။

ဒီလိုရေး...

He *generously paid* for a cup of tea and some bread with butter.

ဒါဆိုရလောက်ပြီနော်၊ နောက်တစ်မျိုးသွားမယ်။

analysis of end-position

စာရေးတဲ့အခါမှာ front-position နဲ့ mid-position မှာ adverbs တွေက နည်းပြီးရှင်းရှင်းလင်းလင်းရှိပေမဲ့. . . end-position မှာတော့ adverbs တွေများပြီးရှုပ်ထွေးနေတတ်တယ်။ စာကြောင်းရှည်လေပိုပြီး ရှုပ်ထွေးလေပေါ့။ ဒါဝေမဲ့ အဲဒီအတွက်စိတ်မညစ်ရအောင်ပြောပြမယ်။

ဒီအပိုင်းမှာ single adverbs တွေအပြင် adverbs of phrase or clause တွေပါဝင်နေတယ်။ လိုအပ်မယ်ဆိုရင် clauses တွေကို phrases တွေဖြစ်အောင်ပုံစံပြောင်းပစ်ရတယ်။ Clause ကို phrase ဖြစ်အောင်ပြောင်းတဲ့နည်းကို ရွှေ့ပိုင်းထွက်ပြီးတဲ့ စာအုပ်တွေမှာပြောပြီးပြီ။ မပိုင်သေးရင်ပြန်ဖတ်။

Volume I တုန်းက အခြေခံအဆင့်မှာမှတ်ရလွယ်အောင်ဆိုပြီး D,M,P,T,R ပုံစံနဲ့ပေးခဲ့တယ်။ အခြေခံအဆင့်မှာအဲဒီပုံစံအတိုင်း တန်းစီရေးရင်ရနေပြီ။ End-position တစ်ခုတည်းတိုပြောနေတာနော်။ ဒီအဆင့် (Volume 3) မှာလဲ အဲဒါတွေကိုပဲ အခြေခံပြီးရေးရင်ရပါတယ်။ နဲ့နဲ့လောက်တော့ ထဲထဲဝင်ဝင်ပြောမှဖြစ်မယ်။ ခုပြောနေတဲ့ end-position မှာရှိနေတဲ့ order of adverbs (D,M,P,T,R) ကို ဒီအတိုင်းအသေမှတ်လို့ရတော့ဘူး။ လိုအပ်ရင် လိုအပ်သလိုရွှေ့နောက်ပြောင်းပြန်ထားပြီး ရေးရတယ်။ သိပ်ပြီးလိုအပ်လာမယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီအထဲက place, time တွေကို mid-position (before the verb) or front position (at the beginning of the sentence) တွေမှာထားရတယ်။ ဒါတွေပြော လိုက်လို့နားရှုပ်ပြီး စိတ်ကုန်သွားပြီ လား။ တစ်ခုချင်းရှင်းပြတဲ့အခါ စာလွယ်လေးဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ ခေါင်းစေးစေးထား။

ဒီပုံစံတွေကိုဖြည့်လို့

1. We practise English speaking happily in this class at weekends to improve our English

M   P   T   R

ငါတို့. . . ကားလပ်ရက် (စနေ+တနင်္ဂနွေ)တွေမှာ. . . အင်္ဂလိပ် စကားပြောတို့၊ တက်အောင်ပျော်ပျော် ရွှင်ရွှင်နဲ့ ဒီအတန်းထဲမှာ အင်္ဂလိပ်စကားပြော လေ့ကျင့်ကြတယ်။

ဒါ DMPTR နဲ့ ပုံစံမှန်ပဲ။ ဒီအတိုင်းဆိုရင် အဆင်ပြေနေတယ်။ ဒီအထဲမှာ Reason ကိုတော့ သူနေရာမှန် နောက်ဆုံးမှာပဲ ထားတယ်။ ကျန်တာတွေ (MPT) ကို လိုအပ်ရင် ရွှေ့နောက်ပြောင်းမယ်။

32

- 2 We practise English speaking happily in a famous packed class taught by U Aung
M P
Hein Kyaw at weekends.
P

(packed class ဆိုတာ ကျောင်းသားတွေ အများကြီးရှိတဲ့ အတန်းကို ပြောတာ)

စီမံကိန်းတော့ place က အရမ်းရှည်တဲ့ long phrase ဖြစ်နေပြီး time က လိုနေတယ်။ နောက်ပြီး at weekend က taught ကို အထူးပြုသလို ဖြစ်သွားတယ်။ စီလိုအနေအထားမို့မှာ သူတို့ကို ရွှေ့နောက် နေရာပြောင်းပေးရတယ်။

ဒီလိုရော...။

- We practise English speaking happily at weekends in a famous packed class
M T P
taught by U Aung Hein Kyaw.

ထူးခြားချက်

ဝီလိုတိုတဲ့ short adverb phrases (at weekends လိုပေါ့) တွေကို mid-position (before the verb) မှာထားနိုင်တယ်။

3060...

- We at weekends practise English happily in a famous packed class taught by
T M
U Aung Hein Kyaw.
ဒီပုံစံတင်မတေးဘူး၊ သင်္ကေတ ရှေ့ဆုံး (front - position) မှာထားရေးလို့ရတယ်၊

ဒီပုံစံ...

- At weekends, we practise English speaking happily with tourists in a famous
T M
packed class taught by U Aung Hein Kyaw.

ရှေ့ဆုံးမှာ ထားတာကတော့ ဘယ်လို adverb phrase ဖြစ်ဖြစ် (short or long) ထားလို့ရတယ်။
အဲဒါ အသေမှတ်လိုက်။

နောက်တစ်ကြောင်း... .

3. Two roadside bombs exploded on Tuesday outside the Ambar Medical Collage
T P
in Ramadi.

ရမ်းမဒီမြို့ရှိ အမ်ဘာဆေးကောလိပ် အပြင်ဘက်မှာ အင်္ဂါနေ့က လမ်းဘေးရုံးနှစ်လုံးပေါက်ကွဲ
ခဲ့တယ်။

ဒီစာကြောင်းမှာ time (on Tuesday) ကရှေ့မှာရှိပြီး long adverb phrase က နောက်ကို
ရောက်နေတယ်။ ပုံမှန်ဆိုရင်တော့ time ကနောက်မှာ ရှိသင့်တယ်။ ဒါပေမဲ့ adverb phrase of
place က ရှည်နေတော့ နောက်ကို ပို့လိုက်ရတယ် - time ကရှေ့ရောက်လာတာပေါ့။

Tuesday ရှေ့မှာရှိတဲ့ preposition (on) မပါဘဲ ရေးလို့ရတယ်။

4. A bar caught fire on the night of Christmas in the city of Taunggyi, Shan State.
T P

ရှမ်းပြည်နယ်မှာ ရှိတဲ့ တောင်ကြီးမြို့မှာ ခရစ်မတ်ညက အရက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်ကို မီးလောင်တယ်။
ဒီစာကြောင်းမှာ time က place ထက်ပိုပြီး တိုတယ်။ ဒါကြောင့် time ကို အရင်ရေးတယ်။

ဒါပေမဲ့ time ကသိပ်ပြီးတိုတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ place နဲ့ယှဉ်လိုက်ရင် သိပ်မတွာလှဘူး။ ဒါကြောင့်
ပုံမှန်အတိုင်းပဲ သူ့ကိုနောက်မှာထားပြီးရေးလို့ရတယ်။

- A bar caught fire in the city of Taunggyi, Shan State on the night of Christmas.
P T

ဒါတွေက အနေအထားကြည့်ပြီး ရေးတာ။ သိပ်ပြီး ပုံသေစည်းကမ်းကြီးတော့ မဟုတ်ဘူး။ သူများ

ဇေတု စာတွေ ဖတ်တဲ့အခါ သတိထားမတ်လိုက်ရင် နောက်ပိုင်း အတွေ့အကြုံများပြီး ကိုယ်တိုင် သဘော ပေါက်လာလိမ့်မယ်။

5. The accident occurred on Wenkang Road in Tanzhou Town last night

P

T

တန်ဟိုမြို့၊ ဝင်ခေါင် လမ်းမပေါ်မှာ မနေညက မတော်တဆ ထိခိုက်မှု တစ်ခုဖြစ်ခဲ့တယ်။

ဒီစာကြောင်းကို ဒီအတိုင်းရေးရင် အဆင်ပြေနေပြီး ဒီအနေအထားအရဆိုရင် time နဲ့ place ကို ရှေ့နောက်ပြောင်းရေးလို့လဲရပါတယ်။

- The accident occurred last night on Wenkang Road in Tanzhou Town.

T

P

6. A suicide bomber killed four Iraqi policemen at the checkpoint close to the Interior

P

Ministry in Baghdad on Tuesday.

T

ဘက်ဒက်မြို့၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနအနီး ဝစ်ဆေးရေး စိတ်မှာ အသေခံစားဖောက်ခွဲသူတစ်ဦးက စီရတ်ရဲလေးဦးကို အင်အားက သတ်ပစ်လိုက်တယ်။

ဒီစာကြောင်းတို့ ဒီအတိုင်း ရေးလို့ရပါတယ်။ နေရာက ရှေ့မှာရှိပြီး အချိန်က နောက်ကိုရောက်နေတာကို မှားတယ်ပြောလို့မရဘူး။ ဒါသမဇွဲကျ ပုံစံပဲ။ ဒါပေမဲ့ time (on Tuesday) က သိပ်တိုပြီး place က သိပ်ရှည်နေတယ်ဆိုတော့... သူတို့ နှစ်ခုတို့ ရှေ့နောက်လဲ ပေးလိုက်ရင် ပိုပြီးအဆင်ပြေမယ်။

- A suicide bomber killed four Iraqi policemen on Tuesday at the checkpoint close to

T

P

the Interior Ministry in Baghdad

ဒီအနေအထားအရဆိုရင် verb modifiers ဖြစ်တဲ့ time နဲ့ place နှစ်ခုလုံးဟာ verb (killed) တို့ အထူးပြုတယ်။ သူတို့ကို ရှေ့ဆုံးမှာထားပြီးရေးရင် စာကြောင်းတစ်ကြောင်းလုံးကို အထူးပြုတယ်။

- On Tuesday a suicide bomber killed four Iraqi policemen at the checkpoint close to

T

P

the Interior Ministry in Baghdad.

ခုပြောနေတဲ့ end-position မှာရှိတဲ့ phrase တွေ အားလုံးကို ရွှေ့ဆုံး ဒါမှမဟုတ် လိုအပ်မယ် ဆိုရင် အလယ်မှာထားလို့ရတယ်။

ဒီလို...

7. In another attack, a group of about 20 guerrillas made a raid on the checkpoint with rifles.

နောက်ထပ်တိုက်ခိုက်မှု တစ်ခုမှာ လူ ၂၀ လောက်ရှိတဲ့ ပြောက်ကျားအုပ်စု တစ်စုက စစ်ဆေးရေး ပိတ်တို နိုင်ငံယ်သေနတ်တွေနဲ့ စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတယ်။

ရွှေ့ဆုံး (front - position) မှာရှိတဲ့ adverb phrase က စာကြောင်း တစ်ကြောင်းလုံးကို အထူး ပြုတဲ့ သဘောရောက်တယ်။ သူ့ကို အလယ်မှာထားပြီး ကော်မာနဲ့ ချေနိုင်တယ်။

ဒီလို . . . . .

- A group of about 20 guerrillas, in another attack, made a raid on the checkpoint with rifles

ဒီလိုရေးတဲ့အခါ ကော်မာတွေ မေ့ကျန်လို့ မရဘူးနော်။

8. In Bago about 50 miles north of Yangon, a bus collided violently with a tree this morning

P

M

T

ရန်ကုန်မြို့ရဲ့ ပြောက်ဘက် မိုင် ၅၀ လောက် အတွာမှာရှိတဲ့ ပဲခူးမြို့မှာ ဒီမနက်က ဘတ်စ်ကား တစ်စီး သစ်ပင်တစ်ပင်ကို ငြင်းထန်စွာတိုက်မိတယ်။

ရွှေ့ဆုံးတို့ ပို့ထားလိုက်တာက adverb of place ဖြစ်ပြီး manner and time တို့ ပုံမှန်နေရာမှာ ထားတယ်။ ဒီကိစ္စ ပဲခူးမှာ ဖြစ်တယ်။ (တခြားနေရာမှာ ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး) ဆိုတာ အလေးထား ပြောချင် ရင် ဒီပုံစံရေးတယ်။

နောက်တစ်မျိုး

- This morning a bus collided violently with a tree in Bago about 50 miles north of

T

M

P

Yangon.

ဒီမှာကျတော့ ရှေ့ဆုံးမှာ time ဖြစ်သွားပြီး ဘယ်တချိန်မှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို အလေးထား မော်ပြတဲ့ သဘော ရှိတယ်။ ဒါတင်မတသေးဘူး manner ကိုလဲ ရှေ့ဆုံးမှာထားလို့ ရတယ်။

ဒီမှာမေးရာ တစ်ခုပေါ်လာတယ်။ အဲဒါက adverb (violently) ကို ဘာဖြစ်လို့ subject (a bus) နဲ့ object (a tree) ကြားမှာထားသလဲ။ မှားနေပြီလို့ ထင်နေပြီလား။ ဒါလေး ကြုံတုန်းနည်းနည်း ပြောပြမယ်။

အဖြေကတော့ ခွင်းခွင်းလေးပါ။ အဲဒီမှာ preposition (with) ပါနေလို့ပဲ။ Preposition နောက်တ လာတဲ့ object ကို prepositional object လို့ခေါ်တယ်။ ဒီပုံစံမျိုး preposition ရှိနေရင် ဆုရှေ့က ly-ending adverb လာလို့ရတယ်။ ဒီနေရာမှာ violently (ly-ending adverb) ကို collided (verb) ရဲ့ ရှေ့က ကပ်ပြီးသုံးလို့ရတယ်ဆိုတာ မမေ့နဲ့။

ကြုံလို့ တစ်ခုလောက်တော့ ပြောပါရစေး ဂဏန်းအရေအတွက် (number) နဲ့ လာတယ်ဆိုရင် noun တစ်ခုနောက်မှာ တိုက်ရိုက် (preposition မပါဘဲ) ကပ်ပြီး ခေးရတယ်။

ဥပမာ

- Bago (about) 50 miles north of Yangon

N

- a big fish 300 pounds in weight.

N

- the snake 20 feet in length.

N

ရှေ့မှာရှိတဲ့ nouns တွေနောက်တ 50 miles, 300 pounds, 20 feet.. တိုက်ရိုက်တွဲလို့ရတယ်။

၈။ အောက်ဖော်ပြပါ...

9. In the northern Akita prefecture about 1000 houses were left without electricity on

P

sunday

T

အာခီတာပရေသ ပြောက်ပိုင်းမှာ တနင်္ဂနွေနေ့က အိမ်ခြေ ၁၀၀၀ ခန့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ပြတ်တောက် သွားခဲ့တယ်။

ရှေ့ဆုံးမှာရှိတဲ့ adverb phrase of place ဟာ စာကြောင်း တစ်ကြောင်းလုံးနဲ့ ဆိုင်တယ်။ သူ့ကို နေရာပြောင်းလိုက်ရင် အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်မှု အနည်းအငါးလောက် ပြောင်းသွားမယ်။

ကြည့်လိုက်... .

About 1000 houses in the northern Akita prefecture were left without electricity on

P

Sunday.

ဒီစာကြောင်းမှာ အဲဒီ phrase ဟာ adverb မဟုတ်တော့ဘူး၊ adjective phrase ဖြစ်သွားပြီ။ About 1000 houses တစ်ခုတည်းကို အထူးပြုတယ်။ ကျန်တာတွေနဲ့ လုံးဝမဆိုင်တော့ဘူး။

စာရေးမယ် ဆိုရင် modifiers တွေစာကြောင်းကို တိတိကျကျ သိဖို့လိုတယ်။ မပိုင်သေးရင် Volume 2 ကို ပြန်မတ်လိုက်။ စာမတ်တဲ့နေရာမှာလဲ ဒီစာတိုင်းပဲ။ Modifier တွေကို တိတိကျကျသိမှ အဓိပ္ပာယ် တိတိ ကျကျ ပြန်နိုင်မယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် ဝါးစားတား အဆင်က မကျေနိုင် ပြန်နေလေ့မယ်။

10. Meanwhile, a roof collapsed in a market near a police station in Tikrit.

T

P

အဲဒီအချိန်မှာ တိကရစ်မြို့မှာရှိတဲ့ ရဲစခန်း တစ်ခုအနီးက ဈေးတစ်ခုမှာ ခေါင်မိုးပြိုကျတယ်။

Meanwhile လို့ စကားလုံးမျိုးကို ရွှေ့မှာပဲ သုံးတယ်။ နောက်မှာရှိတဲ့ Tikrit က police station ကို အထူးပြုတယ်။ နောက်ပြီး police station က market ကို အထူးပြုတယ်။

ဒါကိုနောက်တစ်မျိုး ရေးကြည့်ရအောင် . . .

- In Tikrit, meanwhile, a roof collapsed in a market near a police station

P

T

T

ဒီပုံစံမှာဆိုရင် place က နှစ်ပိုင်း ဖြစ်နေတယ်။ ရွှေ့ဆုံးမှာရှိတဲ့ Tikrit က နောက်မှာရှိတဲ့ police station နဲ့ အာမှ မဆိုင်တော့ဘူး။ သူက တစ်ကြောင်းလုံးကို အထူးပြုတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်အားလုံး တိကျစွာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောပဲ။

ကဲ ဒါလောက်ဆိုရင် တော်တော် သဘောပေါက်လောက်ပြီ။ ဆက်လေ့လာဖို့ အများကြီး လိုသေးတယ် ဆိုတာ မမေ့နဲ့။

ဒါလေးမှတ်လို့က်

စောစောက ပြောရင်းနဲ့ သတိရလာလို့ ဒါလေးထည့်ပြောချင်သေးတယ်။
သားမန်အာဖြင့်တော့ Verb နဲ့ Object ကြားမှာ adverb လာလို့ မရဘူးပေါ့၊
ဒါပေမဲ့ အဲဒီ Object ရွှေ့မှာ preposition ပါနေတယ်ဆိုရင် ကဲဒီကြားမှာ
ly-ending adverb လာလို့ရတယ်။

လွယ်ပါတယ်။ ဒီပုံစံလေးတွေ ဖြည့်လို့က်။

- 1 Scientists are looking systematically *at* the stars in *evening*
သိပ္ပံပညာရှင်တွေဟာ ရွှေ့လွှားနေတဲ့ကြယ်တွေကို နေ့စဉ်ကျ ကြည့်ရှုနေကြတယ်။
- 2 They are waiting patiently *for* the bus to Yuzana Garden City
သူတို့ဟာ ယူဇနာဂဏ္ဍာန်မြို့တော် ဘွားဖို့ ဘတ်စ်ကားကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် တောင့်နေကြတယ်။
- 3 You should listen carefully *to* the teacher
မင်းတို့ . . . ဆရာပြောတာကို ဝရံတစိုက် နားထောင်ရမှာပေါ့။

၁. Some boys usually stare *rudely at* the girls walking.
 တချို့ ကောင်လေးတွေက လမ်းသွားနေတဲ့ ကောင်မလေးတွေကို ခိုင်းခိုင်းခိုင်းခိုင်း စိုက်ကြည့်ကြတယ်။
၂. On the day when she passed her examination she smiled *happily at* her friends.
 စာမေးပွဲအောင်တဲ့နေ့မှာ ကောင်မလေးက သူရဲ သူငယ်ချင်းတွေကို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ပြုံးပြတယ်။
၃. ၎င်း ထားလိုက်ရအောင်။

ဖြည့်စွက်ချက်

Volume 3 ရေးရင် Adverb clauses တွေကို analysis လုပ်မယ်လို့ပြောခဲ့တယ်။ ဒါ့ . . စာရေးတဲ့အတွက် အရေးကြီးတာလောက်ပဲ ပြောမယ်။ အရေးပါတဲ့ Adverb clauses တွေကတော့ Time, Place, Purpose or Reason ဆိုတာတွေပဲ။ Condition, Result, Comparison etc. တွေကို လောလောဆယ် ချန်ထားလိုက်မယ်။ ပြည့်ပြည့်စုံစုံကတော့ Grammar စာတုပ်ရေးဖြစ်မှထည့်ဈေးမယ်။

1. adverb clauses of time

အချိန်ကို ဖော်ပြတဲ့ clauses တွေကိုခေါ်တာ။ အချိန်ကိုပြတုစကားလုံးတွေပါတယ်။

1. Don't talk *while* father is sleeping

အဖေအိပ်နေတုန်း ကတားမပြောနဲ့။

နောက်မှာရှိတဲ့ clause က verb clause ကို အထူးပြုတယ်။ ဒါကြောင့် adverb clause ပဲပေါ့။

I will leave *before* the sunset

နေမဝင်ခင် . . . ငါသွားမယ်။

ဒီမှာလဲ . . . နောက် clause က leave ကိုအထူးပြုတယ် before က အချိန်ပြစကားလုံး။

When the teacher came, we were in silence

ဆရာဝင်လာတော့ . . . ငါ့တို့ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်နေကြတယ်။

ဒီမှာတော့ adverb clause က ဧည့်ပါ။ အယ်မှာထားထား . . . ရတယ်။

4. They set off on a journey *when morning came*.

မနက်မိုးလင်းတော့. . . သူတို့ခရီးထွက်ကြတယ်။

5. He smiles *whenever he meets her*

ကောင်မလေးကိုတွေ့တိုင်း. . . သူပြုံးပြတယ်။

2. adverb clause of place

နေရာပြတဲ့ clauses တွေကိုပြောချင်တာ။ Relative adverb တော့ *where* ပဲ။

1. He is hiding *where I can't see him*.

သူဟာ. . . ငါမတွေ့နိုင်တဲ့နေရာမှာ ပုန်းနေတယ်။

ဒီမှာ adverb clause တ compound verb (*is hiding*) ကို အထူးပြုတယ်။

2. I will be happy *where I am*.

ရောက်တဲ့နေရာမှာ. . . ငါပျော်မှာပဲ။

3. You can live *where you like*.

မင်း. . . ကြိုက်တဲ့နေရာမှာ နေလို့ရတယ်။

3. adverb places of reason or purpose

အကြောင်းပြချက်နဲ့ ရည်ရွယ်ချက်အတွက်သုံးတဲ့ clauses တွေ၊ အကြောင်းပြချက်နဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ပြတဲ့စကားလုံးတွေပါတယ်။

1. I like you *because you are honest*

မင်းက ရိုးသားပြောမတ်တော့. . . ငါကသဘောကျတာပေါ့။

ဒီမှာ adverb clause တ verb (*like*)ကို အထူးပြုတယ်။

2. She is proud *as she is beautiful*.

ဒီကောင်မလေးက ချောလို့ မာနကြီးတာ။

3. *Since you are a right man*, she will choose you.

မင်းက အမှန်အကန် (အရည်အချင်းရှိသူ)ဖြစ်နေတော့. . . ကောင်မလေးက မင်းတို့ရွေးချယ်မှာပဲ။

- 4 I must work hard so that I can have a comfortable life

ငါအလုပ်ကြိုးစားမှ... ပြေပြေလည်လည်နေရမှာ။
 တဲ... ဒါလောက်ဆိုရင် သဘောပေါက်လောက်ပြီနော်။

defining and non-defining relative clauses

စာစောက် adverb clauses အကြောင်း ပြောရင်းနဲ့ ဒါလေးခေါင်းထဲကို ဝင်လာလို့ အကျဉ်း
 လောက်ထည့်ပေးလိုက်မယ်။ အဲဒါကတော့ adjective clause ထဲမှာ ပါနေတဲ့ Defining relative clauses
 နဲ့ Non-defining relative clauses တွေပဲ။ စာရေးတဲ့အခါ မသိလို့ကိုမဖြစ်ဘူး။

ဒီလို

1. My brother who is working abroad sends me some money every month

နိုင်ငံခြားမှာအလုပ်လုပ်နေတဲ့ငါ့ရဲ့ အတိုက် ပိုက်ဆံနည်းနည်း လတိုင်းပို့ပေးတယ်။

သဘောက အစ်ကိုတွေအများကြီးရှိမယ်။ အဲဒီအထဲမှာ... "နိုင်ငံခြားမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့အစ်ကို"
 ကို ပြောချင်တာ။ တခြားအစ်ကိုတွေနဲ့ လုံးဝမဆိုင်ဘူး။ တိကျသေချာအောင်ပြောတာ။ ဒါကြောင့် ဒီ
 relative clause (who is working abroad) ကို defining relative clause လို့ ခေါ်တယ်။ ဒီမှာ
 ကော်မာ လုံးဝမလိုဘူး။

ဒီလိုပြန်ရေးလိုက်မယ်။

- My brother, who is working abroad, sends me some money every month

ဒီလိုကော်မာ (. . .) ထည့်လိုက်ရင် အဓိပ္ပါယ်ပြောင်းသွားတယ်။

ဒီပုံစံအရ... ပြောချင်တဲ့ အစ်ကိုက သိသာထင်ရှားနေပြီး ရှုပ်ထွေးစရာမလိုတော့ဘူး။ (ဥပမာ
 အစ်ကိုက တစ်ယောက်ပဲရှိတာမျိုး) အဲဒီလို ရောထွေးစရာမလိုတဲ့ အစ်ကို... ကို နောက်ထပ်ပြီး
 သူ့အကြောင်းကို နည်းနည်းပါးပါးလောက် ထပ်ပြောချင်တဲ့အခါ information ထပ်ပေးချင်တဲ့အခါမျိုး
 မှာ ဒီပုံစံသုံးတယ်။ ကော်မာထည့်ပေးရတယ်။ ဒီ clause မပါလို့လဲ အဓိပ္ပါယ်ပျက်မသွားဘူး။
 မပါဘဲလည်းသုံးလို့ရတယ်။ ဒီပုံစံကို non-defining clause လို့ခေါ်တယ်။

ပိုရှင်းစွာ နောက်တစ်ကြောင်းကြည့်လိုက်

2 His father who loves him very much is kind to his family

သူတို့ အရမ်းချစ်တဲ့အဖေက . . . သူ့မိသားစုကိုကြင်နာတယ်။

ဒါက အရမ်းချစ်တဲ့အဖေဆိုတော့ . . . မချစ်တဲ့အဖေရှိသေးတယ်ဆိုတဲ့ သဘောပဲ။ who loves me very much ဆိုတဲ့ clause က အဖေကိုခွဲခြားသတ်မှတ်လိုက်တာ။

ဒီလိုရေးကြည့်လိုက်

- His father, who loves him very much, is kind to his family.

ဒီလိုဆိုရင် အဖေတစ်ယောက်ပဲဆိုတာ ထင်ရှားနေပြီ။ သူ့နောက်မှာရှိတဲ့ relative clause က father အကြောင်းကိုထပ်ပြီး ပြည့်စွက်ပေးတာ။ ဒီ clause မပါလဲဖြစ်တယ်။ ဒါကို non-defining clause လို့ခေါ်တယ်။

3. The book which/that you left yesterday is on the table.

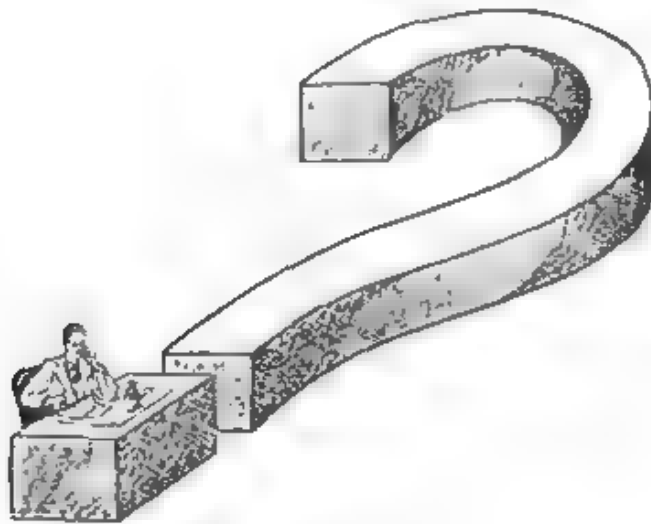
မနေ့က မင်းထားခဲ့တဲ့စာအုပ် စားပွဲပေါ်မှာရှိတယ်။

တခြားစာအုပ်တွေနဲ့ဇရာမှာဦးလို့ ဒီပုံစံရေးတာ။ အလယ်က clause မပါရင်မဖြစ်ဘူး။ ဇရာထွေးသွားမယ်။

- The book, which / that you left yesterday, is on the table.

ဒီပုံစံဆိုရင် ဒီစာအုပ်ဆိုတာ သိပြီးသား။ တခြားစာအုပ်နဲ့ မှားနိုင်တဲ့ အခြေအနေမျိုးမဟုတ်ဘူး။ ဒီ clause မပါလဲဖြစ်တယ်။ စာအုပ်အကြောင်း နောက်ထပ် information ပေးချင်လို့ relative clause ကို ငါ့ကံမာနနဲ့ ထည့်ထားတာ။ ဒီပုံစံကို non-defining clause လို့ခေါ်တယ်။

ဒီလောက်ဆိုရလောက်ပါပြီ။

UNIT (5)

Analysis of Participle Clauses

စာရေးတဲ့အခါမှာ Participle clause ကာသိပ်ပြီး စာသုံးဝင်တယ်။ တကယ်တော့ ဝါသိပ်မဆန်းပါဘူး။ စာဖတ်များရင် တွေ့နေကြပဲ။ သေသေချာချာတော့ သိချင်မှသိမယ်။ ဒီစာခန်းကို ဖတ်ရင် စိတ်ရှည်ရှည်ထားနော်။

Participle clause ကို Main clause (independent clause or principle clause) ကစား သုံးသလို Subordinate clause (dependent clause) ကစားလဲသုံးတယ်။ Subject တူရင် (တစ်လုံးတည်း ဖြစ်နေရင်) လဲသုံးနိုင်တယ်။ ဗေဒရင်လဲသုံးနိုင်တယ်။ ဒါတင်မကသေးဘူး... တချို့ conjunctions တွေနဲ့လဲ တွဲပြီး သုံးနိုင်တယ်။

ရှုပ်သွားပြီးလား၊ တစ်ခုချင်းကြည့်လိုက်ရင် ရှင်းသွားမှာပါ။ ခေါင်းစေးစေးထား။

1. present participle clause as a main clause

မိမိ... Present participle ကို Main clause အစားသုံးတဲ့ အကြောင်း ပြောမယ်။ Compound Sentences တွေကို ချဲ့ရေးချင်တဲ့အခါ အသုံးဝင်တယ်။ အဓိပ္ပါယ်ပြန်တဲ့အခါ while, when စတဲ့ စကားလုံးတွေရဲ့ အဓိပ္ပါယ်မျိုး။ ပြန်မာလိုဆိုရင် ပြုလုပ်နေတုန်း ... စဉ်...လျက် ... သောအခါ ... ဆိုတာမျိုးတွေ။ ဝီလီ...။

Reading a Magazine, he smokes a cigarette.

မဂ္ဂဇင်းဖတ်ရင်းနဲ့ သူ့စီးတရက် သောက်တယ်။

ဒါ ... main clause နှစ်ခုပါတဲ့ compound sentence ကို participle နဲ့ ရေးထားတာ။ သူ့ကိုခွဲထုတ်လိုက်ရင်...။

He reads a magazine. He smokes a cigarette

(He reads a magazine and smokes a cigarette) Subject တစ်ခုတည်းက action နှစ်ခုတို့ တပြိုင်တည်းလုပ်တာ။ ဒါကြောင့် clause နှစ်ခုလုံးကို participle နဲ့ ရေးလို့ရတယ်။

Reading a magazine, he smokes a cigarette (or)

Smoking a cigarette, he reads a magazine

ဖတ်ရင်းသောက်တယ်။ သောက်ရင်းဖတ်တယ်။ တူတူပဲ။

Participle clause ကို စာလုံးအစောင်း ပြထားတယ်နော်။

ဒီလိုနေရာမျိုးမှာ participle ကို အရှေ့/အနောက် ကြိုက်သလို ထားလို့ရတယ်။

ဒါ main clause နေရာမှာ သုံးပုံကို အကြမ်းဖျင်း ပြောတာ။ ခု ... အသေးစိတ်ပြောမယ်။

(compound, complex အကြောင်း နောက်ပိုင်းမှာ သီးခြားပေးထားတယ်။)

Present Participle ကို အရပ်ကြည့်။

1. two actions at the same time

(လုပ်ဆောင်ချက်နှစ်ခုတစ်ပြိုင်တည်း)

2. *two actions immediately one after another*

(လုပ်ဆောင်ချက်နှစ်ခု . . . တစ်ခုပြီး . . . တစ်ခုဆက်တိုက်)

3. *the second action as a result of the first or a part of it*

(ခုတ်ယူလုပ်ဆောင်ချက်က ပထမတစ်ခုရဲ့ရလဒ်(သို့) ပထမတစ်ခုရဲ့အစိတ်အပိုင်း)

ဒီလို သုံးမျိုးခွဲပြီး လေ့လာရင် သိပ်မခက်ပါဘူး။ ရောနှောရင်တော့ အကြိမ်ကြိမ်မတ်ပါ။
တစ်ခုချင်း ကြည့်ရအောင် . . . . .

1. two actions at the same time

လုပ်ဆောင်ချက်နှစ်ခုတစ်ပြိုင်တည်း

Participle clause နဲ့ ဇရာတိုင်း action နှစ်ခု clause နှစ်ခု . . . . . verb နှစ်ခုပါတယ်။ Subject ကတော့ တစ်ခုပါတာနဲ့ နှစ်ခုပါတာ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ စုပြောနေတာက Subject တစ်ခုတ လုပ်ဆောင်ချက် နှစ်မျိုးလုပ်နေတာကို ပြောနေတာ။

ဒီမှာ subject တစ်ခုတ action နှစ်ခုတို့ တစ်ပြိုင်တည်းလုပ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဘယ် clause ကိုပဲ ဖြစ်ဖြစ် participle နဲ့ ရေးနိုင်တယ်။ တစ် participle ကို ရွှေ့ပိုင်းမှာရော နောက်ပိုင်းမှာပါ ထားနိုင်တာ။

1. The girl ran away screaming piercingly (or)

Screaming piercingly, the girl ran away.

ကောင်မလေးဟာ စူးစူးဝါးဝါးအော်ရင်းနဲ့ ပြေးထွက်ပြေးသွားတယ်။

- *Running away, the girl screamed piercingly (or)*

The girl screamed piercingly running away

ကောင်မလေးက ပြေးရင်းနဲ့ စူးစူးဝါးဝါး အော်တယ်။

2. *Sitting on the branch with a bit of quiet, the little bird had a listen to something*

(or)

The little bird had a listen to something *sitting on a branch with a bit of quiet*

ငှက်ကလေးဟာ သစ်ကိုင်းပေါ်မှာ ငြိမ်ငြိမ်လေးနားနေပြီး တစ်စုံတစ်ခုကို နားထောင်တယ်။

- *Having a listen to something*, the little bird sat on the branch with a bit of quiet
(or)

The little bird sat on the branch with a bit of quiet *having a listen to something*.

... နားထောင်ရင်း ... တိုင်နေတယ်။

(quiet, listen ... တွေကို noun အနေနဲ့ သုံးထားတယ်)

- 3 *Driving slowly*, the driver gazes at the girls beside the road.

တားကို ပြေးပြေးမောင်းပြီး ခရိုင်ဟာက လမ်းဘေးက ကောင်မလေးတွေကို ငေးတယ်။

Gazing at the girls beside the road, the driver drives slowly

... ငေးရင်း ... ပြေးပြေးမောင်းတယ်။

- 4 *Reading a letter from her friend*, the girl sings a song in a low voice.

သူငယ်ချင်း ပို့လိုက်တဲ့စာကို ဖတ်ရင်း ... ကောင်မလေး တီးတိုးညှင်သာ သီချင်းဆိုတယ်။

- *Singing a song in a low voice*, the girl reads a letter from her friend,

... သီချင်းဆိုရင်းနဲ့ ... စာကို ဖတ်တယ်။

5. *Eating something*, they watch T.V.

တစ်ခုခုစားရင်းနဲ့ ... သူတို့ တီဗွီကြည့်ကြတယ်။

- *Watching TV*, they eat something.

... တီဗွီကြည့်ရင်း ... တစ်ခုခုစားတယ်။

6. *Playing the piano, he murmured a song.*

သို့... ဝန္တယားတီးရင်း သီချင်းညည်းတယ်။

- *Murmuring a song, he played the piano*

သီချင်းညည်းရင်း... ဝန္တယားတီးတယ်။

7. *Chewing a betel quid with tobacco, the driver talks to the conductor*

ဆေးရွက်ကြီးပါတဲ့ကွမ်းကိုဝါးရင်းနဲ့... ခရိုင်တာက လက်မှတ်ရောင်းကို စကားပြောတယ်။

- *Talking to the conductor, the driver chews a betel quid with tobacco.*

8. *Saying words of love, they enjoyed the breeze of lake*

ချစ်စကား ပြောကြရင်းနဲ့... သူတို့ဟာ ကန်ရေပြင်ကလာတဲ့လေညှင်းခံကြတယ်။

Enjoying the breeze of lake, they said words of love

..... လေညှင်းခံရင်း... စကားပြောတယ်။

9. *Taking a rest beside the river, they had a long chat.*

မြစ်ကမ်းဘေးမှာ အနားယူရင်း... သူတို့... ကြာကြာစကားပြောကြတယ်။

Having a long chat, they took a rest beside the river

... စကားပြောရင်း... အနားယူတယ်။

10. *Going under water, he tried to take a breath as possible as he can.*

ရေငုပ်ရင်း... သူဟာ အသက်ရှူဖို့ အနိုင်နိုင် ကြိုးစားရတယ်။

- *Trying to take a breath as possible as he can, he went under water.*

.... ကသတ်ခွဲမှီ ကြိုးစားပြီး ..... ရေငုပ်တယ်။

နောက်တစ်မျိုး မသွားခင် ထပ်ပြောမယ်နော်၊ ဒုပြောခဲ့တဲ့ ပုံစံတွေမှာ subject တစ်ခုတည်းက action နှစ်ခုကို တစ်ပြိုင်တည်း လုပ်တယ်။ ခါးကြောင့် clause ..ပ်ခလုံးကို participle နဲ့ရေးနိုင်တယ်။ ခါးသဘောပေါက်ရင် နောက်တစ်မျိုးကြည့်။

2. two actions immediately one after another

လုပ်ဆောင်ချက်နှစ်ခု... တစ်ခုပြီးတစ်ခုဆက်တိုက်

ဒီမှာကျတော့ action နှစ်ခုက... တပြိုင်တည်း မဟုတ်တော့ဘူး၊ တစ်ခုပြီးမှ တစ်ခုဖြစ်တာ။ တစ်ခုပြီးတာနဲ့ နောက်တစ်ခုကို ဆက်တိုက် (immediately) လုပ်တာ။ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုတကြာကြီး ကွာနေတာတော့ မဟုတ်ဘူး၊ လုပ်တဲ့ subject တာတော့ တစ်ခုတည်းပဲ။

အရင်လုပ်တဲ့ verb ကို participle နဲ့သုံးတယ်။ နောက်လုပ်တဲ့ verb ကို participle သုံးလို့ မရဘူး။ ရေးတဲ့အခါမှာပဲ participle clause ကို အရင်ရေးရတယ်။

1. *Braking suddenly, the driver stopped the car.*

ရုတ်တရက် အရိတ်နင်းလိုက်ပြီး... ခရိုင်ဘာက ကားကို ရပ်လိုက်တယ်။

ဒီမှာ... အရိတ်နင်းပြီးမှ ကားတိုရပ်တယ်။ လုပ်ဆောင်ချက် နှစ်ခုက တစ်ခုပြီး တစ်ခု ဆက်တိုက်။ အရင်လုပ်တဲ့ action (brake) ကို participle နဲ့ရေးတယ်။ နောက်လုပ်တဲ့ action (stop) ကို participle သုံးလို့မရဘူး၊ ရေးလိုက်ရင် ဒီလိုဖြစ်သွားမယ်။

Stopping the car, the driver braked suddenly.

ကားရပ်လိုက်ပြီး... ခရိုင်ဘာက အရိတ်ကို နင်းတယ်။

အဲဒီလိုဆိုရင် ပြစ်ပါ့မလား။ ကားကို အရင်ရပ်ပြီးမှ အရိတ်ကို နင်းတာ ပြစ်သွားမှာပေါ့။ ခါးကြောင့် participle ကို အရမ်းသုံးလို့ မရဘူး။ ဒီပုံစံမှာ participle ကိုရှေ့မှာ ထားရတယ်ဆိုတာ မပေမနဲ့။

2. *Approaching her, the boy started to ask for her love.*

ကောင်မလေး အနားကို ချဉ်းတပ်ပြီး . . . ကောင်လေးက ပေတ္တာတောင်းခံတယ်။
ဒီပုံစံတစ်မျိုးပဲ ရတယ်နော်၊ နောက်တစ်မျိုး မစဉ်းစားနဲ့၊

3. *Opening the door with a slight touch, the man entered the office.*

တံခါးကို အသာလေးဖွင့်ပြီး . . . ဝိသုကြီး ရုံးခန်းထဲကို ဝင်လာတယ်။
(ရုံးခန်းထဲဝင်ပြီးမှ တံခါးဖွင့်တာမဟုတ်ဘူး)

4. *Having a look with great care, she picks out the boy who disturbed her.*

ကောင်မလေးဟာ . . . ဂရုတစိုက်ကြည့်ပြီး . . . သူ့ကို နှောင့်ယှက်တဲ့ ကောင်လေးကို
ရွေးထုတ်လိုက်တယ်။
(ရွေးထုတ်ပြီးမှ ကြည့်တာမဟုတ်ဘူး)

5. *Pouring some boiling water into the cup, mother made the tea*

ရေနွေးဖွတ်ဖျက်သူကို ခွက်ထဲထည့်ပြီး အဖေ လက်ဖက်ရည် ဖျော်တယ်။
(ဖျော်ပြီးမှ ရေနွေးထည့်တာ မဟုတ်ဘူး)

6. *Turning on the lights, he wrote a letter.*

မီးဖွင့်ပြီး . . . သူစာရေးတယ်။
(စာရေးပြီးမှ မီးဖွင့်တာ မဟုတ်ဘူး)

7. *Adding some more salt, she tastes the curry.*

ဆားထပ်ထည့်ပြီး . . . သူ (မ) ဟင်းစာရသာကို မြည်းကြည့်တယ်။
(စာရသာမြည်းပြီးမှ ဆားထည့်တာ မဟုတ်ဘူး)

8 *Breaking the door, the burglar got into the house.*

ဖောက်ထွင်းရေးသမားဟာ . . . တံခါးကို ဖျက်ပြီး စိမ့်ထဲကိုဝင်တယ်။

(ဝင်ပြီးမှ ဖျက်တာမဟုတ်ဘူး)

9 *Boiling the soup, the girl adds some cloves of garlic*

ကောင်းမလေးဟာ . . . ဟင်းခိုးကို ဆူအောင်ဖျက်ပြီး ကြက်သွန်ဖြူ အနည်းငယ် ထပ်ထည့်လိုက်တယ်။

(ကြက်သွန်ဖြူ ထည့်ပြီးမှ ဆူအောင် လုပ်တာမဟုတ်ဘူး)

10. *Getting a lighter, he lit the cigarette.*

သူ့တာ . . . မီးခြစ်လှပြီး မီးကရက်ကို မီးညှိတယ်။

(မီးညှိပြီးမှ မီးခြစ်ယူတာမဟုတ်ဘူး)

ဝါဆိုရင် ဆဘောပေါက်ပြီနော်။

သေအာအောင် ထပ်ပြောမယ်။ ဒီပုံစံမှာ action နှစ်ခု . . . ရှေ့/နောက်ဆက်တိုက် လုပ်တယ်။ တစ်ခုလုပ်တာကို participle သုံးတယ်။ ရှေ့မှာထားပြီး ရေးတယ်။ နောက်ဘက်မှာ လုပ်တာကို participle သုံးလို့ လုံးဝမရဘူး။

ဒီပုံစံမှာ ရောထွေးစရာ တစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒါက perfect participle ပဲ။ နောက်ထပ်တစ်မျိုး တိုးလာလို့စိတ်ညစ်မသွားနဲ့။ ပြေးပြေးဖတ်။

perfect participle

သူ့ရဲ့ပုံစံကတော့ (Having + Ved/en) ပုံစံပဲ။

စောစောတ ပြောခဲ့တဲ့ ပုံစံမျိုးမှာ action နှစ်ခုကို တစ်ခုပြီးမှ တစ်ခုလုပ်တယ်ဆိုပေမယ့် . . . ဝထာဝရ တစ်ခုကို လုံးဝပြီးပြတ်သွားပြီး (completed action) မှ နောက်တစ်ခုကို လုပ်တာမျိုးရှိတယ်။

နောက်တစ်ခု မလုပ်ခင်မှာ အရင်တစ်ခု ပြီးပြတ်သွားပြီး တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ကြားမှာအချိန်အနည်းငယ် (interval) ရှိနေ ပယ်။ အဓိက အားဖြင့်တော့ အရင်လုပ်တဲ့ကိစ္စ ပြီးပြတ်သွားတာကို ဦးစားပေးတယ်။

အဓိက အရေးကြီးတာက present participle နဲ့သုံးရင် ရှုပ်ထွေးသွားနိုင်တာမျိုး၊ perfect participle သုံးမှ ဖြစ်တာမျိုး၊ အဲဒီလို တခြေအနေတွေမှာ သုံးတယ်။ စိတ်မညစ်နဲ့၊ ဒါလေးတွေ ကြည့်လိုက်။

.. *Drinking coffee at the tea shop, he went out to see his friend.*

ဒီစာကြောင်းကို ဆာသာပြန်ရင်. . .

“လတ်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ကော်ဖီသောက်နေရင်း. . . သူငယ်ချင်းကိုတွေ့ဖို့ တပြင်တို ထွက်သွားတယ်”

. . . ဒီအတိုင်းပဲရမယ်။

ဒီတိုင်းဆိုရင် ကော်ဖီခွက်ကို ယူပြီး တပြင်ကိုထွက်သွားတဲ့ သဘောရောက်နေတယ်။ ပြစ်သင့်တာက ကော်ဖီကို အရင်ပြီးအောင် သောက်လိုက်၊ အဲဒီနောက်မှ သူငယ်ချင်းကို သွားတွေ့၊ ဒါမှ သဘာဝကျမယ်။ အရင်ကိစ္စပြီးပြတ်မှုကို ပေါ်လွင်စွာ တောင်းမယ်။ ဒီလိုအနေအထားမျိုးမှာ perfect participle သုံး။

Having drunk coffee, he went out to see his friend.

နောက်တစ်ခု. . .

2. *Taking a bath, the girl had dinner.*

ကောင်မလေး ရေချိုးပြီး ညစာစားတယ်။

ဒီအတိုင်းဆိုရင် ရေချိုးခန်းထဲမှာစား၊ မစားရင် ဝတ်စားထားခြင်းမရှိဘဲ ရေချိုးတန်းလန်းနဲ့ ညစာ စားတာဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် အရင်ကိစ္စပြီးပြတ်အောင် ရေးပေးရမယ်။

ဒီလို ရေးမှ. . .

Having taken a bath, the girl had dinner.

ဒါဆို ဖွန်သွားပြီ။

3. *Resting well, we continued the journey.*

ငါတို့ အနားယူပြီး ခရီးဆက်ခဲ့ကြတယ်။

ဒီပုံစံဆိုရင် သိပ်မကောင်းဘူး။ ပြစ်သင့်တာက အနားကောင်းကောင်းယူပြီးမှ၊ ဒီလိုအနားယူတဲ့ ကိစ္စ ပြီးမြောက်မှ... ခရီးဆက်တယ်ဆိုမှ အဆင်ပြေမယ်။

မိနေရာမျိုးမှာ ဒီလိုရေးလိုက်

Having rested well, we continued the journey.

ဒီပုံစံကို သိပ်လိုအပ်မှ... present participle နဲ့ သုံးလို့ မကောင်းမှ သုံး။ သာမန်ကိစ္စတွေမှာ present participle နဲ့ လုံလောက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ပြိုင်တည်း လုပ်တာလား၊ ရှေ့ဆင့် နောက်ဆင့် လုပ်တာ လားဆိုတာ သိဖို့တော့ လိုတယ်။ နောက်ဆုံးတစ်ခု ကြည့်ရအောင်။

3. the second action as a result of the first or a part of it

ဒုတိယလုပ်သောကြွက်... ပထမလုပ်သောကြွက်ရဲ့ရလဒ် (ဒို့)

ပထမလုပ်သောကြွက်ရဲ့တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း

ဒီမှာလည်း action နှစ်ခုပဲ။ ထူးခြားတာက ဒီနှစ်ခု ဆက်စပ်နေတယ်။ ဒုတိယ action ဟာ ပထမ action ရဲ့ အကျိုးဆက်၊ ဒါမှမဟုတ် ပထမ တစ်ခုရဲ့ အစိတ်အပိုင်း ပြစ်နေမယ်။

ဒီလို...။

1. *She adds some shrimp sauce making the curry more salty*

သူ (မ) တင်းကို ပိုပြီး ငန်သွားအောင် ငံပြာရည်ထပ်ထည့်လိုက်တယ်။

ဒီမှာ...။ တင်းငန်သွားတာဟာ ဆားထည့်လိုက်တဲ့ အကျိုးဆက် (result) ပဲပေါ့။ ဒီနှစ်ခု ဆက်စပ် နေတယ်။ ဆက်ခိုင်းမလိုက်နိုင်သေးရင်လဲ ထပ်ခါ ထပ်ခါ ဖတ်။ စဉ်းစားကြည့်...။ သိလာလေမယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လဲ ဒီလိုပဲ လုပ်ခဲ့ရတာ။

2. He plays the piano entertaining the audience

သူဟာ ပရိသတ်ကို ဝန်ဃားတီးပြီး ဖျော်ဖြေတယ်။

တီးတာဟာ ဖျော်ဖြေဖို့ . . . လုပ်ဆောင်ချက် နှစ်ခုလုံးဟာ ဦးတည်ချက်တစ်ခုတည်းကို လုပ်ဆောင်နေတာ။

3. The car overturned *injuring the driver*

ကားဖျောက်တာ ဖရိပ်စာ ဒဏ်ရာရသွားတယ်။

ကားဖျောက်လို့ ဒဏ်ရာရတာ။ ဒဏ်ရာရတာဟာ ကားဖျောက်တာရဲ့ အကျိုးဆက်။

4. He drove carelessly *running over a dog*

သူ နမောနမဲ့မောင်းတာ ခွေးတစ်ကောင်ကို ကြိတ်မိသွားတယ်။

နမောနမဲ့မောင်းလို့ ကြိတ်မိတာ၊ ကြိတ်မိတာက result ဝဲ။

5. The plane crashed killing all the people on board

လေယာဉ်ပျက်တာ . . . လေယာဉ်ပေါ်ပါသူအားလုံးသေတယ်။

ပျက်ကျလို့သေတာ၊ သေတာက result.

6. The bomb exploded *wounding many people*

ဗုံးပေါက်တာ လူတွေ ဒဏ်ရာရတယ်။

7. They left *leaving him alone.*

သူတို့ တစ်ယောက်တည်းထားပြီး သူတို့ ထွက်သွားကြတယ်။

8 The old man fell down *breaking his arm*.

အဖိုးကြီး ချော်လဲတာ လက်ကျိုးသွားတယ်။

ခုပြောတာအားလုံး present participle ကို main clause အစားသုံးတဲ့ ပုံစံတွေ၊ ပိုပြီး သိသွားအောင် လေ့ကျင့်ခန်း ပေးမယ်။ ဒါတွေကို အင်္ဂလိပ်လို အာသာပြန်ကြည့်။

လေ့ကျင့်ခန်း

- သူတို့ဟာ မုန့်ဟင်းခါး စားရင်းနဲ့ ရေနွေးကြမ်း သောက်ကြတယ်။
- ၂။ ကောင်လေးဟာ . . . အတိတ်တားစောင့်ရင်းနဲ့ လမ်းလျှောက်လာတဲ့ ကောင်မလေးတွေကို ငေးတယ်။
- ၃။ သူဟာ . . . အနားယူရင်း ဝတ္ထုစာအုပ်ဖတ်တယ်။
- ၄။ သူဟာ . . . ကမ်းစပ်မှာထိုင်ရင်း ညင်သာတဲ့ လှိုင်းကလေးတွေပေါ်မှာ တဖက်ဖက်နဲ့ ရွှေ့လျားနေတဲ့ တံငါလှေကလေးကိုကြည့်တယ်။
- ၅။ တံငါသည်ဟာ . . . လှေကလေးကို တပြေးပြေးလှော်ရင်း ငါးဖျားကြိုးကို ရေထဲကို ချတယ်။
- ၆။ လေယာဉ်မှူးဟာ ပိုသတိထားပြီး လေယာဉ်ကို ထိန်းချုပ်တယ်။
- ၇။ သူတို့ဟာ . . . ပန်းခြံထဲမှာ လမ်းလျှောက်ရင်း ပန်းတွေရဲ့ အလှအပကို ခံစားတယ်။
- ၈။ သူတို့ဟာ . . . ရန်ဖြစ်ကြရင်း တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဆဲဆိုကြတယ်။
- ၉။ သူဟာ ရုတ်တရက် သော့ကိုယူပြီး စက်ကိုနှိုးလိုက်တယ်။
- ၁၀။ သူ (မ) ဟာ . . . အဝါရောင်ဖျော့ဖျော့ ပန်းကလေးတွေကို ခူးပြီး ခေါင်းမှာပန်လိုက်တယ်။
- ၁၁။ သူ (မ)ဟာ . . . ရေဒီယိုစွင့်ပြီး သီချင်းနားထောင်တယ်။
- ၁၂။ သူဟာ လက်မှတ်ဝယ်ပြီး ခွပ်ခွပ်နဲ့ထဲကို ဝင်လိုက်တယ်။
- ၁၃။ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တွေဟာ ဖိနပ်ခွပ်ပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းထဲကို ဝင်ကြတယ်။
- ၁၄။ မန်နေဂျာက အဲဒါကို ဖွင့်ပြီး ပိုက်ဆံတို ယူတယ်။
- ၁၅။ ဆရာဟာ စာအုပ်ကို ချပြီး လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဘက်ကို ထွက်သွားတယ်။

- ၁၆။ ရဲတ လမ်းလျှောက်လာရင်း တစ်စုံတစ်ယောက် ထွက်ပြေးသွားတာကို တွေ့လိုက်တယ်။
- ၁၇။ လေယာဉ်ပျက်ကျတာ လူနှစ်ယောက် သေတယ်။
- ၁၈။ သူ (မ) ဟာ ပိုပြီး ချောလာအောင် ပါးမှာ သနပ်ခါး လိမ်းတယ်။
- ၁၉။ ရေကြီးလို့ လူများစွာ ထိုးမဲ့စိမ့်မဲ့ မြစ်ကြရတယ်။
- ၂၀။ တိုင်ဖုန်း မှန်တိုင်းတိုက်လို့ တဆောက်တဦးများစွာ ပျက်စီးတယ်။
- ၂၁။ သူ အရက်ပူးနေလို့ ဆိုင်ကယ်ပေါ်က ပြုတ်ကျတယ်။
- ၂၂။ တောင်လေး ချော်လဲလို့ ခြေထောက်မှာ အညှိအမည်းစွဲသွားတယ်။
- ၂၃။ ဆူနာမီရေလှိုင်းကြောင့် လူတွေ ထောင်ချီပြီး သေတယ်။
- ၂၄။ သူတို့ ခပ်ပွဲဆင်နွှဲပြီး ဆခပ်ကို ရာထူးမှဖြုတ်ချတယ်။
- ၂၅။ သူတို့ဟာ စီးနင်းတိုက်ခိုက်ပြီး ဆခပ်ကို တရှင်မမ်းတယ်။
- ၂၆။ သူတို့ဟာ အတုန်လုံးယူပြီး နေရာသစ်ကို ပြောင်းရွှေ့သွားကြတယ်။
- ၂၇။ သူ မီးဖွင့်ထားပြီး တိပ်ရာဝပ်တယ်။
- ၂၈။ တောင်မလေးကို တစ်ယောက်တည်း ထားပြီး ငါနီင်ငံခြားကို မသွားဘူး။
- ၂၉။ သူ (မ)ဟာ သကြားနည်းနည်းထည့်ပြီး ဟင်းကို ချိုအောင်လုပ်တယ်။
- ၃၀။ မိန်းကလေးတွေ စိတ်ညစ်ရအောင် မင်းမနောက်သင့်ဘူး။
- ၃၁။ သူ... အနောက်အယုတ် မြစ်လောက်အောင်မောင်းလို့ ကောင်လေးတစ်ယောက် ကားကြိတ်မိတယ်။

Answers: -

1. *Having mohinga, they drink green tea (or)*
Drinking green tea, they have mohinga. (plain tea ဆိုရင်လဲရတယ်)
2. *Waiting for the bus, the boy gazes at the girls walking (or)*
Gazing at the girls walking, the boy waits for the bus.

-
3. *Taking a rest*, he reads a novel. (or)
Reading a novel, he takes a rest.
4. *Sitting on the shore*, he had a look at a fishing boat moving slowly on the gentle waves. (or)
Having a look at a fishing boat moving slowly on the gentle waves, he sat on the shore.
5. *Rowing the boat slowly*, the fisherman drops the fishing-line into the water (or)
Dropping the fishing-line into the water, the fisherman rows the boat slowly.
6. *Taking more care*, the captain control the plane. (or)
Controlling the plane, the captain took more care.
7. *Walking in the park*, they enjoy the beauty of the flowers (or)
Enjoying the beauty of the flowers, they walk in the park.
8. *Fighting each other*, they use bad language. (or)
Using bad language, they fight each other.
9. *Taking the key all of a sudden*, he started the engine.
Not - Starting the engine, he took the key all of a sudden.
10. *Picking the pale yellow flowers*, she wears them in her hair.
Not - Wearing them in her hair, she picks the pale yellow flowers.
11. *Turning on the radio*, she listened to the music.
Not - Listening to the music, she turned on the radio.
12. *Getting a ticket*, he entered the cinema hall.
Not - Entering the cinema hall, he got a ticket.
13. *Taking off their shoes*, the tourists get into the monastery.
Not - Getting into the monastery, the tourists take off their shoes
-

14. *Opening the drawer, the manager took out the money*
Not - Taking out the money, the manager opened the drawer.
15. *Putting down the book, the teacher walked over to the tea shop*
Not - Walking over to the tea shop, the teacher put down the book..
16. *Walking down the street, the police found some one running*
Not - Finding some one running, the police walked down the street.
17. *The plane crashed killing two.*
18. *She puts thanakha on her cheeks making herself more beautiful.*
19. *The flood hit leaving many people homeless.*
20. *The typhoon struck damaging many buildings.*
21. *He got drunk falling off his bicycle.*
22. *The boy fell bruising his leg.*
23. *Tsunami waves came killing tens of thousands of people.*
24. *They fought a battle deposing Saddam*
25. *They made a raid getting Saddam alive*
26. *They moved to a new place taking everything.*
27. *He went to bed leaving the lights on*
28. *I won't go abroad leaving her alone.*
29. *She used a little sugar making the curry sweet.*
30. *You shouldn't make a joke getting the girls annoyed*
31. *He drove at breakneck speed running over a boy.*

2. present participle clause as a subordinate clause

Present participle clause ကို Subordinate clause နေရာမှာအစားထိုးပြီးသုံးနိုင်တယ်။ စာရေးတဲ့အခါ သိပ်ပြီးစာသုံးဝင်တယ်။ ဒီလို သုံးရင် because, as, since, . . . ဆိုတဲ့အဓိပ္ပါယ် ထွက်တယ်။ ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်လိုက်။

1. *Getting to the class late, we missed the first lecture.*

အတန်းနေ့ကကျပြီး ချောက်လို့ . . . ငါတို့ ပထမဆုံးသင်ခန်းစာမမီလိုက်ဘူး။
သဘောကဒီလို. . .

As we got to the class late, we missed the first lecture.

ရှေ့မှာ ရှိတဲ့ subordinate clause (As we got the class late) ကို participle (Getting) လုပ်လိုက်တာ။ ဒီလိုရေးလိုက်တော့ စာကြောင်းတိုပြီး ပတ်ရတာပိုပြီးချောမွေ့သွားတာပါ။

2. *Not knowing what to do, he gave a call to the teacher.*

ဘာလုပ်ရမှန်းမသိတော့လို့ . . . သူဟာဆရာဆီကို ဖုန်းဆက်လိုက်တယ်။
clause ပုံစံလုပ်လိုက်ရင် . . . (Since he did not know what to do . . .)

3. *Not wishing to talk with them, I looked up some words in the dictionary.*

သူတို့ နဲ့စကားမပြောချင်လို့ . . . အဘိဓာန်ထဲမှာ စကားလုံးသစ်တွေကို ရှာခဲ့တယ်။

4. *Having failed the exams, he was fed up with his studies.*

စာမေးပွဲတွေကုန်လို့ . . . သူဟာ ပညာရေးကို စိတ်ကုန်သွားတယ်။

5. *Being beautiful, she attracts many boys around her.*

သူ(မ) ဟာချောမောလှပလို့ အနီးအနားက တောင်လေးတွေကို မှမ်းစားနိုင်တယ်။

6. *Getting drunk, he is unable to drive well.*

အရက်မူးနေလို့. . . သူဟာ ကားကိုကောင်းတောင်းမမောင်းနိုင်ဘူး။

7. *Being fully occupied, she failed to keep her promise.*
သိပ်ပြီးအလုပ်ချုပ်နေလို့... သူ(မ) ဟာ ဂတိမတည်နိုင်ခဲ့ဘူး။ (ဂတိဖျက်လိုက်ရတယ်)
8. *Giving a call late, I was not successful in making an appointment with the girl.*
ဖုန်းဆက်တာနှောင့်ကျလို့... ကျွန်တော်... ကောင်မလေးနဲ့ ခွဲနီးဆုံတာမအောင်မြင်ခဲ့ဘူး။
9. *Thinking he's right, he decided to work abroad*
သူ လုပ်တာမှန်တယ်ထင်ပြီး... နိုင်ငံခြားသွားဖို့ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။
10. *Fearing that he would leave her one day, she tried to grab her chance.*
တစ်နေ့မှာ... သူပစ်သွားမှာ ကြောက်လို့... ကောင်မလေးတ သူ (မ)ရဲ့ အခွင့်အရေးကို လတ်မလွတ်တမ်း အရမ်းမီးဖို ကြိုးစားခဲ့တယ်။
11. *Being a girl, she has to be aware of her danger*
မိန်းကလေးဖြစ်နေတော့... သူ(မ)ရဲ့ အန္တရာယ်ကိုသတိထားနေရတယ်။
12. *Knowing that he wouldn't be able to take the responsibility, he tried to get away.*
သူဟာ... တာဝန်မယူနိုင်ဘူးဆိုတာသိလို့... ရွှောင်ပြေးဖို့ကြိုးစားခဲ့တယ်။
ခါလောက်ဆိုချပြီနော်၊ လေ့ကျင့်ခန်းပေးမယ်။ ဘာသာပြန်ကြည့်။

လေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ပညာမတတ်လို့... သူ့လစာကောင်းတဲ့ အလုပ်ကိုမရခဲ့ဘူး။
- ၂။ သူ(မ)တို့ တောင်းတောင်းမသိလို့... ယုံယုံလေးပဲပြုံးပြခဲ့တယ်။
- ၃။ ဟေ့သုတမရှိလို့... သူဟာခဏခဏ အလိပ်ခံရတယ်။
- ၄။ ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာသဘောပေါက်လို့... သူ ခုံကိုဖုန်းဆက်ခဲ့တယ်။
- ၅။ ပိုက်ဆံမရှိရင်အားလုံးနီးပါးဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုသိလို့... သူဟာအခွမ်းကုန်စီးပွားရှာတယ်။
- ၆။ အင်္ဂလိပ်စာကောင်းတောင်းတတ်လို့... သူ(မ)အလုပ်ရဖို့လွယ်ကူတယ်။

- ၇။ အင်္ဂလိပ်စာကို နည်းနည်းလောက်ပဲတတ်လို့ . . . သူ့ကိုယ်သူ . . . အင်္ဂလိပ်စာကျွမ်းကျင်နေပြီလို့
ထင်တယ်။
- ၈။ အင်္ဂလိပ်စာကို ကောင်းကောင်းတတ်နေလို့ . . . သူ့ဟာလေ့လာဖို့လိုနေသေးတယ်ဆိုတာကို
သဘောပေါက်တယ်။
- ၉။ သူပြောတာယုံစားမိလို့ . . . ကောင်မလေးစုက္ခရောက်ခဲ့ရတယ်။
- ၁၀။ ကောင်မလေးကို အဓွေးအပွေးဖြစ်နေလို့ . . . သူ့မှာ ကိုယ်အလေးချိန်ပေါင် ၂၀ ကျသွားတယ်။
- ၁၁။ အလုပ်လုပ်စရာမရှိလို့ . . . သူ့ဟာ ဆုန်းကြီးကျောင်းမှာ တပည့်ယလုပ်တယ်။

Answers

1. *Being uneducated, he couldn't get a job with attractive salary.*
2. *Not knowing her very well I just gave her a faint smile.*
3. *Lacking knowledge, he is cheated over and over again*
4. *Realizing what to do, we called the police*
5. *Knowing that money makes almost everything, he earns to the best of his ability.*
6. *Having a good command of English, she found it easy to get a job.*
7. *Knowing a little English, he thinks he is an expert in English.*
8. *Being knowledgeable about English, he realized that he needs to learn more.*
9. *Believing what he said, the girl got into trouble.*
10. *Being madly in love with the girl, he lost a weight of 20 pounds.*
11. *Having nothing to do, he works for the monastery as a laybrother*

mid-position

ဒီအခန်းမှာပြောပြီးခဲ့တဲ့ participles တွေကို စာကြောင်းရဲ့အလယ် (mid-position) မှာ ထားလို့ရတယ်။ တစ်နည်းပြောရရင် (between subject and predicate) မှာ ထားပြီးရေးလို့ ရတယ်။ တစ်ခါတရံမှာ စာကြောင်းရှည်လာရင်း... modifiers (phrase, clause) တွေများလာရင် ဒီပုံစံရေးမှ ရတယ်။

Phrase, clause တွေကို တစ်ဘက်တည်းမှ စုပြုပြီးထားလို့မတောင်းဘူး။ ရှေ့ဆုံးကို ပို့သင့်ပို့ရတယ်။ အလယ်မှာထားသင့်ထားရတယ် နောက်ဆုံးမှာ ထားရတာတွေလဲရှိတယ်။ ဒီလို... စာကြောင်းကို ဖတ်ကောင်းအောင် ရှေ့နောက်ညီမျှအောင် ရေးတာကို balance လို့ခေါ်တယ်။

ဇယား...

- 1 The man, *believing that she loves him really*, does everything for her
(Believing that she loves him really, the man does everything for her)
ကောင်မလေးက သူ့ကိုတကယ်ချစ်တယ်ထင်လို့... ဒီလူကြီးက သူ(မ) အတွက် အကုန်လုံးလုပ်ပေးတယ်။
- 2 They, *sitting at the tea shop*, had a chat with a foreigner
(Sitting at the tea shop, they had a chat with a foreigner)
သူတို့ဟာ... လက်ဘက်ရည်ဆိုင်မှာထိုင်ပြီး ကမ္ဘာလှည့်ဓနိသည်တစ်ယောက်နဲ့စကားပြောခဲ့တယ်။
- 3 The boys, *walking slowly* fixed their eyes on the girl going shopping
(Walking slowly, the boys fixed their eyes on the girl going shopping)
ကောင်လေးတွေဟာ... ဖြေးဖြေးလမ်းလျှောက်ရင်း... ရှေးဝယ်သွားတဲ့ကောင်မလေးကို မျက်တောင်မခတ်ဘဲ ကြည့်နေကြတယ်။

(fixed their eyes : က ဝူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်တာ၊ ဒီမှာအဆင်ပြေအောင်ဘာသာပြန်လိုက်တယ်။ ဘာသာပြန်တယ်ဆိုတာ ဝကားလုံး၊ ချင်းမလွယ်တာမဟုတ်ဘူး။ ဆိုလိုရင်းကိုရောက်အောင် မျက်စိထဲမြင်လာအောင်ပြန်ရတယ်။)

- 4 The man, *thinking no one saw him*, slid out with a bag of money
(Thinking no one saw him, the man slid out with a bag of money)
ဒီလူကြီးက... ဘယ်သူမှသူ့ကိုမမြင်ဘူးထင်လို့... ပိုက်ဆံအိတ်ယူပြီးတိတ်တဆိတ်ထွက် သွားတယ်။
5. The thief, *snatching the wallet*, got on the running train.
(Snatching the wallet, the thief got on the train running.)
သူနိုးက... ပိုက်ဆံအိတ်ကို ဆတ်ခနဲ ယူလိုက်ပြီးသွားနေတဲ့ ရထားပေါ်ကို တက်သွားတယ်။
6. The girl, *adding some spices*, makes the curry more tasty.
(Adding some spices, the girl makes the curry more tasty.)
ကောင်မလေးက... ဟင်းခတ်မဆလာတွေထပ်ထည့်ပြီး... ဟင်းကိုပိုပြီး အရသာရှိအောင် ချက်တယ်။
7. Mother, *mixing some chilli powder with soup*, makes it spicy.
(Mixing some chilli powder with soup, mother makes the soup spicy.)
မမေက... ဂြိုဟ်သီးမှုန့်ရောထည့်ပြီး ဟင်းချိုကိုစပ်အောင် ချက်တယ်။
8. The guerrillas, *opening fire*, made a raid on the police station.
(Opening fire, the guerrillas raid on the police station)
ပြောက်ကျားတွေက... ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ပြီးရဲစခန်းကိုဝင်ခိုးတယ်။
9. The boy, *taking great care*, crossed the road.
Taking great care, the boy crossed the road.
ကောင်လေးသတိကြီးစွာထားပြီး လမ်းဖြတ်ကူးတယ်။
10. The girl, *wearing thanakha*, got out to work on the farm.
(Wearing thanakha, the girl got out to work on the farm)
ကောင်မလေးဟာ... သနပ်ခါးလိမ်းပြီး လယ်ထဲမှာ အလုပ်လုပ်ဖို့ ထွက်သွားတယ်။
ဒါဆိုသဘောပေါက်ပြီနော်၊ နောက်တစ်မျိုးသွားမယ်။

3. past participle clause

ဒီပုံစံကိုတော့ detail မသွားတော့ဘူး၊ အသုံးများတဲ့ ပုံစံတွေပဲပေးလိုက်မယ်၊ စာရေးတဲ့အခါ မှာ present participle လောက်အသုံးမများဘူး၊ ဂျပေမဲ့ သူနေရာနဲ့ အသုံးဝင်တယ်၊

1. *Surprised by your letter, she was in a daze.*

သူ(မ) ဟာ... မင်းရဲ့စာကြောင့် အံ့အားသင့်ပြီး... ကြက်သေသေသွားတယ်၊

2. *Knocked down by a car, he was hospitalized.*

ကားတိုက်မိလို့ (သောကြောင့်)သူ့ကိုဆေးရုံတင်လိုက်ရတယ်၊

3. *Attacked by the guerrillas, they were left wounded.*

ပျောက်ကျားတွေရဲ့ တိုက်ခိုက်ခြင်းကိုခံလိုက်ရလို့ (သောကြောင့်)သူတို့မှာ ပျက်စီးဒဏ်ခံရတယ်၊

4. *Struck on the chin by a drunken fool, he fell into unconsciousness*

အမူးသမားက မေးရိုးကိုထိုးလိုက်လို့... သူ့သတိလစ်သွားတယ်၊

5. *Accompanied by his followers he went on a journey.*

သူဟာ... နောက်လိုက်နောက်ပါတွဲနဲ့အတူ (နောက်လိုက်နောက်ပါတွေလိုက်ပါလျက်) ခရီးထွက်ခဲ့တယ်၊

6. *Caught in the rain, he had to see the doctor.*

မိုးမိလို့... သူဆရာဝန်သွားပြလိုက်ရတယ်၊

7. *Woken by the noise, father got angry*

ဆူဆူညံညံအသံတွေကြောင့်မိုးလာပြီး... အဖေဒေါသထွက်ခဲ့ရတယ်၊

8. *Bitten by a snake, the boy fell senseless to the ground*

ကောင်လေးက မြွေတိုက်ခံရလို့... သတိလစ်ပြီးမြေကြီးပေါ်လဲကျသွားတယ်၊

9. *Frightened by an accident, the baby cried with pain.*

ကလေးဟာ... မတော်တဆဖြစ်မှုကြောင့် လန့်သွားပြီး... နာကျင်စွာနဲ့ငိုတယ်၊

10. *Brought up by the man*, you have to repay him for his gratitude.
 ခင်းကိုကြီးပြင်းအောင်ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ခဲ့လို့ . . . ဒီလူကြီးရဲ့ ကျေးဇူးကို ပြန်ဆပ်ရမယ်။
11. *Packed with many people* the small boat looks dangerous.
 လူတွေပြည့်ကြပ်အောင် တင်ထားလို့ . . . လှေကလေးဟာ အန္တရာယ်ရှိနေတယ်။
 ဖိမှာပဲရပ်လိုက်ရအောင်။

ထူးခြားချက်

ခုပြောခဲ့တဲ့ participles တွေကို if ပုံစံမျိုး (if-like structure) အဓိပ္ပာယ်နဲ့သုံးနိုင်တယ်။

ဒီပုံစံ . . .

1. *Given hands*, robots can do domestic work.
 လက်တွေတပ်ပေးထားမယ်ဆိုရင် (တပ်ပေးထားလျှင်) စက်ရုပ်တွေဟာ အိမ်မှုကိစ္စတွေကိုလုပ်
 ဆောင်ပေးနိုင်တယ်။
 (ဒီနေရာမျိုးမှာ “လျှင်” ဆိုတဲ့ “if” အဓိပ္ပာယ်နဲ့ ဘာသာပြန်တယ်)
2. *Used carefully*, a computer will last for years.
 ဂရုတစိုက်ကိုင်တွယ်အသုံးပြုမယ်ဆိုရင် . . . တွန့်ယူတာတစ်လုံးဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာရှည်ခံ
 တယ်။
3. *Served with a little salt*, an egg tastes good.
 ဆားနည်းနည်းထည့်ပြီးစားမယ်ဆိုရင် ကြက်ဥဟာအရသာရှိတယ်။
4. *Kept cold*, meat will last for days.
 အေးတဲ့နေရာမှာထားမယ်ဆိုရင် . . . အသားဟာရက်ပေါင်းများစွာအထားခံတယ်။
5. *Threatened his life*, he will confess his crime.
 သူ့အသက်ကို ခြိမ်းခြောက်မယ်ဆိုရင် သူဟာသူ့ရဲရာဇာတ်မှုကိုဝန်ခံလေ့မယ်။
6. *Treated with tender loving care*, she will fully understand you.
 သူ(မ)ကို ယုယုလလနဲ့ ဂရုစိုက်ပြီး ဆက်ဆံမယ်ဆိုရင် . . . မင်းအပေါ်မှာ ပြည်ပြည်ဝဝနားလည်

လာလိမ့်မယ်။

- 7 *Trained well, a dog can make a search of bombs.*

ကောင်းကောင်းလေ့ကျင့်မယ်ဆိုရင်... ခွေးဟာ ဗုံးတွေကို ရှာပေးနိုင်တယ်။

participles with different subjects

ပြောပြီးခဲ့တဲ့ ပုံစံတားလုံးမှာ... နှစ်ဖက်လုံးတတွက် subject တစ်လုံးတည်းနဲ့ သုံးထားတဲ့ ပုံစံတွေ၊ ဥပမာမှာက မတူတဲ့ different subjects ပုံစံတွေ။

ဒီပုံစံဟိုကြည့်ရက်...

1. *Being late, the teacher punished the boy*

ဒီပုံစံကိုအဓိပ္ပာယ်ပြန်ရင်... ဆရာကိုယ်တိုင်နောက်ကျနေလို့... ဆရာက ကောင်လေးကို အပစ်ပေးတဲ့ ပုံစံဖြစ်နေတယ်။

Being ရှေ့မှာ subject တစ်ခုရှိနေတယ်။ ဆဲဒါက နောက်က sentence ရဲ့ ရှေ့ဆုံးမှာ ရှိနေတဲ့ subject ဖြစ်ရမယ်။ ဒီပုံစံမှာဆိုရင် ရှေ့ဆုံးမှာမြုပ်ထားတဲ့ subject က the teacher ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီပုံစံမှာနေတယ်။ ရေးလို့မရဘူး။

ဒါကို မှန်စေအောင်ရေးမယ်ဆိုရင် ဒီလို...

- *Being late, he was punished by the teacher*

ဒါဆိုရင်မှန်သွားပြီ။ ရှေ့ဆုံးမှာ မြုပ်ထားတဲ့ subject ဟာ he ဆိုတာ ပေါ်လွင်သွားပြီ။ နောက်တစ်မျိုးရသေးတယ်။

- *The boy being late, the teacher punished him.*

ရှေ့ဆုံးမှာ subject (The boy) ရှိနေပြီးသားဖြစ်လို့နောက်က clause နဲ့ မဆိုင်တော့ဘူး။ နောက်တစ်ကြောင်းကြည့်။

2 Swimming in the river, a crocodile bit the man

ဝိပင်္ဂတိုင်းဆိုရင် ရွှေဆုံးမှာမြုပ်ထားတဲ့ subject က crocodile ဖြစ်နေပြီ။ ဒါကြောင့် မိကျောင်းကရေကူးနေတယ်ဆိုတဲ့ သဘောရောက်နေတယ်။ တဲဒီတိုင်းရေးလို့မရဘူး၊ ဒီလိုရေး...

- Swimming in the river, the man was bitten by a crocodile (or)

The man swimming in the river, a crocodile bit him.

ဝိလူကြီးမြစ်ထဲမှာ ရေကူးနေတုန်း... မိကျောင်းကသွ.တိုက်တယ်။

3. Being sick, the doctor gave the girl treatment.

ဝိပင်္ဂမှာလည်း နေမကောင်းတာက ဆရာဝန်ဖြစ်နေတယ်။

ဒီလိုရေး...

Being sick, the girl was given treatment by the doctor (or)

The girl being sick, the doctor gave her treatment.

ခုပေးခဲ့တဲ့ နမူနာတွေမှာ transitive verb နဲ့ဆိုတော့ passive ပုံပေါ်သုံးလို့ရတယ်။ ခုနောက်ထပ်ပေးထားတဲ့ ပုံပုံတွေမှာ... ပုံပုံတစ်မျိုးပဲရေးလို့ရမယ်။

1. The weather being fine, they went for a picnic.

ရာသီဥတုတိုင်းလို့သုတို့ ပျော်ပွဲစားခရီးထွက်ခဲ့ကြတယ်။

2. The sea being smooth, the fishermen went fishing.

ပင်လယ်ပြင်သာသာယာယာရှိလို့... တံငါသည်တွေငါးဖမ်းထွက်ခဲ့ကြတယ်။

3. The train leaving slowly, some boys got on it.

ရထားဖြေးဖြေးထွက်ခွာနေလို့... ကောင်လေးတချို့ရထားပေါ်ကိုတက်လာကြတယ်။

4. The teacher being angry, all the students are in silence.

ဆရာဝါသထွက်နေလို့... ကျောင်းသားအားလုံးတိတ်ဆိတ်နေကြတယ်။

5. The bus being crowded, he got no seat.

ဘတ်စ်ကားကြပ်နေလို့... သူနေရာမရခဲ့ဘူး။

6. Mother being in a hurry, I tried to help her

အမေ... အရင်စလိုဖြစ်နေလို့... ကျွန်တော်တုညီမိကြိုးစားခဲ့တယ်။

7. *The car overturning, all the passengers got wounded.*

ကားမော့က်လို့ . . . ခရီးသည်အားလုံး ဒဏ်ရာရကြတယ်။

(ဒီပုံစံအားလုံးမှာ *subject* မတူကြဘူး)

လေ့ကျင့်ခန်း

ဒါလေးတွေဘာသာမြန်ကြည့်။

၁။ ကောင်မလေးအိပ်ရာထနောက်ကျလို့ . . . အမေကဆူတယ်။

၂။ ကောင်လေး လက်ဘက်ရည်ဆိုင်မှာ ကြာကြာထိုင်လို့ . . . သူ့အမေဒေါသထွက်တယ်။

၃။ ကောင်မလေးက အဲဒီလူကြီးကို စာရမ်းချစ်လို့ . . . သူ(မ)ရဲ့အမေစိတ်ညစ်ရတယ်။

၄။ ဒီလူကြီးက မူးနေလို့ . . . ရဲက သူ့ကို ရဲစခန်းခေါ်သွားတယ်။

၅။ နွမ်းနွမ်းပါးပါးဝတ်စားထားတဲ့ အမျိုးသမီးက ဘတ်စ်ကားမှတ်တိုင်မှာ . . . ပိုက်ဆံလိုက်တောင်းနေလို့ တချို့လူတွေက သူ့ကို သနားကြတယ်။

၆။ ဒီလူကြီးက အားနည်းနေလို့ . . . ကျွန်တော်သူ့ကို အနီးအနားဆေးခန်းခေါ်သွားခဲ့တယ်။

၇။ အမူးသမားဟာ လမ်းကိုနမောနပဲ့ဖြတ်ကျလို့ သူ့ကိုကားတိုက်တယ်။

အဖြေတွေထေးမယ်။ ဒါအသေမဟုတ်ဘူး။ ဒီပြင်နည်းနဲ့ နေရင်လဲ ရနိုင်တယ်။ စကားလုံး
ခွေးပြယ်မှုတို့ပြောတာ။

Answer

1. *The girl getting up late, her mother scolded her.*
2. *The boy sitting at the tea shop a long time, his father got angry.*
3. *The girl falling in love with the man, her mother gets annoyed.*
4. *The man being drunk, the police got him to the police station.*
5. *A poorly dressed woman asking for money at the bus stop, some people took pity on her.*
6. *This man being weak, I took him to a nearby clinic.*
7. *The drunken fool crossing the road with no care, a car knocked him down*

Sentence transformation using participles

Participle အကြောင်းပြောရင်း သတိရလာလို့ဝါလေး ဟည့်ပေးလိုက်တယ်။ Compound or complex sentence ကနေပြီး simple sentence ပြောင်းရေးတဲ့အခါ participle ပုံစံနဲ့ရေးမှ ရတယ်။ ခုပြောနေတဲ့ participle ကိုပဲပြန်သုံးလိုက်တာ ဒီလိုရေးတဲ့အခါ sentence တိုတယ်၊ ရှင်းတယ်၊ မတ်လို့တောင်းတယ်။

ဒီလို...

1. A roadside bomb went off *and* wounded many people. (or)

A roadside bomb went off *and* many people were wounded.

လမ်းဘေးရုံးပေါက်တွဲပြီး လူတွေဒါကိစ္စရတယ်။

ဒီမှာ conjunction (and) နဲ့ ဆက်ထားတာ၊ compound sentence လို့ခေါ်တယ်
ဒါကို ဒီလိုပြန်ရေးလိုက်။

- A roadside bomb went off *wounding* many people

ဒီမှာ conjunction (and) ပြတ်သွားတယ်။ နောက်ပိုင်း clause ကို participle ပုံစံပြောင်းလိုက်
တယ်။ အဓိပ္ပာယ် တူတူပဲ။ simple sentence ပြစ်သွားတယ်။ နောက်ထပ်တစ်မျိုးရသေးတယ်။

- A roadside bomb went off *leaving* many people wounded.

(leave sth/sb adj) ပုံစံကို အသေမှတ်လိုက်)

2. The sunset *and* all the world fell dark (or)

When the sunset, all the world fell dark.

နေဝင်သွားပြီး(နေဝင်သွားတော့) တလောကလုံးမှောင်သွားတယ်။ ဒါကို participle သုံးပြီး simple
sentence ပုံစံပြောင်းပြီး ဒီလိုရေးတယ်။

- The sun set *leaving* all the world dark

3. The earthquake jolted and damaged some buildings

လျှင်လှုပ်တာ အဆောက်အဦးတချို့ယှက်စီးသွားတယ်။

- The earthquake jolted *damaging some buildings* (or)
The earthquake jolted *leaving some buildings damaged*
ခါတွေမှာ participle သုံးလိုက်တော့ simple sentence မြင်သွားပြီ။
- 4 He played a trick on me *and* broke my heart.
သူက... ငါ့ကိုလှည့်စားပြီး ငါ့စသည်းကိုခွဲခဲ့တယ်။
ဒီလိုပြန်ရေးမယ်။
- He played a trick on me *breaking my heart* (or)
He played a trick on me *leaving my heart broken*.
- 5 They robbed *and* took everything.
သူတို့... ခါးပြတ်ကံပြီး အကုန်လုံးယူဆောင်သွားကြတယ်။
- They robbed *taking everything*
ကြံကုန်း leave ခဲ့ structure ကို ထပ်ပြီးပြောချင်တယ်။ မေ့မှာစိုးလို့။

ဒီလို...

leave + sth/sb + adj (adjective ဖုံသုံးမျိုးလုံးရတယ်)

- The storm *left* them *dead* (original adjective)
မုန်တိုင်းကြောင့်သူတို့ သေဆုံးသွားကြတယ်။
- The storm *left* them *wounded* (past participle adjective)
မုန်တိုင်းကြောင့် သူတို့ဒဏ်ရာရတယ်။
- The storm *left* them *missing* (present participle adjective)
မုန်တိုင်းကြောင့် သူတို့ပျောက်ဆုံးနေတယ်။
ပြောရင်းနဲ့ ထပ်ပြီး ပြောစရာပေါ်လာတယ်။ Simple, compound, complex sentence
ဆိုတာကို တချို့က ဘာမှန်းမသိကြဘူး။ အတုရှင်းပြောပြမယ်။

1. Simple sentence

Subject နဲ့ predicate မဲခွဲ (တစ်နည်းပြောရရင် subject တစ်ခုနဲ့ verb တစ်လုံးပဲရှိတဲ့) sentence ကို simple sentence လို့ခေါ်တယ်။

ဥပမာ

1.

I	saw him
s	predicate
2.

I	saw him talking to a girl
s	predicate

ဒီလို subject နဲ့ predicate ပါတဲ့ sentence တွေကို simple sentence တွေလို့ခေါ်တယ်။

2. Compound sentence

လွယ်ပါတယ်။ Simple sentence နှစ်ခုကို conjunction နဲ့ ဆက်ပေးထားတာကို compound sentence လို့ခေါ်တယ်။

ဥပမာ

1. She opened the purse. (simple)
 ကောင်မလေးပိုက်ဆံအိတ်ကိုဖွင့်တယ်။
 She took out the money. (simple)
 ကောင်မလေး ပိုက်ဆံထုတ်ယူတယ်။
 She opened the purse *and* took out the money. (compound)
 ကောင်မလေးပိုက်ဆံအိတ်ဖွင့်ပြီး ပိုက်ဆံထုတ်ယူတယ်။
2. He went abroad. (simple)
 သူနိုင်ငံခြားသွားတယ်။
 - He got a job. (simple)
 သူအလုပ်လုပ်တယ်။

- He went abroad *and* got a job (compound)

သူ... နိုင်ငံခြားသွားပြီး အလုပ်လုပ်တယ်။

၁။ လောက်ဆိုင်ရင် သဘောပေါက်လောက်ပြီ conjunction ရဲ့ ရှေ့နဲ့ နောက်မှာရှိတဲ့ sentence နဲ့ ပူးတွဲထားတဲ့ independent or main clause တွေဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိထားရမယ်။
၂။ အဲဒါ simple sentence တစ်ခုစီသာ simple sentences တွေပဲပေါ့။

ဒီမှာ simple and sentences မလေးအခါ ဒီလို conjunctions တွေသုံးရတယ်။

and so therefore, or, but, as well as, either or neither, not, etc

3. complex sentence

ဒီပုံစံတွေကို ဖြန့်လို့ရ

1. I got up *when* the sun rises (complex)

နေထွက်တဲ့အခါ... ငါတစ်ရာက ထတယ်။

ဒီမှာ clause နှစ်ခုပါတယ်။ တစ်ခုက ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်လို့ရတယ်။ နောက်တစ်ခုက ရပ်တည်လို့မရ

ဘူး။ ဟိုတစ်ခုကို မှီရတယ်။ ဒါမျိုးကို complex sentence လို့ခေါ်တယ်။

ဒီလို-

I got up. (independent clause)

ငါတစ်ရာက ထတယ်။

ကပ်ပြန်ပြည့်စုတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်လို့ရတယ်။ ဒါ simple sentence ပဲပေါ့။

When the sun rises. (dependent clause)

ကပေါက်မပြည့်စုံဘူး။ သူတစ်ခုတည်းရပ်တည်လို့မရဘူး။ ဟို clause တစ်ခုကိုမှီရတယ်။

Complex sentence ဆိုတာဒါပဲ။

2. I don't believe anyone *because* we were cheated last year (complex)

အလုပ်နဲ့က အလိမ်ခံလုက်ရလို့... ငါတို့ကယ်သူ ကိုမှမယုံကြည်ဘူး။

ငါ့အတွက်အတိုင်းပဲ...

We don't believe anyone (independent clause)

ငါတို့ဘယ်သူ့ကိုမှ မယုံကြည်ဘူး။

ကမိဂ္ဂိယံပြည့်စုံတယ်၊ ကိုယ်ပိုင်ရန်တည်လို့ရတယ်၊ ဒါလဲ simple sentence ဝဲ၊

because we were cheated last year (dependent clause)

မနှစ်တုန်းက အလိမ်ခံလိုက်ရလို့ . . .

ကမိဂ္ဂိယံပြည့်စုံဘူး၊ သုတစ်ခဏည်းရပ်တည်လို့မရဘူး၊ independent clause ဖြစ်လို့၊

ဒီပုံစံတွေကို complex sentence လို့ခေါ်တယ်။

Complex sentences တွေမှာသုံးတဲ့ conjunction တွေကတော့ . . . when, while, as, because, since, although etc (မို့သေးတယ်နော်)

ကဲ . . . ဒါဆိုရင် အခြေခံသဘောလောက်တော့ သိလောက်ပါပြီ။

ဦးဦးတင်ကစပြီး ရင်းရင်းနှီးနှီး ပြုံးပြလိုက်တယ်။ ဟိုလူကလည်း ပြန်ပြီးပြုံးတာပေါ့။ စကားတော့မပြောဖြစ်ကြဘူး။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်ကြတယ်။

ခဏကြာတော့ ဦးဦးတင်က လက်ဖက်ရည်ဖိုး ရှင်းတယ်။ စားပွဲထိုးကလေးက နှစ်ယောက်လုံး စာတွက်လားမေးတော့၊ ရက်ရာတတ်တဲ့ ဦးဦးတင်ကပြုံးပြီး အသာလေးခေါင်းငြိပ်လိုက်တယ်။ ဟိုလူကလည်း ကျေးဇူးတင်တဲ့အနေနဲ့ ဒုတိယဖို့ ပြုံးလိုက်ပြန်တယ်။

ဒီလိုနဲ့ ရက်တနည်းငယ်ကြာတော့ မော်လမြိုင်ကနေ ဗြိတိန်ကို သွားတဲ့ စက်လှေပေါ်မှာ ဦးဦးတင် ပါသွားလေရဲ့။ ကံဆိုးချင်တော့ ဝါးပြေတွေနဲ့တွေ့ကြရတယ်။ ရက်စက်တဲ့ ဝါးပြေတွေက လှေပေါ်ပါသူအား လုံးကို သတ်ပစ်ကြတယ်။ လက်တစ်ဖက်မှာ ဝါးကိုင်ထားတဲ့ ဝါးပြေက ကျန်တဲ့လက်တစ်ဖက်နဲ့ လက်ပြန် ကြိုးတုတ်ထားတဲ့ ဦးဦးတင်ရဲ့ ဆံပင်ကိုဆွဲပြီး မျက်နှာကို လှန်လိုက်တယ်။ ဦးဦးတင် အံ့သြရပြီ။ ဝါးပြေကလည်း အံ့သြတာပဲ။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ တွေ့ခဲ့တဲ့လူပီပီးက ဒုဝါးပြေဖြစ်နေပါလော့လား။

ဝါးပြေက တစ်ချက်စဉ်းစားပြီး... ရက်စက်တဲ့ပုံစံနဲ့ သူ့ကို တခြားဝါးပြေတွေမရှိတဲ့ လှေဦးပိုင်း ကို ခေါ်သွားတယ်။ ဝါးနဲ့ထိုးဟန်ဆောင်ပြီး ကြိုးတွေကို ဖြတ်ပေးလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ရေထဲကို ကန်ချတယ်။ အလောင်းကိုမစ်ချတဲ့ သဘောပေါ့။

ဦးဦးတင်ဟာ ရေထဲမှာငုတ်ပြီး နည်းနည်းစေးမှ ခေါင်းမော်တယ်။ သူ့ကိုစိတ်မချတဲ့ဝါးပြေက သေသေချာချာကြည့်ပြီး မြန်မြန်လက်ငဲ့ရမ်းပြတယ်။ လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်ကြောင့် ဦးဦးတင် အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီလေ။

(မှတ်ချက်။ ၊ ဖြစ်ရပ်မှန်ကို ခြုံငုံလည်တင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)

ဘာသာပြန်မယ်

- လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်အသက်တစ်ချောင်း

A cup of tea saves a life

- ဦးဦးတင်...၊ တနင်္သာရီမြို့မှာ မသိတဲ့သူမရှိ။

U Oo Tin   Everybody in the town of Tamnathayi knew him (or)

In the town of Tamnathayi, everybody knew him

(ဒီနှစ်မျိုးလုံးရေးလို့ရတယ်ဆိုပေမဲ့... အဓိပ္ပါယ်က ကွက်တိတူတာတော့မဟုတ်ဘူး။ ဒီအကြောင်း ရှေ့ပိုင်းမှာ ပြောခဲ့ပြီ)

The town of Taninthayi မသုံးချင်ရင် Taninthayi town ဆိုလဲရတယ်။

- There was no one in the town of Taninthayi who did not know him.

ဒါလဲဖြစ်သေးတာပဲ။

- ငွေရေး ကြေးရေးတလည်း ပြည့်စုံ၊ သဘောတောင်း၊ စေတနာတောင်း၊ အလှူအတန်းဆိုရင်လည်း လက်မရှေး။

He was also rich, good-hearted, generous and fond of making donation.

- ခွင်းခွင်းလေးဆိုတော့ ပြောစရာ မရှိဘူး။ အလှူအတန်း လက်မရှေးတာကိုလည်း ထည့်ရေးချင်ရင် ပီလိုရေး...။

..... never hesitated to spend money on donation.

- ဒီတော့ လူချစ်လှောင်ခေါတာ ဘာဆန်းလဲ။

So no wonder people (everybody) admired him.

တည့်တည့်ရေးချင်ရင် ဒီလို -

It is not strange (surprising) that people admired him

- that ခေါလဲရတယ်။

- သူ့မှာ နံနက်စောစော လက်ဖက်ရည်ဆိုင် သွားတတ်တဲ့ စကန့်လေးရှိတယ်။

He had a habit   He usually went to the tea shop *early* in the morning (or)

He was in the habit of going to the tea shop *in the early morning*

(early ကို adverb adjective အနေနဲ့ သုံးတာပဲ)

- တစ်နေ့ . . . စာမေးနေ့ဟာ သူ အဝကတက်အမှတ်တရနေ့၊
One day It was a remarkable day for life
- သူ လက်မက်ရသည့်ဆိုင်ရောက်တော့. စားဖွဲ့အလွတ်မရှိတော့
There was no table vacant when he got to the tea shop
(vacant table ဆိုလေရတယ်)
- လွတ်တုနေရာမှာဝင်ထိုင်လိုက်တယ်၊
He took an empty seat
had a seat ဆိုလဲရတယ်၊
- စားဖွဲ့ရဲ့ ဟိုဘက်ခြမ်းမှာ သူ့ထက်စောပြီးရောက်နေတဲ့ လူစိမ်းတစ်ယောက်၊
At the other side of the table, there was a stranger already
- ပြဿနာမရှိ. . . ရန်သူမှတုတ်တဲ၊
There was no problem, it was not his enemy
- ဆုတို့. . . တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ မတွေ့ရဘူးဘူးခြင်းမရှိကြ၊
They had never seen each other
- ဦးဦးဆင်ကဖြိုး ရူးရင်နဲ့နဲ့ပြုံးခဲ့ဖူးတယ်၊
U Oo Tin first gave a smile
first ရ နေရာအထဲမှာ သူ့ကို ရွှေ့ငို့ငယ်မပြ ခြင်္သေ့
- စိုလှကလေး ပြန်ပြီး ပြန်လာပေါ့၊
The man also returned to the shop
(also ကို နေရာအထဲမှာ ပြန်လာပေါ့)

- စကားတော့မပြောဖြစ်ကြဘူး။

But they did not say a word (or)

no one said nothing (or) that they were in silence

- တင်ယောက်နဲ့တင်ယောက် မျက်နှာချင်းဆိုင်ထိုင်ကြတယ်။

They took their seats *facing each other* (or)

Facing each other, they took their seats. (or)

They, *facing each other*, took their seats

participle clause ရဲ့ နေရာအထားအသိုကို သဘောပေါက်အောင်ကြည့်

- မကြာတော့ ဦးဦးတင်က လက်ဖက်ရည်ဖိုးရှင်းတယ်။

After a while, U Oo Tin paid for the tea.

- စပျဉ်ထိုင်ကလေးက နုပေယောက်လုံးအတွက်လက်ဖက်ရည်ပေးတော့ ရက်ချောကတ်တဲ့ ဦးဦးတင်က ပြုံးပြီး ဘာလဲလဲလဲမခေါင်၊ ခြုံမိုက်တယ်။

For but... said the waiter, and generous U Oo Tin nodded his head *smiling*

smiling ပြုံးပျက်ပျက် ခိုမရှုပ်ပေးလို့ရတယ်။

Smiling, generous U Oo Tin nodded his head.

- ငါ့အားလည်း ကျေးဇူးတင်တဲ့အနေနဲ့ ဒုတိယဦး ပြုံးလှိုက်ပြန်တယ်။

I, too, then *assumed* for thanks (or) I then *smiled* again for thanks

ငါ့ကို ရှေ့ဆုံး (front position) မှအားတာ စာရပ်ရပ်လုပ်တဲ့သဘောနဲ့ ရှေ့ဦးမှာ

ပြုံးပြုံးပြီး ထပ်မံပါမိမိဆိုတဲ့ သဘောဆိုရင် again and again for over and over again

ပုံမှန်ပဲ။

- မိလိန့် ရက်အနည်းငယ်ကြာတော့ မော်လမြိုင်ကနေ မြိတ်ကိုသွားတဲ့ စက်လှေပေါ်မှာ ဦးဦးတင်ပါ သွားလေရဲ့။

Then, *some days later*, U Oo Tin was on a journey by a powered boat from Mawlamyine to Myeik.

ဒီမှာ *adverb phrase of time (some days later)* ကို သူ့ရဲ့ပုံမှန်နေရာဖြစ်တဲ့ နောက်ဆုံးကို ပို့ လို့လဲရပါတယ်။ သူ့နေရာမှာ *after some days* ဆိုလဲ ဖြစ်တယ်နော်။

- ကံဆိုးဆုံးတော့ စစ်ပြေတွေနဲ့ တွေ့ကြရတယ်။

Unfortunately they were robbed. (or)

They were robbed *unfortunately* (or) They were *unfortunately* robbed

-*unfortunately* ရဲ့ နေရာအထူးအသိတွေကို သဘောပေါက်အောင်ကြည့် *unluckily* သုံးလဲရတယ်။ နောက်တစ်မျိုးဒီလိုရေးလို့ရတယ်။

- It was *rotten luck* on them as they were robbed.

- ရက်စက်တဲ့ ဓါးပြေတွေက . . . လှေပေါ်ပါသူ အားလုံးကို သတ်ပစ်ကြတယ်။

The cruel robbers murdered all the people on board.

စက်လှေဆိုတဲ့ စကားလုံးထပ်ထည့်စရာ မလိုဘူး။ *all the people on board* ဆိုတာ "အပေါ်မှာ ပါလာသူအားလုံး" ဆိုတဲ့သဘောပဲ။ ပြည့်စုံပြီ။

- လက်တစ်ဖက်မှာဓါးကို ကိုင်ထားတဲ့ဓါးပြေက ကျန်တဲ့ လက်တစ်ဖက်နဲ့ . . . လက်ပြန်ကြိုးထုတ်ထားတဲ့ ဦးဦးတင်ရဲ့ ဆံပင်ကိုဆွဲပြီးမျက်နှာကိုလှန်လိုက်တယ်။

With a sword in one hand, *a robber*, with his other hand, *grabbed* the hair of U Oo Tin, whose hands were tied with a rope behind his back, and *cut* his face.

ဒီစာကြောင်းတစ်ခုနဲ့ *modifiers* တွေများနေတော့ ရှုပ်သလိုရှိတယ်။ ကြိမ်ဖန်များစွာဖတ်လိုက်၊ စဉ်းစားလိုက်လုပ်ပါ။ သဘောပေါက်လာလေမယ်။ (cut = lift, turn up)

ဖိလို့ရှည်ပြီး ခွာနေရင် subject, verb, object တွေကိုခွာထုတ်လိုက်ရင် တျန်တာ modifiers တွေပဲပေါ့။ Subject (a robber) ဖြစ်ပြီး verb (grabbed) ပထမ object က the ham...ဖြစ်ပယ်၊ and နောက်က verb (cut) ဖြစ်ပြီး သူ့ရဲ့ object က his face.

- ဦးဦးတင် စုံကြရပြီး ခါးပြကလည်း စုံကြတာပဲ။

U Oo Tin was in amazement, and so was the robber...(was amazed... ဆိုလဲရတယ်)

- လတ်ဖတ်ရည်ဆိုင်မှာ တွေ့ခဲ့တဲ့ လူစိမ်းက... ခုတော့ခါးပြဖြစ်နေပါရောလား။

The stranger he had met at the tea shop was now the robber.

- ခါးပြက တစ်ချက်စဉ်းစားပြီး... ရက်စက်တဲ့ ပုံစံနဲ့ သူတို့... ထခြားခါးပြတွေမရှိတဲ့ လှေဦးပိုင်းကို ခေါ်သွားတယ်။

After a moment's thought, the robber, in a cruel manner, took him to the prow where there were no other robbers.

ဒီစာကြောင်းမှာ modifiers တွေရဲ့ နေရာအထားအသိုတို့ကြည့်။ in a cruel manner တို့ နောက်ဆုံးပို့လိုက်ရင် took နဲ့ သိပ်စေးသွားမယ်။ ဒါကြောင့် ဒုလိကော်မာနှစ်ခုနဲ့ ကပ်ထားပေးလိုက်တယ်။ အဲဒါကို him ရဲ့ နောက်မှာထားရင်တော့ရတယ်။

ရွှေဆုံးက adverb phrase of time တို့ ရွှေဆုံးမှာထားတာ အဆင်ပြေတယ်။ the robber ရဲ့ နောက်နားကိုကပ်ပြီး ထားရင်ရပေမဲ့ အဲဒီနေရာမှာ phrase တစ်ခုရှိနေတော့ သိပ်မြီးမကောင်းဘူး။

- ခါးနဲ့ထိုးတန်ဆောင်ပြီး ကြိုးတွေကို ဖြတ်ပေးလိုက်တယ်။

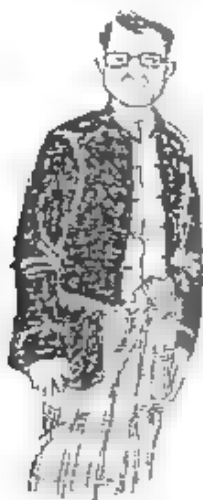
Pretending to stab him with his sword, he cut all the ropes.

ဒီစာကြောင်းမှာ participle clause တို့ နောက်ပို့လိုက်လို့ရတယ်။

- ပြီးတော့ ရေထဲကို ကန်ချလိုက်တယ်။
Then he (the robber) kicked him into the water.
- စာလောင်းကို ကန်ချတဲ့သဘောပေါ့။
It looked like he kicked the dead body down
like နောက်မှာ that ထည့်လို့ရတယ်။ ခါပေမဲ့ မလိုအပ်ဘူး။
- ဦးဦးတင်တာ ရေထဲမှာ ငုတ်ပြီး နည်းနည်းတေးမှ ခေါင်းခေါ်လိုက်တယ်။
U Oo Tin dived and lifted his head at a safe distance.
- သူ့ကို စိတ်ပူပူတုတ်တုတ် သေသေချာချာကြည့်ပြီး ပြန်ပြန်လတ်ငဲ့ရမ်းပြတယ်။
Worried about him, the robber took a good look with a quick wave of his hand.
ဒီလိုအနေအထားမှာ participle phrase ကို အလယ်မှာထားလို့ရတယ်။
The robber, *being worried about him*, took a good look with a quick wave of his hand
hand
တိထိကျကျရေးချင်၊ ဒီလို. . .
The robber, who was worried about him, took a good look with a quick wave of his hand.
- Take a good look က သေသေချာချာကြည့်တာကိုပြောတာ။ wave ကို noun အနေနဲ့သုံးထားတယ်။
- လတ်မက်ရည်ထပ်ခွက်ကြောင့် ဦးဦးတင်အသက်သေးမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီလေ။
On account of a cup of tea, U Oo Tin escaped from death (or)
U Oo Tin escaped from death on account of a cup of tea. (or)
U Oo Tin, on account of a cup of tea, escaped from death. (or)
A cup of tea saved U Oo Tin's life.

(True story)

၂. စာအုပ်အကြောင်း

ဗျော့တော့တော့ ပနက်ခင်းနေရောင်ခြည်အောက်တွင် နောက်ဆုံးပေါ် အပြာနုရောင်ကားကလေး တစ်စီးသည် လေးညှို့မှ လွတ်လိုက်သောမြားကဲ့သို့ ပေကံခွင်း၍ အရှိန်ပြင်းပြင်းနှင့် လှည်းတန်းမှတ်တိုင်အနီးသို့ ရောက်သောအခါ အရှိန်ကို တစိတစိုက်လျှော့လိုက်ပြီး ပလက်ဖောင်းမီးအတွင် သားကောင်ချောင်း ညည် စွန်တစ်ကောင်ပမာ ညင်ညင်သာသာ၊ ရပ်လိုက်၏။

အသာအယာပွင့်လာသောတံ ခါးမှ အနက်ရောင်တိုက်ပုံအကိဉ္ဇာနှင့် ပန်ဂေါလုံချည်အဆင်လှလှ ကို စတိုင်ကျကျဝတ်ဆင်ထားပြီး ခေါင်းကိုသေ ဘဝံစွာ ဖိလိပ်ထားသည့် လူချည်သန့် လူကြိုးလူကောင်း တစ်ယောက် လက်ထဲတွင် နက်မှောင်တောက်ပြောင်သော သားရေအိတ်တစ်လုံးနှင့် ဆင်းလာသည်။

ဤဂိုသေသမားကြောင့် သာမန်မဟုတ်ဘဲ မငွေကြေးဖြူ ပုံပေသာ လုပ်ငန်းရှင်တင်ယောက် ပြစ်ကြောင်း သိသာယူသည်။

“ဈေးကွက်တစ်စောင်ပေါ်”

ပလက်ဖောင်းပေါ်မှ ကျွန်ုပ်တို့ရောင်းနေသော ဆယ်သုံးနှစ်အရွယ် မိန်းကလေးကို ခပ်ဆတ်ဆတ် ပြောလိုက်သည်။

အဲဒီနောက်နှစ်နှစ်ဖတ်ဖတ် မိန်းကလေး လှမ်းပေးသောကျွန်ုပ်တို့ကို လှမ်းလှလိုက်၏။ ထို့နောက် စိတ်ထောင့်တစ်နေရာတွင် အသေအချာသိမ်းထားသော ၂၀၀/-တန် အနှမ်း အစုတ်ကို အသာအယာ ထုတ်ယူပြီး မိန်းကလေးကို ပေးလိုက်သည်။

အစုတ်မှန်းသိလျက်နှင့် မိန်းကလေးက အပြုံးမပျက်။ ဘာမှမဖြစ်သလိုပုံစံဖြင့် သူ့ဗန်းထဲတွင် ထည့် ထားလိုက်၏။ လူကြီးမင်း စိတ်သက်သာရာရသွားသည်။ တော်ပါသေးရဲ့... ကောင်မလေးက ယူထားလိုက် ပေလို့၊ ကောင်မလေး ပြန်အမ်းမည်အကြံကို အသာငြိမ်ပြီး စောင့်နေလိုက်သည်။

မိန်းကလေးက ၂၀/-တန် အသစ်တစ်ရွက်ကို ဈေးထုတ်လိုက်သည်။ လူကြီးမင်း သဘောတွေ သွားပြီ၊ ပြီးတော့ နောက်ထပ် ၁၀/-တန် အသစ်တစ်ရွက်၊ အားလုံးပေါင်း သုံးဆယ်ကျပ်တိတိကို လူကြီးမင်းအား လှမ်းပေးလိုက်ရင်း...

“အစုတ်ပေးတဲ့သူကို သမီးကဘယ်တော့မှ အစုတ်ပြန်မပေးဘူး ဦးရဲ့။

မမျှော်လင့်သောစကားက လူကြီးမင်းအချို့ကို ထိသွားပြီ။ ဘာပြန်ပြောရမှန်းမသိတော့၊ ဈေး သီးဈေးပေါက်ဖျားထွက်လာသည်။ သုတ်ခြေတင်၍ ကားထဲသို့ ပြေးဝင်လိုက်၏။ တံခါးကို ဆောင့်ပိတ် လိုက်သည်။ တံခါးလုံသော်လည်း သူ့စိတ်တမလုံတော့၊ ကမန်းကတန်းစက်နှိုးပြီး မောင်းထွက်လိုက်သည်။ သို့သော်... ကလေးမလေး၏ စကားသံများက သူ့ကို ခြောက်လှန့်နေဆဲ...။

(The light of English 2003 Dec. တွင် ရေးခဲ့သော တစ်မျက်နှာဝတ္ထု)

၏... ရေးဖယ်။

■ အဆင့်အတန်း

Class

- ဖျော့တော့တော့ မနက်ခင်းနေရောင်ခြည်အောက်တွင် နောက်ဆုံးပေါ် ဇာတ်ကောင်က ကားကလေး တစ်စီးသည် လေးညှို့မှလွတ်လိတ်သောမြှားကဲ့သို့၊ လေကိုခွင်း၍ အမြန်ပြင်းပြင်းနှင့်ပြေးနေသည်။
Splitting the wind, like an arrow coming hurtling from a bow, a small pale blue car

of latest model was running with a quick burst of speed in the faint glow of the morning.

စာကြောင်းရှည်တော့ modifiers တွေများနေတယ်၊ adverb phrases of manner သုံးခုကို ထုတ်ပြပေးထားတယ်။ နောက်ဆုံးနှစ်ခုက place and time ဆိုတာတော့သိမှာပေါ့။

ရှေ့ဆုံးက phrases တွေကိုပေါ်လွင်စေချင်လို့ ရှေ့မှာထားတာ၊ နောက်မှာရှိတဲ့ သူ့ရဲ့ပုံမှန်နေရာကို ပြန်ထားလို့ရတယ်။ ဒီလို-

Splitting the wind, a small pale blue car of latest model was running with a quick burst of speed, like an arrow coming hurtling from a bow, in the faint glow of the morning.

ရှေ့ဆုံးက splitting the wind တိုလဲ ဒီနေရာကို (နောက်)ကို ပိုလို့ရသေးတယ်။ တစ်ခုတော့ သတိထားရမယ်။ ဒီလောက်များတဲ့ modifiers တွေအတုန်လုံးကို နောက်မှာထားလို့မတောင်းဘူး။

- လှည်းတန်းမှတ်တိုင်အနီးသို့ရောက်သောအခါ အနှိန်ကိုတစ်အိလျှော့ချလိုက်ပြီး ပလတ်ပေါင်းသေးတွင် သားတောင်ချောင်းသည့်စွန့်တစ်ကောင်မမာ ညင်ညင်သာသာရပ်လိုက်၏။

Near Hledan bus stop, it slowed to a crawl and then came to a stop close to the pavement as gentle as a kite in search of its prey

ဒီမှာ ရှေ့ဆုံးမှာရှိတဲ့ Near Hledan bus stop (adverb phrase of place) က သူ့ရဲ့ပုံမှန်နေရာမဟုတ်ဘူး။ သူ့နေရာက နောက်ဆုံး (ပထမစာကြောင်းအဆုံး) မှာ၊ ခုတိယစာကြောင်းမှာရှိတဲ့ close to the pavement (adverb phrase of place) ကလဲ သူ့ရဲ့ ပုံမှန်နေရာမဟုတ်ဘူး။ စကားတိုနေလို့ရှေ့မှာ ထားတာ၊ သူတို့ နောက်ဆုံးပို့လိုက်လို့ရတယ်။ ကြည့်လိုက်-

It slowed to a crawl near Hledan bus stop and then came to a stop, as gentle as a kite in search of its prey, close to the pavement

သာမန်ကြည့်လိုက်ရင် ပလတ်ပေါင်းနားမှာ သားတောင်ချောင်းသလိုဖြစ်မလားလား။ အဲဒီလိုဖြစ်ရအောင် ကော်မာနဲ့ခွဲထည့်ထားတာ။ ကော်မာမပါရင် အဲဒီသဘောဖြစ်မှာပဲ၊ as gentle as a kite in search of its prey တို့နောက်ဆုံးပို့လိုက်ရင် ကော်မာမလိတော့ဘူး။

(စာရေးတဲ့အခါ modifier အထားအသိုမလွဲသို့လိုတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာမပြောနဲ့. မြန်မာလိုရေးတာမှာတောင် စာရေးဆရာကြီးတွေ၊ သတင်းစာဆရာကြီးတွေ. . . အထားအသိုမှားပြီး အဓိပ္ပာယ်လွဲသွားတာတွေဖြစ်တတ်တယ်။ သတိထားမတ်ကြည့်ရင်တွေ့လေ့မယ်။ မြစ်တတ်တဲ့သဘောတိုပြောတာ)

ခုရေးနေတဲ့စာကြောင်းမှာ crawl ကို အရမ်းနှေးတဲ့သဘောနဲ့သုံးထားတာ came to a stop မသုံးချင်ရင် made a stop သုံး။

- အသာအယာပွင့်လာသောတံခါးမှ အနက်ရောင်တိုက်ပုံအင်္ကျီနှင့် ဂန့်ဂေါလုံချည်အဆင်လှလှကို စတိုင်ကျကျ ဝတ်ဆင်ထားပြီး. . . ခေါင်းကိုးသေသပ်စွာဖိလိမ်းထားသည့် လူရည်သန့်လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်. . . လတ်ထဲတွင် နက်မှောင်တောက်ပြောင်သော သားရေဘိတ်တစ်လုံးနှင့် ဆင်းလာသည်။

From the window opening slowly a well-bred gentleman, with his hair neatly combed, smartly wearing a dark jacket and a Gantgaw longyi, got out with a brilliant dark wallet in his hand. (slowly opening window .....ဆိုလည်းရတယ်)

ဒီစာကြောင်းမှာ modifiers တွေများတယ်။ Subject နဲ့ verb ကို ရွှေ့ထုတ်ပေးထားတယ်။ အဲဒါတွေကလွဲရင်ကျန်တာတွေစားလုံး modifiers တွေဆိုတာတွေ့ရမယ်။

ထပ်ပြောရမယ်ဆိုရင်. . . ရွှေ့ဆုံးမှာရှိတဲ့ From the window opening slowly နဲ့. . . နောက်ဆုံးမှာ ရှိတဲ့ with a brilliant dark wallet in his hand နှစ်ခု (two phrases) ထာ verb (got out) ကို အထူးပြုတဲ့ adverb phrases ဖြစ်ပြီး. . . ကျန်တဲ့ participle phrases နှစ်ခုက subject ကို အထူးပြုတဲ့ adjective phrases ဆိုတာ မြင်အောင်ကြည့်။ မမြင်သေးရင် အကြိမ်ကြိမ်စစ်ပြီး စဉ်းစား။

ဒီ phrases တွေကို ဒီလိုနေရာရွှေ့လိုက်မယ်။

Smartly wearing a dark jacket and a Gantgaw longyi, a well-bred gentleman, with his hair neatly combed, got out with a brilliant dark wallet in his hand from the slowly opening window.

တချို့ phrases တွေကို နေရာရွှေ့ပေးလိုက်တာတွေ့ရမယ်။ ဟိုရွှေ့ ဒီရွှေ့ရတယ်ဆိုပေမဲ့ တကယ်ရေးတဲ့အခါ အကောင်းဆုံးပုံစံနဲ့ရေးမှာပေါ့။ ဒီမှာ adjective phrases တွေကို subject ရဲ့ ရွှေ့နဲ့ နောက်ကပ်ပေးထားတယ်။ နောက်ဆက်အဝေးကြီးမှာ သွားထားလို့မရဘူး။

- ဤပီသသမားကြောင့် သာမန်မဟုတ်ဘဲ ငွေကြေးကြွယ်ဝသော လုပ်ငန်းရှင်တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်းသိသာလှသည်။

These characteristics distinguished a rich business man from an ordinary one.

- “ဗျေ.တွက်တစ်စောင်ပေး”
“A copy of Market, please.”
- ပထက်ပေါင်းပေါ်မှ ကျာနယ်ရောင်းနေသော ဆယ်သုံးနှစ်ကရွယ်မိန်းကလေးကို လူကြီးမင်းက ခပ်ဆတ်ဆတ်ပြောလိုက်သည်။
The gentleman said abruptly to a 13-year-old girl selling journals on the pavement.
- ကပ်နောက် နှမ်းနှမ်းဖတ်ဖတ် မိန်းကလေးက လှမ်းပေးလိုက်သောကျာနယ်ကို လှမ်းယူလိုက်သည်။
Then, he took the journal handed by the poorly dressed girl.
- ဆိုသောကံ တိတ်ထောင့်တစ်နေရာတွင် စာသေစာဆွဲသိမ်းထားသော ၂၀၀/ တန်ကနှမ်းအစုတ်
ကိုကသာကသာထုတ်ယူပြီး မိန်းကလေးကိုပေးလိုက်သည်။
He then smoothly took out a worn-out 200-kyat note kept in a corner of his wallet and offered it to the girl.
မိကလေးရောင်းမှာ conjunction (and) ကိုဖြတ်... participle ပုံစံပြောင်းပြီးရေးလိုက်ရတယ်။
Smoothly taking out a worn-out 200-kyat note, kept in a corner of his wallet, he then offered it to the girl.
- အလေးမခန့် သိလျှက်နှင့် မိန်းကလေးကအပြုံးမပျက်... ဘာမှမဖြစ်သလိုပုံစံဖြင့် သူ့စန်းထဲ
ကျွတ်... ချစ်သွားလိုက်၏။
Although she knew it was a worn-out note, with a smile she put it in her tray as if nothing had happened to her.
“ဟ ခြောက်ရာ with a smile (adverb phrase) တစ်ခုပဲရှိတယ်။ သူက put ကို အထူးပြုထား၊ သူ့ရဲ့ ပုံမှန်နေရာကိုပို့ချင်ရင် object (it) ရဲ့ နောက်ကတပ်ထားလိုက်။”
- ပျော်ပေါင်းစိတ်သက်သာရာရသွားသည်။
The gentleman felt less anxious (or) felt less worried.
စိတ်သက်သာရာရတာကို... found so far as ဆိုလဲရတယ်။

- တော်ပါသေးရဲ့ . . . ကောင်မလေးကယူထားလိုက်ပေလို့၊
It was lucky for him (that) the girl kept it
that ခေါ်လဲရတယ်။
- ကောင်မလေးပြန်အမ်းမည်အကြွေကို အသံငြိမ်ပြီးစောင့်နေလိုက်သည်။
Keeping quiet he waited for the change from the girl
ခါ participle နဲ့ ရေးထားတာ၊ and နဲ့ဆက်ပြီး compound sentence ပုံစံရေးရင်ခိုလို
He was keeping quiet and waiting for the change from the girl
- မိန်းကလေးက ၂၀/-တန် အသစ်တစ်ရွက်ကို ရွေးထုတ်လိုက်သည်။
The girl picked out a new 20-kyat note.
- လူကြီးမင်း သဘောတွေ့သွားပြီ၊
He was pleased as Punch
(pleased as Punch . . . က idiom)
- ပြီးတော့ နောက်ထပ် ၁၀/- တန် အသစ်တစ်ရွက်၊ စုစုပေါင်းသုံးဆယ်ကျပ်တိတိကို လူကြီးမင်း
အား လှမ်းပေးလိုက်ရင်း . . .
Then another new 10-kyat note, altogether exactly 50 kyats She gave it to the
man and..
- အစုတ်ပေးသူကို သမီးက ဘယ်တော့မှ အစုတ်ပြန်မပေးဘူးဦးရဲ့။
"I never return the worn-out to a person who has offered me the worn-out Uncle"
(worn-out adjective) ကို the တွဲပေးလိုက်တော့ noun (ဖြစ်သွားတယ်)
- မမျှော်လင့်သောစကားက လူကြီးမင်းအနှိုက်ကိုထိသွားပြီ၊
The unexpected words caught the man's breath.
ဒီလိုမသုံးချင်ရင် took the man's breath away ဆိုလဲရတယ်။

- ဘာပြန်ပြောရမှန်းမသိတော့၊
Words failed him.
ဒါ special usage နော်၊ ကလေးလိုမတွေးနဲ့၊
- ချွေးသီးချွေးပေါက်များထွက်လာသည်၊
The cold sweat ran off.
ဝီနေရာမှာ ran off က ကွက်တိမ်း၊ မသိရင် dictionary မှာ ရှာကြည့်၊ ဝိမ်နေတယ်လို့ထင်ရတဲ့ usage အကုန်လုံးကို dictionary နဲ့ check လုပ်ကြည့်၊ စာတုပ်ပေါက်စနလေးနဲ့တော့စာလုပ်မလုပ်နဲ့ နော်၊ တိုယ်မတွေ့ဘူးရင်မှားတယ်ပြောတယ်တဲ့ ဟိုဆရာကြီးတစ်ယောက်လိုတော့ မဖြစ်စေနဲ့ . . .
- သုတ်ခြေတင်၍ ကားထဲသို့ ပြေးဝင်လိုက်၏၊
He hurried into the car. (or) In a hurry, he got in the car. (or)
He rushed into the car. (နောက်ထပ်အများကြီးရသေးတယ်၊)
- တံခါးကိုဆောင့်ပိတ်လိုက်သည်၊
He slammed the window.
- တံခါးလုံသော်လည်း သူစိတ်တမလုံတော့၊
Although the door was secure, he didn't feel secure.
- ကမန်းကတန်းစက်နှိုးပြီး မောင်းထွက်လိုက်သည်၊
He started the engine in a mad rush and drove out. (or)
Starting the engine in a mad rush, he drove out. (or)
In a mad rush, he started the engine and drove out.
- သို့သော် ကလေးလေး၏ စကားသံများက သူ့ကို ခြောက်လှန့်နေဆဲ . . .
However, the words of the girl were still haunting him.

၃- လူ

“တာနဲ့ဆွမ်းစားလာဝင့်ဝါတယ် ဘုရား”

ကျမ်းစာစာပေကို စိတ်ဝင်စားဖတ်နေသော ဆရာတော်ကြီးသည် ရွှေမှောက်ရောက်လာသော
ဒတာမကိုတချက်ကြည့်တော်မူလေသည်။

“ဘယ်နှစ်ပါးလဲ”

“ဝါးပါးပါဘုရား”

“ဆရာတော်ဘုရား၊ ဒံပေါက်ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပါသလား၊ ထောပတ်ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပါသလား ဘုရား”

“ဘုန်းကြီးတတော့ ရိုးရိုးဆွမ်းပါပဲ”

“တင်ပါ... ခနက်ပြန်နဲ့နက် ၄ နာရီမှာ ကြွခဲ့ပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ တက္ကသိုလ် လျှံခဲ့ပါစေ
ဘုရား”

“အေးအေး တောင်းပြီ”

ဆရာတော်က အိမ်လိပ်စာထိုမေး၍ နေ့မှတ်ထားလိုက်သည်။

“စာဖွင့်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ကို လိုအပ်တဲ့ စိုးခွက်ပန်းကန်ငှားခွင့်ပြုပါဘုရား”

“မောင်ဆင်ခေါက် သူတို့လိုအပ်တဲ့ ဝစ္စည်းတွေပေးလိုက်ပါ”

ဆင်ခေါက် ထုတ်ပေးသောစိုးခွက် ပန်းကန်နှင့် တော်စောကြီးများကို တက္ကသိုလ်တင်၍ သူတို့ပြန်
သွားကြသည်။

x x x x

နောက်နေ့နံနက် စောစောတွင် ကပ္ပိယကြီးဦးစိန်မောင်နှင့်ကတူ ဆင်ပေါက်သည် ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ကျန်ရှိသူမျှ ဆွမ်းပွဲလေးကို အာရုဏ်ဆွမ်းအတွက် ပျာယိပျာယာ ပြင်ရရှာ၏။

“ဘယ်လို ဖြစ်လာကြတာလဲ”

ကပ္ပိယကြီးက ဆင်ပေါက်ကို မေးသည်။

“ဒီနေ့ အဲဒီသမီးမှာ တစ်အိမ်မှ ဆွမ်းစားဝင့်တဲ့အိမ်မရှိဘူး၊ ရှာလိုက်ရတာ ဘုန်းကြီးတွေ မတ်မတ်ကိုမောလို့၊ ဆရာတော် ကိုလိမ့်သွားကြတာ”

“ဖြစ်မှဖြစ်ရလေတာ”

(မြသိန်းတန် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ဖြစ်ရပ်မှန်)

အင်္ဂလိပ်လိုရေးမယ်

▪ လူ၊

A cheat

▪ “အာရုံဆွမ်းစားပင့်ပါတယ်ဗျား”

“I'd like to invite you for the dawn meal”

အာရုံဆွမ်းကို aryan son ဆိုပြီးသုံးကြတာလဲရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးတစ်ယောက် နားလည်ဘို့ခက်မယ်။ အာရုံဆွမ်းအတွက် တိုက်ရိုက်ကောလုံးမရှိလို့ dawn meal ဆိုရင် သူတို့ချက်ချင်းနားလည်တယ်။

တချို့ဆရာကြီးတွေက အင်္ဂလိပ်အသုံးနှုံးမဟုတ်ရင် မသုံးရဘူး။ အဆင့်အတန်းမရှိဘူးဆိုပြီး ပြောတာကြားဘူးပါတယ်။ ဒါတစ်ဖက်စွန်းရောက်နေတာပါ။ တိုက်ရိုက်ကောလုံးမရှိရင် ရှိတဲ့ စကားလုံးနဲ့လှည့်သုံးလို့ရပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ယောက်က ချက်ချင်းနားလည်တယ်ဆိုရင် အဲဒါမှန်နေပြီ။ သူနားမလည်ဘူးဆိုရင်တော့ . . . မှားနေပြီပေါ့။ ဖန်တီးသုံးစရာစကားလုံးမရှိဘူးဆိုရင်တော့ တိုက်ရိုက်သာသုံးလိုက်။ ဥပမာ မုန့်ယင်းခါးဆိုရင် “muhunga” တိုက်ရိုက်ပေါင်း၊ ပြီးမှဘယ်လိုဘယ်ပုံဆိုတာတိုက်ဆင့်ရှင်းပြ။ ရှိတဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့ ကြံမန်ပြီးသုံးလိုက်ရင် ကြာဆံတို့ခေါက်ဆွဲတို့နဲ့ ရောသွားလေ့မယ်။

- ကျမ်းစာအုပ်ကြီးကို စိတ်ဝင်တစားဖတ်နေသော ဆရာတော်ကြီးသည် ရွှေမှောက်သို့ရောက်နေသော ဒတာမကို တချက်ကြည့်တော်မူလိုက်သည်။

The Sayadaw, who was reading the scriptures with keen interest, cast a glance at the donor before him. (or)

Reading the scriptures with keen interest, the Sayadaw took a glance at the donor in front of him.

စိန်စင်ကြွင်းမှာ participle & relative clause ပုံစံတွေပဲတူတယ်။ နှစ်ခုလုံးက noun (subject) တို့ အထူးပြုတယ်။

-cast a glance; took a glance; had a glance တူတူပဲနော်။ donor က male or female နှစ်မျိုးလုံးရတယ်။

- “တယ်နှစ်ပါးလဲ”

“How many monks?”

- “ငါးပါးပါအုရား”

“Five”

- ဆရာတော်ဘုရား... ခံပေါက်ဆွမ်းဘုန်းပေးပါသလား။ ထောပတ်ဆွမ်းပေးပါသလားဘုရား။
“Would you like *danpauk* (pīlau) or butter rice?”

- ဘုန်းကြီးကတော့ နှိုးမှီးဆွမ်းပဲ။

“For me, just ordinary.”

ဆွမ်းတို့ alms food ဆိုရင်ရတယ်။

- မနက်ခင်း နံနက် (၄)နာရီမှာ ကြွပါအုရား။ တပည့်ထော်တို့ တက္ကသိုလ် လျှောက်ပါမယ်”

“Could you kindly come to us at 4 a.m tomorrow?

We're going to offer the taxi fare.”

စိလိုနေရာမှနှိုးမှာ kindly သုံးစာသိပ်ပြီးယဉ်ကျေးတယ်။

- “အေးအေး... ကောင်းပြီ”

“Yes, very well.”

- ဆရာတော်က ဗိုလ်လိပ်စာကို မေး၍ရေးမှတ်ထားလိုက်သည်။

Sayadaw asked the address and noted it down

made a note ဆိုလေရတယ်။

- တပည့်တော်တို့ကို လိုအပ်တဲ့ အိုးခွက်ပန်းတန်ခူးခွင့်ပြုပါဘုရား။

“May we borrow some necessary pots, plates and dishes?”

- “မောင်ဆင်ပေါက် ဆူတို့လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေပေးလိုက်ပါ”

“Maung Sin Pauk, gave them what they need ”

- ဆင်ပေါက်ထုတ်ပေးသော အိုးခွက်၊ ပန်းတန်နှင့်ကော်လောကြီးများကို တက္ကဆီနှင့်တင်၍ သူတို့မြန်သွားကြသည်။

They took a taxi home carrying the pots, plates, dishes and carpets given by Sin Pauk

နောက်မှာပြထားပေးတာက participle clause ဖြစ်ပြီး သူတို့ took ကိုအထူးပြုတယ်။ နောက်တစ်မျိုး

They went back by a taxi carrying the pots, plates, dishes and carpets given by Sin Pauk

သိပ်တော့မကွာပါဘူး။

x x x x x

- နောက်နေ့ နံနက်စောစောတွင် ဆင်ပေါက်သည် ကပ္ပိယကြီး ဦးစိန်မောင်နှင့်အတူ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ကျန်ရှိသမျှ ဆွမ်းပွဲလေးကို အာရုဏ်ဆွမ်းအတွက် ဖာယိဖာယာပြင်ဆင်ရရှာ၏။

The next day, in the early morning, Sin Pauk together with lay attendant U Sein Maung had to prepare in a hurry for the dawn meal with the leftover rice and curry

On the early morning of the next day... ဆိုလဲရတယ်။ ဒီလိုရေးရင် on သုံးမှရတယ်။ နောက်မှာ day ပါနေလို့-

- "ဘယ်လိုဖြစ်လာကြတာလဲ" ကပ္ပိယကြီးက ဆင်ပေါက်ကိုမေးသည်။

"What happened?" (or)

"What's up?" The lay attendant asked Sin Pauk.

- "ဒီနေ့ အဲဒီလမ်းမှာ တစ်အိမ်မှဆွမ်းပင့်တဲ့ထိမ်မရှိဘူး"

"Today, in that street, there was no house that had invited the monks for the dawn meal"

- in that street ကို house မဲ့ နောက်မှာထားလဲရတယ်။

- ရွာလိုက်ရတာ. . . ဘုန်းကြီးတွေစတ်စတ်ကိုမောလို့၊

The monks got tired looking for that house.

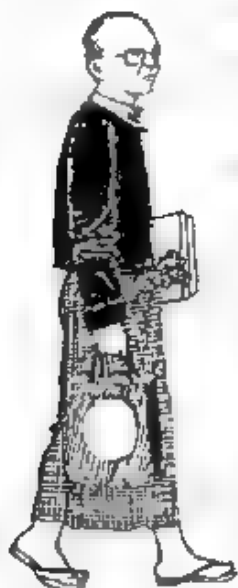
- ဆရာတော်ကို လိမ်သွားကြတာ၊

Sayadaw was cheated.

- ပြစ်မှပြစ်ရလေကွာ၊

What a terrible trick!

(English for learners ထုတ်ဝေခဲ့စဉ်က ၁၉၉၉ မေလထုတ်အမှတ် (၆)မှ သင်္ချာအောင်သင်းရေးပေးသော တစ်မျက်နှာဝတ္ထုကို အာသာပြန်ဆိုပါသည်။

၄- ဆရာ

အေးစက်သော အမှောင်ထုက လောကကြီးတစ်ခုလုံးကို လွှမ်းမိုးထားသည်။ ကောင်းကင်တွင် မိုးသားများတလိမ့်လိမ့် နွေလျားနေ၏။ တခါတရံ... မိုးအေးများကြားတွင် သနားစရာကြည့်ကလေး များမှိတ်ထုတ်ခတ်နေသည်။

ည (၁၀)နာရီသာရှိသေးသော်လည်း... ရာသီဥတုကြောင့် ရန်ကုန်မြို့ကြီး စောစောစီးစီးအိပ် မောကျနေသည်။ ဆရာဦးကိုကိုသည် အိတ်တစ်လုံးဆွဲပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တောင်ချောမှတ်တိုင်တွင် ဘတ်(စ်)ကား စောင့်နေသည်မှာ အတော်ကြာနေပြီ။ ဘတ်(စ်)ကားအရိပ်အယောင်ကိုပင် မတွေ့ရသေး။ မှတ်တိုင် တွင် မည်သူမျှမရှိတော့။ သူတစ်ယောက်တည်း။

ယနေ့ အိပ်ပြန်နောက်ကျသည်။ ပုံမှန်ဆိုရင် ဒီအချိန်ကားရှိသေးသည်။ ဒီနေ့ကျမှ... နောက် ဆုံး... လမ်းလျှောက်ပြန်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သို့သော် လူသူကင်းမဲ့သော ညအမှောင်၌ ပုဂ္ဂိုလ် တောင်မှ သာကေတသို့ တစ်ယောက်တည်းလမ်းလျှောက်ရန်ကိစ္စမှာ ထင်သလောက်မလွယ်။ သာကေ တတံတားကို ဖြတ်ရမည်။ တံတားအနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် လူနေအိမ်လုံးဝမရှိ။ သို့သော် သူ့အတွက် ရွေးစရာလမ်းမရှိတော့။

ခပ်သွက်သွက်လျှောက်လာခဲ့သည်။ ၁၀ မိနစ်ခန့်အကြာ တံတားတန်းသို့ ရောက်လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် လူတစ်ယောက် ရုတ်တရက်ပေါ်ထွက်လာပြီး စေးစက်စက် ခါးသွားက သူ၏ နံကြားသို့ ရောက်လာသည်။

"မလွှပ်နဲ့၊ ခါးကသွေးဆာနေတယ်၊ ပေး... ဘိတ်"

ဦးကိုကိုသည် ရုတ်တရက်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နှင့် ကြည့်လိုက်သည်။

"ဟာ... ဆရာ..."

ထိုသူ၏အသံကြောင့် ဦးကိုကိုမှင်တက်မိသွားသည်။

"ဆရာ မှန်းမသိလိုက်တာခွင့်လွှတ်ပါဆရာ"

တစ်ချိန်တည်း ဆရာမှန်းမသိလိုက်သောကြောင့် ခါးသမားက သူ၏ခါးကိုပြန်သိမ်းရင်း တောင်းပန်သည်။

ထိုသူသည်တစ်ချိန်က တပည့်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည်ဟု ဦးကိုကို သဘောပေါက်လိုက်သည်။ သို့သော် နှစ်ပေါင်းကြာခဲ့သည့်အတွက် မည်သူမည်ဝါမှန်း မမှတ်မိတော့။

"ဒီနေရာက အန္တရာယ်များတယ်ဆရာ၊ ကျွန်တော်လိုက်ဖို့ဝေးပါရစေ... လာဆရာ"

(မြင်ရပ်မှန်ကို နာမည်ပြောင်းလဲထားပါသည်။)

၈... ရေးဖြည့်ရအောင်

- ဆရာ

A teacher

- စေးစက်သော အမှောင်ထုက လောကကြီးတစ်ခုလုံးကို လွှမ်းခြုံထားသည်။

All the world was wrapped in cold complete darkness.

Wrapped မသုံးချင်ရင် spread over, enveloped . . . သုံးလိုရတယ်။

- ကောင်းကင်တွင် မိုးသားများ တလိမ့်လိမ့်ရွေလျားနေ၏။

Clouds were running across the sky (or) In the sky clouds were rolling

စီနေရာမှာ မိုးသားတွေက ဘောလုံးလိမ့်သလိုလိမ့်တာမဟုတ်ဘူး၊ တရွေရွေတစိတစိ (smoothly and steadily) ရွေ့လျားတာကို roll နဲ့သုံးလိုရတယ်။

- တခါတရံ မိုးသားများကြားတွင် ဆန်းစရာကြွယ်ကလေးများ မှိတ်တုတ်ခတ်နေကြသည်။
 Sometimes, *in the sky*, poor little stars were twinkling among the clouds.
in the sky (adverb phrase of place) ကို ပုံမှန်နေရာဖြစ်တဲ့ နောက်ဆုံးမှာထားနိုင်တယ်။
 နေ့ဆုံးမှာထားလို့ရတယ်။
 ... poor little stars *in the sky* လို့ရေးလိုက်ရင်လဲရတယ်။ ဝါပေမဲ့ *in the sky* ဟာ
 stars နဲ့ပဲဆိုင်တော့တယ်။ တခြားဟာတွေနဲ့ လုံးဝမဆိုင်တော့ဘူး။ မြင်စောင်ကြည့်။
 ပဋ္ဌင်းရင်စာ လှမ်းရေးလိုက်။ စုန်းနဲ့ဆိုရင် ပြောလို့သိပ်မကောင်းဘူး။
- ည (၁၀)နာရီသာရှိသေးသော်လည်း... ရာသီဥတုကြောင့် ရန်ကုန်မြို့ကြီး စောစောစီးစီး
 အိပ်မောကျနေသည်။
 It was only 10 p.m. But the city of Yangon was *falling asleep* early due to the
 bad weather.
 ဒါမျိုးအရင်တုန်းကပဲရေးခဲ့တယ်။ ရန်ကုန်မြို့ကြီးအိပ်မောကျနေတာကို တိုက်ရိုက်
 ရေးတာ၊ ထင်ချိုဆရာကြီးတွေက ဒါပြန်မလို့တွေးပြီးရေးတာ၊ အင်္ဂလိပ်စာသုံးမဟုတ်ဘူးလို့
 ပြောကြတယ်။ အမှန်တော့ မတွေ့ဘူးလို့ပြောတာ။ Dictionary မှာ မပါပေမဲ့ love song,
 love story တွေမှာရှိပါတယ်။ ကိုယ်မသိတိုင်းမှားတယ်ပြောလို့ ဘယ်ရမလဲ။
 • due to the bad weather (adverb phrase of reason) ကို ဖော်စာနှစ်ခုနဲ့ the city of
 Yangon ချော့ထားနိုင်တယ်။
- ဦးကိုကိုသည် ဇိတ်တစ်လုံးဆွဲပြီး ပုဇွန်တောင်ဈေး မှတ်တိုင်းတွင် ဘတ်(စ်)ကားစောင့်နေ
 သည်မှာ အတော်ဝင်ကြာနေပြီ။
 With a bag in his hand, U Ko Ko had been waiting for a bus at the Pazundaung
 Market bus stop for a long time
 ဒီမှာ with a bag in his hand (adverb phrase of manner) တ သူ့ရဲ့ပုံမှန်နေရာ
 မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကို နောက်ပို့လိုက်ရင် ဒီလိုဖြစ်လာမယ်။

U Ko Ko had been waiting for a bus *with a bag in his hand* at the Pazundaung Market bus stop for a long time.

နောက်မှာမှီတဲ့ adverb phrase of time, manner တွေကိုလဲ ရှေ့ဆုံးမှာ ထားလို့ရတယ်။

ဒီလို

At the Pazundaung Market bus stop, U Ko Ko .....(or)
For a long time, U Ko Ko ...

နောက်ပိုင်းတစ်မျိုး ရေးလို့ရသေးတယ်။

- It had been a long time since U Ko Ko started waiting for a bus with a bag in his hand at the Pazundaung Market bus stop.
- တတ်(စ်)တားအရိပ်အယောင်တို့မျှ မတွေ့ရသေး။
There was not a hint of a bus yet. (or) He found no sign of a bus.
- မှတ်တိုင်တွင် မည်သူမျှမရှိတော့။ သူတစ်ယောက်တည်း။
There was no one else at the bus stop. He was all alone.
all နဲ့ တွဲလိုက်တော့ alone တ ပိုပြီးလေးနက်သွားတယ်။
- ထနေအိပ်ပြန်နောက်ကျသည်။
Today he was late going home. (or) It was late for him to go home today.
- ပုံမှန်ဆိုရင် ဝိစာချိန်တားရှိသေးသည်။ ဝိနွေကျမှ...။
Normally buses were available this time. Today only.. ...

- နောက်ဆုံး... လမ်းလျှောက်ပြန်ရန်ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။
He eventually made a decision to walk home.
(make a decision = take a decision, come to a decision)
ဒီလိုမသုံးဘဲ verb လိုသုံးချင်ရင် decide သုံးပေါ့၊ ဂါတတော့ လွယ်လွန်းတယ်။
- သို့သော်လူတူကင်းခဲ့သော ညအမှောင်၌ ပုခွန်တောင်မှသာကတသို့ တစ်ယောက်တည်းလမ်း
လျှောက်ပြန်ရန်ကိစ္စမှာ ထင်သလောက်မလွယ်။
However, it was not easy as he had thought to walk alone from Pazundaung to
Tharkayta in total darkness on the empty street.
- သာကေတတ်တားကို ဖြတ်ရမည်။
He had to cross Thakayta bridge.
ဖြတ်တော်တာကို go across, walk across, walk past ဆိုတာတွေကိုလဲ သုံးလို့ရတယ်။
- တံတားအနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် လူနေထိမ်လုံးဝမရှိ။
There were no houses near the bridge.
- သို့သော် သူ့အတွက်ရွေးချေရာလမ်းမရှိတော့။
He, however, had no other way to choose from.
- ခပ်သွက်သွက်လျှောက်လာခဲ့သည်။ ၁၀ မိနစ်ခန့်အကြာတံတားအနီးသို့ရောက်လာသည်။
He walked fast. After about ten minutes, he was near the bridge.
After about ten minutes (adverb phrase to time) ကို နောက်ပိုလိုရတယ်။
- ထိုအချိန်တွင် လူတစ်ယောက် ရွတ်တရုတ် ပေါ်ထွက်လာပြီး အေးစက်စက်ခါးသားကသုဇာ
နံကြားသို့ ရောက်လာသည်။

Meanwhile, all of a sudden, *appeared a man* and a cold knife-blade touched his ribs.

ဒီမှာ ပြောရတာပဲပေါ့။ . . appeared a man သုံးလိုက်တာက verb ကိုလေးနက်စေချင်လို့ inversion ပဲပေါ့။ ဒီလိုမျိုး noun ကို နောက်မှာထားပြီးသုံးတဲ့ inversion ပုံစံတွေအများကြီးရှိသေးတယ်။ ပြောပြချင်ပေမဲ့ ဒီတစ်ဖုတ်ထဲမှာ အကုန်လုံးထည့်ပေးဘို့မလွယ်ဘူးလေ. . .

- all of a sudden ကို တလေးလိုရေးချင်ရင် suddenly သုံး။

- "မလှုပ်နဲ့၊ ဓါးတသွေးဆာနေတယ်။ ပေး. . . တိတ်"

"Don't make a move! This knife is thirsty for blood. Give me...your bag,"

တလေးလိုရေးချင်ရင် Don't move ဆိုလဲရပါတယ်။

- ဦးကိုကိုသည် ရုတ်တရက်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နှင့် ကြည့်လိုက်သည်။

U Ko Ko took a look at him *frightened by the sudden attack*.

နောက်မှာရှိတဲ့ adverb phrase ကို ရွှေ့ဆုံးမှာထားလို့ရတယ်။

- "ဟာ. . . ဆရာ. . ."

ထိုသုတ်အသံကြောင့် ဦးကိုကိုမှင်တက်မိသွားသည်။

"Ah...teacher!"

On account of his voice, U Ko Ko was in a daze.

(in a daze က idiom)

- "ဆရာမှန်းမသိလိုက်တာခွင့်လွှတ်ပါဆရာ"

"Forgive me for not recognizing you."

- တစ်ချိန်က သူ၏ ဆရာမှန်းသိလိုက်သောကြောင့်. . . ဝါသမားက သူ၏ ခါးကိုပြန်သိမ်းရင်း တောင်းပန်သည်။

The man with the dagger made an apology *holding back his dagger* as he realized it was his teacher. (or)

Holding back his dagger, the man with the dagger made an apology as he realized it was his teacher

ခုပြထားတဲ့ phrase က adverb phrase ပဲ၊ ဘယ်နေရာမှာပဲထားထား. . . verb တို့ပဲ တထူးပြုတယ်။
- ထိုသူသည် တစ်ချိန်က တပည့်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည်ဟု ဦးကိုကိုဆဘောပေါက်လိုက်သည်။

U Ko Ko was struck by the sudden realization that it was his old student.

လူတို့လဲ it သုံးလို့ရတယ်။ တီဇွန်ကိုလဲ he, she သုံးလို့ရတယ်။

ဒါကို လွယ်လွယ်နေချင်ရင် ဒီလို-

U Ko Ko realized that it was his old student.
- သို့သော် ခုခေါင်းကြာခဲ့သည့်တတွတ် မည်သူမည်ဝါမှန်းမမှတ်မိတော့။

He, however, could not identify him since several years had passed.

..... since it was years ago ဆိုလဲရတယ်။ identify မသုံးချင်လို့ လွယ်လွယ်သုံးချင်ရင် recognize သုံးပေါ့။

ဒီပုံစံနေလို့ရတယ်။

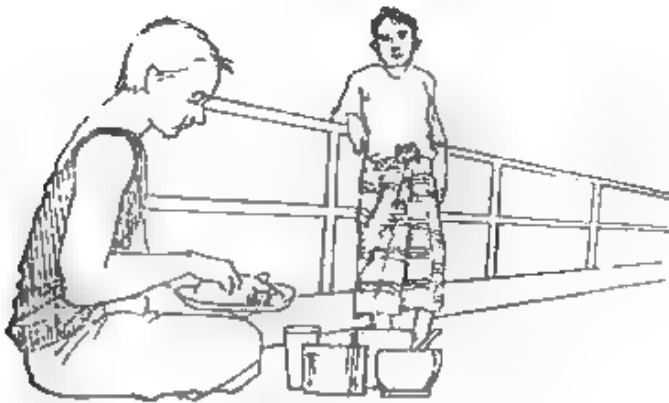
However, it was beyond all recognition as it was years ago.

(beyond all recognition က idiom)

"စိန်နရာက စန္ဒရယ်များတယ်ဆရာ၊ တွန်တော်လိုက်ပို့ပေးပါရအေး၊ လာ. . . ဆရာ"

"It's dangerous here. Let me go with you. Come on, Teacher."

လိုက်ပို့တာကို take or get သုံးလို့ရတယ်။

၅. စာမေးပွဲ

အညာသားတဲ့၊ လူတိုင်းက ဒီလိုပဲခေါ်ကြတယ်။ သူ့နာမည်ရင်းတော့မဟုတ်ဘူး၊ ကြာလာတော့ သူ့နာမည်ရင်းပါ ပောက်သွားတယ်။ အညာရွာကလေးတစ်ရွာမှာ သူ့ကိုမွေးတာ။ ဟိုမှာကလုပ်အကိုင် ရွာပေးတော့ ရန်ကုန်မှာလာပြီး လုပ်စားရတာပေါ့။ အတော်ကြာနေပြီ။

ရန်ကုန်ကနေ ဘိုကလေး၊ ကျွဲကလေး၊ ပြောင်းပြ၊ ပုသိမ်မြို့တွေကို ပြေးဆွဲနေတဲ့ သင်္ဘောကလေး တစ်စီးမှာ အညာသားက အလုပ်သမား၊ ရက်ရော၊ သင်္ဘောတောင်။ စိတ်ထားဖြူ ကူညီတတ်တယ်။

အလုပ်လုပ်တာကြာလာတော့ ဒီလမ်းမှာမသိသူမရှိ၊ လူတိုင်းက သူ့ကို ခင်ခင်မင်မင်ရင်းရင်း နီးနီးဆက်ဆံကြတယ်။

တစ်နေ့ . . . ၊ အဲဒီနေ့က သူ့အတွက် အရေးကြီးတဲ့နေ့၊ ကိလိသိပ်ကမ်းမှာရှိတဲ့ သူတို့သင်္ဘော ပေါ်မှာ နေ့လည်စာစားနေတယ်။ နေ့လည်စာကို နောက်ကျမှစားရတာ၊ ဗွန်းတောင်လွဲနေပြီ။ အလုပ်၍ နေလို့။

မော်ကြည့်မိလိုက်တဲ့အချိန်မှာ တွေ့လိုက်ရတာက မတ်တတ်ရပ်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်၊ သူထမင်း
စားတာကို စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်နေတာ၊ သပ်သပ်ယပ်ယပ်တော့မဟုတ်ဘူး၊ လွယ်တိတ်တစ်လုံးနဲ့၊
သူတို့မျက်လုံးခြင်း ဆုံမိကြတယ်။

“ထမင်းစားပါလားဗျာ”

အညာသားက ထုံးစံအတိုင်း ခေါ်လိုက်တယ်။ ဂတ်ကျေတန်းကျေမဟုတ်ဘူး။ တကယ်စေတ
နာနဲ့၊

ဟိုလူကလဲ ပြုံးပြုံးနဲ့ အနားတပ်လာတယ်။

“အေးဗျာ၊ ကျေးဇူးပဲ။ ဝီမနက်တာမှ စားရသေးဘူး။ ဘိုင်ပြတ်နေလို့ဗျ”

“ထိုင်ဗျာ၊ ဧရာ ဝီမှာ လတ်ဆေး၊ ကျွန်တော်တ ဘာကယ်ကျွေးတာဗျ”

အဲဒီနောက် တစ်ပတ်လောက်အကြာမှာ အညာသားတို့ သင်္ဘောပုသိမ်တို့ ရောက်လာတယ်။
မိတ်ဆွေတစ်ဦးကပေးလိုက်တဲ့ ပစ္စည်းတချို့ကို အညာသားယူလာခဲ့တယ်။ ပုသိမ်ဆရာ အတတ်
သင်ကျောင်းမှာ ဓာတ်နေတဲ့ အဲဒီမိတ်ဆွေရဲ့ အမီးလေးအတွက်တဲ့။

ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းကို လမ်းလျှောက်ပြီး ဝင်သွားရတယ်။ မိုးချုပ်နေပြီ။ အလင်းရောင်
ကမျော့တော့တော့။ ပစ္စည်းတွေကမ်းကတန်းပေးပြီး သုတ်ချေတင်လာခဲ့တယ်။

ဝီအချိန်မှာ... အမှတ်မထင်... တုတ်တစ်ချောင်းခေါင်းပေါ်ကို အချိန်ပြင်းပြင်းနဲ့ ပြေးဆင်း
လာတယ်။ လျှပ်တစ်ပြက် ရောင်နိုင်လိုက်လို့ တော်သေးတာပေါ့။ ဟိုလူက နောက်တစ်ကြိမ်ရိုက်မလို့
တုတ်ကိုမြှောက်လိုက်တဲ့အခါ... အညာသားနဲ့ အကြည့်ချင်းဆုံမိကြတယ်။

“ဟာ... အညာသား...”

ဟိုလူက လွှတ်စနဲ့ ပြောလိုက်ပြီး တုတ်ကိုပစ်ချလိုက်တယ်။

“ခင်ဗျားက ငိုက်စိုက်ငိုက်စိုက်လျှောက်နေတော့... ကျွန်တော်ဘယ်မှတ်မိနိုင်ပါ့မလဲ။ ခွင့်လွှတ်
ပါဗျာ။ ခင်ဗျားကျွေးလိုက်တဲ့ ထမင်းတစ်နပ်တို့ ကျွန်တော်ဘယ်တော့မှ မမေ့ပါဘူး။”

သင်္ဘောပေါ်မှာ အညာသားကျွေးလိုက်တဲ့ ထမင်းကိုအားရပေးစားခဲ့တဲ့ လူယက်သူက တောင်း
ပန်တယ်။

ထမင်းတစ်နပ်က အညာသားရဲ့ အသက်တိုက်ကယ်လိုက်တာ။

(ကြာခဲ့ပြီဖြစ်သော ဖြစ်ရပ်မှန်တစ်ခုကို မှတ်မိသလောက် တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။)

ဇယားမေးခွန်း

- တမင်းတစ်နပ်
A lunch. (A meal)

- အညာသားတဲ့၊
He was known as up-country man (*Anyatha*)

- လူတိုင်းက ခီလိပဲ ခေါ်ကြတယ်။
Everybody called him this name.

- သူ့အမည်ရင်းတော့မဟုတ်ဘူး။
It was not his real name.

- ကြာလာတော့ သူ့အမည်ရင်းပါ မျောက်သွားတယ်။
After time had passed, his real name was forgotten.(or)
Later no one was aware of his real name.

- အညာရွာကလေးတစ်ရွာမှာ သူ့တို့မွေးတာ။
He was born in a small village in Upper Myanmar.

- ဟိုမှာ အလုပ်အကိုင်ရွာမပါတော့ ရန်ကုန်မှာသာပြီး လုပ်စားရတာပေါ့။
Since it was hard to get a job there, he had to move to Yangon for a living.

- အတော်ကြာနေပြီ။
He lived there for years.
(for ages ဆိုလဲရတယ်)

- ရန်ကုန်ကနေ ဘိုကလေး၊ ကျိုက်လတ်၊ မြောင်းမြ၊ ပုသိမ်မြို့တွေကို ပြေးဆွဲနေတဲ့ သင်္ဘောကလေး တစ်စီးစာပေါ်မှာ စာညာသားက စာလုပ်သမား။
He was a worker in a boat travelling from Yangon to Bogale, Kyaiklatt, Myangmya and Patheingyi.
ဒီနေရာမှာ boat သုံးလို့ရတယ်၊ travelling ခသုံးချင်ရင် sailing သုံးပေါ့။
- ရက်ရော၊ သဘောတောင်း၊ စိတ်ထားဖြူ ကူညီတတ်တယ်။
He was generous, good-natured, pure in heart and helpful.
- စာလုပ်လုပ်တာကြာလာတော့ ဒီလမ်းမှာမသိတဲ့သူမရှိ၊
Along the journey, everybody knew him as he had been working a long time.
along the journey (or) on that route ကို everybody နောက်ပို့ချင်လဲရတယ်။
- လူတိုင်းက သူ့ကိုခင်ခင်မင်မင်ရင်းရင်းနှီးဆတ်ဆတ်ကြတယ်။
Everybody was very friendly to him.
- တစ်နေ့ . . . . . အဲဒီနေ့က သူ့စာတွတ်သိပ်စာရေကြီးတဲ့နေ့။
One day It was a significant day for him.
- ကိလီဆိပ်ကမ်းမှာရှိတဲ့သူတို့ သင်္ဘောပေါ်မှာနေလည်စားစားနေတယ်။
He was having lunch in his boat at Keighley Jetty
- နေ့လည်စာကို နောက်ကျမှစားရတာ။
Lunch was late. (or) He had lunch late.
ဝထာ late က adjective၊ ခုတိယ late က adverb.

- မွန်းတောင်လွဲနေပြီ။
It was in fact the afternoon.
- တလုပ်ချုပ်နေလို့။
Since he was too busy.(or) Since he was fully occupied.
- မောကြည့်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ တွေ့လိုက်ရတာက ခတ်တတ်ရပ်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်။
When he raised his eyes, he found a man standing.
ကော်မာနောက်ကစပိုင်းကို there was a man standing ဆိုလဲရတယ်။
- သူ ထမင်းစားတာကို စူးစူးစိုတ်စိုတ်ကြည့်နေတာ။
The man was staring at him having lunch.
- သပ်သပ်ယပ်ယပ်တော့မဟုတ်ဘူး။ လွယ်အိတ်တစ်လုံးနှင့်။
With a bag, he was not spick and span.
ဒါ idiom သုံးထားတာ။
- သူတို့မျက်လုံးချင်းဆုံမိကြတယ်။
They looked at each other.
- “ထမင်းစားပါလားဗျာ”
“Join me for lunch, please.”
- စဉ္ဇာသားက ထုံးစံအတိုင်းခေါ်လိုက်တယ်။
As usual, Amyatha invited him.
- ဝတ်ကျေနပ်ကျေနပ်တော့မဟုတ်ဘူး တကယ့်စေတနာနဲ့။
Not perfunctorily, but benevolently.

- တို့လူကလဲ ပြုံးပြုံးနဲ့ အနားတစ်လာတယ်။
Smiling, the man approached him (or)
The man came close to him, smiling.
- "အေးဗျာ၊ ကျေးဇူးပဲ၊ ဝီပနက်ဘာမှမစားရသေးသေး၊ ဘိုင်ပြတ်နေလို့ဗျ"။
"Oh, yes. Thank you. I've eaten nothing this morning. I'm short of money."
This morning ကို ရှေ့ပို့လို့ရတယ်။
- "ထိုင်ဗျာ၊ ရော့ ဝီမှာလတ်ဆေး၊ ကျွန်တော်က တတယ်ကျွေးမှာဗျ"။
Have a seat. Wash your hands here. I will feed you".
- အဲဒီနောက် တစ်ပတ်လောက်အကြာမှာ အညာသားတို့သင်္ဘောပုလိပ်ကို ရောက်လာတယ်။
About a week later, his boat got to Patheingyi.
- မိတ်ဆွေတစ်ဦးကပေးလိုက်တဲ့ ပစ္စည်းတချို့ကို အညာသားယူလာခဲ့တယ်။
He carried some parcels given by a friend.
- ပုသိမ်ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းမှာ တက်နေတဲ့ ကဲဝီမိတ်ဆွေရဲ့ သမီးလေးအတွက်တဲ့။
They were for his friend's daughter (who was) studying at Patheingyi T.T.C.
Who was ဖေါလဲရတယ်။
- ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းကို လမ်းလျှောက်ပြီး ဝင်သွားရတယ်။
He walked to T.T.C.
- မိုးချုပ်နေပြီ။
It got closer towards night. (or) Dusk was falling.
ဝီအသုံးလေးမှတ်ထား night falls, dusk falls, darkness falls.
- အလင်းရောင်က ဖျော့တော့တော့။
The light was beginning to fail.

- ဗစ္စည်းတွေ တမန်းတမန်းပေးပြီး သုတ်ချေတင်လာခဲ့တယ်။
He left the parcels hurriedly and came rushing back.
- တဲဒီအချိန်မှာ . . . အမှတ်မထင် . . . တုတ်တစ်ချောင်း ခေါင်းပေါ်ကိုအချိန်ပြင်းပြင်းနဲ့
ပြေးဆင်းလာတယ်။
Meanwhile, a stick *unexpectedly* came flying down towards his head. (or)
Just then, *unexpectedly*, a stick came flying down towards his head.
- လွှပ်တစ်ပြက် ရှောင်လိုက်နိုင်လို့ တော်သေးတာပေါ့။
He was lucky enough to step aside in a flash.
- ဟိုလူက နောက်တစ်ကြိမ်စိုက်မလို့ တုတ်ကိုမြှောက်လိုက်တဲ့အခါ . . . ကညာသားနဲ့ အကြည့်
ချင်းဆုံမိကြတယ်။
When the man lifted the stick to strike him again, they had a look at each other.
- "ဟာ . . . အညာသား" ဟိုလူက လွတ်ခနဲပြောလိုက်ပြီး ထုတ်တိုပစ်ချလိုက်တယ်။
"Ah! Anyatha" the man blurted out and dropped the stick.
- ခင်ဗျားက ခိုက်စိုက် ခိုက်စိုက် လျှောက်နေတော့ ကျွန်တော်ဘယ်မှတ်မိနိုင်ပါ့မလဲ။
"I couldn't recognize you since you were walking nodding."
- ခွင့်လွှတ်ပါဗျား၊ ခင်ဗျားကွေးလိုက်တဲ့ ထမင်းတစ်နပ်ကို ကျွန်တော်ဘယ်တော့မှမမေ့ပါဘူး။
"Forgive me I'll never forget the lunch you offered me."
- သင်္ဘောပေါ်မှာ အညာသားကျွေးလိုက်တဲ့ ထမင်းကို အားရပီးရစားခဲ့တဲ့ လူသတ်သုက တောင်း
ပန်တယ်။
The robber, who had had the midday meal *heartily* in the boat, made an apology.
heartily ကို verb ရွှေ့မှာထားလို့ရတယ်။ ထမင်းကိုတိုက်ဖိုက် "rice" မသုံးရဘူး။
- ထမင်းတစ်နပ်က အညာသားနဲ့ အသက်တိုက်ကယ်လိုက်တာ။
A lunch saved Anyatha's life.

၆. စာအုပ်၊ ဆုံးရှုံးမှု

တက္ကသိုလ်ကကြီးတစ်ခုလုံး စိုးထိန်းဇော်ပမာ ချာချာလည်သွားသည်။ အနက်နှိုင်းဆုံးသော နေရာသို့ ရောက်ရှိသွားသည်ဟု ကျွန်တော် ခံစားမိလိုက်သည်။ မှင်ထဲ၌ မွန်းကြပ်နေသည်၊ စူးရှနေသည်၊ ရှိသမျှအင်အားတွေ ဘယ်ရောက်သွားသည်မသိ။ အကြီးမားဆုံးသော ဆုံးရှုံးမှုကို ကျွန်တော်ခံစားလိုက်ရသည်။ အနှိုင်းမဲ့ဆုံးရှုံးမှု၊ တစ်သက်တာ၌ မည်သည့်အခါမျှ ပြန်မရနိုင်သောအရာကို ကျွန်တော် လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးလိုက်ရပြီ။ အမေ ဆုံးပြီတဲ့... အမေ... ကျွန်တော် ၁၀၀၀၀ လောက်ကြီးတစ်ခုလုံးကို ခွဲခွာသွားလေပြီ။

အမေ ကျန်းမာရေးမကောင်းပေမယ့် ကျွန်တော် အနီးကပ်ပြောနိုင်ခဲ့၊ အနေအရည်အတွက် လိုအပ်သည့် ထောက်ပံ့မှုလောက်သာ ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့သည်။ အမေ့ကို တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ စိတ်ညစ်အောင် မလုပ်မိခဲ့ဖူးသာ တော်သေးသည်။ သံယောဇဉ်ကြီးလှသည့်အမေ... နောက်ဆုံးထွက်သက်အထိ ကျွန်တော်ကို သတိရနေမှာ သေချာသည်။

ကျွန်မာရေးမကောင်းတော့သဖြင့် မက်တတ်ရပ်နေရမ အရပ်ကြီးပြတ်ပြီးခဲ့ရသည်။ အနီ၊ အနီ . . . ရှိသူများက အစွမ်းကုန် ပြုကြသည်။ ဆရာမအကူအညီနှင့် ကုသကြသည်။ သို့သော် အမေ့မှာ မရ ကာမင်းကို လွန်ဆန်နိုင်ခြင်း မရှိတော့။ ဘတ်ကင်းလွတ်သွားပြီးသဖြင့် ပြင်းပြသော ဝေဒနာကို မ စားသိရှိလိုက်ရမည်မထင်။ အပြီးအပိုင်မသွားမီ လောကကြီးနှင့် သုံးလေးရက်ခန့် အဆက်ပြတ်မနေ သေးသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် အချိန်မီ မရောက်နိုင်ခဲ့။ မိုက်လေစွာ အမေထောင့်ရ ခွဲသွားတော့ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဇွန်လ (၁၃)ရက် (သောကြာ)နေ နံနက် ၁၂နာရီ ၁၅မိနစ်။

အမေကျေးဇူးကို ကျေပွန်တောင် မဆပ်လိုကရသည့် နောင်တကို ဒီတစ်သက်မေ့နိုင်မည်မဟုတ်။ ငယ်စဉ်အချိန်မှစ၍ ကျွန်တော့်အငေါ်ထားရှိခဲ့သော အမေမေတ္တာက ပိုလွန်းလှသည်။ အချာရာကို ဂရုစိုက်သည်မှာ လိုလေသေးမရှိ။ လိုသမျှကို ကြိုးစား၍ ဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့သည်။

အမေ ပြောခဲ့သည့် စကားတစ်ခွန်းကို တစ်သက်မေ့နိုင်မည်မဟုတ်တော့။ တစ်ခါက သူ့ဦးလေး တွေ သွားလည်စဉ် အမေက မှာလိုက်သည်။

“နေပူထဲသွားရင် ဦးထုပ်ဆောင်းသွားလို့ ဖေဖေကိုပြောလိုက်”တဲ့။

ကဲ . . . အဲဒါသာကြည့်တော့ ယခုအထိ အမေက ကျွန်တော့်ကို ကလေးငယ် တစ်ယောက်လို စိုးရိမ်နေသေးသည်။ ကြီးမားလှသည့်မေတ္တာ၊ အနှိုင်းမဲ့မေတ္တာ၊ အဝေးမရနိုင်သည့် မေတ္တာ၊ ကျွန်တော် ကျေပွန်တောင် ပြန်မဆပ်နိုင်ခဲ့တဲ့ မေတ္တာ။

ခဲ . . . မေတ္တာရှင်မိခင် မရှိတော့ . . . ကျွန်တော့်အတွက် အကြီးမားဆုံးသော ဆုံးရှုံးမှု အနှိုင်းမဲ့ ဆုံးရှုံးမှု။

အမေ . . . ကျွန်တော့်ကို နှုတ်ဆက်စကားလေးတောင်မှ ပြောမသွားခဲ့နိုင်ဘဲလို့ ကျွန်မတော်ကလည်း အမေ့ကို နောက်ဆုံးစကားလေးတစ်ခွန်းတောင်မှ ပြောခွင့်မရလိုက်ပါလား . . .

(၂၀၀၄ ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် The Light of English မဂ္ဂဇင်းတွင်ရေးသားခဲ့သော တစ်မျက်နှာဝတ္ထုကို ပြန်လည်ဖော်ပြပါသည်။)

ကဲ . . . နာဂ်လိပ်လို့ရေးဖြည့်ပါ။

■ အနှိုင်းမဲ့ဆုံးရှုံးမှု

An incomparable loss (or) a unique loss

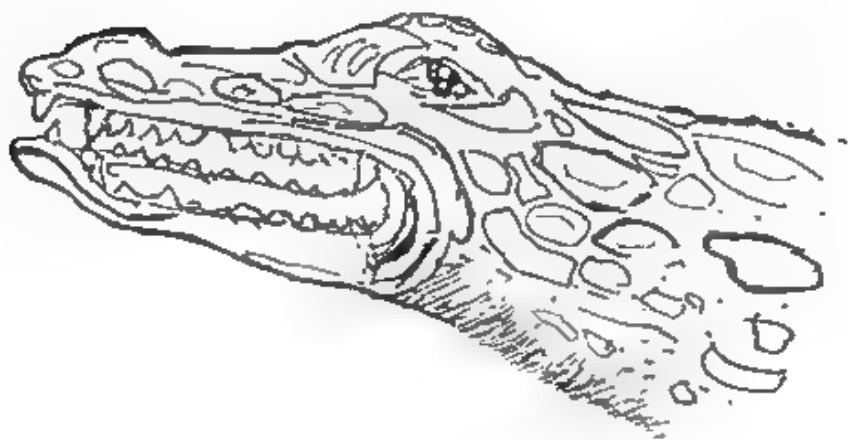
- ကမ္ဘာလောကကြီးတစ်ခုလုံး အိုးထိမ်းစက်ပမာ ချာချာလည်သွားသည်။
All the world was turning like a potter's wheel.
- အနက်နှိုင်းဆုံးသော နေရာသို့ ရောက်ရှိသွားသည်ဟု ကျွန်တော်ခံစားမိလိုက်သည်။
I felt as if I had been in an abyss.
- ရင်ထဲ၌ မွန်းကြပ်နေသည်၊ စူးရှနေသည်။
I was choked with grief - piercingly painful.
- ရှိသမျှ စင်စားတွေ ဘယ်ရောက်သွားသည်မသိ။
All my energies were sapped.
- အကြီးမားဆုံးသောဆုံးရှုံးမှုကို ကျွန်တော်ခံစားလိုက်ရသည်။ အနှိုင်းမဲ့ဆုံးရှုံးမှု။
The greatest loss I had - an incomparable loss.
- တစ်သက်တာ၌ မည် သည်အခါမျှ ပြန်မရနိုင်သောအရာကို ကျွန်တော်လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးလိုက်ရပြီ။
I lost what I could never regain in life.
- အမေဆုံးပြီတဲ့ . . . ။
My mother passed away, it was learnt (or) My mother was gone, it was learnt (gone ကို be နဲ့တွဲသုံးလိုရတယ်)
- အမေ . . . ကျွန်တော်အပါအဝင် လောကကြီးတစ်ခုလုံးကို ခွဲခွာသွားလေပြီ။
She had left all the world, including me
- အမေကျန်းမာရေးမကောင်းပေမယ့် ကျွန်တော်အနီးကပ်မပြုစုနိုင်ခဲ့။
Despite her long illness, she was not under my care (or)
Despite her long illness, I was unable to look after her properly.

- အနေအရည်အတွက် လိုအပ်သည့်ထောက်ပံ့မှုလောက်သာ ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့သည်။
Being far, I could only provide her with the necessities.
- တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ အမေ့ကို စိတ်ညစ်စကောင့်မလုပ်မိ၍သာ တော်သေးသည်။
It was lucky that I had never made my mother annoyed
- သံယောဇဉ်ကြီးလှသည့်အပေးနောက်ဆုံးထွက်သက်တမ်း ကျွန်တော့်ကိုသတိရနေမှာသေချာသည်။
With a strong attachment, my mother, till her last breath, would certainly have vivid memories of me. (or)
- *Till her last breath, my mother, with a strong attachment, would certainly have vivid memories of me.*
- တစ်ခဏတန်းဟရေမကောင်းတော့သဖြင့် မတ်တတ်ရပ်နေရာမှ အချုပ်ကြိုးဖြတ်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။
While standing, she collapsed due to her falling health. (or)
She, while standing, collapsed due to her falling health.
- အနီးအနားရှိသူများက အစွမ်းကုန်ပြုစုကြသည်။ ဆရာဝန်အကူအညီနှင့်ကုသကြသည်။
Nearby people did their best to cure her with the help of a doctor.
- သို့သော် အမေမှာ မရကမ်းကို လွန်ဆန်နိုင်ခြင်းမရှိတော့။
Mother, however, could not defy death.
(defy မသုံးချင်ရင် go against သုံးလို့ရတယ်)
- သတိတင်းလွတ်သွားပြီဖြစ်သဖြင့် ပြင်းပြသောဝေဒနာကို ခံစားသိရှိလိုက်ရမည်မထင်။
Having lapsed into unconsciousness, she did not seem to suffer much.
(lapsed အစား fallen သုံးလို့ရတယ်။)

- အပြီးကပိုင်မသွားခင် လောကကြီးနှင့်သုံးလေးရက်ခန့် အဆက်ပြတ်နေသေးသည်။
Before the final departure, she had been out of the world for three or four days.(or)
- *Three or four days, she had been out of the world before the final departure*
- သို့သော် ကျွန်တော်အချိန်မီမရောက်နိုင်ခဲ့။ မိုက်လေစွ။
I, however, could not manage to get there in time. How stupid!
- အမေတာဝရခဲ့သွားခဲ့တာ ၂၀၀၃ ခု၊ ဇွန်လ (၁၃)ရက် နံနက် (၁၂:၁၅)မိနစ်။
Mother eternally left at 12:15 a.m. 13 June, 2003.
- အမေကျေးဇူးကို ကျေပွန်အောင် မဆပ်လိုက်ရသည့်နောင်တကို ဒီတစ်သက်မေ့နိုင်မည်မဟုတ်။
It will be a regret I can never overcome in my lifetime as I couldn't repay her gratitude.
- ငယ်စဉ်အချိန်မှစ၍ ကျွန်တော်အပေါ်ထားရှိခဲ့သော အမေမေတ္တာက ပိုလွန်းလှသည်။
Since my childhood, she always showed intense devotion to me. (or)
Since my childhood, her devotion to me was far beyond.
- အရာရာကို ဂရုစိုက်သည်မှာ လိုလေသေးမရှိ။
She fulfilled everything I need.
- လိုအပ်သမျှကို ကြိုးစား၍ ပြည့်ဆီးပေးခဲ့သည်။
She did her best to provide whatever I required. (or)
- *She tried to provide whatever I required.*
- အခြေအနေသည့်စကားတစ်ခွန်းကို တစ်သက်မေ့နိုင်မည်မဟုတ်တော့။
To my very end, I shall never forget the words my mother said.

- တစ်ခါက သူ့မြေးလေးတွေ သွားလည်စဉ် အမေကမှာလိုက်သည်။
“နေပူထဲသွားရင် ဦးထုပ်ဆောင်းသွားလို့ မေ့မေ့ကိုပြောလိုက်”တဲ့
That was when her grandchildren were visiting her.
She said “Tell your father to put on a hat when walking in the sun.”
- ကဲ... အဲဒါသာကြည့်တော့၊ လခုအထိအမေက ကျွန်တော့်ကို ကလေးငယ်တစ်ယောက်လို
စိုးရိမ်နေသေးသည်။
Oh, see! She was still worried about me as if I were a child.
- ကြီးမားလှသည်မေတ္တာ၊ အနှိုင်းမဲ့မေတ္တာ၊ အစားမရနိုင်သည့်မေတ္တာ၊
Intense devotion   incomparable devotion — no substitute.
- ကျွန်တော်၊ ကျေပွန်အောင်ပြန်မဆပ်နိုင်ခဲ့တဲ့ မေတ္တာ။
A devotion I could never repay enough.
- ခု... မေတ္တာရှင် မိခင်မရှိတော့၊
Now...Mother, a fountain of devotion, is no more.
- ကျွန်တော့်အတွက် အကြီးမားဆုံးသောဆုံးရှုံးမှု အနှိုင်းမဲ့ဆုံးရှုံးမှု၊
What a great loss to me! An incomparable loss.
- အမေ... ကျွန်တော့်ကိုနှုတ်ဆက်စကားလေးတောင်မှ ပြောမသွားခဲ့နိုင်သလို၊ ကျွန်တော်
ကလည်း အမေ့ကို နောက်ဆုံးစကားလေးတစ်ခွန်းတောင်မှ ပြောခွင့်မရလိုက်ပါလား...။
She couldn't bid me farewell and I couldn't even utter a last word too. (or)
She couldn't bid me farewell and also didn't give me a chance to say a last word to
her.

၇. မိကျောင်းမုဆိုး

လူခုနှစ်ယောက်ကို သတ်ပြတ်ခဲ့သော မိကျောင်းကြီး၊ နေ့ခင်းကြောင်တောင် ပင်လယ်ကမ်းစပ်ရှိ စားကျက်မှ ကွဲနွားများကိုရေထဲသို့ ဆွဲယူသွားတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဧရာဝတီတိုင်း လပွတ္တာမြို့နယ်၊ တယ်ဝင်တိုင်းကျေးရွာတဝိုက်မှလူများ မိန့်မိန့်တုန်အောင် ကြောက်လန့်နေကြသည်။ ဤသေမှ မိကျောင်း မုဆိုးများ... ဤမိကျောင်းကြီးနှင့် တိုက်ခိုက်သတ်ပုတ်ခြင်းမပြုလုပ်ရဲကြ။

ဦးရစ်ချွတ်၊ တယ်ပင်တိုင်းရွာသား၊ ရိုးသားသည် လယ်သမား၊ သတ္တိဇာတိရှိသည်။ ကိုယ်ခံပညာ အစွမ်းထက်သည်။ ခါးပိသည်။ တောဝက်တစ်ကောင်ကို အရှင်ဖမ်းခဲ့သည်။ ကျားနှင့် သူသေကိုယ်သေ သတ်ပုတ်ခဲ့သည်။ မိကျောင်း၊ ဖမ်းရာတွင်လည်း တွမ်းကျင်သည်။ တသက်နှင့်လဲ၍ ဝှံဝင်ရန်အတွက် ဤမျှ အန္တရာယ်ကြီးမားလှသော မိကျောင်းကြီးကို ရွာဝံ့တော်ဖွင့်ချင်သည်။ မတွန့်မရွက် နောက်မ ဆုတ်တမ်းဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

ဤစွန့်စားမှုသည် သူ့အတွက် အောင်မြင်မှုရနိုင်သကဲ့သို့ အဝပါမျှတ်သွားနိုင်သည်။ ပထမဦးစွာ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရယူ၍ မိကျောင်းကြီး၏ နေထိုင်လှုပ်ရှားပုံကိုတပါတ်ခန့် စုံစမ်းထောက်လှမ်းသည်။ မိကျောင်းကြီးက ဦးရစ်ချတ်ကို အတွေ့မခံ။ အခြားတစ်နေရာသို့ ထွက်ပြေး သွားလေပြီလားဟု တွေးမိသည်။ မဖြစ်-မြစ်သည့်နည်းနှင့် ရွာရမည်။ နောက်ဆုံးတွင် မိတ်ဆွေတစ်ဦး၏ အကူအညီဖြင့် နေတွင် ပူဝော်ပသမ္မုဖြူလုပ်ရသည်။ ထို့နောက် ဒီဇေရကတတ်အကျနှင့်ချိန်၍ မိကျောင်း ကြီးစား သတ်ဖြတ်ရန်နှေ့ရက် ရွေးခြယ်သတ်မှတ်လိုက်သည်။ အချိန်မှာ... ညကိုးနာရီ၊

မိကျောင်းထိုးရာတွင် လှေပဲ့ကိုင်သူနှင့် သူ၏တပည့်မိကျောင်းထိုးသူ... စုစုပေါင်း နှစ်ဦးပါ ရှိသည်။ သို့သော် လှေပဲ့ကိုင်သူအပေါ်တွင်သာ မူတည်သည်။ သူ တစ်ချက်မှားလိုက်သည်နှင့် သေပွဲ ဝင်ကြရမည်သာမှတ်။ မိကျောင်းမည်သည်မှာ တိုက်ခိုက်ခံရပြီဆိုသည်နှင့် ရန်သူတို့ အပြီးနှင့် တအား ကုန်မှိုက်တော့သည်။ တော်ရုံတန်ရုံသစ်ပင်ငယ်များပြတ်ထွက်သွားနိုင်သည်။ မိကျောင်းမှိုက်ချက်နှင့် လွှတ်အောင် လှေပဲ့ကိုင်သူက လှေကို လျှပ်တပြက်လှည့်ပေးရသည်။

ညကိုးနာရီထိုးသည်နှင့် လုပ်ငန်းစကြသည်။ ဦးရစ်ချတ်က လှေကလေးကို လုံးဝအသံမပြည်အောင် လှော်ခတ်သည်။ ညအမှောင်က အားလုံး လွမ်းခြုံထား၏။ လှေဦးပိုင်းတွင် သူ၏ တပည့်က လက်ထဲတွင် ဓါတ်မီးတစ်လက်နှင့် မိကျောင်းကြီးကို ပိုက်စိပ်တိုက်၍ရွာသည်။ အစွမ်းကုန်နားစွင့်ကြည့်ကြသည်။ ငါးကလေး၊ ပုစွန်ကလေးများ ပြေးသံလွှားသံကိုသာကြားရ၏။ ည၏တိတ်ဆိတ်ခြင်းက လွှမ်းမိုးနေသည်။ အချိန်တွေတစ္ဆေပစ္စုကုန်သွား၏။ မတွေ့ပဲချင်း မိကျောင်းရွာပုံတော်ဖွင့်ကြတုန်း။ တစ်နေရာပြီးတစ်နေ ရာ မှတ်လုံးကစားကြည့်ကြသည်။ မိကျောင်းကြီးတို့ သတ်ဖြတ်ရန် အာသိသပြင်းပြနေကြ၏။

ဟော... တွေ့ပြီ။ နောက်ဆုံးတွင်... စက်လှေကြီးတစ်စီး၏ ကျောက်ကြိုးပေါ်တွင် မေးကလေး တင်နေသော ဧရာမမိကျောင်းကြီးကို တွေ့လိုက်ရသည်။ တုတ်တုတ်ဖျံမလှုပ်... ဧရာမသစ်တုံးကြီး အတိုင်း... မှတ်လုံးများက လှေပေါ်ရှိ လှေထိုးသားများကို စူးစူးစိုတ်စိုတ်ကြည့်နေ၏။ သို့သော်... မိကျောင်းကြီးတို့ တွေ့လိုက်ရ၍ ဦးရစ်ချတ်တို့ဆရာတပည့်က ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ခြင်း မလျဉ်းမမ့်၊ သူတို့ကိုမြင်တွေ့ရသောအခါ မိကျောင်းကြီး ရုတ်တရက် ညင်သာစွာ ငုတ်လျှိုးဖျောက် ကွယ်သွားလေ သည်။ အန္တရာယ်ကို ကြိုတင်ရွှောင်ရွှားခြင်းဖြစ်ပေမည်။ သို့သော် ဦးရစ်ချတ်က သူ၏ မုဆိုးပညာဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုပြုလုပ်လိုက်ရာ... မိကျောင်းကြီးကို ပြန်လည်မြင်တွေ့လိုက်ကြရသည်။

သူတို့အတွက် အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် အချိန်သို့ရောက်ပြီ။ ဦးရစ်ချတ်သည် အခွင့်အရေးကို လက်

လွတ်မခံဘဲ မိကျောင်းကြီးအနီးသို့ ညင်သာနိုင်သမျှ ညင်သာစောင် ကပ်ပေးလိုက်ရာ သူ၏ တပည့်
တ ဆရာသင်ကြားပေးထားသည့်အတိုင်း ဝနုတ်ကို မိကျောင်း၏ လက်ပတ်သို့ ပစ်ထည့်လိုက်သည်။
ဝနုတ်မှာ မိကျောင်းကြီး၏ ခန္ဓာတိုယ်တွင်းသို့ စူးဝင်သွားလေသည်။ မိကျောင်းကြီးသည် အမြီးဖြင့်
စုတ် တရက် အချိန်ပြင်းစွာ စိုက်လိုက်ရာ ဦးရစ်ချွတ်က အန္တရာယ်ကို အချိန်မီရွှေ့နိုင်လိုက်သည်။
မိကျောင်း ကြီးသည် ရန်သူကို ဆတ်လက်တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုတော့ဘဲ ဝနုတ်တန်းလန်းနှင့် ပင်လယ်ထဲသို့
အသက်လူ ရှိ တချိန်ထိုးပြေးလေတော့သည်။

မိကျောင်းတို့လိုက်ရလွယ်ကူစေရန် ဝနုတ်ဖျားတွင် ကြိုးရှည်ရှည်တစ်ချောင်းချည်နှောင်ထားပြီး၊
ကြိုးအဆုံးတွင်ဖေါလုံးကြီးတစ်လုံးချည်နှောင်ပေးထားသည်။ မိကျောင်းကြီးက ရေအောက်တွင် ပြေး၍
ဖေါလုံးကြီးက ရေပေါ်တွင် တန်းလန်းဖြစ်နေသည်။ မိကျောင်းကြီးပြေးရာသို့ တပ်ကြပ်မကွာလိုက်ကြ
သည်။ မိကျောင်းကြီးသည် နံကြားမှ နာကျင်လွန်းလှသဖြင့် တစ်နာရီခန့် မရပ်မနားပြေးလွှားနေသည်။
သူတို့တလည်း မမိတပီလိုက်ကြသည်။ ထို့နောက် . . . မိကျောင်းကြီးသည် ကမ်းစပ်သို့တပ်လာပြီး ခက်
ရာကိုရေဝပ်တွင် ပေါ်ကာ ငြိမ်သက်၍နေလေသည်။ မိကျောင်းကြီးသည် မတတ်သာတော့သည့်အဆုံး
ကြုံလာမည့်အန္တရာယ်ကို ခါးစီးခံရန်သာမှီတော့သည်။ ခေါသ ပေါက်ကွဲလျက်ပါးစပ်ကို ကျယ်ကျယ်ဟ၍
ရန်သူကို တိုက်ခိုက်ရန်အသင့်အနေအထားမှီနေသည်။

ဦးစွာ . . . ဦးရစ်ချွတ်က အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ပြေးပြေးချင်းအနား
ကပ်၍ အသင့်ယူဆောင်လာသော ဖေါလုံးကြီးတစ်လုံးကို ပစ်ချပေးလိုက်သည်။ ခေါသထွက်နေသော
မိကျောင်းကြီးက တအားကိုက်လိုက်ရာ သွားများမှာ ဖေါလုံးကြီးအတွင်းသို့ စူးဝင်သွားလေသည်။
မိကျောင်းကြီး စုတ်တရက်ပဲဝပ်မဟုတ်နိုင်ဖြစ်နေစဉ် နောက်ထပ် ဝနုတ်တစ်ချောင်းဝပ်ထည့်လိုက်သည်။
ဝနုတ်နှစ်ချောင်းနှင့်မိကျောင်းကြီးသည် ရန်မမူနိုင်တော့ဘဲ ပြေးစရာမရှိတော့သဖြင့် ပင်လယ်ကြမ်း
ပြင်သို့ ငုတ်လျှိုးပျောက်တွယ်သွားလေတော့သည်။ မိကျောင်းကြီး ဤနည်းဖြင့် လက်နက်ချအစွမ်းပေးမည်
ဆိုသည်ကို ကြိုတင်တွက်ဆပြီးသား။ မိကျောင်းတို့မည်သည်မှာ ပင်လယ်ရေအောက်ကြမ်းပြင်တွင်သာ
ငမိရရာ တုတ်ကပ်၍ အသေခံကြပြေး။

ဦးရစ်ချွတ်သည် သူ၏ တပည့်နှင့်အတူ စိတ်လက်ပေါ့ပါးစွာဖြင့် ပြန်လာခဲ့သည်။ မနက်စောစော
တွင် အခြားသောစက်လှေများ၏ အကူအညီဖြင့် မလွှပ်မယှက် အသက်ဝိညာဉ်ကင်းမဲ့နေသော မိကျောင်း
ကြီးကို ကမ်းစပ်သို့ဆွဲယူလာကြသည်။ မိကျောင်းကြီးမှာ ကြီးမားလှသဖြင့် သယ်ယူရန်အတွက် နှစ်ပိုင်း

ပိုင်ကြရသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဦးရစ်ဆွေတို့ အောင်ပွဲခံလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

(စနတ် - မိကျောင်းထိုးသည့် မိုး)

ဖုတ်ဖုတ်- ယခုအချိန်တွင် ဦးရစ်ဆွေတို့တွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်ရာ အနီးကပ်နေခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်သည့်မြေပြေသောခြစ်ရပ်မှန်ကို ငရဲသားတင်ဌ်မြင်ခြင်းပါသည်။

ကဲ . . . အင်္ဂလိပ်လိုရေးကြည့်ကြမယ်။ ဒါကနည်းနည်းခက်နေတော့ . . . ရှင်မြလိုက်ရင်ပိရွပ်သွားမှာ စိုးလို့မရွံ့ပြတော့သေးနော်။

▪ လူခုနှစ်ယောက်ကို သတ်ဖြတ်သော မိကျောင်းကြီး။

The crocodile - killed seven people

▪ နေ့ခင်းကြာတောင် ပင်လယ်ကမ်းစပ်မှိုစားကျက်မှ ကွဲနွားများကိုရေထဲသို့ ဆွဲယူသွားတတ်သည်။

In the daytime, it usually hauled some buffalos and cows in the pastures near the beach into the water.

▪ ထို့ကြောင့် ဧရာဝတီတိုင်း လပွတ္တာမြို့နယ်၊ တယ်ပင်ကိုင်းကျေးရွာတဝိုက်မှလူများ မိန့်မိန့်တုန်အောင်ကြောက်လန့်နေကြသည်။

So it terrorized the residents around Iepinkine village in Lapatta Township, Irrawaddy Division

▪ ဤဒေသမှမိကျောင်းစုဆိုးများ . . . ဤမိကျောင်းကြီးနှင့် တိုက်ခိုက်သတ်ပုတ်ခြင်းမပြုလုပ်ခဲ့ကြ။
The crocodile hunters in the area dared not *pick a fight* with the huge crocodile

▪ ဦးရစ်ဆွေတို့ တယ်ပင်ကိုင်းရွာသား၊ မိုးသားသည့် လယ်သမား၊ သတ္တိဗျတ္တိရှိသည်၊ ကိုယ်ပဲညာအစွမ်းထက်သည်၊ ခါးမြီးသည်၊ တောဝက်တစ်တောင်ကို အရှင်ဖမ်းခဲ့သည်၊ ကျားနှင့်

သူ့သင်္ကန်းသေသတ်ပုတ်ခဲ့သည်။ မိကျောင်းမင်းရာတွင်လည်း ကျွမ်းကျင်သည်။

Richard a Lepusartes dent and a nesty, coman, da ruthless, showed in story in
 self-defence had never been cut by anything - snapping, asped a wild boar alive - put
 into a deadly fight with a tiger - was also *adab hana* at hunting crocodiles.

- အသက်နှင့်လဲ၍ တိုက်ပွဲဝရန်အတွက် ဤမျှ အန္တရာယ်ကြီးမားလှသော မိကျောင်းပြီးကို ရှာဖွေတော်မူခွင့်ချင်သည်။

To have a go that might cost his life, he set his mind on carrying out a search of
 such a dangerous crocodile.

- မတွန့်မရွတ် နောက်မဆုတ်တမ်းဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

He burnt his boats

- ဤစွန့်စားမှုသည် သူ့အတွက် အောင်မြင်မှုရနိုင်သကဲ့သို့ အလွန်လွန်လွန်နိုင်သည်။

This adventure could *make or break* his life.

- ပထမဦးစွာ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များထံမှ ပွင့်ပြုခွင့်ရယူ၍ မိကျောင်းကြီး၏ နေထိုင်
 လှုပ်ရှားမှုကို တပ်တပ်နှင့် စုစမ်းစောင့်ရှောက်လျက်မည်။

If he got permission from the authorities, he would be authorized he way
 the crocodile lived, for a week.

- မိကျောင်းကြီးက ဦးရစ်ခွတ်ကို အတွေးမခံ။

The crocodile *steered clear* of him.

- အခြား တစ်နေရာသို့ ထွက်ပြေးသွားလေပြီလားဟု ကျွေးမသိသေး။

It crossed his mind that it had *mude off*.

- မပြန် ပြန်သည်နည်းနှင့် ရှာရမည်။
He must *come back and find* in his search of the crocodile
- နောက်ဆုံးတွင် မိတ်ဆွေတစ်ဦး၏ အကူအညီဖြင့် ရေတွင် ပူဇော်ပသမှုပြုလုပ်ရသည်။
Finally with the help of a friend he offered up a sacrifice to the water God
- ထို့နောက် ဝိသုဒ္ဓိအလင်္ကာ အကျနှင့်အိုင်ရွှံ့ မိကျောင်းကြီးအား သတ်ပြတ်ရန်နေ့ရက် ရွေးချယ်သတ် ပတ်လိုက်သည်။ အချိန်မှာ... ညတိုနာရီ။
He had *fixed the time* with the tide to *do the crocodile* in 9 o'clock at night
- မိကျောင်းထုံးရာတွင် လှေပဲ့ကိုင်သူနှင့် သူ၏ တပည့်မိကျောင်းထိုးသူ... စုစုပေါင်း နှစ်ဦး ပါရှိသည်။
Two people are involved in crocodile hunting - the helmsman and his assistant
- သို့သော် လှေပဲ့ကိုင်သူအပေါ်တွင်သာ မူတည်သည်။
But it must *stand or fall* on the helmsman
- သူ တင်ချင်မှားလိုက်သည့်နှင့် ဆေးဝင် ဩရမည်သာပေဟု။
If he *slips up*, they are to be *done away* with
- ကျောင်းမည် ပြည်မှ လိုက်ခိုက်ခံရပြီးသည့်နှင့် ရှေးသူလို အမြီးနှင့်အအားတုန်ရိုက် တောသည်။
Unlucky, a crocodile, with all its muscular whacks & energy withers

- ငှက် ခုတ်ရုံကလေးက သံများပြတ်ထွက်သွားနိုင်သည်။
It can cleave small trees.
- မိကျောင်းမှိုက်ဆုတ်နှင့်လွတ်အောင် လှေပထိုင်သူက လှေကို လျှပ်တပြတ်လှည့်ပေးရသည်။
At a sudden, the helmsman is to swerve the smack to avoid the strike of the crocodile
- ညကိုးနာရီထိုးသည်နှင့် လုပ်ငန်းစကြသည်။
At 9 p.m they got moving.
- ဦးရင်ဆုတ်က လှေကလေးကို လုံးဝအသံ မပြည်အောင် ချိတ်ခတ်သည်။
L. Richard rowed the smack in deadly silence
- ညအမှောင်က အားလုံးကို လွှမ်းခြုံထား၏။
Darkness spread over everything.
- ရေဦးပိုင်းတွင် သူ၏ တပည့်က လတ်ထဲတွင် ခါတ်မီးတစ်လက်နှင့် မိကျောင်းကြီးကို မှိုက်စိပ်တိုက်၍ရှာသည်။
On the bow, his assistant, with a torch, searched *inside out* for the crocodile
- အစွမ်းကုန်နားခွင့်ကြည်ကြသည်။
They were *all ears*.
- ငါကလေး ပုစွန်ကလေးများ ပြေ သံလွှာသကိုသာကြားရ၏။
The could hear only the *flow* of grasses below.

- ည၏တိတ်ဆိတ်ခြင်းက လွှမ်းမိုးနေသည်။
It was under the influence of the dead silence of the night.
- စာချိန်တွေကရွေ့ရွေ့တုန်သွား၏။
Time passed slowly.
- မတွေ့မချင်း မိကျောင်းစွာပုံတော်ပွင့်ကြတုန်း။
Still in search of it to the bitter end
- ငစ်နေရာပြီးတစ်နေရာ ဖျက်လုံးကစားကြည့်ကြသည်။
They ran their eyes over one place after another.
- မိကျောင်းကြီးကို သတ်ဖြတ်ရန် အာသီသပြင်းပြနေကြ၏။
They were bruning to get rid of the crocodile
- ဟော...တွေ့ပြီ။
There...the crocodile.
- နောက်ဆုံးတွင်... စက်လှေကြီးတစ်စီး၏ တောက်ကြိုးပေါ်တွင် မေးကလေးတင်နေသော
ဓရာမ မိကျောင်းကြီးကို တွေ့လိုက်ရသည်။
They finally ran it down with its chin on the anchor line of a powered boat
- တုတ်တုတ်ဖျပ်လှုပ်... ဓရာမသစ်တုံးကြီးအတိုင်း...
At rest - like a huge log.

- မျက်လုံးများက လေ့ပေါ်၍ လေ့ထိုးသားများကို စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်နေ၏။
Its eyes fastened on the crewmen on board.
- သို့သော် . . . မိကျောင်းကြီးကို တွေ့လိုက်ရ၍ ဦးရစ်ချတ်တို့ဆရာတပည့်တ ခြောက်ဖွဲ့တုံ့လှုပ်ခြင်း အလျဉ်းမရှိ။
However, U Richard and his assistant did not *go hot and cold* when they caught sight of the crocodile.
- သူတို့ကိုမြင်တွေ့ရသောအခါ မိကျောင်းကြီးစွတ်တရက် ညင်သာစွာ ငုတ်လန့်ပျောက် ကွယ်သွားလေသည်။
At the sight of them, the huge crocodile was lost to view abruptly, under water.
- အန္တရာယ်ကို ကြိုတင်ရှောင်ရွာခြင်းဖြစ်ပေသည်။
It might *fight shy of facing the enemy*.
- သို့သော် ဦးရစ်ချတ်က သူ၏ မုဆိုးပညာဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုပြုလုပ်လိုက်ရာ . . . မိကျောင်းကြီးကို မြန်လည်မြင်တွေ့လိုက်ကြရသည်။
However, when U Richard did something with the aptitude of a hunter, the crocodile came into view again shortly after.
- သူတို့အတွက် စာဆုံးစာဖြတ်ထားမည့် အချိန်သို့ရောက်ပြီ။
It was *make or break time* for them.
- ဦးရစ်ချတ်သည် တခွင့်တ နေ့ကို လက်လွှတ်မခံဘဲ မိကျောင်းကြီးအနီးသို့ ညင်သာနိုင်သမျှ ညင်သာစောင့် တစ်ပေးလိုက်ရာ သူ၏တပည့်တ ဆရာသင်ကြားပေးထားသည့်အတိုင်း ခနုတ်ကို မိကျောင်း၏ လက်ပတ်သို့ ပစ်ထည့်လိုက်သည်။

ဒုန့်တို့ မိကျောင်း၏ လက်ပတ်သို့ ပစ်တည်လိုက်သည်။

Jumping at the chance, U Richard made for the crocodile as quietly as possible, and his assistant threw the spear, as he was taught by his teacher, at the crocodile on the scapula.

- ဒုန့်မှာ မိကျောင်းကြီး၏ ခန္ဓာတို့ထဲတွင်းသို့ စူးဝင်သွားလေသည်။

The spear went through the crocodile.

- မိကျောင်းကြီးသည် တပြေးဖြင့် ရွတ်တရက် အရှိန်ပြင်းစွာ ရိုက်လိုက်ရာ ဦးရစ်ချတ်က အန္တရာယ်တို့ အချိန်မီရှောင်နိုင်လိုက်သည်။

On the spur of the moment, with acceleration, the crocodile eluded with its tail, but U Richard managed to keep clear of the danger in time.

- မိကျောင်းကြီးသည် ရန်သူကို ဆက်လက်တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုတော့ဘဲ ဒုန့်တို့ တန်းလန်းနှင့် ပင်လယ်ထဲသို့ အသက်လျှံ တချိန်တိုးပြေးလေတော့သည်။

Without making any continuous assault on the enemy, the crocodile, with the spear piercing, ran for its life into the sea.

- မိကျောင်းကိုလိုက်ရလွယ်ကူစေရန် ဒုန့်တို့အဖွဲ့တွင် ကြိုးရှည်ရှည်တစ်ချောင်းချည်နှောင်ထားပြီး ကြိုးအဆုံးတွင် မေါလုံးကြီးတစ်လုံးချည်နှောင်ပေးထားသည်။

The end of the spear was attached to a length of cord, and the other end of the cord was attached to a big float to pursue the crocodile effortlessly.

- မိကျောင်းကြီးက ရေအောက်တွင် ပြေး၍ မေါလုံးကြီးက ရေပေါ်တွင် တန်းလန်းဖြစ်နေသည်။

The crocodile went along under water with the big float trailing on the surface of

the water.

- မိကျောင်းကြီးပြေးရာသို့ ထပ်ကြပ်မစွာလိုက်ကြသည်။

It broke into a run with them in hot pursuit

- မိကျောင်းကြီးသည် နံကြားမှ နာကွင်လွန်းလှသဖြင့် တစ်နာရီခန့် မရပ်မနားပြေးလွှားနေသည်။
As its rib cage was on fire, the crocodile was running with no stop for an hour.

- သူတို့တလည်း မမီတမီမှလိုက်ကြသည်။

They were hot on its tracks.

- ထို့နောက် . . . မိကျောင်း ကြီးသည် တမ်းစပ်သို့တပ်လာပြီး ခက်ရာကိုရေစပ်တွင် မေါ်ကာငြိမ်ဆတ်၍နေလေသည်။

Then, after its approach to the shore, the crocodile was at rest with its wound on the surface of the water.

- မိကျောင်းကြီးသည် မတတ်သာတော့သည့်အဆုံး ကြုံလာမည့်အန္တရာယ်ကို ခါးစီးခံရန်သာရှိတော့သည်။

Since it was on the horns of a dilemma, it had to bite the bullet

- ဒေါသ ပေါက်ကွဲလျှက်ပါးစပ်ကို ကျယ်ကျယ်တဖြ့် ရန်သူတို့ တိုက်ခိုက်ရန်အသင့်အနေအထားရှိနေသည်။

Being burned up with anger, the crocodile with its mouth opening wide was at the ready to cross swords.

- ဦးစွာ . . . ဦးရပ်ချွတ်က အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်လိုက်သည်။

First U Richard left it to chance.

- ထို့နောက် ပြေးပြေး ဆင်းတန်းတပ်၍ အသင့်ယူဆောင်လာသော မေ့လုံးကြီးတစ်လုံးကို ပစ်ချပေးလိုက်သည်။
Then slowly drawing near, they threw a big float they had got already
- ခေါသ ထွက်နေသော မိကျောင်းကြီးက တစားကိုက်လိုက်ရာ သွားများမှာ ခေါလုံးကြီးအတွင်းသို့ စူးဝင်သွားလေသည်။
Flying into a fury, the crocodile gave a sudden bite and its teeth stuck into the float.
- မိကျောင်းကြီး ချွတ်တရက်ပိးစပ်မဟုတ်နိုင်ဖြစ်နေစဉ် နောက်ထပ် ဝနုတ်တစ်ချောင်းပစ်ထည့်လိုက်သည်။
While it, all at once, was unable to open its mouth, another spear was thrown.
- ဝနုတ်နှစ်ချောင်းနှင့်မိကျောင်းကြီးသည် ရန်မမ့နိုင်တော့ဘဲ ပြေးစရာပစ္စိတော့သဖြင့် ဝင်လယ်ကြမ်းပြင်သို့ ဂုတ်လျှိုးပျောက်ကွယ်သွားလေတော့သည်။
Without any onslaught, the crocodile with two spears piercing plunged into the water to the sea bed since it had got no place to *do a bunk*.
- မိကျောင်းကြီး ဤနည်းဖြင့် လက်နက်ချအဖွဲ့ပေးမည်ဆိုသည်ကို ကြိုတင်တွက်ဆပြီးသား။
It came as no surprise that the crocodile had to surrender in this way.
- မိကျောင်းတို့မည်သည်မှာ ဝင်လယ် ရေအောက်ကြမ်းပြင်တွင်သာ ရမိရရာ ကုတ်တပ်၍ အသေခံကြစေ့။
A crocodile usually ends its life on the sea bed gripping whatever it can have.

- ဦးရစ်ချတ်သည် သူ၏ တပည့်နှင့်အတူ စိတ်လက်ပေါ့ပါးစွာဖြင့် ပြန်လာခဲ့သည်။
Setting his mind at rest, U Richard returned with his assistant.
- မနက်စောစောတွင် အခြားသောစက်လှေများ၏ အကူအညီဖြင့် မလှုပ်မယှက် အသက်ဝိညာဉ်ကင်း မဲ့နေသော မိကျောင်းကြီးကို တမ်းစပ်သို့ဆွဲယူလာကြသည်။
At the crack of dawn, with the help of other powered boats, they hauled the lifeless crocodile, dead as a doornail, up the shore.
- မိကျောင်းကြီးမှာ ကြီးမားလှသဖြင့် သယ်ယူရန်အတွက် နှစ်ပိုင်းပိုင်းကြရသည်။
It was so big that they had to cleave it into two to be conveyed.
- မိကျောင်း၏အလေးချိန်မှာပေါင် ၁၀၀၀ကျော်ရှိသည်။
It had a weight of over 1,000 pounds.
- နောက်ဆုံးတွင် ဦးရစ်ချတ်တို့ အောင်ပွဲခံလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။
Finally, U Richard and his assistant carried the day.

ဝိဝတ္ထုလေးကို ဖတ်ရတာနားမလည်လို့ စိတ်မညစ်နဲ့၊ သူ့အဆင့်နဲ့သူပေါ့။ ဒါက ခုဖတ်နေတဲ့
Volume 3 level မဟုတ်ဘူး၊ စိထက်မြင့်တယ်။ ဖတ်နိုင်တဲ့ လူတွေလဲရှိမှာပေါ့။

ဝိထဲမှာသုံးထားတဲ့ idioms နဲ့ phrasal verbs တွေပေးမယ်၊ ဒါတွေနဲ့ ချိန်ဖတ်လိုက်။

a dab hand (n)	=	a person who is very skilled at something (အထူးကျွမ်းကျင်သူ)
have a go (v)	=	to make an attempt to do something. (အားသွန်ခွန်စိုက်လုပ်ဆောင်သည်)

set his mind on (doing) something	=	to decide that he wants to do something very much (တစ်စုံတစ်ခုကို ဆန္ဒပြင်းပြစွာလုပ်ဆောင်ရန်ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည်)
burn his boats	=	to do something that he cannot change, that often makes a situation difficult for him (တုရင့်နောင်မေင်ဖျတ်သလို . . . နောက်မဆုတ်စတမ်းလုပ်ဆောင်သည်)
make or break		to cause either great success or complete failure. (အောင်မြင်မှုကြီးကြီးမားမားဖြစ်နိုင်သလို . . . စာဆိုးဆုံးလည်းဖြစ်သွားနိုင်)
steer clear of	=	to try to avoid someone or something unpleasant or difficult (တစ်စုံတစ်ယောက်၊ သို့မဟုတ်အခြေအနေဆိုး/သို့မဟုတ် အခက်အခဲတို့ရှောင်ရွာသည်။)
cross his mind	=	to come into his mind (စဉ်းစားမိသည်)
make off	=	to leave quickly, especially in order to escape (ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သည်)
leave no stone unturned		to do everything that you can in order to find something or solve a problem (ဖြစ်သည့်နည်းနှင့် အောင်မြင်မှုရအောင်လုပ်သည်)
in line with (sth)	=	similar to sth, in agreement with sth (နှင့်တည့်)

do in	=	to kill someone (သတ်သည်)
stand or fall (by/on)	=	to depend on something for success (အောင်မြင်မှုရရန်တစ်ခုခုအပေါ်တွင် မူတည်သည်)
slip up	=	to make a careless mistake (အမှားအယွင်းလုပ်မိသည်)
do away with	=	to get rid of something so that it does not exist any longer (အပြတ်ရှင်းသည်)
inside out	=	thoroughly (စေ့စပ်သေချာစွာ / ပိုက်စိတ်တိုက်၍)
(be) all ears	=	listening eagerly and with great interest (အစွမ်းကုန်နားစွင့်)
to / until the bitter end	=	until the absolute end in spite of difficulties (ပြီးမြောက်သည်အထိ / မိချောင်းကိုမတွေ့မချင်း)
run their eyes over	=	to look quickly at something (လျင်မြန်စွာကြည့်ရှုသည်)
be burning to do sth	=	to want to do something very much (တစ်စုံတစ်ခုကို လုပ်ဆောင်ရန် ဆန္ဒပြင်းပြသည်။)
get rid of sb/sth	=	to be free of sb/sth that causes one trouble (ခုကွပေးမည့်အရာကိုသုတ်သင်ဖယ်ရှားသည်)
at rest	=	not moving (တုတ်တုတ်မျှမလှုပ်)
run sb / sth down	=	to find sth / sb after looking for it (ရှာဖွေတွေ့ရှိသည်)

go hot and cold	=	to suddenly feel very worried or frightened by something (ကြောက်ရွံ့တုံ့လှုပ်သည်)
fight shy of doing sth	=	to try to avoid doing something (ရှောင်ရွားရန်ကြိုးစားသည်)
make or break time	=	အကောင်းဆုံး (သို့) အဆိုးဆုံးကို ဆုံးဖြတ်ရမည့် အချိန်
jump at sth	=	seize an opportunity eagerly (အခွင့်အရေးကိုလက်လွှတ်မခံဘဲ အသုံးပြုသည်)
make for	=	to move towards something (တစ်စုံတစ်ခုအနီးသို့ကပ်သည်)
on the spur of the moment	=	as a result of a sudden impulse, without previous planning (ရုတ်တရက်)
keep clear of (sb/sth)	=	to avoid becoming involved in sth တစ်စုံတစ်ခုမှ (ပါင်ပတ်သက်မှုမှ)ရှောင်သည်။
break into a run	=	to suddenly start running (ရုတ်တရက်ထွက်ပြေးသည်)
on fire	=	giving one a painful burning sensation (ခံစားရပ်နိုင်စေသောနာကျင်)
in hot pursuit	=	following someone quickly, and closely because you want to catch him (မင်းဆီးရန်ထပ်ကြပ်မတွာလိုက်)
be hot on sb's tracks	=	to be close to and likely to catch someone you have been chasing (မခံတမံလိုက်သည်)

on the horns of a dilemma	=	faced with a choice between things that are equally undesirable (ရွှေတိုးလဲထမ်းရိုးနဲ့၊ နောက်ဆုတ်လဲလှည်းထုပ်နဲ့/ စားလဲရွှေ၊ ဆုတ်လဲရွှေ)
bite the bullet	=	to accept sth unpleasant because one cannot avoid it (ကြမ္မာဆိုးသို့ ဝင်တိုးလိုက်သည်)
be burned up with anger	=	to have your mind full of a strong emotion (ဒေါသ)ပေါက်ကွဲသည်
cross swords	=	to fight or argue (တိုက်ခိုက်သည်)
leave it to chance	=	take no action and just wait and see what happens (တခြေစာနေတို့ စောင့်ကြည့်သည်)
fly into a fury	=	quickly become very angry (ထောင်းတနဲ့ ဒေါသထွက်သည်)
do a bunk	=	to run away or disappear suddenly and secretly (ရုတ်တရက်... တိတ်ဆိတ်စွာ ထွက်ပြေးဖျောက်ကွယ်သွားသည်)
come as no surprise	=	used to say that you are expecting something (တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှော်လင့်ထား၊ ကြိုတင်တွက်ဆထား)
set sb's mind at rest	=	to make someone feel less worried or anxious (စိုးရိမ်ကြောင့်ကျနည်းပါးစေသည်၊ စိတ်ချလက်ချရှိသည်)

dead as a doornail	=	completely dead with no signs of life at all (မလွပ်မလှက်ဝိညာဉ်ကင်းမဲ့နေသော)
carry the day	=	to be successful against sb/sth (အောင်ပွဲခံသည်)

ဒီစာအုပ်ရိုက်ခါနီးဆဲဆဲမှာ လတ်တလောပေါ်လာတဲ့ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်ကလေးကို နောက်ဆက်အနေနဲ့ ထည့်ပေးလိုက်မယ်။

၈. ဇာနည်လူထိုသတိထား

တစ်ခါတည်းရေးမယ်-

- ဇာနည်လူထိုသတိထား။
Be aware of that man.
- နေ့လယ်ပိုင်း ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းအနားယူနေတုန်း... ဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်ရောက်လာတယ်။
In the afternoon, when I was taking a rest all alone, that man came.
- အသက်က (၅၀)လောက်၊ ကရင်လူမျိုး။
He was about 50, a Karen national.
- "ဆရာလားခင်ဗျာ"
"Are you the teacher?"
- "ဘာကိုစွန့်လိုလဲ"
"What for?" (What can I do for you? ဆိုလဲရတယ်)
- "ဆရာလားခင်ဗျာ"
"Are you the teacher?"
- "ကျွန်တော် Australian Councillor အိမ်က chief cook ပါ။ အဲဒီမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့ ကရင်မလေးလေးယောက်ကို အင်္ဂလိပ်စကားပြောသင်ခွင့်လို့ ဆရာကို အကူအညီလာတောင်းတာပါ"
"I'm the chief cook from Australian Councillor's residence. I've come to get your help to teach English speaking to four Karen girls working there".
- "ဘယ်မှာလဲ"
"Where is it?"
- "ရွှေတောင်ကြားလမ်းမှာပါ"
"It's in Shwe-taung-kya street."

- ကရင်ဆိုမှတော့ ယုံလိုက်ပြီ၊ ယုတ်မာတဲ့ကရင်ဆိုလို့ တစ်ယောက်မှ မတွေ့ဖူးသေးဘူးလေ။
I believe the Karen people. I had never found a wicked one yet.
- “ကျွန်တော့်အနေနဲ့တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူးဗျ၊ တပည့်တစ်ယောက်လွှတ်ပေးလိုက်မယ်”
“It’s impossible for me. I’ll send you an assistant”.
- “ရပါတယ်၊ ကျွန်တော်မနက်မန်မှ ပြန်လာခဲ့ပါမယ်”
“It’s O.K. I’ll come again tomorrow”.
- အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ပြန်သွားပြီး ကျွန်တော့်ဆီမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့ကောင်လေးပြန်ရောက်လာတယ်၊ ကျွန်တော်လည်း မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နဲ့ တွေ့ဖို့အပြင်ကို ထွက်ခဲ့တယ်။
After he had left, the boy working for me came back.
Then I got out to meet a friend.
- တစ်နာရီနီးပါးအကြာမှာ ကျွန်တော်ပြန်ရောက်လာခဲ့တဲ့အခါ. . . အဲဒီလူကို ကျွန်တော့်ကောင်လေးနဲ့ တေးပြောနေတာ တွေ့ရပြန်တယ်။
When I got back after almost an hour, I found him again talking to my boy.
- ကျွန်တော့်ကို ဖြင်လိုက်တာနဲ့. . .
“သူတို့အတွက်ဆရာရမယ်ဆိုတော့. . . ကောင်မလေးတွေသဘောကျလို့ အချိန်စာရင်းယူဖို့ချက်ချင်း ပြန်လာခဲ့တာ၊ ဒီမှာလဲ ဆရာတပည့်က ညဘတ်လုံခြုံရေး ဝန်ထမ်းလုပ်ချင်လို့တဲ့၊ ဆရာခွင့်ပြုမှ ရမယ်လို့. . . ကျွန်တော်ပြောထားတယ်၊ ဒေါ်လာ (၂၅၀)ရမယ်” (အမှန်တော့ကောင်လေးကို သူစဉ်းရုံးထားတာ)
When he saw me.....
“The girls are delighted to get a teacher for them, and I immediately returned to get the timetable. Here, your student wants to work as a night security guard. I’ve told him to get the teacher’s permission. He’ll get 250 dollars per month”, he said. (actually he had persuaded the boy already)
- လိုရင်းပြောရရင်. . . သူ. . . Australian Embassy ကရထားတဲ့ C.V form မိတ္တူတစ်စောင်ကို ထုတ်ပေးပြီး ကောင်လေးကိုဖြည့်ခိုင်းတယ်၊ ဓါတ်ပုံတင်ခိုင်းတယ်၊ ယူနီဖောင်းအတွက် ဟိုရောက်မှ ဝဲ တိုင်းမယ်ဆိုပြီး. . . အဲဒီအတွက် ၄၅၀၀/-ကျပ် တောင်းယူသွားတယ်။
In short, he took out a copy of a C.V form he had got from the Australian Embassy, and made the boy fill it out and stick a photo. He told the boy to take his body measurement there, and got 4500 kyats from the boy for that.

- တနင်္လာ (ဇူလိုင် ၁ ရက်)နေ့ အလုပ်ဆင်းရမယ်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ ညနေ (၄)နာရီလာခေါ်မယ်ဆိုပြီး ပြန်သွားတယ်။
Then he returned telling the boy to start work on Monday, 1 July and he would come again at 4 p.m. next Sunday to pick him up.
- Councillor နေအိမ်လိပ်စာပေးသွားတယ်။
He also left the address of the Councillor's compound.
- အဲဒါ ၂၀၀၆ ခု ဇွန် (၂၈)ရက် ဝုဒ္ဓဟူးနေ့။
It was Wednesday, 28 June, 2006.
- တနင်္ဂနွေနေ့မှာ အဲဒီလူလုံးဝ ပေါ်မလာဘူး။ ဒါနဲ့ တနင်္လာနေ့မှာ သွားကြည့်တော့ အဲဒီမှာ အိမ် တစ်လုံးတွေ့ရတယ်။ Councillor ခဲ့ မိမိကတော့ အဲဒီအနီးအနားမှာ။
On Sunday, he didn't come at all. Then, when the boy went there, he found a house and Councillor's compound near by.
- အဲဒီမှာ မေးကြည့်တော့... သူတို့မသိဘူးတဲ့။ အဲဒီလူနာမည်နဲ့ လာကြတာ မနည်းတော့ဘူးတဲ့။
When he obtained information about it, they answered they knew nothing, and many people had come asking for that name.
- အဲဒီလူနာမည်က ဒေးဗစ်တဲ့။
His name was David.

13 July, 2006

သင်္ကြန်အပြီးကျောင်းပြန်ဖွင့်သည့်အချိန် ဒီစာမူရေးနေစဉ်... တစ်ချိန်က ကျွန်တော်ပင်တိုင်ရေး ခဲ့သည့် The Light of English မဂ္ဂဇင်းကို စေတနာအပြည့်ဖြင့် တူညီပံ့ပိုးရင်းအင်္ဂလိပ်စာလေ့လာသူ များကို အင်္ဂလိပ်စာအသိပညာ (အထူးသဖြင့် အရေးအသားပိုင်း) လက်ဆင့်ကမ်းပေးခဲ့သူ ဆရာတင်နွယ် မောင်သည် (၁၀. ၄. ၂၀၀၆) ဖွန်းလွှဲ (၁၁)နာရီက ကွယ်လွန်သွားကြောင်း သိလိုက်ရသည်အတွက် အထူးဝမ်းနည်းကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

18.4.2006 (2 p.m.)